

SARASWATA MADHURI 2014

ଭାରତୀୟ ଶାସ୍ତ୍ର-୨୦୧୪

**13th Annual Convention
America Saraswata Sangha
Efland, North Carolina, USA**

ଉତ୍କଳରୁ
ସାରସ୍ୱତ ମାଧୁରୀ

Saraswata Madhuri

ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ

ଭୁବନେଶ୍ୱର ବାର୍ଷିକ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ - ୨୦୧୪

ନିଗମ ସ୍ମୃତି-ମନ୍ଦିର

ଏଫ୍.ଲ୍.ଏସ୍, ନୂଆ କାରେଲିନା

Jayaguru

Saraswata Madhuri – 2014

13th Annual Convention

1040 Jayaguru Lane
Efland
North Carolina 27243
United States of America

Published on:

3rd July 2014

Published by:

Editorial Board
America Saraswata Sangha
[Registration No: 548107-2, Date 26th June 2003]
(A nonprofit organization)

Available at:

America Saraswata Sangha
1040 Jayaguru Lane
Efland
NC 27243
United States of America
Phone - 001-919-819-6998

Satshikhya Mandir
A-4, Unit-9
Bhubaneswar-751 022
Odisha, India
Phone - 91-674-2390055

Electronic copy available at www.jayaguru.net

Printed at:

DARPAN
198, District Centre, Chandrasekharapur
Bhubaneswar-751016, Odisha, India
Phone – 91-674-2744005

ସୁଖବର

ଶୋଷଣ ଉବସିନ୍ଦୋଷ ଜ୍ଞାପନ ସାରସମ୍ପଦମ୍ ।

ଗୁରୋଃ ପାଦୋଦକ ସମ୍ୟକ୍ ତସ୍ମୈ ଶ୍ରୀଗୁରବେ ନମଃ ॥

ଯେଉଁ ଗୁରୁଦେବଙ୍କର ପାଦୋଦକ ସମ୍ୟକ୍ ରୂପରେ ଭବସାଗର ଶୋଷଣ କରି ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ସମ୍ପଦ ପରାଭକ୍ତି ଦାନ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ, ସେହି ଭବସାଗର ତାରଣକାରୀ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣରେ ପ୍ରଣତି ନିବେଦନ କରୁଅଛି ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଅହେତୁକ କୃପାରୁ “ସାରସ୍ୱତ ମାଧୁରୀ” ପତ୍ରିକା ବହୁ ବାଧାବିଘ୍ନ ସତ୍ତ୍ୱେ ଦ୍ୱାଦଶ ବର୍ଷ ଅତିକ୍ରମ କରି ତ୍ରୟୋଦଶ ବର୍ଷରେ ପଦାର୍ପଣ କରିଅଛି । ତାଙ୍କରି ଶ୍ରୀଚରଣରେ “ସାରସ୍ୱତ ମାଧୁରୀ” ତାହାର ମଧୁରତା ଅର୍ପଣ କରି ପ୍ରଣତି ନିବେଦନ କରୁଅଛି ।

ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ ତରଫରୁ ଏହି ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ସମ୍ମିଳନୀ ଗତ କେତେ ବର୍ଷ ହେଲା ସଫଳତାର ସହିତ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇ ଆସୁଅଛି । ଭକ୍ତ ସମାବେଶ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କର ପ୍ରାଣପ୍ରିୟ ଭକ୍ତଗଣଙ୍କର ସମ୍ମେଳନ କ୍ଷେତ୍ର । ଏହା ଯଜ୍ଞେଶ୍ୱର ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ମହାଯଜ୍ଞପୀଠ ସଦୃଶ ମହାପୁଣ୍ୟଭୂମି ଓ ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ପରମ ତୀର୍ଥସ୍ଥଳ । ଏହି ସ୍ଥାନର ପ୍ରତି ଧୂଳିକଣା ମଧ୍ୟ ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅତି ପବିତ୍ର । ଯେଉଁ ଜଗତଗୁରୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଭିତରେ ଆବିଷ୍ଟ ହୋଇ ମର୍ତ୍ତ୍ୟବୃନ୍ଦାବନରେ ନିତ୍ୟଲୋକର ମହାରାସ ରଚନା କରିଥିଲେ ସେହି ଜଗତଗୁରୁ ସ୍ୱୟଂ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ମାନୁଷ୍ୟା ତନ୍ମୁ ଆଶ୍ରୟ କରି ସଦଗୁରୁ ରୂପରେ ଜୀବ-ଉଦ୍ଧାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ରତୀ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ନିତ୍ୟଲୋକର ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ରସ ଆସ୍ବାଦନ କରାଇବା ପାଇଁ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀର ସୂତ୍ରପାତ ମଧ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ଭକ୍ତମାନେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଯେତିକି ବ୍ୟାକୁଳ, ସେ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଯେ ତତୋଧିକ ବ୍ୟାକୁଳ ତାହା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭକ୍ତ ପ୍ରାଣେ ପ୍ରାଣେ ଅନୁଭବ କରିଥାନ୍ତି । ଭକ୍ତମାନେ ତାଙ୍କୁ ଭୁଲି ଯାଇ ପାରନ୍ତି, ସେ କିନ୍ତୁ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ କେବେହେଲେ ଭୁଲନ୍ତି ନାହିଁ । ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ସୁଖଦୁଃଖର, ଜୀବନ-ମରଣର ଓ ଇହକାଳ-ପରକାଳର ସେ ହିଁ ଏକମାତ୍ର ସାଥୀ । ଦରଦୀ ବନ୍ଧୁ ପରି ସେ ଭକ୍ତକୁ ପ୍ରାଣ ଭରି ଭଲ ପାଆନ୍ତି ଓ ଭକ୍ତର ଭଲପାଇବାକୁ ମଧ୍ୟ ସତୃଷ୍ଣ ପ୍ରାଣରେ ଅପେକ୍ଷା କରି ବସିଥାନ୍ତି । ଟିକିଏ ଭଲପାଇବା ବଦଳରେ ନିଜର ସର୍ବସ୍ୱ ଦେଇ ଦେବାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ମଧ୍ୟ ସେ ଦେଇଛନ୍ତି । ସଦଗୁରୁ ଚରଣାଶ୍ରୟ ବହୁ ତପସ୍ୟାର ପୁଣ୍ୟଫଳରୁ ଲାଭ ହୋଇଥାଏ । ତାଙ୍କରି ଅହେତୁକୀ କରୁଣାବଳରୁ ଆମେମାନେ ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣରେ ଆଶ୍ରୟ ଲାଭ କରିଅଛୁ । ଜୀବଜଗତରେ ତାଙ୍କରି ଅନନ୍ତ କରୁଣାର ଧାରା ସର୍ବଦା ବର୍ଷିତ ହେଉଅଛି । ଶୁଦ୍ଧଚିତ୍ତ ଭକ୍ତମାନେ ତାହା ଧାରଣ କରି ଅମରତ୍ୱ ଲାଭ କରିଥାନ୍ତି ।

“ସାରସ୍ୱତ ମାଧୁରୀ” ପତ୍ରିକାଟି ସୁଦୂର ଆମେରିକାବାସୀ ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ପାଇଁ ତାଙ୍କର କରୁଣାର ଏକ ସମୁଦ୍ଧଳ ଦୃଷ୍ୟତ୍ୱ । ଭକ୍ତଙ୍କ ସହ ତାଙ୍କର ଅପ୍ରାକୃତ ଲୀଳାକାହାଣୀ ଏହି ପତ୍ରିକାଟିକୁ ସମୃଦ୍ଧ ଓ ଉପାଦେୟ କରିଛି । କେତେ ଭାବଗର୍ଭକ ଓ ରସାନ୍ୱିତ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଜ୍ଞାତ ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଭକ୍ତ ଭଗବାନ ଉଭୟଙ୍କର ଚିତ୍ତରେ ଅପ୍ରାକୃତ ପ୍ରେମରସ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି । କେତେକ ସୁସ୍ଥାନୁଭୂତି ଓ କେତେକ ସ୍ଥୁଳ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷାନୁଭୂତି ଏଥିରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି । ତାହା ଭକ୍ତ ପ୍ରାଣରେ ଭାବର ଆଲୋଡ଼ନ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ । ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପରସ୍ପରର ଅନ୍ତରର ଭାବର ବିନିମୟ ମଧ୍ୟ ଏହାରି ମାଧ୍ୟମରେ ହୋଇଥାଏ ।

ଏହି ସବୁ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଚାର କଲେ, “ସାରସ୍ୱତ ମାଧୁରୀ”ର ସରସତା ଓ ମଧୁରତା ଭକ୍ତମାନେ ପ୍ରାଣେ ପ୍ରାଣେ ଅନୁଭବ କରି ତାର ରସ ଆସ୍ବାଦନ କରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଆହୁରି ନିବିଡ଼ ଭାବରେ ଉପଲକ୍ଷି କରିଥାନ୍ତି । ଏସବୁ ରସ ଭାଷାରେ ପ୍ରକାଶ କରି ହୁଏ ନାହିଁ । ଭକ୍ତଚିତ୍ତ ହିଁ ଏହାର ମହତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରତିପାଦନ କରି ପାରିବ । ନିଜ ଚିତ୍ତର ଶୁଦ୍ଧତା ଅନୁପାତରେ “ସାରସ୍ୱତ ମାଧୁରୀ”ରେ ପ୍ରକାଶିତ ଲୀଳାକଥାଗୁଡ଼ିକର ଭାବ ଓ ରସ ଆସ୍ବାଦିତ ହୋଇଥାଏ । ଏଣୁ ଅନୁଭବୀ ଲେଖକ ଓ ପାଠକ ଏହାର ରସ ଗ୍ରହଣ କରି କ୍ଷଣକ ପାଇଁ ସେହି ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ରସର ଆଂଶିକ ଆଭାସ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଏହାଛଡ଼ା ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସଂଘର ନିୟମଶୃଙ୍ଖଳା ଓ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କର ପୂଜାବିଧିର କିଛି ସୂଚନା ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ମାର୍ଗର ଦିଗ୍‌ଦର୍ଶନ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ମହିମା, ତାଙ୍କର ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅହେତୁକ କରୁଣାଭରା କେତେ କେତେ କଥା ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଏହାର ମହତ୍ତ୍ୱ ବୁଦ୍ଧି କରିଅଛି । ଏହିସବୁ ଦିଗରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାଠକ, ଲେଖକ ଓ ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଗୋଟିଏ ଭକ୍ତି-ରସାୟୁତ ଲୀଳାପୁସ୍ତକ ଭାବରେ ଆଦୃତ ହୋଇ ଆସୁଅଛି ଓ ନିତ୍ୟକାଳ ଆସୁଥୁବ ।

“ସାରସ୍ୱତ ମାଧୁରୀ” ପତ୍ରିକାଟି ପ୍ରତିବର୍ଷ ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ ଆୟୋଜିତ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀର ଶୁଭ ଅବସରରେ ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ କରି ସଖୀ ସଦୃଶ ଭକ୍ତ ଭଗବାନ ଉଭୟଙ୍କର ଭାବ ବହନ କରି ସେବା ସମ୍ପାଦନ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ବର୍ଷକ ଭିତରେ ଥରେ ମାତ୍ର ଏହା ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଥିବାରୁ ଭକ୍ତମାନେ ଏଥିରୁ ଖଣ୍ଡିଏ ପାଇବା ପାଇଁ ସତୃଷ୍ଣ ନୟନରେ ଚାହିଁ ରହିଥାନ୍ତି । ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ଓ “ସାରସ୍ୱତ ମାଧୁରୀ” ପରସ୍ପର ଏତେ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ଯେ, ଗୋଟିକର କଥା ମନେ ପଡ଼ିବା ମାତ୍ରେ ଅନ୍ୟଟି କଥା ସ୍ୱତଃ ମନେ ପଡ଼ିଥାଏ ।

ଏଣୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣରେ ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା, ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ ସେମାନଙ୍କର ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ଓ “ସାରସ୍ୱତ ମାଧୁରୀ” ପତ୍ରିକା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରାର ପ୍ରଚାର ଓ ପ୍ରସାରର ଏକ ସୁମହାନ ମାଧ୍ୟମ ହୋଇ ରହିଥାଉ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଜଗତହିତକର କାର୍ଯ୍ୟରେ ସହାୟକ ହେଉ, ଏତିକି କୃପାଶୀର୍ବାଦ ପ୍ରଦାନ କରି ସେ କୃତାର୍ଥ କରନ୍ତୁ । ଜୟଗୁରୁ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଗ୍ରିତ

ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଦାଶ

ସଭାପତି, ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ, ପୁରୀ

‘ସାରସ୍ୱତ ମାଧୁରୀ’ ବିଷୟରେ ପଦେ...

ପରମାରାଧ୍ୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ଅପାର କରୁଣାରୁ ‘ସାରସ୍ୱତ ମାଧୁରୀ - ୨୦୧୪’ ପତ୍ରିକାଟି ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ତ୍ରୟୋଦଶ ବାର୍ଷିକ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀର ଶୁଭ ଅବସରରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ପ୍ରାଣପ୍ରିୟତମ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପଦାରବିନ୍ଦରେ ନିବେଦନ ପୂର୍ବକ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଏହି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପତ୍ରିକାଟିରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରା ଓ ମହିମାମଣ୍ଡିତ ପ୍ରବନ୍ଧ, ତତ୍ତ୍ୱ ଆଲୋଚନା, ପ୍ରାର୍ଥନା, ବନ୍ଦନା, ପ୍ରାର୍ଥନା ସଙ୍ଗୀତଗୁଡ଼ିକ, ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ଅନୁଭୂତି ଇତ୍ୟାଦିର ଆଲେଖ୍ୟ ଓ ଆଲିଙ୍ଗନର ମଧୁର ପ୍ରକାଶ ହୋଇଛି । ‘ସଦ୍‌ଗୁରୁ ପ୍ରସଙ୍ଗ’ ଓ ‘ଜ୍ଞାତବ୍ୟ ତଥ୍ୟ ସମୂହ’ ଅନେକ ଶିକ୍ଷଣୀୟ ବାର୍ତ୍ତା ବହନ କରିଛି । ଏଥିରେ ‘ସୁଖ ପାଥ ଟିକିଏ ମୋତେ’, ‘ଆତ୍ମଜ୍ଞାନ’, ‘ମଣିଷ କାହାର’, ‘ଆତ୍ମୋନ୍ମତି ପ୍ରସଙ୍ଗ’, ‘ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ମୂଳ କରି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନ ଯାପନ’ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରବନ୍ଧ ବେଶ୍ ଉପାଦେୟ ଓ ହୃଦୟଗ୍ରାହୀ । ‘ସୁରୁଚି ସୁନ୍ଦରୀ ଦେବୀ’, ‘ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନରେ ନାରୀର ଭୂମିକା’ ଇତ୍ୟାଦି ଲେଖାଗୁଡ଼ିକ ମା’ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରେରଣାଦାୟୀ ଅଟେ । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ଆମେରିକାରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଗନ୍ତୁକ ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି, ‘ଗୁରୁଧ୍ୟାନ ଦର୍ଶନର ଅନୁଭୂତି’ ଆଦି ଏ ପ୍ରକାଶନର ବିଶେଷତ୍ୱ ହୋଇଛି । ନିଗମ ପରିବାରର ବୟଃକନିଷ୍ଠ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ଲେଖାଗୁଡ଼ିକ Young Aspirants’ Sectionରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି । ଛୋଟ ପିଲାମାନଙ୍କର ଲେଖାଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର ସରଳ ମନର ଅନାବିଳ ନିର୍ମଳ ଭାବରେ ପ୍ରେମମୟ ଠାକୁରଙ୍କ ମହିମା ଓ ଗାରିମା ପ୍ରକାଶ କରୁଛି । ଏତଦ୍‌ଭିନ୍ନ ଏଥିରେ ନିଗମ ବାଣୀ, ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ବିଗତ ବର୍ଷର କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ, ବାର୍ଷିକ ଆୟବ୍ୟୟର ବିବରଣୀ, ରତ ଦ୍ୱାଦଶ ବର୍ଷର ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀର ଫଟୋଟିତ୍ତ ଓ ବିବରଣୀ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଛି ।

ଏହି ପତ୍ରିକାର ସମ୍ପାଦନା ତଥା ମୁଦ୍ରଣରେ ନାନା ଭାବରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିବା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆମେ ଅଶେଷ କୃତଜ୍ଞତା ଜ୍ଞାପନ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ନିକଟରେ ସେମାନଙ୍କର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଉନ୍ନତି ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ । ଏଥିରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିବା ଲେଖାଗୁଡ଼ିକ ଲେଖକ ଓ ଲେଖିକାମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ମତାମତ ଏବଂ ସେଥିରେ ଥିବା ତ୍ରୁଟି ପାଇଁ ‘ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ’ ଓ ‘ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ’ ଦାୟୀ ନୁହଁନ୍ତି । ଆମର ଶତ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ସତ୍ତ୍ୱେ ପତ୍ରିକା ସମ୍ପାଦନା ଓ ମୁଦ୍ରଣରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ତ୍ରୁଟି ନିମନ୍ତେ ଆମେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜ ଓ ପାଠକପାଠିକାମାନଙ୍କ ନିକଟରେ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ । ପରିଶେଷରେ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର କେନ୍ଦ୍ର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏହି ପତ୍ରିକାଟିର ପ୍ରକାଶନରେ ଯେଉଁଲି ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରି ଆମମାନଙ୍କୁ ଦିଗ୍‌ଦର୍ଶନ, ଉତ୍ସାହ ଓ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି ସେଥିପାଇଁ ଆମେମାନେ ସେମାନଙ୍କ ନିକଟରେ କୃତଜ୍ଞତା ଜ୍ଞାପନ କରୁଅଛୁ ।

୩ ଜୁଲାଇ ୨୦୧୪

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଗ୍ରିତ
‘ସାରସ୍ୱତ ମାଧୁରୀ’ ସମ୍ପାଦନା ମଣ୍ଡଳୀ
ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ

ସୂଚୀପତ୍ର

କ୍ରମ	ବିଷୟ	ଲେଖକଙ୍କ ନାମ	ପୃଷ୍ଠା
୧.	ମୁଖବନ୍ଧ	ଶ୍ରୀ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଦାଶ	୩
୨.	ସାରସ୍ୱତ ମାଧୁରୀ ବିଷୟରେ ପଦେ...	ସାରସ୍ୱତ ମାଧୁରୀ ସମ୍ପାଦନା ମଣ୍ଡଳୀ	୪
୩.	ବନ୍ଦନା	...	୭
୪.	ପ୍ରାର୍ଥନା	...	୭
୫.	ସମ୍ମିଳନୀ ଗୀତିକା	ଶ୍ରୀମତୀ ସ୍ମିତାରାଣୀ ସୁନ୍ଦରରାୟ	୮
୬.	ନିଗମ ବାଣୀ	...	୯
୭.	ସୃକ୍ତିମାଳା	...	୯
୮.	ସଦ୍‌ଗୁରୁ ପ୍ରସଙ୍ଗ	...	୧୦
୯.	ଜ୍ଞାତବ୍ୟ ତଥ୍ୟ	ଶ୍ରୀ ଯୋଗେଶ୍ୱର ସୁନ୍ଦରରାୟ	୧୧
୧୦.	ପଦେ ଖାଲି ମନର କଥା	ଶ୍ରୀ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ କୁମାର ମିଶ୍ର	୧୮
୧୧.	ସୁଖ ପାଅ ଟିକିଏ ମୋତେ	ଶ୍ରୀମତୀ ବେଦମତି ଉପାଧ୍ୟାୟ	୧୯
୧୨.	ଏତିକି ମାଗୁଣି ଦାସରେ କର କିଣା କିଙ୍କର	ଶ୍ରୀମତୀ ମଞ୍ଜୁରାଣୀ ପ୍ରଧାନ	୨୩
୧୩.	Atma-Jnana (Self-Realization) in Shri Shri Thakur's view	Shri Manoranjan Mohanty	୨୪
୧୪.	Sanatan Dharma	Dr. Bhramarabar Nayak	୨୭
୧୫.	ମଣିଷ କାହାର ?	ଶ୍ରୀ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ମହାନ୍ତି	୩୦
୧୬.	ଆତ୍ମୋନ୍ନତି ପ୍ରସଙ୍ଗ	ଶ୍ରୀ ଦେବେନ୍ଦ୍ରନାଥ ମହାପାତ୍ର	୩୫
୧୭.	ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଜୀବନୀ ଓ ବାଣୀରୁ ଶିକ୍ଷା	ଶ୍ରୀ ନିହାର ନାୟକ	୩୬
୧୮.	ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ମୂଳ କରି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନ ଯାପନ	ଶ୍ରୀ ବିଭୂତି ସାହୁ	୩୮
୧୯.	ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନରେ ନାରୀର ଭୂମିକା ଓ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବାଣୀ	ବନଲତା ମହାନ୍ତି	୪୦
୨୦.	ସୁରୁଚିସୁନ୍ଦରୀ ଦେବୀ	ମନୋରମା ଦାସ	୪୨
୨୧.	ଶ୍ରୀଚରଣ ତଳେ ଜଣାଏ ପ୍ରଣତି	ଶ୍ରୀ ଚିନ୍ତାମଣି ବାରିକ	୪୫
୨୨.	ତୁମ ଲୀଳା... ତୁମ ମାୟା	ଶ୍ରୀମତୀ କଞ୍ଚନା ଦାଶ	୪୬
୨୩.	The Great Shaiva Titan	Smt. Shrutabidya Tripathy	୪୮
୨୪.	ଭଲ ପାଇବାର ଆଦର୍ଶରେ ଆମର ଜୀବନ ଗଠନ	ଶ୍ରୀ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ	୫୧
୨୫.	ସବୁ ଭୁଲି ଭଜ ଜୟଗୁରୁ	ଶ୍ରୀ ନିର୍ମଳ ଚନ୍ଦ୍ର ଜେନା	୫୧
୨୬.	ଗୁରୁଧାମ ଦର୍ଶନର ଅନୁଭୂତି	ମଞ୍ଜୁଷା ସାମନ୍ତରାୟ	୫୨
୨୭.	ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଜାଣିଲି କିପରି	ଶ୍ରୀମତୀ ସସ୍ମିତା ପଟ୍ଟନାୟକ	୫୫
୨୮.	ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ କୃପାନୁଭୂତି	ଶ୍ରୀ ସୁପ୍ରୀତ କୁମାର ପଟ୍ଟନାୟକ	୫୬
୨୯.	ହେବୁ ସେବା ଅନୁରାଗୀ	କାଞ୍ଚନବାଳା ଦାଶ	୫୯
୩୦.	ହୃଦୟର ନିବେଦନ	ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରବୀଣା ମହାପାତ୍ର	୬୦

କ୍ରମ ବିଷୟ	ଲେଖକଙ୍କ ନାମ	ପୃଷ୍ଠା
୩୧. A Weaker Tie Becoming Stronger	Shri Anup Kalia	୬୨
୩୨. Insight into a Journey	Smt. Pallavi Mohanty	୬୪
୩୩. Little do I know about “Thakur”	Shri Sarthak Mohanty	୬୬
୩୪. ତୁମ ପଦ ସେବା ମୋର କାମନା	ଶ୍ରୀ ନରେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି	୬୯
୩୫. ପଦେମନ ହେଉମଗନ	ଶ୍ରୀ ସଂଗ୍ରାମ କେଶରୀ ମଲ୍ଲିକ	୬୯
୩୬. Thakur - Your manifold facets	Smt. Sonali Pattnaik	୭୦
୩୭. ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ ଦ୍ୱାଦଶ ବାର୍ଷିକ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ବିବରଣୀ	...	୭୨
୩୮. ଏତିକି ମୋ ମନରେ ବାସନା	ଶ୍ରୀମତୀ ଶିବାନୀ ମହାନ୍ତି	୭୮
୩୯. ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ଦଶମ ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀ	ଶ୍ରୀ ଜ୍ଞାନରଞ୍ଜନ ଦ୍ୱିବେଦୀ	୭୯
୪୦. America Saraswata Sangha 2013 Fiscal Report	...	୮୧
୪୧. Young Aspirants' Section A Prelude to Young Aspirants' Section	Editorial Board	୮୨
୪୨. Forever relation	Manish Mishra	୮୩
୪୩. ParichayaPatra Translation	Shreya Prabhakar	୮୪
୪୪. My feelings about Young Aspirants' sessions	Shreya Prabhakar	୮୫
୪୫. My Experience	Shashwat Prabhakar	୮୬
୪୬. Aasana Mandira	Bedaprakash Ray	୮୭
୪୭. My Sangha Experience	Shilpi Mohanty	୮୭
୪୮. Sammilani and sessions	Aryan Jena	୮୮
୪୯. America Saraswata Sangha (AMSAS) Office bearers' Contact Information	...	୮୮
୫୦. 2013 Sammilani and Nigam Smruti Mandir Photos		

ବନ୍ଦନା

ବିତତ୍ୟ ବାଣଂ ତରୁଣାର୍କ ବର୍ଷଂ
ବ୍ୟୋମାନ୍ତରେ ଭାସି ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭଃ
ଭାସାତ୍ମୟଃ ବ୍ୟୋଦିକୃତଃ ସୁତାମ୍ବସ୍ତଂ
ବୌକୁମାରସ୍ତୁ ଗରିଷ୍ମନେମି ।

ଏକାକ୍ଷରୋପନିଷଦ, ମନ୍ତ୍ର - ୪

ଅର୍ଥ - ଆପଣ ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭ ରୂପରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଅଟନ୍ତି । ମଧ୍ୟାହ୍ନକାଳୀନ ସୂର୍ଯ୍ୟ ବର୍ଷର ବାଣକୁ ଟାଣି ମାୟା ନିର୍ମିତ ଏହି ପ୍ରାଣୀବର୍ଗଙ୍କ ହୃଦୟ ରୂପୀ ଆକାଶରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଅନ୍ତି । ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରକାଶ ଦ୍ଵାରା ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆକାଶରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଛନ୍ତି । ଆପଣ ହିଁ କାର୍ତ୍ତିକେୟ ରୂପରେ ଦେବତା ମାନଙ୍କର ସେନାପତି ଅଟନ୍ତି । ଆପଣ ଅରିଷ୍ଟନେମି ଅଟନ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ବିଘ୍ନର ନିରସନ କର୍ତ୍ତା ଅଟନ୍ତି ।

ଯେ ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭ ରୂପେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ
ଯା ତେଜ ପ୍ରକାଶେ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ହୃଦ
ଯା ତେଜରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ନଭେ ପ୍ରକାଶ
କରନ୍ତି ଯେ ସର୍ବ ଅରିଷ୍ଟ ନାଶ
ଯେ କୁମାର ରୂପକୁ ବରି
ଯେ ଦେବତାମାନଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତି
ସେନାପତି ରୂପ ଧରି ଯେ ।

ପ୍ରାର୍ଥନା

ଅଗ୍ନି ଆୟାଦି ବୀତୟେ
ଗୁଣାନୋ ହବ୍ୟ ଦୀତୟେ
ନ ହୋତା ସସ୍ତିବର୍ହିଷି

ସାମବେଦ - ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟ, ଆଗ୍ନେୟଂ କାଣ୍ଡମନ୍ତ୍ର - ୧

ପଦାର୍ଥ - ଆଗ୍ନି - ହେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ! ଆୟାଦି - ପ୍ରାପ୍ୟ ହେଉ, ବୀତୟେ - ଜ୍ଞାନ ନିମିତ୍ତ ଗୁଣାନଃ - ସ୍ତୁତି କରାଯାଉଛି, ହବ୍ୟ ଦୀତୟେ - ଉତ୍ତମ ପଦାର୍ଥକୁ ଦେବା ନିମନ୍ତେ, ନି - ନିଶ୍ଚୟ ରୂପେ, ହୋତା - ଦାତା, ସସ୍ତି - ଦିବ୍ୟଜ୍ଞାନ ଅଟନ୍ତି, ବ୍ୟାପକ ଅଟନ୍ତି, ବହିର୍ଷି - ବିଶ୍ଵବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ।
ଭାବାର୍ଥ - ହେ ପରମେଶ୍ଵର ! ଆପଣ ବିଶ୍ଵବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ବ୍ୟାପକ ଅଟନ୍ତି, ଆପଣ ଦିବ୍ୟ ଜ୍ଞାନ ଓ ଉତ୍ତମ ପଦାର୍ଥ ଦାତା ଅଟନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଆପଣଙ୍କୁ ସ୍ତୁତି କରୁଅଛୁ । ଆପଣ ଦିବ୍ୟଜ୍ଞାନ ଓ ଉତ୍ତମ ପଦାର୍ଥ ସକଳ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ ।

ହେ ବିଶ୍ଵ ବ୍ୟାପକ ପରମେଶ୍ଵର !
ଦିବ୍ୟଜ୍ଞାନ ଦ୍ରବ୍ୟ ଦାତା ଆମର
କରୁଅଛୁ ଆମେ ସ୍ତୁତି ସରବେ
ଦେବା ପାଇଁ ଦିବ୍ୟଜ୍ଞାନ ଦରବେ
ପ୍ରାପତ ହୁଅନ୍ତୁ
ଶତ ଶତ ପ୍ରଣିପାତ ଘେନନ୍ତୁ ।

ସମ୍ମିଳନୀ ଗୀତିକା

ସମ୍ମିଳନୀ ଶୁଭ ଲଗ୍ନ ଗୋ

ଆସ ଭାଇ ଓ ମା’

ଆମେରିକା ଏ ସ୍ଫୁଟିମନ୍ଦିରରେ ବନ୍ଦିବା ଗୁରୁ ଚରଣ ଗୋ

ଆସ ଭାଇ ଓ ମା’.....॥୧॥

ଭୁଲି ସଂସାର ବନ୍ଧନ ଗୋ

ଆସ ଭାଇ ଓ ମା’

ପ୍ରିୟ ସଂଗ ଆଶେ ନିତ୍ୟ ବୃନ୍ଦାବନ, ଆନନ୍ଦେ ହୋଇ ମଗନ ଗୋ

ଆସ ଭାଇ ଓ ମା’.....॥୧॥

ଭାବ ବିନୋଦିଆ ସିଏ ଗୋ

ଶୁଣ ଭାଇ ଓ ମା’

ଭକତର ଭାବ ଭକତିରେ ବନ୍ଧା, ତାଙ୍କ ବିନେ ସାହା କିଏ ଗୋ

ଶୁଣ ଭାଇ ଓ ମା’.....॥୨॥

ନିତ୍ୟ ପାର୍ଶ୍ଵଦ ତାଙ୍କର ଗୋ

ଆସ ଭାଇ ଓ ମା’

ଲୀଳାସହଚର ଜନ୍ମ ଜନ୍ମ ଧରି, ସେବା ଧରମ ଆମର ଗୋ

ଆସ ଭାଇ ଓ ମା’.....॥୩॥

ସ୍ଵରୂପ ଯାଇଛୁ ଭୁଲି ଗୋ

ଆସ ଭାଇ ଓ ମା’

ମାୟା କବଳରୁ ଉଦ୍ଧାରିବେ ଗୁରୁ ଡାକ ମନ ପ୍ରାଣ ଭରି ଗୋ

ଆସ ଭାଇ ଓ ମା’.....॥୪॥

କାମନା ବାସନା ତେଜି ଗୋ

ଆସ ଭାଇ ଓ ମା’

ଦେହ, ମନ, ପ୍ରାଣ ଶ୍ରୀପଦେ ଅରପି, ତାଙ୍କ ପ୍ରେମେ ଯିବା ମଜି ଗୋ

ଆସ ଭାଇ ଓ ମା’

ଭକତି ସୁମନ ଆଣ ଗୋ

ଆସ ଭାଇ ଓ ମା’.....॥୫॥

ଶରଧା ଆଳିରେ ପ୍ରେମଭକ୍ତି ଅର୍ଘ୍ୟ, ନିବେଦିବା ଶ୍ରୀପୟରେ ଗୋ

ଆସ ଭାଇ ଓ ମା’.....॥୬॥

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତା
ଶ୍ରୀମତୀ ସ୍ମିତାରାଣୀ ସୁନ୍ଦରରାୟ
ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

ନିଗମ ବାଣୀ

- ୧ - ଜୀବଜଗତ ବା ଆତ୍ମାପରମ୍ପରାଙ୍କର ନାମ ରୂପ ନାହିଁ । ନାମ ରୂପ ମନୁଷ୍ୟପ୍ରଦତ୍ତ ବା ଯୋଗୀମାନଙ୍କର ଭାବମୟ ହୃଦୟର ସ୍ମରଣ । ସୁତରାଂ ନାମରେ ବା ମନ୍ତ୍ରରେ ଛୋଟ ବଡ଼ ନାହିଁ । ଜାଗରଣ କରି ପାରିଲେ ସବୁ ମନ୍ତ୍ରରୁ ଏକା ଶକ୍ତିର ବିକାଶ ହୋଇଥାଏ ।
- ୨ - ସମ୍ପଦରେ, ବିପଦରେ, ରୋଗରେ, ଶୋକରେ, ସୁଖରେ, ଦୁଃଖରେ ସର୍ବାବସ୍ଥାରେ ସମଭାବରେ ରହି ଭଗବାନଙ୍କର ନାମ ସ୍ମରଣ କରି ଶରଣାଗତ ଭାବରେ ଭଗବାନଙ୍କଠାରେ ଆତ୍ମସମର୍ପଣ କରିବାକୁ ଅଭ୍ୟାସ କର । ସବୁ ସମୟରେ ତାଙ୍କର ଜୟଗାନ କର । ତାଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଆପଣାର କେହି ନାହାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ପରି ସ୍ନେହ, ଦୟା କାହାରି ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ପରି ତୁମକୁ କେହି ସୁଖ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ ।
- ୩ - ତୁମେମାନେ ଅମୃତ ସନ୍ତାନ । ଅମୃତତ୍ବରେ ତୁମମାନଙ୍କର ନିତ୍ୟସିଦ୍ଧ ଅଧିକାର । ତୁମେମାନେ ଏତେ ଭାବୁଛ କାହିଁକି ? ନିଜ ହୃଦୟର କରୁଣ ଅବସ୍ଥା ଉପଲକ୍ଷି କରି ହତାଶ ହୋଇ ପଡୁଛ କାହିଁକି ? ତୁମମାନଙ୍କର ସବୁ ଅଭାବ ମେଷାଜବାକୁ ସକଳ ଶୂନ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ମୁଁ ଯେ ତୁମମାନଙ୍କର ଅଛି ।
- ୪ - ଆଉ ଗୋଟିଏ ବିଶେଷ କଥା କହୁଛି ଶୁଣ - ମୋତେ ଯେଉଁମାନେ ସୁଖ ପାଆନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ଚିତ୍ତର ଉନ୍ନତି ସହଜରେ ହୋଇଯାଏ । ଯେଉଁମାନେ କେବଳ ନିୟମନିଷ୍ଠା ଧରି ଚଳନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କର ସହଜରେ ସେତେ ଉନ୍ନତି ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ଏହାର କାରଣ କ'ଣ ଜାଣ ? ମନୁଷ୍ୟ ଯେତେବେଳେ ନିୟମନିଷ୍ଠାକୁ ଜୀବୋତ୍ତି ଧରି ବସେ, ନିୟମନିଷ୍ଠାର ମୂଳ ବିଷୟରୁ ସେ ପୃଥକ ହୋଇଯାଏ । ତେଣୁ ନିୟମନିଷ୍ଠା ଭିତରେ ଆତ୍ମଜାଗରଣର କୌଣସି ଉପାୟ ରହେ ନାହିଁ ।
- ୫ - ତୁମମାନଙ୍କଠାରେ ଅଭିମାନ ଜାତ ନ ହେଉ । ତୁମମାନଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ଶତ୍ରୁ ହେଉଛି ଅଭିମାନ । କୃପା ଲାଭ କରିବା ସହଜ କିନ୍ତୁ ତାହା ଜୀର୍ଣ୍ଣ କରିବା ବଡ଼ କଷ୍ଟକର । ଏଥିପାଇଁ କହୁଛି ତୁମେମାନେ ଦେହରେ, ମନରେ ଓ ପ୍ରାଣରେ ବୀର୍ଯ୍ୟବନ୍ତ ହୁଅ ଯେପରି କୌଣସି ଦିଗରେ ଚିକିଏ ହେଲେ ତୁଟି ବା ଖୁଣ ତୁମମାନଙ୍କର ନ ରୁହେ ।

ସୃଷ୍ଟିମାଳା

- ୧ - ନ୍ୟାୟୋପାର୍ଜିତ ବିଭବ୍ୟ ଦଶମାଂଶେନ ଶ୍ରୀମତଃ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟୋ ବିନିଯୋଗଃ ଈଶ୍ବର ପ୍ରୀତ୍ୟର୍ଥମେବ ଚ ।

- ସ୍କନ୍ଦ ପୁରାଣ - କଲ୍ୟାଣ ଖଣ୍ଡ

ଅର୍ଥାତ୍ - ନ୍ୟାୟ ପୂର୍ବକ ଅର୍ଜନ କରିଥିବା ଧନର ଦଶମାଂଶ ବୁଦ୍ଧିମାନ ମନୁଷ୍ୟ ଈଶ୍ବର ପ୍ରସନ୍ନତା ନିମିତ୍ତ ବ୍ୟୟ କରିବା ଉଚିତ ।

- ୨ - ଅନ୍ୟାୟୋପାର୍ଜିତ ତେ ନୈବ ଦ୍ରବ୍ୟେନ ସୁକୃତଂ କୃତମ୍
ନ କୀର୍ତ୍ତିରିହଲୋକେତ ପରଲୋକେତ ତତ୍ ଫଳମ୍ ।

- ଦେବୀ ଭାଗବତ, ୩/୧୨/୮

ଅର୍ଥାତ୍ - ଅନ୍ୟାୟରେ ଉପାର୍ଜିତ ଧନ ଦ୍ବାରା ଶୁଭ କର୍ମ କରାଗଲେ ତାହା ବ୍ୟର୍ଥ ହୁଏ । ଏହାଦ୍ବାରା ଇହଲୋକରେ କୀର୍ତ୍ତି ଅର୍ଜିତ ହୁଏ ନାହିଁ କି ପରକାଳରେ ପରମାର୍ଥକ ଫଳ ମିଳେ ନାହିଁ ।

- ୩ - ଧର୍ମାୟୟଶ ସେ ଅର୍ଥାୟ କମାୟ ସ୍ବଜନାୟ ଚ
ପଞ୍ଚଥା ବିଭିଜନ ବିଶମିହାମୁତ୍ର ଚ ମୋଦତେ ।

ଅର୍ଥାତ୍ - ଧର୍ମ ଯଶ, ଅର୍ଥ (ବ୍ୟାପାରଦି ଜୀବିକା) କାମ (ଜୀବନର ଉପଯୋଗୀ ଭୋଗ) ଓ ସ୍ବଜନ (ପରିବାର) ନିମିତ୍ତ ପଞ୍ଚ ପ୍ରକାରରେ ବିଭାଗ କରି ଧନ ବ୍ୟୟ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଇହକାଳ ଓ ପରକାଳରେ ଆନନ୍ଦ ଭୋଗ କରେ ।

୪- ଧୂମପାନରତେ ବିପ୍ରେ ଦାନଂ କୁର୍ବନ୍ତି ଯେ ନରାଃ
ତେ ନରାଃ ନରକଂ ଯାନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣାଃ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଶୁକରାଃ ।

- ପଦ୍ମ ପୁରାଣ

ଅର୍ଥାତ୍ - ଧୂମପାନ କରୁଥିବା ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ଦାନ ଦେବା ଲୋକ ନରକଗାମୀ ହୁଏ । ତଥା ଧୂମପାନ କରୁଥିବା ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗ୍ରାମ ଶୁକର ରୂପେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରେ ।

୫- ଯଂ ମାତା ପିତରୌ କ୍ଲେଶଂ ସହେତେ ସମ୍ଭବେନ୍ଦୁଶାମ୍
ନ ତସ୍ୟ ନିଷ୍ଠୃତିଃ ଶକ୍ୟା କୃତ୍ରିଂ ବର୍ଷଶତେ ରପି ।

- ମନୁସ୍ମୃତି, ୨/୨୨୭

ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଜନ୍ମ ଦେଇ ମାତା ପିତା ଯେଉଁ କ୍ଲେଶ ସହକ୍ତି ଶତ ବର୍ଷରେ ସୁଦ୍ଧା ତାହା ପରିଶୋଧ କରି ହେବ ନାହିଁ ।

୬ - ତୟୋନିତ୍ୟଂ ପ୍ରିୟଂ କୁର୍ଯ୍ୟାଦାଚାର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ ଚ ସର୍ବଦା
ତେଷ୍ଠେବ ତ୍ରିଷ୍ଟୁଷ୍ଠେଷ୍ଠ ତପଃ ସର୍ବଂ ସମାପ୍ୟତେ

- ମନୁସ୍ମୃତି, ୨/୨୨୮

ପିତାମାତା ଦୁହିଁଙ୍କର ପ୍ରତିଦିନ ଏବଂ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଅର୍ଥାତ୍ ଗୁରୁଙ୍କର ସର୍ବଦା ପ୍ରିୟାନୁଷ୍ଠାନ କରିବ । ଏ ତିନି ହେଁ ପ୍ରସନ୍ନ ହେଲେ ସମୁଦାୟ ତପସ୍ୟା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ ।

ସଦ୍‌ଗୁରୁ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ଜୀବନ୍‌ମୁକ୍ତ ପୁରୁଷ

ଯସ୍ମାନ୍ନୋଦ୍‌ଘିଜତେ ଲୋକୋ ଲୋକାନ୍ନୋଦ୍‌ଘିଜତେ ଚ ଯଃ
ହର୍ଷମର୍ଷଭୟାନ୍ମୁକ୍ତ ସଃ ଜୀବନ୍‌ମୁକ୍ତ ଉଚ୍ୟତେ ।

- ଯୋଗବାଶିଷ୍ଠ

ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଲୋକମାନଙ୍କର ଉଦ୍‌ବେଗ ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଲୋକମାନଙ୍କଠାରୁ ଯେ ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ, ପୁଣି ଯେ ହର୍ଷ ଏବଂ କ୍ରୋଧରୁ ମୁକ୍ତ ତାଙ୍କୁ ଜୀବନ୍‌ମୁକ୍ତ କୁହାଯାଏ ।

ସାଧୁଭିପ୍ରେକ୍ଷ୍ୟମାନେଃସ୍ମିନ୍ ପାଡ଼ମାନେଃପି ଦୁର୍ଜନୈଃ
ସମଭାବୋ ଭବେଦ୍ ଯସ୍ୟ ସ ଜୀବନ୍‌ମୁକ୍ତ ଲକ୍ଷଣଃ ।

- ବିବେକ ରୂପାମଣି

ସାଧୁମାନଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକ ପୂଜିତ ଦୁର୍ଜନ କର୍ତ୍ତୃକ ପାଡ଼ାପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଯାହାଙ୍କର ଚିତ୍ତ ଉଭୟ ଅବସ୍ଥାରେ ସମ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥାନ କରେ ତାଙ୍କୁ ଜୀବନ୍‌ମୁକ୍ତ କୁହାଯାଏ ।

ଏକାକୀ ରସତେ ନିତ୍ୟ ସ୍ଵଭାବେ ଗୁଣବର୍ଜିତେ
ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ ରସାସ୍ଵାଦେ ଜୀବନ୍‌ମୁକ୍ତ ସ ଉଚ୍ୟତେ ।

- ଜୀବନ୍‌ମୁକ୍ତି ଗୀତା

ଯେ ସ୍ଵାଭାବିକ ଗୁଣ ବର୍ଜିତ ହୋଇ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ ରୂପ ରସାସ୍ଵାଦନ କରିବା ନିମିତ୍ତ ସର୍ବଦା ଏକାକୀ ଅବସ୍ଥାନ କରିବାକୁ ସୁଖ ପାଆନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ ହିଁ ଜୀବନ୍‌ମୁକ୍ତ କୁହାଯାଏ ।

ଯଶ ପ୍ରଭୃତି ଯସ୍ମୈ ହେତୁ ନୈବ ବିନା ପୁନଃ
ଭୋଗଇହ ନ ରୋଚନ୍ତି ଜୀବନ୍ତୁ ସ ଉଚ୍ୟତେ ।

- ଯୋଗବାଶିଷ୍ଠ

ରୋଗାଦି ହେତୁ ବ୍ୟତିରେକ ସ୍ୱଭାବତଃ ଯଶ ପୁଣ୍ୟ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟାଦି ଭୋଗରେ ଯାହାଙ୍କର ରୁଚି ହୁଏ ନାହିଁ, ସେ ହେଉଛନ୍ତି ଜୀବନ୍ତୁ ।

ଚିନ୍ମୟଂ ବ୍ୟାପିତଂ ସର୍ବମାନସଂ ଜଗଦାଶ୍ୱରମ୍
ସଂସ୍ଥିତଂ ସର୍ବ ଭୂତାନାଂ ଜୀବନ୍ତୁ ସ ଉଚ୍ୟତେ ।

- ଜୀବନ୍ତୁ ଗୀତା

ସମସ୍ତ ଆକାଶରେ ପରିବ୍ୟାପ୍ତ ଯେଉଁ ଚୈତନ୍ୟ ସ୍ୱରୂପ ଜଗଦାଶ୍ୱର ତାଙ୍କୁ ଯେ ସମୁଦାୟ ଜୀବଙ୍କ ଅନ୍ତରାତ୍ମା ବୋଲି ଜାଣିଛନ୍ତି ସେ ହେଉଛନ୍ତି ଜୀବନ୍ତୁ ।

ଜୀବଃ ଶିବଃ ସର୍ବମେବ ଭୂତେ ଭୂତେଶ୍ୟବସ୍ଥିତଃ
ଏବମେବାଭି ପଶ୍ୟନ୍ ଯୋ ଜୀବନ୍ତୁ ସ ଉଚ୍ୟତେ ।

- ଜୀବନ୍ତୁ ଗୀତା

ଏହି ଜୀବ ହିଁ ଶିବ ସ୍ୱରୂପ, ସେ ସର୍ବଭୂତରେ ସର୍ବତ୍ର ପ୍ରବିଷ୍ଟ ହୋଇ ବିରାଜିତ ଅଛନ୍ତି । ଏହିଭଳି ଦର୍ଶନକାରୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଜୀବନ୍ତୁ କୁହାଯାଏ ।

ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ପରମପୂଜ୍ୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଏହିଭଳି ଯୋଗ-ଜ୍ଞାନ-ପ୍ରେମ-ତନ୍ତ୍ରାଦି ସାଧନସିଦ୍ଧି ଜୀବନ୍ତୁ ପୁରୁଷ ବହୁ ଜନ୍ମର ପୁଣ୍ୟଫଳରୁ ଆତ୍ମେମାନେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ଜଣେ ଜଣେ ସଂଘସେବୀ ଅର୍ଥାତ୍ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭକ୍ତ ହେବାର ସୁଯୋଗ ଲାଭ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ତାଙ୍କର ଅହେତୁକୀ କୃପା । ତାଙ୍କର ସୁଯୋଗ୍ୟ ଭକ୍ତ ହେବାର ଯୋଗ୍ୟତା ଅର୍ଜନ ନିମିତ୍ତ ତାଙ୍କର ଶ୍ରୀଚରଣରେ ଦେହ-ମନ-ପ୍ରାଣ ସମର୍ପଣ କରି ଆସନ୍ତୁ ତାଙ୍କରି ଆରତ୍ତ ଜଗତହିତକର କର୍ମରେ ସହାୟତା କରିବା ।

ଜ୍ଞାତବ୍ୟ ତଥ୍ୟ

୧- କର୍ମଫଳ ଓ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବ

କର୍ମ ତ୍ରିବିଧ ଯଥା - କ୍ରିୟମାଣ, ସଞ୍ଚିତ ଓ ପ୍ରାରବ୍ଧ କର୍ମ ବା କର୍ମ ଫଳରୁ ବ୍ରହ୍ମା, ବିଷ୍ଣୁ ଓ ମହେଶ୍ୱରଙ୍କ ପରି ଦେବତାମାନେ ମଧ୍ୟ ମୁକ୍ତ ନୁହଁନ୍ତି । କାରଣ -

୧ - ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ମସ୍ତକ ଛେଦନ କରି ଶିବ ଶ୍ମଶାନବାସୀ ।

୨ - ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ବଳୀକୁ ବଧ କରିବା ହେତୁ ଅଙ୍ଗଦ ଜାରାଶବର ହୋଇ ଜନ୍ମ ନେଇ ପିତୃହତ୍ୟାର ପ୍ରତିଶୋଧ ନେଲା ।

୩ - ମହାରାଜା ଦଶରଥ ଅକ୍ଷୟିନୀଙ୍କ ପୁତ୍ର ଶ୍ରବଣକୁମାରଙ୍କୁ ଶରାଘାତ ଦ୍ୱାରା ବଧ କରିଥିବାରୁ ମୃତ୍ୟୁବେଳେ ପୁତ୍ର ମୁଖ ଦର୍ଶନ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ ।

୪- ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ସଖା ରୂପରେ ପାଇ ମଧ୍ୟ ପାଣ୍ଡବମାନେ ବନବାସ କଷ୍ଟ ଭୋଗ କଲେ ।

୫ - ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ କର୍ମଫଳରୁ ଚରମ ବିପର୍ଯ୍ୟୟର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଲେ ।

୬ - ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର କପଟତାରେ ମୁରୁକୁନ୍ଦଙ୍କ ନେତ୍ରାଗ୍ନିରେ କାଳଦମନ ଭଣ୍ଟ ହେଲା । ସେ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ କଳାପାହାଡ଼ ରୂପେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରି ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଅଗ୍ନିରେ ଦହନ କଲା ।

୭ - ବଳି ରାଜାଙ୍କ ସୁକର୍ମ ଯୋଗୁଁ ନାରାୟଣ ତାର ଦ୍ୱାରପାଳ ହେଲେ ।

୮ - ପୁଣ୍ୟ କର୍ମ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ପାଟଦଉଡ଼ିରେ ବାନ୍ଧି ହୋଇଯାଏ ଏବଂ ପାପକର୍ମ କଲେ ଚର୍ମ ଦଉଡ଼ିରେ ବାନ୍ଧି ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବ ଜ୍ଞାନର ଘନୀଭୂତ ବିଗ୍ରହ । ତାଙ୍କର ମୁଖନିଃସୃତ ବାଣୀ ଆତ୍ମଜ୍ଞାନ ପ୍ରଦାନକାରୀ । ଆତ୍ମଜ୍ଞାନ ହିଁ ଭବବନ୍ଧନ ମୋଚନକାରୀ । କର୍ମବନ୍ଧନ କ୍ଷୟ କରିବା ପ୍ରଣାଳୀ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବ ଶିଷ୍ୟଭକ୍ତଙ୍କୁ ହିଁ ଶିକ୍ଷା ଦେଇଥାନ୍ତି । ତେଣୁ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କ ବନ୍ଧନାରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି -

ଅଜ୍ଞାନ ନାଶକ ଗୁରୁ ସ୍ୱରୂପ ପ୍ରାପକ
ଭାବ ନିର୍ଯ୍ୟାମକ ଗୁରୁ ଅଭାବ ନାଶକ
ଗୁରୁ ପ୍ରାରବ୍ଧ ରୋଧକ
ଅଗତି ଗତି ଦାୟକ ଶାନ୍ତି ବିଧାୟକ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଗୁରୁରୂପେ ବରଣ କରିଥିବାରୁ କୌଶଳକ୍ରମେ ପିତାମହ ଭୀଷ୍ମଙ୍କଠାରୁ ପଞ୍ଚବାଣୀ ହରଣ କରି ନିଷିଦ୍ଧ ମୃତ୍ୟୁ ରୂପ ସଞ୍ଚିତ କର୍ମଫଳରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଥିଲେ, ପୁନଶ୍ଚ ଅର୍ଜୁନ ଜ୍ୟେଷ୍ଠଭ୍ରାତା ଯୁଧିଷ୍ଠିରଙ୍କୁ (ନିଜର ନିନ୍ଦା ଓ ଗାଣ୍ଡିବ ଧନୁର ନିନ୍ଦା ଶୁଣି) ବଧ କରିବାକୁ ଯିବାବେଳେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମୁଖନିଃସୃତ ବାଣୀ ଶୁଣି ସେପରି କର୍ମରୁ ରହିତ ହୋଇଥିଲେ । ଯୁଧିଷ୍ଠିର ରକ୍ଷା ପାଇଥିଲେ । ତେଣୁ କର୍ମଫଳ ସଞ୍ଚିତ, କ୍ରିୟମାଣ ଅଥବା ପ୍ରାରବ୍ଧ ଜନିତ ହେଲେ ହେଁ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବ ଏକାନ୍ତ ଶିଷ୍ୟଭକ୍ତଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତି । ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କ ଜୀବନ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କଲେ ଜଣାଯାଏ ଯେ ବହୁ ଶିଷ୍ୟଭକ୍ତଙ୍କୁ ସେ ମଧ୍ୟ ଆସନ୍ନ ବିପଦରୁ, ସନ୍ତାନହୀନଙ୍କୁ ସନ୍ତାନ ଦାନ କରି ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ କର୍ମଫଳଜନିତ ବନ୍ଧନରୁ ମୁକ୍ତ କରିଛନ୍ତି ଓ କରୁଛନ୍ତି ।

୨ - ନିମନ୍ତଣ ବିଧି ଓ ପିଣ୍ଡଦାନାଦିର ପୁଣ୍ୟ

ବିବାହ, ବ୍ରତ, ଜନ୍ମୋତ୍ସବ ଆଦି ଶୁଭକର୍ମରେ ଦେବତା, ପିତୃପୁରୁଷ, ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବ ଜାତିକୁରୁମ୍ଭ ମିତ୍ରାଦିଙ୍କୁ ଯୋଗଦାନ କରିବାକୁ ବିଧିପୂର୍ବକ ନିମନ୍ତଣ କରାଯାଏ । ଅନ୍ତ୍ୟେଷ୍ଠି କ୍ରିୟାରେ ପୂଜ୍ୟ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଏ । ପୂଜ୍ୟ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କୁ “କେତେ ଜଣ” ନ କହି କେତେ ମୂର୍ତ୍ତି ଅଣାଯାଇ ବିଧାନରେ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଏ ।

ଦେବଲୋକରେ ଗୋଟିଏ ଦିନ ଭୂଲୋକରେ ୧ ବର୍ଷ ସହିତ ସମାନ । ପିତୃଲୋକରେ ଗୋଟିଏ ଦିନ ଭୂଲୋକର ଏକ ମାସ ସହିତ ସମାନ । ୭ ଦିନରେ ନବଗ୍ରହ ପୂଜିତ ହୁଅନ୍ତି - ରବିବାର-ସୂର୍ଯ୍ୟ, ସୋମବାରରେ-ଚନ୍ଦ୍ର, ମଙ୍ଗଳବାରରେ-ମଙ୍ଗଳ, ବୁଧ-ବୁଧ, ଗୁରୁ-ବୃହସ୍ପତି, ଶୁକ୍ର-ଶୁକ୍ର, ଶନିବାର-ପୂର୍ବାହ୍ନରେ ଶନି ଓ ଅପରାହ୍ନରେ-ରାହୁ ଓ କେତୁ ଗ୍ରହ ପୂଜିତ ହୋଇଥାନ୍ତି ।

ତେଣୁ ଗୃହାସନରେ ଉତ୍ସବାଦି ପାଳନ ଶେଷରେ ପର / ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ପାଇଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଉତ୍ସବ ନିମନ୍ତଣ କରିବା ସମୟରେ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ନିମନ୍ତଣ କରାଯିବା ବିଧେୟ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ବ୍ୟସ୍ତି ନୁହନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ ସୂଚକ । କାରଣ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଗୁରୁଗୀତାରେ ସ୍ୱୟଂ ଶଙ୍କର ଭଗବାନ ମା’ ପାର୍ବତୀଙ୍କୁ ବୁଝାଇଛନ୍ତି -

ଆଚାର୍ଯ୍ୟଂ ମା’ ବିଜାନୀୟାତ୍ ନନ୍ୟାତ କର୍ତ୍ତ୍ତବିତ
ନ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ବୁଦ୍ଧ୍ୟା ସ୍ମୟେତ ସର୍ବଦେବୋମୟ ଗୁରୁଃ ।

ତେଣୁ ବର୍ଷକ ପୂର୍ବରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କୁ ନିମନ୍ତଣ କରାଗଲେ ସମସ୍ତ ଦେବତା ସ୍ୱତଃ ନିମନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇଥାଆନ୍ତି । ପୁନଶ୍ଚ ମାସକ ପୂର୍ବରୁ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ନିଜ ବାସସ୍ଥଳୀରେ ନିମନ୍ତଣ କରାଗଲେ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କ ସହିତ ସପ୍ତର୍ଷି, ଦଶ ବିଶ୍ୱଦେବ ଓ ପିତୃପୁରୁଷମାନେ ନିମନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇଥାନ୍ତି । କାରଣ ଗୃହସ୍ଥମାନେ ଗୟା ଶ୍ରାଦ୍ଧ ସମୟରେ ଅର୍ଥାତ୍ ପିତୃପୁରୁଷମାନଙ୍କୁ ମହାଳୟା ଶ୍ରାଦ୍ଧ ଦିନ ନିମନ୍ତଣ କରି ମାସକ ପୂଜା ଅର୍ପଣ କରି ଦୀପାବଳୀ ଅମାବାସ୍ୟା ଦିନ ପିତୃପୁରୁଷଙ୍କ ପିଣ୍ଡଦାନ କରି ଆଲୋକବର୍ତ୍ତକା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଇ ବିଦାୟ ଦେଇଥାନ୍ତି । ସେ ଦିନ ଗୃହସ୍ଥ -

୧) ସପ୍ତରଷି - ସନକ, ସନନ୍ଦ, ସନନ୍ଦନ, କପିଳ, ଆସୁରୀ ବତୁ, ଏବଂ ପଞ୍ଚଶିଷ୍ୟ

୨) ଦଶବିଶ୍ୱଦେବ - କ୍ରତୁ, ଦକ୍ଷ, ସତ୍ୟ, କାଳ, କାମ, ଧୂରୀ, ଲୋଚନ, ମାତ୍ରବ ଏବଂ ପୁରୁରବା ପୂର୍ବକୁ

୩) ପିତୃପୁରୁଷ - କ - କର୍ତ୍ତା ପିତୃକୁଳ, ମାତୃକୁଳ

ଖ- ପିତା - ମାତା

ଗ - ପିତାମହ - ମାତାମହୀ

ଘ - ପ୍ରପିତାମହ - ପ୍ରମାତାମହୀ

ଦଶବିଶ୍ଵ ଦେବା - ଧର୍ମ ଅର୍ଥାତ୍ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ପତ୍ନୀ କାର୍ତ୍ତିକାଠାରୁ ଉକ୍ତ ଦଶବିଶ୍ଵଦେବା ଜନ୍ମ । ଗୃହସ୍ଥମାନଙ୍କୁ ରାକ୍ଷସମାନଙ୍କ ଆକ୍ରମଣରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ଏମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ।

ତେଣୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣକାରୀ ଗୃହସ୍ଥ ଦେବତା, ପିତୃପୁରୁଷ ଓ ସପ୍ତର୍ଷିଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରି ପୂଜା କରିବା ଦ୍ଵାରା ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବ ଓ ଦେବତାମାନଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦ, ପିତୃପୁରୁଷମାନଙ୍କ ପୁଣ୍ୟ, ରକ୍ଷିମାନଙ୍କ ଶୁଭାଶୀଷ, ଗୃହମାନଙ୍କ ଶୁଭଦୃଷ୍ଟି, ଅତିଥିମାନଙ୍କ ସନ୍ତୋଷର ଫଳ ଲାଭ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇଥାଏ ।

ସଂଘସେବାମାନେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଓ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରି ଗୃହାସନରେ ଉତ୍ସବାଦି ଆୟୋଜନ କଲେ ଅନୁରୂପ ଫଳ ଲାଭ କରିଥାନ୍ତି । ଏଥିରେ ପଞ୍ଚଯଜ୍ଞ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇ ପଞ୍ଚରଣରୁ ମୁକ୍ତି ମିଳେ । ଅଧିକତ୍ଵ ଲୁପ୍ତପିଣ୍ଡ ଓ ଅତିଥି ଅଭ୍ୟାଗତମାନଙ୍କୁ ପିଣ୍ଡଦେବା ଫଳରେ ସମସ୍ତେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ।

୩. ବିଭିନ୍ନ ଯୁଗର ତାରକ ବ୍ରହ୍ମନାମ

ସତ୍ୟ ଯୁଗ - ଆରମ୍ଭ - ବୈଶାଖ ଶୁକ୍ଳ ପକ୍ଷ ତୃତୀୟା - ଅକ୍ଷୟ ତୃତୀୟା - ରବିବାର

ତାରକ ବ୍ରହ୍ମନାମ - ନାରାୟଣ ପରଦେବା ନାରାୟଣ ପରାକ୍ଷରା
ନାରାୟଣ ପରାମୁକ୍ତି ନାରାୟଣ ପରାଂଗତିଃ ।

ତ୍ରେତୟା ଯୁଗ - ଆରମ୍ଭ - କାର୍ତ୍ତିକ ଶୁକ୍ଳ ପକ୍ଷ ନବମୀ - ଅଳ୍ପ ନବମୀ - ସୋମବାର

ତାରକ ବ୍ରହ୍ମନାମ - କୃଷ୍ଣକେଶବ କଂସାରେ ହରେ ବୈକୁଣ୍ଠ ବାମନଂ
ରାମ ନାରାୟଣାନନ୍ଦ ମୁକୁନ୍ଦ ମଧୁସୂଦନ ।

ଦ୍ଵାପର ଯୁଗ - ଆରମ୍ଭ - ଆଶ୍ଵିନ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ତ୍ରୟୋଦଶୀ - ବିଶ୍ଵକର୍ମା ପୂଜା - ଗୁରୁବାର

ତାରକ ବ୍ରହ୍ମନାମ - ହରେମୁରାରେ ମଧୁ କୈଟଭାରେ
ଗୋବିନ୍ଦ ଗୋପାଳ ମୁକୁନ୍ଦ ସୌରେ
ଯଜ୍ଞେଷୁ ନାରାୟଣ କୃଷ୍ଣବିଷ୍ଣୁ
ନିରାଶ୍ରୟ ମାଂ ଜଗଦୀଶ ରକ୍ଷଃ ।

କଳି ଯୁଗ - ଆରମ୍ଭ - ମାଘ ପୂର୍ଣ୍ଣମୀ ତିଥି - ଅଗ୍ନ୍ୟସ୍ତବ - ଗୁରୁବାର

ତାରକ ବ୍ରହ୍ମନାମ -

ହରେ ରାମ ହରେ ରାମ ରାମ ରାମ ହରେ ହରେ
ହରେ କୃଷ୍ଣ ହରେ କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ ହରେ ହରେ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଗୁରୁ ଚରଣରେ ଶଙ୍କର ଭଗବାନ ମା' ପାର୍ବତୀଙ୍କୁ ତାରକ ବ୍ରହ୍ମ 'ଗୁରୁମନ୍ତ୍ର' ଶ୍ରେଷ୍ଠତ୍ଵ ବୁଝାଇ କହିଛନ୍ତି -

ନାମ ମାହାତ୍ମ୍ୟ

ରାମଦୁରୋଧକଃ ନାମ
ଇତିମେ ନିଶ୍ଚିତା ମତିଃ
ଦ୍ଵୟାତୁ ତାରିତୋଽଯୋଧ୍ୟା
ନାମ୍ନାତୁ ଭୁବନତ୍ରୟମ୍ ।

- ବାଲ୍ମିକୀ ରାମାୟଣ

ହନୁମାନ କହିଛନ୍ତି - ହେ ରାମ ! ତୁମଠାରୁ ତୁମ ନାମ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବା ଅଧିକ - ଏହା ମୋର ନିଶ୍ଚିତ ମତ ! କାରଣ ତୁମେ କେବଳ ଅଯୋଧ୍ୟାକୁ ରକ୍ଷା କରିଥିଲ ବା ଉଦ୍ଧାର କରିଥିଲ ମାତ୍ର ତୁମର ନାମ ତ୍ରିଭୁବନକୁ ରକ୍ଷା କରେ ବା ଉଦ୍ଧାର କରେ ।

କାଶୀକ୍ଷେତ୍ର ନିବାସୋଽସ୍ୟ ଜାହ୍ନବୀ ଚରଣୋଦକମ୍ ।

ଗୁରୁବିଶ୍ୱେଶ୍ୱରଃ ସାକ୍ଷାତ ତାରକଂ ବ୍ରହ୍ମ ନିଶ୍ଚିତମ୍ ॥

ଅର୍ଥାତ୍ - ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କ ନିବାସସ୍ଥାନକୁ କାଶୀଧାମ ସ୍ୱରୂପ, ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କ ପାଦୋଦକକୁ ଜାହ୍ନବୀ ଜଳ ସଦୃଶ ଏବଂ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ୍ ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱର ଓ ଭବତାରଣ କାରଣ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ଘନ ପରମାତ୍ମା ବୋଲି ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଜ୍ଞାନ କରିବ । ନାମ ଓ ନାମା ଅଭିନ୍ନ । ତେଣୁ ଗୁରୁ ଓ ଗୁରୁନାମ ‘ଜୟଗୁରୁ’ ତାରକ ବ୍ରହ୍ମ ରୂପେ ଗ୍ରହଣୀୟ । ଏହା ଯୁଗଧର୍ମ ।

୪ - ଭଗବାନଙ୍କୁ ପ୍ରସନ୍ନ କରିବାର ଉପାୟ - ଅଷ୍ଟ ଭାବ ପୁଷ୍ପ

ଅହିଂସା ପ୍ରଥମ ପୁଷ୍ପଂ ପୁଷ୍ପ ମିହିୟ ନିଗ୍ରହଃ

ସର୍ବ ପୁଷ୍ପଂ ଦୟାଭୁତେ ପୁଂସ୍ତ ଶାନ୍ତି ବିଶିଷ୍ୟତେ

ଶମଃ ପୁଷ୍ପଂ ତପଃ ପୁଷ୍ପଂ ଧ୍ୟାନ ପୁଷ୍ପଂ ଚ ସପ୍ତମମ୍

ସତ୍ୟ ଚୈବାଷ୍ଟମଂ ପୁଷ୍ପଂମେତେ ସୁଷ୍ପ୍ୟତି କେଶବଃ ।

୧ - ଅହିଂସା - କୌଣସି ପ୍ରାଣୀର ଶରୀର ମନ ଓ ବଚନ ଦ୍ୱାରା ଖରାପ ନ ଚାହିଁବା ଓ ନ କରିବା ।

୨ - ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ନିଗ୍ରହ - ଇନ୍ଦ୍ରିୟମାନଙ୍କୁ ମନକୁ ମାନିଲା ଭଳି ବିଷୟରେ ମାତିବାକୁ ନ ଦେବା - ଅନ୍ୟ ଏକ ପୁଷ୍ପ

୩ - ପ୍ରାଣୀ ମାତ୍ରକେ ଦୟା - ଅନ୍ୟର ଦୁଃଖକୁ ନିଜ ଦୁଃଖ ବୋଲି ବୁଝି ଏହା ଦୂର କରିବା ନିମିତ୍ତ ଚେଷ୍ଟା - ତୃତୀୟ ସର୍ବୋପଯୋଗୀ ପୁଷ୍ପ ।

୪ - ଶାନ୍ତି - କୌଣସି ଅବସ୍ଥାରେ ମଧ୍ୟ ଚିତ୍ତ କ୍ଷୁଦ୍ଧ ନ ହେବା ଚତୁର୍ଥ ପୁଷ୍ପ । ଏହା ସବୁଠାରୁ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପୁଷ୍ପ ।

୫ - ଶମ - ମନକୁ ବଶୀଭୂତ କରି ରଖିବା - ଏହା ପଞ୍ଚମ ପୁଷ୍ପ ।

୬ - ତପ - ଏହା ସ୍ୱଧର୍ମ ପାଳନ ନିମିତ୍ତ କଷ୍ଟ ସହ୍ୟ କରିବା -ଷଷ୍ଠ ପୁଷ୍ପ ଅଟେ ।

୭ - ଧ୍ୟାନ - ଇଷ୍ଟଦେବଙ୍କ ସ୍ୱରୂପରେ ଚିତ୍ତର ତଦାକାର ବୃତ୍ତି - ସପ୍ତମ ପୁଷ୍ପ ଅଟେ ।

୮ - ସତ୍ୟ - ଏହା ଅଷ୍ଟମ ପୁଷ୍ପ - ଏହି ପୁଷ୍ପ ଦ୍ୱାରା ଭଗବାନ୍ କେଶବ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି । ଗୃହସ୍ଥ ଭକ୍ତ ଅଷ୍ଟବିଧ ପୁଷ୍ପ ଶ୍ରୀଭଗବାନଙ୍କୁ ନିରନ୍ତର ଅର୍ପଣ କରିବା ବିଧେୟ ।

“ଅହିଂସା ଆଚର କରିବ କାୟ ମନ ବାକ୍ୟରେ
ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ନିରୋଧ କରିବ ଦୟା ପ୍ରାଣୀ ମାତରେ
ଶାନ୍ତି ଶମତପ ଆଚରି କ୍ରମେ କରିବ ଧ୍ୟାନ
ସତ୍ୟ ପାଳନରେ ମିଳିବେ ନିଶ୍ଚେ ଶ୍ରୀଭଗବାନ ।”

୫ - ପୂଜା ଉପଚାର

ତିନି ପ୍ରକାରର - ଶୋଡ଼ଷ ଉପଚାର, ଦଶ ଉପଚାର, ପଞ୍ଚ ଉପଚାର ।

ଶୋଡ଼ଷ ଉପଚାର:

୧ - ଆସନ, ୨- ସ୍ୱାଗତ, ୩ - ପାଦ୍ୟ, ୪ - ଅର୍ଘ୍ୟ, ୫ - ଆଚମନ, ୬ - ମଧୁପର୍ଚ୍ଚ, ୭ - ପୁନରାଚମନ, ୮ - ସ୍ନାନ, ୯ - ବସ୍ତ୍ର, ୧୦ - ଆଭୂଷଣ, ୧୧ - ଗନ୍ଧ, ୧୨ - ପୁଷ୍ପ, ୧୩ - ଧୂପ, ୧୪ - ଦୀପ, ୧୫ - ନୈବେଦ୍ୟ, ୧୬ - ବନ୍ଦନା

ଦଶ ଉପଚାର:

୧- ପାଦ୍ୟ, ୨- ଅର୍ଘ୍ୟ, ୩- ଆଚମନାୟ, ୪- ମଧୁପର୍ଚ୍ଚ, ୫- ପୁନରାଚମନ, ୬- ଗନ୍ଧ, ୭- ପୁଷ୍ପ, ୮- ଧୂପ, ୯- ଦୀପ, ୧୦- ନୈବେଦ୍ୟ

ପଞ୍ଚ ଉପଚାର:

୧ - ଗନ୍ଧ, ୨ - ପୁଷ୍ପ, ୩ - ଧୂପ, ୪ - ଦୀପ, ୫ - ନୈବେଦ୍ୟ

୬ - ନବଧା ଭକ୍ତି

ଶ୍ରବଣଂ କାର୍ତ୍ତନଂ ବିଷ୍ଣୋ ସ୍ମରଣଂ ପଦସେବନମ୍
ଅର୍ଚ୍ଚନଂ ବନ୍ଦନଂ ଦାସ୍ୟ ସଖ୍ୟମାତ୍ମନିବେଦନମ୍
ଇତି ପୁଂସାର୍ପିତ ବିଷ୍ଣୋଭକ୍ତିଶ୍ରେନ୍ନବ ଲକ୍ଷଣମ୍ ।

୧- ଶ୍ରବଣ, ୨- କାର୍ତ୍ତନ, ୩- ସ୍ମରଣ, ୪- ପଦସେବନ, ୫- ଅର୍ଚ୍ଚନ, ୬- ବନ୍ଦନ, ୭- ଦାସ୍ୟ, ୮- ସଖ୍ୟ, ୯- ଆତ୍ମନିବେଦନ ।

୭- ନାମ ମାହାତ୍ମ୍ୟ

ନ ନାମ ସଦୃଶଂ ଜ୍ଞାନଂ ନ ନାମ ସଦୃଶଂ ବ୍ରତମ୍
ନ ନାମ ସଦୃଶଂ ଧ୍ୟାନଂ ନ ନାମ ସଦୃଶଂ ଫଳମ୍
ନ ନାମ ସଦୃଶଂ ତ୍ୟାଗଃ ନ ନାମ ସଦୃଶଂ ଶମଃ
ନ ନାମ ସଦୃଶଂ ପୁଣ୍ୟଂ ନ ନାମ ସଦୃଶଂ ଗତିଃ
ନାସ୍ତେବ ପରମା ମୁକ୍ତିଃ ନାସ୍ତେବ ପରମା ଗତିଃ
ନାସ୍ତେବ ପରମା ଶାନ୍ତିଃ ନାସ୍ତେବ ପରମା ସ୍ଥିତିଃ
ନାସ୍ତେବ ପରମା ଭକ୍ତିଃ ନାସ୍ତେବ ପରମା ମତିଃ
ନାସ୍ତେବ ପରମା ପ୍ରୀତିଃ ନାସ୍ତେବ ପରମା ସ୍ମୃତିଃ
ନାସ୍ତେବ କାରଣଂ ଜନ୍ତୋଃ ନାସ୍ତେବ ପ୍ରଭୁରେବ ଚ
ନାସ୍ତେବ ପରମାରାଧ୍ୟେୟା ନାସ୍ତେବ ପରମା ଗୁରୁଃ ।

- ଆଦି ପୁରାଣ

ସାଧାରଣତଃ ନାମ କହିଲେ ଭଗବାନଙ୍କ ନାମ ବା ଗୁରୁଙ୍କ ନାମକୁ ବୁଝାଏ । ନାମ ହିଁ କଳିଯୁଗର ଯୁଗଧର୍ମ । ଶ୍ରୀମନ୍ ମହାପ୍ରଭୁ ଗୌରାଙ୍ଗ ଦେବ କହିଛନ୍ତି - “ହରିନାମ ହି କେବଳମ୍ କଲୋ ନାସ୍ତେବ ନାସ୍ତେବ ଗତିରନ୍ୟଥା” । ନାମ ହିଁ ମୁକ୍ତିପ୍ରଦାନକାରୀ, ଭବବନ୍ଧନ ମୋଚନକାରୀ ତଥା ଭକ୍ତିଭାବ ଉଦ୍ରେକକାରୀ । ହରି ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ଗୁରୁ ଓ ଭଗବାନ । ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଭାଷାକୋଷରେ ପ୍ରାୟ ୨୦ଟି ଅର୍ଥ ରହିଛି । ନାମମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୁରୁ ନାମ ହିଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ । ସ୍ବୟଂ ଶଙ୍କର ଭଗବାନ ମା’ ପାର୍ବତୀଙ୍କୁ ‘ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଗୁରୁଗୀତା’ରେ ବୁଝାଇଛନ୍ତି -

ମନ୍ତ୍ରରାଜଂମିଦଂ ଦେବି ! ଗୁରୁରିତ୍ୟକ୍ଷରଦ୍ବୟମ୍

ଶ୍ରୁତିବେଦାନ୍ତ ବାକ୍ୟେନ ଗୁରୁଃ ସାକ୍ଷାତ ପରଂପଦମ୍ ।

ଶ୍ରୀଶଙ୍କର ଭଗବାନ ମା’ ପାର୍ବତୀଙ୍କୁ ବୁଝାଇଛନ୍ତି - ହେ ଦେବୀ ! ଦେବ ଓ ଦେବାନ୍ତ ବାକ୍ୟ ଯାହାଙ୍କୁ ପରମପଦ ଅର୍ଥାତ୍ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ଘନ ଓଁକାର ସ୍ବରୂପ ପରମାତ୍ମା ବୋଲି ପ୍ରତିପାଦନ କରିଛନ୍ତି, ତାଙ୍କର ସେହି ନାମ ‘ଗୁରୁ’ ଏହି ଅକ୍ଷର ଦୁଇଟିକୁ ମନ୍ତ୍ରରାଜ ବୋଲି ଜ୍ଞାନ କରିବ । ପୁନଶ୍ଚ ଶଙ୍କର ଭଗବାନ ନିଜ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କହିଛନ୍ତି -

ସଂସାର ସାଗରସମୁଦ୍ଧରଣେକ ମନ୍ତ୍ରମ୍

ବ୍ରହ୍ମାଦିଦେବ ପୂଜିତ ସିଦ୍ଧ ମନ୍ତ୍ରମ୍

ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୁଃଖ ଭୟ ଶୋକବିନାଶକ

ବନ୍ଦେ ମହାଭୟ ହରଂ ଗୁରୁରାଜମନ୍ତ୍ରମ୍ ।

ଏହି ଦୁସ୍ତର ସଂସାର ସାଗରରୁ ସମ୍ୟକ୍ ଭାବରେ ଉଦ୍ଧାର ପାଇବା ନିମିତ୍ତ ଯାହା ଏକମାତ୍ର ଯନ୍ତ୍ର ସ୍ବରୂପ ଯେଉଁ ସିଦ୍ଧମନ୍ତ୍ର, ବ୍ରହ୍ମା ପ୍ରଭୃତି

ଦେବତାମାନେ ଓ ସିଦ୍ଧ ମୁନିମାନେ ଯାହାଙ୍କୁ ପୂଜା କରନ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ ସ୍ମରଣ ମନନ କରିଥାନ୍ତି, ଯେଉଁ ମନ୍ତ୍ର ଜପ କଲେ, ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଜନିତ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଦୁଃଖ, ଭୟ ଓ ଶୋକ ବିନାଶପାପ୍ତ ହୁଏ ସେହି ମହାଭୟହାରୀ ମନ୍ତ୍ର ହିଁ ଗୁରୁ- ସେହି ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ମନ୍ତ୍ରକୁ ନିରନ୍ତର ବନ୍ଦନା କରୁଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଯୁଗମନ୍ତ୍ର ହିଁ ଜୟଗୁରୁ । ଏହା କଳିଯାବନ ମହାମନ୍ତ୍ର ମହାନାମ ତାରକ ବ୍ରହ୍ମ ନାମ । ନାମ ଓ ମନ୍ତ୍ର ଅଭିନ୍ନ । ତେଣୁ ଗୁରୁନାମ ଜପରେ ଗୁରୁ ଶିଷ୍ୟଭକ୍ତଙ୍କର ମୋକ୍ଷ ଲାଭ କରାଇଥାନ୍ତି କାରଣ “ମୋକ୍ଷ ମୂଳଂ ଗୁରୋଃକୃପା ।”

୮- ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନ

ଭଗବାନ ଶଙ୍କର ସ୍ବାୟଂ ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ଆଚରଣ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଚାର କରିଛନ୍ତି । ବୈଷମ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସାମ୍ୟ, ବିବିଧତା ମଧ୍ୟରେ ଐକ୍ୟ ଏବଂ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ସହାବସ୍ଥାନର ଉତ୍କଳ ବିରଳ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ହିଁ ଶ୍ରୀଶଙ୍କର ଭଗବାନଙ୍କ ପରିବାର ।

ରୁଦ୍ରୋ ମୁଣ୍ଡ ଧରୋ ଭୁଜଙ୍ଗ ସହିତୋ ଗୌରତୁ ସଦଭୃଷଣା

ସ୍କନ୍ଧଃ ଶମ୍ଭୁସୁତଃ ଷଡ଼ାନନ ପୁତସୁଷ୍ଟ ଚ ଲୟୋଦରଃ

ସିଂହ କେକି ମୂଷିକଂ ଚ ବୃଷଭ ସ୍ତେଷାଂ ନିଜବାହନ

ମିଂ ଶମ୍ଭୁ ଗୃହେ ବିଭିନ୍ନ ମତିଷ୍ଠୁ ଚୈକ୍ୟଂ ସଦା ବର୍ତ୍ତତେ ।

ଅର୍ଥାତ୍ ଭଗବାନ ଶଙ୍କର ମୁଣ୍ଡମାଳା ଓ ସର୍ପ ଧାରଣ କରି ଥାଆନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କର ବାହନ ବୃଷଭ, ମା’ ପାର୍ବତୀ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ଆଭୂଷଣରେ ସୁଶୋଭିତ ଥାଆନ୍ତି । ଶିବଙ୍କ ପୁତ୍ର କାର୍ତ୍ତିକେୟଙ୍କର ୬ଟି ମୁଖ ଥାଏ ଏବଂ ମୟୂର ତାଙ୍କର ବାହନ । ଅନ୍ୟପୁତ୍ର ଗଣେଶଙ୍କର ଲମ୍ବା ଶୁଣ୍ଠି ଓ ପୃଥୁଳ ଉଦର ଥାଏ । ତାଙ୍କର ବାହନ ମୂଷିକ । ତେଣୁ ଭଗବାନ, ମା ପାର୍ବତୀ, ପୁତ୍ର ଗଣେଶ ଓ କାର୍ତ୍ତିକେୟ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କର ବୃଷଭ, ସିଂହ, ମୂଷିକ, ମୟୂର ଆଦି ଜଣେ ଜଣଙ୍କର ଭକ୍ଷକ ।

ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ସେ ସମସ୍ତେ ଏକତ୍ର ରହନ୍ତି । ତେଣୁ ପରିବାର ତଥା କୁରୁମ୍ଭ ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ୱଭାବଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ରହି ସୁଖା ନିଜର ଅଭିମାନ ଓ ସୁଖ ତ୍ୟାଗ କରି ଅନ୍ୟର ସୁଖ ଓ ହିତ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖି ପରସ୍ପର ପ୍ରେମ ପୂର୍ବକ ଏକତ୍ର ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ସହାବସ୍ଥାନ କରିବା ଉଚିତ ।

୯- ପଞ୍ଚଭାବର ତାତ୍ତ୍ୱିକଦୃଷ୍ଟି

୧ - ଶାନ୍ତ ଭାବ - ପ୍ରଧାନ ଧର୍ମ ଓ ଗୁଣ - ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନିଷ୍ଠା

୨ - ଦାସ୍ୟ ଭାବ - ପ୍ରଧାନ ଧର୍ମ ଓ ଗୁଣ - ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନିଷ୍ଠା + ସେବା

୩ - ସଖ୍ୟ ଭାବ - ପ୍ରଧାନ ଧର୍ମ ଓ ଗୁଣ - ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନିଷ୍ଠା + ସେବା + ନିସଙ୍କୋଚ ଭାବ

୪ - ବାସୁଲ୍ୟ ଭାବ - ପ୍ରଧାନ ଧର୍ମ ଓ ଗୁଣ - ନିଷ୍ଠା + ସେବା + ନିସଙ୍କୋଚ ଭାବ + ମମତାଧିକ୍ୟ

୫ - ମଧୁର ଭାବ - ପ୍ରଧାନ ଧର୍ମ ଓ ଗୁଣ - ନିଷ୍ଠା + ସେବା + ନିସଙ୍କୋଚ ଭାବ + ମମତାଧିକ୍ୟ + ନିଜ ଅଙ୍ଗଦାନ ଦ୍ୱାରା ସେବା - ଆତ୍ମସମର୍ପଣ

ସ୍ୱରୂପ ପ୍ରକାଶ -

୧ - ଦ୍ୱାରକାରେ - ପୂର୍ଣ୍ଣ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ

୨ - ମଥୁରା - ପୂର୍ଣ୍ଣ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ - ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ

୩ - ବ୍ରଜ - ପୂର୍ଣ୍ଣତମ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ

୧ - ବ୍ରଜ - ଦ୍ୱିଭୁଜ ମୁରଲୀପାଣି

୨ - ମଥୁରା - ଦ୍ୱିଭୁଜ ମାତ୍ର ମୁରଲୀ ଶୂନ୍ୟ

୩ - ଦ୍ୱାରକା - ଚତୁର୍ଭୁଜ ରାଜେଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ

୪ - ଗୋଲକ ଧାମ - ପରମବ୍ରହ୍ମ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ

୫ - ବୈକୁଣ୍ଠ - ଅନନ୍ତ ନାରାୟଣ ଚତୁର୍ଭୁଜ

୧୦- ଶରୀର ଓ କୋଷସମୂହ

- ୧ - ସ୍ଥୂଳ ଶରୀର = ଅନୁମୟ କୋଷ + ପ୍ରାଣମୟ କୋଷ
୨ - ସୂକ୍ଷ୍ମ ଶରୀର = ମନୋମୟ କୋଷ + ବିଜ୍ଞାନମୟ କୋଷ
୩ - କାରଣ ଶରୀର = ଆନନ୍ଦମୟ କୋଷ

୧୧. ଷୋଡ଼ଶ ଗୋପୀ

- ୧- ବିମଳା, ୨- ଶ୍ରୀରାଧା, ୩- କୁନ୍ତଳା, ୪- ବୃନ୍ଦାବତୀ, ୫- ହଂସବାରୁ, ୬- ସୁମେଧା, ୭- ସୁକେଶୀ, ୮- ଚିତ୍ରରେଖା, ୯- ରମ୍ଭା,
୧୦- ପଦ୍ମିନୀ, ୧୧- ମୋମାତା, ୧୨- ବୈନେତ୍ରୀ, ୧୩-ରଙ୍ଗୀଶୀ, ୧୪- ସୁରେଖା, ୧୫- ହରପ୍ରିୟା, ୧୬- ସଚଳା

୧୨- ଅଷ୍ଟସଖୀ ଓ ନାମ

- ୧ - ହ - ଲଳିତା
୨ - ରେ - ବିମଳା
୩ - କୃ - ଶ୍ରୀରାଧା
୪ - ଷ୍ଟ - ଶ୍ରୀମତୀ
୫ - ହ - ହରପ୍ରିୟା
୬ - ରେ - ସୁକେଶୀ
୭ - ରା - ସଚଳା
୮ - ମ - ପଦ୍ମା

୧୩ - ଷଡ଼ସଖୀ

- ୧- ବୃନ୍ଦାବତୀ, ୨-ରଙ୍ଗୀବତୀ, ୩- ରତ୍ନରେଖା, ୪- ଲୀଳାବତୀ, ୫- ସୁଭଦ୍ରା, ୬- ପ୍ରିୟାବତୀ

୧୪- ମହାଭାବ ଅନୁଭବର କ୍ରମ

ପ୍ରେମ-ହୃଦିନୀଶକ୍ତିର ବୃଦ୍ଧି । ଗାତର ଅବସ୍ଥାର ନାମ ପ୍ରେମ ।

ପ୍ରେମ ଗାତର ହେଲେ ସ୍ନେହ
ସ୍ନେହ ଗାତର ହେଲେ ମାନ
ମାନ ଗାତର ହେଲେ ପ୍ରତ୍ୟୟ
ପ୍ରତ୍ୟୟ ଗାତର ହେଲେ ପ୍ରଣୟ
ପ୍ରଣୟ ଗାତର ହେଲେ ରାଗ
ରାଗ ଗାତର ହେଲେ ଅନୁରାଗ
ଅନୁରାଗ ଗାତର ହେଲେ ଭାବ
ଭାବ ଗାତର ହେଲେ ମହାଭାବ

- ଉତ୍କଳ ନୀଳମଣି (ରୂପ ଗୋସ୍ୱାମୀ)

ଏହି ମହାଭାବରେ ସମସ୍ତ ଜନ୍ମିତ ଅପୂର୍ବ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟରେ ବିମଣ୍ଡିତ ହୁଏ । ଏହା ମୁକୁନ୍ଦ ମହର୍ଷି ବୃନ୍ଦେ ରଘ୍ୟ ସାବତୀ ଦୁର୍ଲଭାଃ ଦ୍ୱାରକା ସ୍ଥିତ ମହର୍ଷିମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଦୁର୍ଲଭ ।

୧୫- ମହାଭାବର ୪ଟି ଅବସ୍ଥା

୧ - ରୁଦ୍ରୀ, ୨ - ଅଧିରୁଦ୍ର, ୩ - ମୋଦନ, ୪ - ମାଦନ

ସାଧନ ଭକ୍ତି ହଜଡେ ହୟ ରତିର ଉଦୟ
ରତି ଗାତ ହେଲେ ତାର ପ୍ରେମ ନାମ ହୟ
ପ୍ରେମ ବୃଦ୍ଧି କ୍ରମେ ନାମ ସ୍ନେହ ମାନ ପ୍ରଣୟ
ରାଗ ଅନୁରାଗ ଭାବ ମହାଭାବ ହୟ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତ
ଯୋଗେଶ୍ବର ସୁନ୍ଦରରାୟ
ସମ୍ପାଦକ, ବେଗୁନିଆ ସାରସ୍ବତ ସଂଘ

ପଦେ ଖାଲି ମନର କଥା

ହେ ପ୍ରାଣର ଠାକୁର !
ପଦେ କଥା କହିବି ବୋଲି ମନର
ପ୍ରୟାସ କରୁଛି ବାକ୍ୟରେ
ଅପରାଧ କ୍ଷମା କରିବ କ୍ଷମାସାଗର ॥୧॥
ଧନ୍ୟ ହୋଇଛି ଏ ଜୀବନ
ତୁମକୁ ପାଇ ଇଷ୍ଟ ରୂପେ ହୃଦୟର
କୃତାର୍ଥ କରିଛ ମୋତେ
ଲଭିଛି ତୁମକୁ ମା'ଙ୍କ ପ୍ରୀତି ଉପହାର ॥୨॥
ଜଣା ନାହିଁ ଧ୍ୟାନ, ଜ୍ଞାନ, ଯୋଗ
ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି ଟାଣ ରଖିବି ବିଶ୍ବାସ ମୋର
ତବ କୃପା ହିଁ ମୋର ଭରସା
ହେ କରୁଣାମୟ ! ଏତିକି ନିବେଦନ ମନର ॥୩॥

ତବ ଜ୍ଞାନ ଶିକ୍ଷାରେ ଶିଖୁଛି ମଣିଷପଣିଆ
ଜନ୍ମ ହୋଇଛି ସାର୍ଥକ ମୋର
ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ଗୁରୁଦେବ ପରଂବ୍ରହ୍ମ
ରତ୍ନ ଥାଉ କଣ୍ଠ 'ଜୟଗୁରୁ' ନାମ ତୁମର ॥୪॥
ସଂସାରେ ତୁମେ ମୋ ଅମୂଲ୍ୟ ରତ୍ନମଣି
ମାୟା-ବନ୍ଧନ କାଟି ଶିକ୍ଷା ଦେଇଛ ଆତ୍ମଜ୍ଞାନର
ହାତ ଧରି ନିଅ ତୁମ ଚଲାପଥେ
ଯେଉଁ ପଥ ଛୁଇଁଛି ତୁମ ଶ୍ରୀପାଦପଦ୍ମର ॥୫॥

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତ
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ କୁମାର ମିଶ୍ର
ଆମେରିକା ସାରସ୍ବତ ସଂଘ

ସୁଖ ପାଅ ଟିକିଏ ମୋତେ

ଆମ ମନ, ବୁଦ୍ଧି, ଚେତନାର ସ୍ତରେ ସ୍ତରେ ମାୟିକ ଓ ଜାଗତିକ ଭାବର ବହଳ ଆସ୍ରରଣ। ଅମୃତର ସନ୍ତାନ ଆମେ – କିନ୍ତୁ କଷ୍ଟରା ମୃଗ ପରି ଦିବ୍ୟ ସୁଗନ୍ଧ, ଅମର ଅମୀୟକୁ ଜାଣି ମଧ୍ୟ ଜାଣିପାରୁନାହିଁ ତା’ର ଠିକଣା; ଖୋଜିପାଉନାହିଁ ସେହି ଚିର ଶାଶ୍ୱତ ଆନନ୍ଦର ଅସଲ ଉତ୍ସ। ଏ ଜଗତର ପ୍ରହେଳିକା ମରୀଚିକା ଭିତରେ ଘୁରି ବୁଲୁ ବୁଲୁ ଆର୍ତ୍ତ ଚାତକର କରୁଣ ଚିତ୍କାରରେ ଯେତେବେଳେ ଅହଲ୍ୟାର ପ୍ରତୀକ୍ଷା, ଦ୍ରୌପଦୀର ଆହ୍ୱାନ, ଶ୍ରୀରାଧାଙ୍କର ସମର୍ପିତ ସ୍ୱର ଝଙ୍କୁତ ହୋଇଉଠେ, ସେତେବେଳେ କଳାବାଦଲ ଭିତରେ ଚିକ୍ ଚିକ୍ ବିଜୁଳି ପରି ଆଶାର ସ୍ଥିତି ଜାହିର କରି ଦିଗବିଦିଗ ପ୍ରତିଧ୍ୱନି ତୋଳେ – ସେ ଯେ ଆମର ଜନ୍ମଜନ୍ମାନ୍ତରର ସାଥୀ! ଜୀବନର ନିତାନ୍ତ ସତ୍ୟ ସାକ୍ଷୀ ଆଉ ମରଣର ଏକମାତ୍ର ହାତଧରା ପଥପ୍ରଦର୍ଶକ! ସେ ଆମକୁ ଅସହାୟ ଅବସ୍ଥାରେ କିପରି ବା ଛାଡ଼ିପାରିବେ! ଜୀବନ-ଆଳୁଅ ଆଉ ମରଣ – ଅନ୍ଧାରର ଚିହ୍ନା ଅଚିହ୍ନା ଗଳି ଭିତରେ, ଜ୍ଞାନ – ଅଜ୍ଞତାର ଲୁଚକାଳି ଖେଳ ଭିତରେ ଉଙ୍କି ମାରନ୍ତି ପରମକାରୁଣିକ, ପରମାରାଧ୍ୟ ଗୁରୁଦେବ। ଆମ ପାଇଁ ତାଙ୍କର ଅସୀମ ଅନନ୍ତ ଅଯାଚିତ ଭଲ ପାଇବାର ଅପରିକଳ୍ପନୀୟ ଭାବାଭିବ୍ୟକ୍ତି, “ମୁଁ ଯେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଭୁଲି ତୁମମାନଙ୍କୁ ହିଁ ସାର କରିଛି; ତୁମମାନଙ୍କ ଚିନ୍ତାରେ ହୃଦୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ରଖିଛି!” – ଆମକୁ ପ୍ରାଣବନ୍ତ ଓ ଉଦ୍‌ଘାତ କରେ। ଗୁରୁ ନାରାୟଣ, ସ୍ୱୟଂ ଭଗବାନ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଭୁଲିଛନ୍ତି, ନିଜକୁ ଭୁଲିଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଆମକୁ ହୃଦୟରେ ରଖିଛନ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ ଆମେ ହିଁ ତାଙ୍କର ଭଗବାନ। କବି ମୁଖରେ ସେ କହିଛନ୍ତି, “ତୁମେ ଭଗବାନ ସେବକ ମୋହର....”। ଆମେ ତାଙ୍କର ଅତି ପ୍ରିୟ, ଆପଣାର ଜନ, ନିତ୍ୟ ପାର୍ଶ୍ୱଦ, ସେବକ। ସଦା ସ୍ୱରୂପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ, ନିତ୍ୟ ବିରାଜିତ ଗୁରୁ ଭଗବାନ ସେବକ ନିକଟରେ ଅଳି କରୁଛନ୍ତି, “ଆରେ ମୋତେ ଭୁଲିଯାଅ ନାହିଁ, ବାହାରର ସବୁ ଆଶା ଛାଡ଼ି ଅନ୍ତରର ଅନ୍ତରତମ ପ୍ରଦେଶରେ ବୁଡ଼ି ମୋତେ ଖୋଜିଲେ ଦେଖିବ ମୁଁ ଜଗଜ୍ଜନନୀଙ୍କୁ କୋଳରେ ଧରି ତୁମ ହୃଦୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ବସି ରହିଛି।” ତାଙ୍କ ଆଶାର ଆହ୍ୱାନ “ମୁଁ ସେହି ଜଣକୁ ଚାହେଁ, ଯାହାର ମୋ ଛଡ଼ା ଆଉ କେହି ନାହିଁ” ପ୍ରାଣରେ ସ୍ୱୟନ୍ତ ଓ ଆଲୋଡ଼ନ ଖେଳାଇ ଦିଏ। ସେହି ସିନା ତାଙ୍କର ଅସଲ ସେବକ, ସେ ହିଁ ତାଙ୍କର ଅସଲ ପାର୍ଶ୍ୱଦ। ତାଙ୍କ ପାଇଁ ସଦା ଉନ୍ମୁଖ, ସଦା ଜାଗ୍ରତ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମର୍ପିତ ସେହି ସେବକ ହିଁ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରକୃତରେ ସୁଖ ପାଇପାରେ। ତାଙ୍କର ପ୍ରକାଶଶକ୍ତି ହୋଇପାରେ। ତାଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତି – ଅବ୍ୟକ୍ତି ଇଚ୍ଛାକୁ ରୂପଦାନ କରିପାରେ। ତାଙ୍କର ଜଗତହିତକର କାର୍ଯ୍ୟଧାରାରେ ସହାୟକ ହୋଇପାରେ। ସେହି ସେବକ ଭକ୍ତ ଯେତେବେଳେ କହେ, ‘ତୁମ ବ୍ୟତୀତ ମୋର ଆଉ କିଛି ନାହିଁ’, ଭଗବାନ ସେତେବେଳେ ନିଃସ୍ୱ ହୋଇଯାନ୍ତି, ଭକ୍ତର ସେହି ଅନାବିଳ ଅକପଟତାରେ। ବିମୁଗ୍ଧ ଭକ୍ତାଧୀନ ଗୁରୁ-ଭଗବାନ ସେତେବେଳେ ଭକ୍ତକୁ ନିର୍ଭର ବାଣୀ ଶୁଣାନ୍ତି, “ସୁଖ ପାଅ ଟିକିଏ ମୋତେ, ଅଖିଳ ସାଧନ ସିଦ୍ଧି ଲଭ କିଛିତେ!” ସାଧନ ସିଦ୍ଧି, ନିର୍ବିକଳ ସମାଧିରୁ ବ୍ୟୁତଥୁତ, ଜଗତଗୁରୁଙ୍କ ଇଚ୍ଛାର ଧାରକ ଓ ବାହକ, ସଦ୍‌ଗୁରୁ ଶ୍ରୀମଦ୍ ସ୍ୱାମୀ ନିଗମାନନ୍ଦ ସରସ୍ୱତୀ ଦେବଙ୍କର ପ୍ରିୟ ଶିଷ୍ୟଭକ୍ତମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଏ ଭାବଭରା ଆଶୀର୍ବାଦ ଭକ୍ତ-ଭଗବାନ, ଗୁରୁ-ଶିଷ୍ୟଙ୍କର ଚରମ ଆତ୍ମୀୟତାର ନିହକ ନିଦର୍ଶନ। ତାଙ୍କୁ ଧ୍ୟାନ କଲେ ତାଙ୍କର ଅଗାଧ ଜ୍ଞାନରାଶି ଆମର ଅଧିଗତ ହେବ; ସାଧନଲକ୍ଷ ତାଙ୍କର ସକଳ ସିଦ୍ଧି ଆମର କରତଳଗତ ହେବ; ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜଗତର ଚରମ ପ୍ରାପ୍ତି – ଆତ୍ମସ୍ୱରୂପ ଲାଭ ହେବ। ତାଙ୍କରି ନିଜ କଥାରେ ଏହା ଆହୁରି ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଉଠେ, “ଭାବି ଭାବି ମୋତେ ହୁଅ ଠାକୁର।”

ଜଗତଗୁରୁଙ୍କର ‘ମାନୁଷୀ ତନୁ’, ବ୍ରହ୍ମ-ଆତ୍ମା-ଭଗବାନ ସର୍ବଭାବରେ ସଦା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ପାରମାରାଧ୍ୟ ଗୁରୁଦେବ ଆମର ଗତି ମୁକ୍ତି ଦାତା। ସେ ଆମର ପରମ ଶୁଭାକାଂକ୍ଷୀ, କଲ୍ୟାଣକାରୀ ସ୍ୱଜନ – ସେ ହିଁ ଆମର ଏକମାତ୍ର ଆପଣାର – ଏହି ସରଳ ବିଶ୍ୱାସ ହିଁ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଆମର ଶ୍ରଦ୍ଧା, ଆନ୍ତରିକତା, ଆପଣାରପଣିଆ ବଜାଇବାରେ ସହାୟକ ହୁଏ। ତାଙ୍କ ସ୍ତୁତି, ଶୁଣଗାନ, ଭଜନ, ମନନ, କାର୍ତ୍ତନ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଆମର ଆକର୍ଷଣ ତଥା ବିଶ୍ୱାସ ଓ ନିର୍ଭରତାକୁ ବଳବତ୍ତର କରାଏ। ତାଙ୍କ ବାକ୍ୟରେ ବିଶ୍ୱାସ, ତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛାକୁ ସମ୍ମାନ, ତାଙ୍କ ଆଦେଶ-ଉପଦେଶ ପାଳନ ଓ ସର୍ବୋପରି ତାଙ୍କଠାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆତ୍ମସମର୍ପଣ ହିଁ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଆମର ‘ସୁଖ ପାଇବା’ର ପ୍ରଭୁଲିତ ପରିପ୍ରକାଶ। ଅଭୟବାଣୀରେ ସେ କହିଛନ୍ତି,

“ଆପ୍ରାଣ ଚେଷ୍ଟାରେ ରୂପ ଦେବା ପାଇଁ ମୋ ଇଚ୍ଛା ବ୍ୟକତ ଅବ୍ୟକ୍ତ
ଲାଗିଯିବ ଯେହୁ ଶିଷ୍ୟ ମୋର ସେହୁ ସେହି ସେ ପ୍ରେମିକ ଭକତ

ବସ୍! ସୁଖ ପାଏ ମୋତେ ପ୍ରକୃତ।”

ସନାତନ ଧର୍ମର ପ୍ରତିଷ୍ଠା, ସତ୍‌ଶିକ୍ଷାର ବିସ୍ତାର ଓ ଶିବଜ୍ଞାନରେ ଜୀବସେବା - ତାଙ୍କର ଏହି ବ୍ୟକ୍ତ ଇଚ୍ଛାତ୍ରୟର ରୂପରେଖ କଥା ଭାବିଲେ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ଓ ତାଙ୍କ ଜଗତ ପରସ୍ପରର ପରିପୂରକ । ଏ ସମସ୍ତ ଇଚ୍ଛା ଜଗତର ସମୃଦ୍ଧି ଓ ସମୁନ୍ନତି ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ତାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିକୁ ସେ ନିଷ୍ଠିତ ଅଧିକ ସୁନ୍ଦର ସୁମନୋହର ଦେଖିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଏକରୁ ବହୁ ହେବାର ଇଚ୍ଛା ଯୋଗୁଁ ଯେଉଁ ସୁଶୋଭନ ବିଶ୍ୱଭୁବନ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି, ତାହାର ସମୃଦ୍ଧି, ପରିବୃଦ୍ଧି ଓ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ତାଙ୍କୁ ନିଷ୍ଠିତ ଆନନ୍ଦ ପ୍ରଦାନ କରେ । ତେଣୁ ତାଙ୍କ ଜଗତର ମଙ୍ଗଳସାଧନ ନିମନ୍ତେ ସେ ଆମକୁ ସଦା ସତେଷ ଓ କାର୍ଯ୍ୟନିରତ ହେବାକୁ କହୁଛନ୍ତି । ତେବେ ତାଙ୍କ ଜଗତର ସମୃଦ୍ଧି ଆମ ଜାଗତିକ ପାରମ୍ପରିକ ପରିଭାଷାର ବାହ୍ୟ ଚାକଚକ୍ୟଭରା ଆର୍ଥିକ, ସାମାଜିକ ବା ସାଂସ୍କୃତିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ମାତ୍ର ନୁହେଁ; ଏହା ଅତୀନ୍ଦ୍ରିୟ ଚୈତନ୍ୟର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଜଗତବାସୀଙ୍କର ନୈତିକ, ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଓ ଆତ୍ମିକ ଉନ୍ନତିର ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି । ଆନନ୍ଦମୟ ସେ; ଆନନ୍ଦର ଧାରା ପ୍ରବାହରେ ସାରାଜଗତକୁ ସିକ୍ତ କରିଦେବାକୁ ସେ ଚାହାଁନ୍ତି; ସଭିଜ ପ୍ରାଣର ଅଶାନ୍ତି ନିବାରଣ କରି ତାଙ୍କରି ପ୍ରେମରେ ଆପ୍ତୁତ କରିଦେବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି । ତାଙ୍କରି ଅଂଶସମୂତ, ତାଙ୍କରି ଆତ୍ମଜ ଆମେ; ଆମେ ତାଙ୍କର ଓ ସେ ଆମର । ମାୟାମୋହରେ, କ୍ଷଣିକ ବାହ୍ୟିକ ଚାକଚକ୍ୟରେ, ବିଷୟବିଷୟରେ ଜର୍ଜରିତ ଜୀବ ଏହି ପରିଚୟକୁ ସତତ ବିସ୍ମୃତ ହୁଏ । ଏହି ଅସଲ ଶାଶ୍ୱତ ପରିଚୟକୁ ସେ କରୁଣାପରବଶ ହୋଇ ମନେ ପକାଇ ଦେବାକୁ ଅହରହ ବ୍ୟାକୁଳ ଭାବେ ଚେଷ୍ଟାନିରତ । ନିଜକୁ ଚିହ୍ନିବା ବା ଆତ୍ମସ୍ୱରୂପର ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା - ଏହି ତ ଆତ୍ମିକ ଉନ୍ନତି ! ତାଙ୍କରି ନିଜ ଲୋକ, ଆନନ୍ଦଙ୍କର ଅଂଶ ହୋଇ ଜୀବ ଏହିକ ଅଳୀକ ବିଷୟରୁ ସୁଖ ଖୋଜେ, ସେଥିରେ ଚିରସୁଖୀ ନ ହୋଇପାରି ପ୍ରତିନିୟତ ସୁଖ ଆଶାରେ ଇତଃସ୍ତତଃ କ୍ଳାନ୍ତ-ପରିଶୀତ ହୋଇ ଘୁରିବୁଲେ; ତାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିର ଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାରେ ପରମପିତାଙ୍କର ହୃଦୟ ଆକୁଳ-ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇଉଠେ । ତାଙ୍କର ସେ କୋହଭରା ବ୍ୟସ୍ତତା ରାମକୃଷ୍ଣ ଦେବଙ୍କ ଅନୁଭବୀ ଭାଷାରେ ଫୁଟିଉଠେ, “ପଞ୍ଚଭୂତେର ଫାନ୍ଦେ, ବ୍ରହ୍ମ ପଡ଼ି କାନ୍ଦେ ।”

ଏ ସମଗ୍ର ଜଗତ ତାଙ୍କର, ଆମେ ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କର; ତେଣୁ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର ଆନନ୍ଦ ବିଧାନ କରିବାକୁ, ସାରାଜଗତର କଲ୍ୟାଣ ସାଧନ କରିବାକୁ ଅସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ସାର୍ବଭୌମ ଗୁରୁଭାବରେ ସେ ଆମମାନଙ୍କୁ ସଂଘବଦ୍ଧ ହେବାକୁ କହୁଛନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଆତ୍ମୋନ୍ନତି ପଥରେ ପାରସ୍ପରିକ ସହଯୋଗ ସହାନୁଭୂତିରେ ଏକ ସଙ୍ଗରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଉନ୍ନତି ଯେ ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରେ, ସେହି ବିଶ୍ୱାସରେ ଆମମାନଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱାସୀ ହେବାକୁ ଗୁହାରି କରି ସେ କହିଛନ୍ତି, “ତୁମମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣକର ଆତ୍ମୋନ୍ନତି ଦେଖିଲେ ମୋର ସେତେ ଆନନ୍ଦ ହେବ ନାହିଁ, ତୁମ ସମସ୍ତଙ୍କର ଉନ୍ନତିରେ ହିଁ ମୋର ଯଥାର୍ଥ ଆନନ୍ଦ ହେବ ।” ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି (ତାଙ୍କୁ ପାଇବା), ଏକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ ନିମନ୍ତେ ସମପ୍ରାଣ ସମଭାବାପନ୍ନ ସାମୁଦ୍ରିକ ଶକ୍ତିର ଏକାକରଣ ହୁଏ ସଂଘରେ । ବିକ୍ଷିପ୍ତ ବିଭିନ୍ନମୁଖୀ ଶକ୍ତି ଯେତେବେଳେ ଏକମୁଖୀ ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ଆବାହନ କରେ, ସେତେବେଳେ ତାହାର ଅମୋଘ ନିନାଦରେ ତାଙ୍କ ହୃଦୟତନ୍ତ୍ରୀ ସ୍ୱରମୁଖରିତ ହୋଇଉଠେ । ସଂଘ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ସ୍ୱରୂପ । ସଂଘରେ ତାଙ୍କର ତପଃଶକ୍ତି ନିହିତ । ତାଙ୍କର ଅସରନ୍ତି ଶକ୍ତିର ଉତ୍ସ ଏହି ସଂଘ ସମସ୍ତ ସଂଘସେବା ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ସମର୍ପିତ ଆବେଗ ଓ ବ୍ୟାକୁଳ ଅନୁଭବର ସମାବେଶ ସ୍ଥଳ । ଏହା ଏକ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଶକ୍ତିପୀଠ ଯେଉଁଠାରେ ତାଙ୍କ ସ୍ଥୂଳ ଦର୍ଶନର ଉପଲବ୍ଧି ମିଳେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସ୍ୱମୁଖନିସୃତ ଉକ୍ତି, “ଯାଅ, ସଂଘ ଗଠନ କର, ମୋତେ ପାଇବ.... ! ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଭାବରେ ସଂଘାଧିବେଶନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଲେ ଗୁରୁକୃପାର ପ୍ଲାବନ ନ ଆସି ରହିପାରିବ ନାହିଁ ।”

ଶୁଦ୍ଧଚିତ୍ତ ସାଧକମାନେ ହିଁ ଏହି ଉପଲବ୍ଧି ସହିତ ତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ବୁଝିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୁଅନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛାପୂରଣ ନିମିତ୍ତ ତାଙ୍କ କୃପା ହିଁ ଏକାନ୍ତ ଓ ଏକମାତ୍ର ଆବଶ୍ୟକତା । ତାଙ୍କ କୃପା ଆକର୍ଷଣ ଓ ଧାରଣ ନିମିତ୍ତ ଆମମାନଙ୍କୁ ଯୋଗ୍ୟ ଅଧିକାରୀ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେଥିପାଇଁ ମନୁଷ୍ୟତ୍ୱ ଅର୍ଜନ କରି ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନଯାପନ କରିବା ତାହାର ଭିତ୍ତି । ସେବକତ୍ୱରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେଲେ ଯାଇ ଶିବଜ୍ଞାନରେ ଜୀବସେବା କରି ତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛାର ଯଥାର୍ଥ ମାନରକ୍ଷା ହେବ । ଏ ସମସ୍ତ ପାଇଁ ଚିତ୍ତ ଶୁଦ୍ଧ କରି ତାଙ୍କ ଧ୍ୟାନ, ସ୍ମରଣ, ଚିନ୍ତନ ଓ ମନନ ସହିତ ତାଙ୍କ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ନିଷ୍ଠା କର୍ମର ଅନୁଶୀଳନ କଲେ ତାଙ୍କର ନିତ୍ୟବିଦ୍ୟମାନତାରେ ସଦା ବିଶ୍ୱାସୀ ହୃଦୟ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରକୃତରେ ଲାଭ କରିପାରିବ । ସେତେବେଳେ ସ୍ୱସ୍ତ ହୃଦୟଜାମ ହେବ “ଅନ୍ତରେ ପାଇବା ଅସଲ ପ୍ରାପ୍ତି ।” ଏହି ଅତୁଟ ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ହିଁ ତାଙ୍କୁ ସୁଖପାଇବା ପାଇଁ ଆମ ଚିତ୍ତ ଓ ମନକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରେ ଓ ପ୍ରେରଣା ଯୋଗାଏ । ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କରି ଶ୍ରୀମୁଖନିସୃତ ସେହି ମହାବାକ୍ୟ ‘ମୁଁ ଅଛି ବୋଲି ସଂଘ ତୁମର ଏତେ ପ୍ରିୟ’ ଚିର ଶାଶ୍ୱତ ଓ ଅଧିକ ଜୀବନ୍ତ ହୋଇଉଠେ । ଗୃହାସନରେ ବ୍ୟସ୍ତିସାଧନା, ସଂଘାସନରେ ସମସ୍ତିସାଧନାକୁ ଦୂରାନ୍ୱିତ କରାଏ । ଆତ୍ମସମୀକ୍ଷା

ଓ ଆତ୍ମସଂଶୋଧନ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଵମାର୍ଜିତ ହୋଇ ପାରସ୍ପରିକ ସଭାବ, ସହନଶୀଳତା ଓ ସହଯୋଗିତା ମାଧ୍ୟମରେ ସମସ୍ତଙ୍କର କ୍ରମ ଉତ୍ତରଣର ପଥ ସହଜ ସୁଗମ ହୋଇଯାଏ ।

ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର ସକଳ ଭଲ ମନ୍ଦ କଥା ସେ ଜାଣନ୍ତି ଓ ବୁଝନ୍ତି । ସେ ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ, ସେ ଆମର ସର୍ବସ୍ଵ । ସମ୍ପଦ - ବିପଦ, ସୁଖ ଦୁଃଖ ସବୁ ତାଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ । କବିଙ୍କ ଭାଷାରେ,

“ଦୁଃଖ ନୁହେଁ ଦୁଃଖ ମୋର, ସୁଖ ନୁହେଁ ସୁଖ
ସବୁ ଖାଲି ମଧୁ ଆଉ ଆନନ୍ଦରେ ଭରା
ତ୍ୟାଗରେ ତ ପ୍ରେମ, ସେବାରେ ଆନନ୍ଦ
ଜୀବନଟା ଉତ୍ସର୍ଗୀତ ଅବା ।”

ତେଣୁ ଭକ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବ ନେଇ ନତମସ୍ତକରେ ନିର୍ବିକାର ଚିତ୍ତରେ ଜାଗତିକ ଦୁଃଖ ବିପଦ, ସୁଖସମ୍ପଦ ସବୁ କିଛି ବରଣ କରିନେବାରେ ହିଁ ଅସଲ ପୁରୁଷକାର ଶୋଭା ପାଏ । ସେହି ସର୍ବସମର୍ପିତ ପୁରୁଷକାର ହିଁ ଆତ୍ମକୃପା । ସେହି ଆତ୍ମକୃପା ହିଁ ତାଙ୍କ କୃପା ଆକର୍ଷଣ କରିପାରେ । ଯେଉଁଠାରେ ପୁରୁଷକାରର ପରିସମାପ୍ତି, ସେହିଠାରୁ ତାଙ୍କ କୃପା ଓ କାର୍ଯ୍ୟର ଅୟମାରମ୍ଭ । ତାଙ୍କ ବିଚାରର ଆଲୋଚନା ସମାଲୋଚନା କରି ଆମେ ପୁରୁଷକାରର ଯେଉଁ ମିଛ ଦର୍ପ ଦେଖାଉ, ତାହା ଗୁରୁଙ୍କ ଉପରେ ଗୁରୁଗିରି ସଦୃଶ ହୋଇଯାଏ ଏବଂ ଅଯଥା ଅହଙ୍କାର, ଅବିଶ୍ଵାସ ଓ ସନ୍ଦେହର ସୁତ୍ରପାତ କରାଇ ଆମକୁ ତାଙ୍କଠାରୁ ଦୂରେଇ ନିଏ । ତେଣୁ ତାଙ୍କଠାରେ ବିଶ୍ଵାସ, ସେ ଯେ ସବୁ କରିପାରନ୍ତି, କରନ୍ତି ଓ କରାଉଥା’ନ୍ତି (“କରି କରାଉଥାଏ ମୁହିଁ”) - ଏହି ବିଶ୍ଵାସ ଓ ତାଙ୍କ ମଙ୍ଗଳମୟୀ ସୃଷ୍ଟି କଲ୍ୟାଣକାରୀ ଇଚ୍ଛାରେ ବିଶ୍ଵାସ ଆମର ସାଧନା ଓ ସାଧ । ତାଙ୍କୁ ପାଇବା ବା ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ତରରେ ଲାଭ କରିବା ହେଉଛି ଜୀବର ପରମ ପୁରୁଷାର୍ଥ । ଏଥିପାଇଁ ଜୀବର ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ମାନବ ଦେହ ଧାରଣ । ସେ କୌଣସି ସାଧନା ଶକ୍ତିରେ ମିଳନ୍ତି ନାହିଁ । ସେ ଅସାଧନର ଧନ । ସେ ଯାହାକୁ କୃପା କରନ୍ତି, କେବଳ ସେ ହିଁ ତାଙ୍କୁ ଲାଭ କରି ଧନ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି । ତାଙ୍କ କୃପା ଓ ଇଚ୍ଛାକୁ ବୁଝିବା ପାଇଁ ଚିତ୍ତ ଶୁଦ୍ଧ ହେବା ଏକ ନିଶ୍ଚିତ ଆବଶ୍ୟକତା । ସକଳ ସାଧନା ଆମର କେବଳ ଏହି ଚିତ୍ତଶୁଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।

ଏକ୍ଷଣା ତ୍ରୟ-ଲୋକୈଷଣା, ବିଭୈଷଣା ଓ ପୁତ୍ରୈଷଣା - ଏ ସବୁ ଦୈହିକ ସାଂସାରିକ ମୋହ ତାଙ୍କୁ ସୁଖ ପାଇବାରେ ବାଧକ ହୁଏ । କେବଳ ‘ସୁଖ ପାଇଛୁ’ ବୋଲି ମୁହଁରେ କହିଦେଲେ ସୁଖ ପାଇବା ହୁଏ ନାହିଁ । ସୁଖ ପାଇବାକୁ କାହାକୁ ବାଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ କରି ହୁଏ ନାହିଁ । ସୁଖ ପାଇବା ପାଇଁ ଅକପଟ ଅନାବିଳ ହୃଦୟ ଆବଶ୍ୟକ ଯାହା ଶିଶୁସୁଲଭ ଭାବ ଓ ଆବେଗରେ କେବଳ ତାଙ୍କୁ ହିଁ ଚାହେଁ । ଶିଶୁର ଯେତେବେଳେ ଖେଳଣାରୁ ମନ ଛାଡ଼ିଯାଏ ଓ ସେ ମା’ର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଭବ କରେ, ସେତେବେଳେ ମା’ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଯାବତୀୟ ଜିନିଷ ତାକୁ ଶାନ୍ତ କରିପାରେ ନାହିଁ । ସେହିପରି ସବୁ ଦିଗରୁ ମନ ଆଡ଼େଇ ନେଇ କେବଳ ତାଙ୍କୁ ଚାହିଁବା ହିଁ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଆମର ଅସଲ ପ୍ରାମାଣିକ ସୁଖ ପାଇବା । “ଆତ୍ମେହିୟ ପ୍ରୀତି ଇଚ୍ଛା ତାରେ ବଲେ କାମ; କୃଷ୍ଣେହିୟ ପ୍ରୀତି ଇଚ୍ଛା ଧରେ ପ୍ରେମ ନାମ ।” ସ୍ଵସୁଖବାଞ୍ଛାଯୁକ୍ତ କର୍ମ ତାଙ୍କୁ ଖୁସି କରିପାରେ ନାହିଁ । ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସେ ଖୁସି ହେବେ, ବା ତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ବୁଝି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ହିଁ ତାଙ୍କୁ ଅସଲ ସୁଖ ପାଇବା । ପ୍ରକୃତ ସୁଖ ପାଇବା ଭାବନିଷ୍ଠ । ଯେ ତାଙ୍କୁ ସୁଖ ପାଆନ୍ତି, ସେ ହୃଦୟ-ମନ୍ଦିରରେ ତାଙ୍କୁ ହିଁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ରଖୁଥା’ନ୍ତି । ଅହରହ ତାଙ୍କରି ସେବାରେ ନିମଗ୍ନ ଥା’ନ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ ସକଳ ଜାଗତିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ତାଙ୍କରି କର୍ମ ହିସାବରେ ସମ୍ପାଦନ କରନ୍ତି । କବିମୁଖରେ ଗୁରୁ ନାରାୟଣଙ୍କ କୃପା ଓ ଆଶ୍ଵାସ ଗୁଞ୍ଜରି ଉଠେ ।

“ଅଭିନୟ ଶେଷେ ସ୍ଵରୂପଜ୍ଞାନ, ମୋ ଶୁଭ ଚିନ୍ତାରେ ପାଇବ ଜାଣ ।”

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଆମକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଛନ୍ତି, “ତୁମେମାନେ କ’ଣ ପ୍ରକୃତରେ ମୋତେ ସୁଖ ପାଅ ? ମୋତେ ସୁଖ ପାଇବାର ଲକ୍ଷଣ ବା ପ୍ରମାଣ କାହିଁ ? ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ତୁମେମାନେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ନିଦ୍ରା ଯାଉଛ, ଆଳସ୍ୟ-ଜଡ଼ତାରେ ସମୟ ନଷ୍ଟ କରୁଛ, ମୋତେ ଭୁଲିଯାଇ ମଧ୍ୟ ଆନନ୍ଦରେ ରହି ପାରୁଛ - ଏହା କ’ଣ ମୋତେ ସୁଖ ପାଇବାର ଲକ୍ଷଣ ? ତୁମମାନଙ୍କ ଭିତରେ ସେ ଉନ୍ମାଦନା କାହିଁ ? ଆଳାପରେ, ପ୍ରଳାପରେ, ଜାଗ୍ରତରେ, ସ୍ଵପ୍ନରେ ମୋ ଚିନ୍ତାରେ ତୁମମାନଙ୍କୁ ବିଭୋର ଥିବାର ତ ଦେଖିପାରୁନାହିଁ ।”

ଗୋପୀମାନେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରକୃତରେ ଭାବବିଭୋର ହୋଇ ସୁଖ ପାଇଛନ୍ତି ବଂଶମର୍ଯ୍ୟାଦା, ଲୋକଲଜ୍ଜା, କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମ, ଫଳାକାଂକ୍ଷା, ସାମାଜିକ ସଂସ୍କୃତି ସମସ୍ତ ପରିତ୍ୟାଗ କରି । ସେମାନେ ତାଙ୍କ ବଂଶୀସ୍ବନ ଶୁଣି ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଚାଲିଲେ । ସବୁ ଭୁଲିଯାଇ ସେମାନେ କେବଳ ତାଙ୍କୁ ହିଁ ଚାହିଁଥିଲେ । ଐଶ୍ବର୍ଯ୍ୟ ଜ୍ଞାନ ନ ଥିଲା ଗୋପୀମାନଙ୍କର । ରାଜରାଜେଶ୍ବର କୃଷ୍ଣ, ଭଗବାନ କୃଷ୍ଣ ବା ଜଗତଗୁରୁ କୃଷ୍ଣ ବୋଲି ଗୋପୀମାନେ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଭଲପାଇ ନ ଥିଲେ; ଏ ସବୁ ବିଚାର ବୁଦ୍ଧି ଆରୋପ କରି ନିଷ୍ପର୍ଷ ଖୋଜିବାର ଅଭିପ୍ରାୟ ବା ଅବକାଶ ନ ଥିଲା ଗୋପୀମାନଙ୍କର । ସେମାନେ କେବଳ ସହଜ ଭାବରେ ଭଲପାଇଥିଲେ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ, ତାଙ୍କୁ ଜୀବନର ସର୍ବସ୍ବ ବୋଲି ମନେ କରିଥିଲେ । ସେମାନେ କୃଷ୍ଣମୟ ହୋଇଯାଇଥିଲେ । କୃଷ୍ଣତନ୍ମୟତା ଲାଭ କରିଥିଲେ । କଥାରେ, କାମରେ, ଚିନ୍ତାରେ ତାଙ୍କର କୃଷ୍ଣ ପୂରି ରହିଥିଲେ (“କର୍ମଣା ମନସା ବାଚା”) ତେଣୁ ଦହି ବିକ୍ରି କଲାବେଳେ ‘ଦହି ନିଅ’ ବଦଳରେ ‘କୃଷ୍ଣ ନିଅ’ ବୋଲି ତାଙ୍କ ପାଟିରୁ ବାହାରୁଥିଲା । ଗୋପୀ ପ୍ରେମ ନିକଟରେ ଭଗବାନ ଚିର ରଣୀ ।

ନଗେନ୍ ରାୟଙ୍କର ଚିଠି “ଠାକୁର ତ ତାଙ୍କ ଅର୍ପଣନାମାରେ ପିତାମାତାଙ୍କୁ ପ୍ରେମ ଦେଲେ, ଆମକୁ କ’ଣ ଦେଲେ ?” ର ବିଶ୍ଳେଷଣରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଲେ, “ସୁଖ ପାଇବା ଜୋର ଜବରଦସ୍ତି ମାଗିଲେ ମିଳେ ନାହିଁ । ସ୍ବସୁଖବାଞ୍ଛା ଓ ସ୍ବାର୍ଥପର କାମନା ଛାଡ଼ି ଅନ୍ତରର ଅନ୍ତରତମ ପ୍ରଦେଶରେ ବୁଡ଼ିଯାଇ ତାଙ୍କୁ ଖୋଜିଲେ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଭକ୍ତର ହୃଦୟ ମଣ୍ଡନ କରି ନିଅନ୍ତି । ସେ ଅନନ୍ତ ଅକ୍ଷୟ ପ୍ରେମମୟ ସ୍ବରୂପ । ସାରା ଜଗତକୁ ପ୍ରେମ ବିତରଣ କରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କର ଅବତରଣ । ସ୍ବରୂପାନନ୍ଦ, ସନ୍ନ୍ୟାସିନୀ ଶାନ୍ତିମୟୀ, ମା’ ସୁଧାଂଶୁବାଳା ସମସ୍ତେ ସହଜ ଭାବରେ ତାଙ୍କୁ ଭଲ ପାଇଛନ୍ତି । ଯେତେବେଳେ ସୁଧାଂଶୁବାଳା ଠାକୁରଙ୍କୁ ନିବେଦନ କଲେ ତାଙ୍କୁ ଭଲପାଉଥିବା ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକର ଅସୁସ୍ଥତା ହେତୁ ତାକୁ ଦେଖି ଆସିବା ପାଇଁ, ଅଭିଭୂତ ଠାକୁର ଜିଜ୍ଞାସା କରିଥିଲେ, “ଆଉ ଗୋଟିଏ ସ୍ତ୍ରୀ ପରନାରୀ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ମୋତେ ଭଲ ପାଉଛି, ଏ ଭାବରେ ତୁମେ ବିଚଳିତ ହେଉ ନାହିଁ ?” ଏଥିରେ ସୁଧା ଦେବୀଙ୍କର ଉତ୍ତର ଥିଲା, “ଦେବତାଙ୍କୁ ସୁଖ ନ ପାଇ କେହି କ’ଣ କେବେ ରହିପାରେ ! ତୁମକୁ କେହି ସୁଖ ପାଉଛି ବୋଲି ଜାଣିଲେ ମୋର ଆନନ୍ଦ ହୁଏ । ସେ ତୁମକୁ ସୁଖ ପାଉଛନ୍ତି ବୋଲି ଜାଣି ତ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ସୁଖ ପାଇଥିଲି !” କି ଅପୂର୍ବ ଅପାର୍ଥବ ଭାବ ମା’ ସୁଧା ଦେବୀଙ୍କର ! ଭଗବାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଚଳା ଭକ୍ତି ଓ ଅପର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅକପଟ ପ୍ରୀତି ! ଏହା ହିଁ ତ ଆମଠାରୁ ଚାହାଁନ୍ତି ଠାକୁର ।

ଶିଶିର ବସୁଙ୍କର ‘ସୁଖ ପାଇବାର ଲକ୍ଷଣ କ’ଣ’ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ନାରଦୀୟ ଭକ୍ତିସୂତ୍ରରୁ ଉଦ୍ଧାର କରି କହିଛନ୍ତି, “ରୂପହୀନମ୍ ଗୁଣହୀନମ୍ ଅବିଚ୍ଛିନ୍ନମ୍ କ୍ରମବର୍ଦ୍ଧମାନମ୍ ସୁକ୍ଷ୍ମତର ଅନୁଭବ ରୂପମ୍” ଅର୍ଥାତ୍ ରୂପ ଦେଖି ବା ଗୁଣ ଦେଖି ସୁଖ ପାଇବା ପ୍ରକୃତ ସୁଖ ପାଇବା ନୁହେଁ; ଏହା ବାହ୍ୟିକ, ମାୟିକ । ସୁଖ ପାଇବା ସୁକ୍ଷ୍ମଦର୍ଶୀ । ସୁକ୍ଷ୍ମ ଅନୁଭବରେ ଆନନ୍ଦମୁଖର ହୋଇଉଠେ ଅନ୍ତଃସୁଖ । ସକଳ ମାପଦଣ୍ଡ, ନିୟମ ବହିର୍ଭୂତ ହୋଇ ସୁଖ ପାଇବା ସ୍ବଭାବରେ ପରିଣତ ହୋଇଯାଏ । ସଂସାରରେ ସବୁ ଆଇ ମଧ୍ୟ ମନ କେଉଁଥିରେ ନ ଥାଏ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଲିପ୍ତ, ନିରାସକ୍ତ ପ୍ରାଣ ନିଜକୁ ସୁଖା ଭୁଲିଯାଏ । ଦୈହିକ ବିଷୟ ଜୀବର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଦୁର୍ବଳତା । ତେଣୁ ଗୁରୁଙ୍କୁ ଅବଲମ୍ବନ କରି ଦେହ, ମନ, ପ୍ରାଣ ସବୁ ତାଙ୍କୁ ସମର୍ପି ଦେଇ ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ତରରେ ଉପଲବ୍ଧି କରିବା ହେଉଛି ତାଙ୍କୁ ସୁଖ ପାଇବାର ଚରମ ପରିଣତି ଓ ପରିପ୍ରାପ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ଅବଲମ୍ବନ କଲେ ମନର ନିମ୍ନମୁଖୀ ଚେତନା ବା ଆତ୍ମକୈନ୍ଦ୍ରିକ ସୁଖ କ୍ରମେ ନିରୁଦ୍ଧ ହେବ ଏବଂ ମନ ଅନ୍ୟ ଅଳୀକ ସୁଖ ଆଡ଼କୁ ପ୍ରଲୋଭିତ ନ ହୋଇ କେବଳ ତାଙ୍କୁ ହିଁ ସୁଖ ପାଇବ । ସବୁକିଛି ଅଗ୍ରଭାଗ ସ୍ବରୂପ ପ୍ରଥମେ ତାଙ୍କୁ ସମର୍ପଣ କରି ତା’ପରେ ତାଙ୍କ ପ୍ରସାଦୀ ସଂସାରରେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି ରୂପେ ଜୀବନ ନିର୍ବାହ କରିବା - “ତେନ ତ୍ୟକ୍ତେନ ଭୁଞ୍ଜିଥା” । ଶିବାଜୀ ରାଜ୍ୟଜୟ କରି ରାମଦାସଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କଲେ ଏବଂ ରାମଦାସ କହିଲେ, “ତୁ ମୋ ତରଫରୁ ଏ ରାଜ୍ୟ ଶାସନ କର” । ରାଜା ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦେବ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି ରୂପେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ ଓ ସେହି ଭାବରେ ହିଁ ରାଜ୍ୟ ଚଳାଉଥିଲେ; ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ‘ଠାକୁର ରାଜା’ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଏହି ମହାୟାନ ପରମ୍ପରା ହିଁ ‘ଦେଶୀୟ ରୀତି’ରେ ତାଙ୍କୁ ପୂଜା ଆରାଧନା କରିବାର ମୂଳାଧାର । ତ୍ୟାଗୋଦ୍ଦୀପ୍ତ ଭୋଗ ନିଷ୍ପାଦସେବାରେ ପରିଣତ ହୋଇ ଗୁଣକ୍ଷୟ କରାଇଥାଏ । ଏହି ଗୁଣକ୍ଷୟ ଓ ଚିତ୍ତଶୁଦ୍ଧିର ସାଧନା ହେଉଛି ତାଙ୍କୁ ସୁଖ ପାଇବାର ସାଧନା । ଏହି ସାଧନା ଗାତତର ହେଲେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ତୀବ୍ର ସଂବେଗଯୁକ୍ତ ବ୍ୟାକୁଳତା ଓ ଆକୁଳତାର ପରିପୁଷ୍ଟି ହୁଏ ଏବଂ ଭାବ ଦୃଢ଼ୀଭୂତ ହୁଏ । ସେତେବେଳେ ସକଳ ଭାବର ସାର, ସେହି ଭାବମୟ, ଭାବନିୟମକ, ଭାବଗ୍ରାହୀ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀଙ୍କୁ କିଛି ମାଗିବାକୁ ପଡ଼େ ନାହିଁ । ବାଞ୍ଛାକ୍ଷତରୁ ସେ, ଦେବାକୁ ବ୍ୟଗ୍ର ସେ; କିନ୍ତୁ ଅଯଥା

ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ତାଙ୍କୁ ଅସ୍ଥିର ଓ ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ କରି ଯାହା ବି ପାଉଛି, ତାହା ଆମର ହିତକାରୀ ହେଉନାହିଁ। ସେ ଦୃଢ଼ ଓ ଉଦାର କଣ୍ଠରେ କହୁଛନ୍ତି, “ମୋ ଆଡ଼କୁ ତୁମମାନଙ୍କର ହୃଦୟ ଓ ମନ ଉନ୍ମୁଖ କରି ରଖ। ମୋତେ ଚିକିତ୍ସା ଭକ୍ତି କରିବାକୁ ଅଭ୍ୟାସ କର। ମୁଁ ତୁମମାନଙ୍କର ସବୁ ଅଭାବ ମେଣ୍ଟାଇ ଦେବି। ତୁମମାନଙ୍କର ସବୁ ହେବ, ତୁମେମାନେ ସବୁ ପାଇବ, ତୁମର କିଛି ଅଭାବ ରହିବ ନାହିଁ।”

ସେହି କରୁଣାମୟଙ୍କ ଅଭୟ ଶ୍ରୀଚରଣରେ ପ୍ରାର୍ଥନା - ଭକ୍ତି, ବିଶ୍ୱାସ ଓ ନିର୍ଭରତାରେ ଆମ ଜୀବନ ଭରି ଉଠୁ ଓ ତାଙ୍କରି ଚରଣରେ ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳି ହୋଇ ଚିରଶରଣ ଲାଭ କରୁ। ଭକ୍ତକବିଙ୍କ ସ୍ୱର ଗୁଞ୍ଜରି ଉଠେ -

“ସମରପି ମନ ମାନ ମହତ
ହୁଅଇ ଯେ ତା’ର ଶରଣାଗତ
ଠାବ ଲଭେ ରଙ୍ଗ ଚରଣ ତଳେ
ସୁଆଦ ତା’ର କେ ବାରିପାରେ ?
ନ ବୁଝିଲେ ଶ୍ୟାମ ପ୍ରେମ ସାଗରେ।”

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତା
ଶ୍ରୀମତୀ ବେଦମତି ଉପାଧ୍ୟାୟ
ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ

ଏତିକି ମାଗୁଣି ଦାସରେ କର କିଣା କିଙ୍କର

କେତେ କେତେ ଦୁଃଖ ସହିଲ ଜୀବ ଉଦ୍ଧାର ପାଇଁ
ବ୍ରହ୍ମନନ୍ଦ ପଦ ତେଜିଣ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଆସିଲ ସାଇଁ ॥୦॥

ନିତ୍ୟଧାମେ ନିତ୍ୟ ପାର୍ଶ୍ୱଦେ ବାହୁଡ଼ାଇ ନେବାକୁ
କେତେ ବ୍ୟାକୁଳତା ତୁମର, କିଏ ବୁଝେ ତୁମକୁ ? ॥୧॥

ସଂସାର ସୁଖରେ ମାନବ ହେଉଛି ଉବୁରୁରୁ,
ନିଜ ନିତ୍ୟ ବାସେ ଫେରିବା ଆଶେ ନାହିଁ ମନକୁ ॥୨॥

ଯେତେ ଅପରାଧ କଲେ ହେଁ କ୍ଷମାକର ନିକର
କେତେ କୃପାମୟ ପ୍ରଭୁ ହେ ! ଲବେ ନ ବୁଝେ ନର ॥୩॥

ତବ ପାଦପଦ୍ମ ତଳରେ ଲଭେ ବିଶ୍ରାମ ଚିର
ଏତିକି ମାଗୁଣି ଦାସରେ କର କିଣା କିଙ୍କର ॥୪॥

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତା
ଶ୍ରୀମତୀ ମଞ୍ଜୁରାଣୀ ପ୍ରଧାନ
ଜଗନ୍ନାଥପୁର ଶାଖା ମହିଳା ସଂଘ

Atma-Jnana (Self-Realization) in Shri Shri Thakur's view

Persons that have received or are receiving education in schools, colleges and universities acquire knowledge in various subjects; but all such knowledge is associated with or based on this world. Hence the knowledge acquired in educational institutions is completely worldly. Making that knowledge a means, numerous people earn their livelihood but do not learn the art of living.

The art of living is true knowledge. The person, who has no formal education from school, college or university but learns the art of living, is wise. But the person, who holds diplomas, degrees, certificates, but does not learn the art of living, is ignorant. In the modern world, there are more such ignorant people than wise men. Shri Shri Thakur writes in '*Brahmacharya Sadhan*' that "Acquiring true knowledge has become impossible on our part. Is this the identity of the progeny of the saints and *rishis*? They have remained immortal for writing *shastras* and scriptures like Vedas and Upanishads; and benevolence was the motto of their lives. We, their offsprings, have become so weak that we forget doing such work, we are not capable of doing anything else in this world other than passing ordinary university examinations and earning an ordinary livelihood."

Worldly knowledge shows an individual a way to pass university examinations and earn a livelihood; but it makes the inner self of an individual weak and as a result it never inspires to do good for others. Worldly knowledge never creates an opportunity for self-realization of an individual; but only makes him/her certificate-oriented, money-minded, power-loving and arrogant. An individual having attained self-realization becomes benevolent. But an individual having worldly knowledge, has no self-realization nor has he learnt the art of living, for which he does not engage himself in doing good to others, but rather becomes exploitative by nature. What is this knowledge of the self or self-realization or the art of living? Self-realization is not the divided outward *sadhana*, but the undivided inward *sadhana*. The art of living is the result of this inward *sadhana*. It is the result of an individual asking himself "Who am I?", "Who is my creator?", "For what specific purpose am I born as a human being?", "Where is my desired place located?", "How does my treading path feel?" or "What is the relations between my individual life and the cosmic life?" It is then that his/her inner self is illumined with the light of self-realization and from that radiant inner self is born the fruitful art of living.

"To live a life" means making life a medium for searching and finding '*Amrita*' within, which again means knowing that I (myself), my creator, the purpose of my birth, my desired place, my treading path, my relation with the cosmic life are all manifestations of this *Amrita*. In fact, where does *Amrita* exist? *Amrita* exists in love, faith, benevolence, conscience, humility, non-violence, goodwill, and which expands from the individual human being on earth to sun in sky, from the human heart to the moon, from the human body to the horizon, from the human dream to the graveyard and everywhere *Amrita* can be realized. The individual having attained self-realization or the truly wise man, who has learnt the art of living, realizes *Amrita* everywhere from the mental plane to the cosmic space.

Such a wise person feels that self-realization is life and the life is *Amrita*. An individual with worldly knowledge or an ignorant human being is moribund, but one having attained self-knowledge or self-realization is always living, because his/her life's vision is positive, conscientious, considerate, and replete with the feelings of love and equality and is aspiring for spiritual progress. The person understands spiritualism as the process of being loving and respectful to all. The person thinks of himself as a humble servant in family, *sangha* and society. An individual that has attained self-realization becomes loving and respectful to all in a small family, and displays similar behavior towards all in the greater

society outside of the family; and thereby derives spiritual bliss till the end of life. Knowledge of an individual having attained self-realization is so related to his/her life that it seems to him/her like knowledge and life are one and inseparable. Shri Shri Thakur writes in '*Nigam Sutra*' that "Knowledge is real life. The more knowledge an individual has, the more living he is. There is nothing better and more substantial than knowledge in this world. As long as knowledge exists in body, till then love for the body exists too."

An individual having attained self-realization is by nature a conscientious individual. In his/her consideration, conscience is an inward philosophy. At the call of conscience, he is engaged in human activities. Conscience fills one's body with emotion, one's mind with sweetness and one's soul with joy. Conscience acts as a guide and jovial teacher of the art of living. Eating and moving are the be all and end all of an inferior animal's life, but an individual's life is solely based on right behaviors and right thoughts. Conscience is the controller of an individual's behavior and decisions. Conscience prevails over everything starting from the fingers of the human body to the sun in the horizon. An individual plants a seedling with the help of his/her fingers, the clouds drop the rain, the sun gives light and heat, the wind blows, the seedling growing gradually turns into a big tree and provides a good deal of flowers and fruits. Noticing all these processes we come to know how the individual, the sky, the sun, the rain, the wind, and the tree are performing respective duties in accordance with their conscience. The individual acts according to the conscience of his/her inner nature. Likewise all elements of external nature act according to a cosmic law, which we call cosmic conscience. Shri Shri Thakur writes in '*Brahmacharya Sadhan*' that "God has given the knowledge to each of us to play a role in the vast field of work - Therefore with calm, making that knowledge the means, if we can live under the guidance of conscience, then we will not have to spend the entire life in a helpless state lamenting in sorrow. Hence, it is the duty of all to acquire knowledge being guided by conscience."

From the history of mankind, we know that doubts, faithlessness and ignorance is the result of misdeeds. Doubts, faithlessness, and ignorance spring from falsehood. An individual's attraction for liquor, women, luxury, power, limitless wealth gets one engaged in misdeeds. Only the individual, who refrains from doing misdeeds, becomes liberated from doubts, faithlessness and ignorance. Shri Shri Thakur writes in '*Brahmacharya Sadhan*' that "The best means for acquiring knowledge is to free one's mind from doubts, because, if a little doubt remains in the mind, faith will not spring; and if faith is not there, true knowledge cannot be realized. The belief in the existence of God is one such example. Nobody has seen God. Faith is its only cause. Hence it is said that from the beginning be free from doubt. In order to be free from doubt, evil deeds have to be relinquished at first. Then annihilation of doubt comes next. If doubts are annihilated, faith and subsequently knowledge come up spontaneously."

The individual having attained true knowledge is a detached passerby, who is engaged in desireless action at all times and place starting from a limited family to limitless universe. He treads his path under the direct influence of conscience. Morning and evening are the same for him. He does not worry in the summer, grieve in the rain or dream in the winter or become lax in the spring. For him, every moment of life is full of light, bliss and *Amrita*. He never feels himself to be rich and be high in times of joy or low in times of sorrow. Under all circumstances he remains in calm and contemplative state. He has no attachment to any object on this earth, no attraction for material possessions. An individual, who is above such attachment and attraction, is by nature of meditative frame of mind and considers joy and sorrow equally. The union of right utterance and right action is the right path of his life and that is the path of an individual having attained true knowledge. Such an individual considers good action as '*Jivan Dharma*', good character as '*Jivan Yajna*' and the mixed experience of joy and sorrow as '*Jivan Chakra*'. Shri Shri Thakur writes in '*Nigam Sutra*' that "When *Atma-Jnana* or knowledge of the self or self-realization

occurs; the mind crosses the bondage of joy and sorrow. Joy and sorrow are transitory. Only *Atma-Jnana* is the eternal happiness or joy or *Akshara Paramanand*. The more such knowledge an individual has the more special he is than another or any material possession etc. Such an individual is neither attached nor tempted towards any object. He is contemplative and desireless.” Shri Shri Thakur’s consort is ‘*Sadhana*’, son is ‘*Jnana*’ and daughter is ‘*Bhakti*’. Hence *Jnana* and *Bhakti* are born of *Sadhana*, that is to say, they are achievable through *Sadhana*. An individual’s good actions make him pure-hearted. By virtue of the purity of heart he reaches the stage of knowledge (*Jnana*) and then gets elevated to the pinnacle of devotion (*Bhakti*). As *Jnana* and *Bhakti* are attainable through *Sadhana*, so are good deeds and purity of the heart. An individual’s action approved by conscience is good action; purity of the heart is likewise dependent on conscience. As conscience is an individual’s supreme knowledge, good deeds and purity of the heart are supreme knowledge too. As gaining knowledge is a continuous and life-long process, similarly, performance of good deeds and maintenance of purity of heart are related and inter-dependent processes. Shri Shri Thakur writes in ‘*Premik Guru*’ that “The individual having acquired such knowledge is the best devotee because such a devotee is aware of God’s real existence. When the mind is filled with pure feelings after the annihilation of the *gunas* through *Karma Yoga* and then can know through *Jnana Yoga* that God is the root of everything, the be all and end all of all creatures, that is to say, all are manifestations of God, at that time, how can *Bhakti* not occupy the heart? But by acquiring worldly knowledge or performing worldly activities, individuals’ heart becomes so hard that the softness of *Bhakti* never finds a place in it. Those who, upon adopting *karma* as the means for purification of heart, reach *Jnana Yoga* and subsequently move a step further can reach *Bhakti Yoga*, only they are blessed by achieving *Bhakti*.”

Reading through numerous books and presenting the information as a speech for an audience or an essay for readers, being successful in examinations through the acquired knowledge and being addicted to luxury by amassing wealth are examples of dry worldly knowledge and worldly activities. The purification of mind and heart is the supreme knowledge; therefore an individual who strives for the purification of his mind and heart is a ‘*Jnani*’ or worthy of supreme knowledge. Manifestations of refulgence of the mind and character are two adjacent stages of creation and development of knowledge. Not through receiving diploma and degree certificates in ceremonies organized with fanfare, but through manifesting brightness in the mental plane, an individual’s knowledge is revealed; when character scatters its brilliance, knowledge gets elevated and finally reaches the summit, which is *Bhakti*. Such *Bhakti*, clears the path towards *Mukti* (liberation), and fills the human heart with supreme faith and ardent divine love. Shri Shri Thakur writes in ‘*Jnani Guru*’ that “*Vidya* means *Jnana* or knowledge. When knowledge is attained, *Avidya* or ignorance is destroyed and when ignorance is destroyed *Mukti* is attained.”

Shri Shri Thakur Shricharanashrita
Manoranjan Mohanty
Dharmasala Shakha Sangha (Jaraka)

Sanatan Dharma

The Prologue

Gurur Brahma gurur Vishnu gurur devo Maheshwar,
Guru sakshat param Brahm tasmai shree gurave namah.

'I bow down in obeisance before the lotus feet of Shree Gurudev who is Brahma the creator, Vishnu the protector and the sustainer and Maheshwar the destroyer and the equalizer. I bow down in reverence before Shree Gurudev who is evidently Param Brahma, the supreme super-soul.'

Sanatan dharma is, otherwise, known most popularly as Hindu dharma; although, most of the Hindus do not know what they call the Hindu dharma is but 'Sanatan dharma'. You ask a muslim what is his religion; he will reply, without blinking an eye lid, Islam. You ask a Christian about his religion he will immediately say Christianity; and you ask a Buddhist, he will reply Buddhism. You ask this question to ten, twenty, thirty or any number of Muslims, Christians or Buddhists, you will come across the same answer. But, when it comes to us the Hindus, the thing is somewhat different. Most of us will say our dharma is Hindu dharma, some will flounder and blurt out words like Vaishnav, Shaiva, Shaakta and so on; and still some are there who will, out of sheer frustration of not being able to express themselves, will say, 'I do not have any dharma.' And the wise people among us who are in the known of shall say it is "Sanatan dharma". It gets further complicated for a Hindu when it comes to the question of Holy book one studies or the god he believes in. When you ask a Muslim which holy book does he study he will at once say with conviction that he reads 'Namaj' every Friday and follows the religious practices prescribed in the Koran, the scripture of the Muslims; and if you ask him which god he worships he will reply without hesitation that Allah is his god. You ask him about his prophet whose teachings he follows, he will reply Muhammad who was the founder of Islam. You ask these questions, why only one Muslim, you ask any Muslim for that matter and you will face with the same answer; because they have one god that is Allah, they have got one prophet called Muhammad who was the founder of Islam and they have got only one scripture, that is, Koran which every Muslim studies. Similarly, Christians worship one God and follow the teachings of the Bible, both the old and the new Testaments the only scripture of their community. And who is their founder prophet? Simple, Jesus Christ. The Ten Commandments that were revealed to Him became the basis of his religious preaching which we know as Christianity. Similar goes the story for Buddhism, Jainism, Zoroastrianism, Sikhism and so on. The point is, each of these religions has one god to worship, one scripture to study and practice and one prophet who founded the religion and started the preaching which was carried forward by his disciples. Jesus Christ is the messiah of the Christians, who rescued them and became their Prophet and spiritual guide what we the Hindus call a guru. For the Muslims Muhammad is the guru and for the Buddhists it is Tathagat, the Buddha.

Now, what happens in case of a Hindu? Which god he believes in? What scripture does he study? What religious practice does he follow and which founder prophet is his guru? Well, then things start becoming complex from here. The Hindus believe not in one, ten, hundred or thousand gods; but, they believe in and worship, hold your breath, three hundred thirty million gods and goddesses, to be exact. Oh, that must be quite a staggering number, you might be thinking. Why you alone, anybody will tend to think this way when told about three hundred thirty million gods and goddesses residing in the heaven of the Christians, Jannat of the Muslims or swarga of us the Hindus, which must be quite a crowded place then. I would not blame anybody if he laughs at the mention of three hundred thirty million gods and goddesses. Why, even our own people who claim to be the authority on the Hindu religion and philosophy ridicule this concept of multiple gods and goddesses. What is this concept of millions of

gods and goddesses and do they really exist? Or, are they mere fantasies of our revered ancestors? If at all they exist in reality what is the rationale? Such queries will crop up naturally in anybody's mind at the mention of three hundred thirty millions gods and goddesses. However, I intend taking up these questions at the proper place for our better understanding as regards the rationale behind multiplicity theory of gods and goddesses in the Hindu religion. When you ask a Christian or a Muslim about the god he believes in and worships you will get only one answer. However, in case of the Hindus, it is not the case; in other words if you ask any Hindu which god he or she believes in, you will not get a single answer. You ask ten Hindus which god they believe in, you will get ten different answers. One of them will say that he believes in Lord Vishnu and worships Him. Someone will say, 'I believe in Lord Shiva and worship Him'. Someone will say, 'I believe in mother Durga(Shakti) and worship Her'. Similarly, each one of the rest will name different gods or goddesses, like Krishna, Jagannath, Ganesh, Surya, Brahma , Kali, Savitri, Saraswati, Lakshmi, whom they believe in and worship. The sky-god, the rain-god, the sun-god, the moon-god, the Fire-god, the Wind-god, the star- gods and goddesses, the monkey-god, the tree-gods and goddesses, the mountain-gods, the river goddesses, the ocean-god and many more- all of them are believed to exist; and they all are revered immensely and worshipped by the Hindus with faith and devotion.

So much about the Hindu gods and goddesses that are worshipped and held in veneration. What about the holy books and the scriptures that a Hindu is supposed to study and learn to lead the life of a true Hindu. A Christian studies one holy book, the Bible or at the most two books if you consider the old and the new Testaments as separate books, which is sufficient for his need of leading the life of a true Christian. Likewise, a Muslim tries to follow the tenets of the Koran, the only holy book for them to study in order to be able to lead the life of a true Muslim. Similarly, in case of a Buddhist he has one scripture namely the Tripitak for his spiritual development. And the Sikhs likewise have got the GurugranthSahib as their only holy book which they not only study and try to follow its tenets, but also, worship it as the Hindus worship their three hundred thirty millions gods and goddesses.

Now, let us see the situation, in case of a Hindu, so far as the scripture he studies and tries to follow is concerned. the scenario of the Hindu scriptures is as varied and complex as the Hindu gods and goddesses. There is an unending menu of the scriptures and the commentaries and treatises on them running into thousands for the bewildered Hindus to choose from. There are four Vedas, namely the Rig Veda, the Yajur Veda, the Sam Veda and the Atharva Veda for the starter; and there are the Upanishads, the Puranas, the classics like the Ramayana and the Mahabharat, the Srimad Bhagabat, the Srimad Bhagabat Geeta, the Chandis, the stotras, the Chalisas, the Sahasranaams etc. for the main course and then there are commentaries and aphorisms, tenets and precepts, journals and periodicals for the support.

There are the scriptures on Jnan yoga, the scriptures on Bhakti yoga; there are the scriptures on Tantra and the scriptures on Karma yoga. There are the volumes eulogizing Lord Vishnu, the volumes on Lord Shiva, Brahma, Mahalakshmi, Mahakali, Durga Mahasaraswati; then there are volumes on the sun-god(Surya, Aditya, Aruna), the wind-god(Vayu), the god of death or Yama, Garuda ,the divine eagle who is the vehicle of Lord Vishnu, the fire-god(Agni), the rain-god (Indra) and so on. There are separate volumes called the Puranas depicting various incarnations of Lord Vishnu, like the Matsya Purana that deals with the divine sport that the Lord played in His Fish-incarnation as well as about the other gods like Brahma, Shiva, Vayu etc. There are innumerable books written on the subjects of Ayurved, Astrology, Geology, Grammar, Arth sastra(treatises on economics), ethics etc that form the part of the religious practices of a Hindu and thus come under the category of religious books or the scriptures. Then, we have books in hundreds written on Mahatmas or the highly realized souls like Mahaprabhu Sri Chaitanyadev, Ramakrishna paramhansdev, Adi Sankaracharya, Swami Vivekanand, **Paramhans Swami**

Sri Nigamanand Saraswati dev, our beloved Thakurji, Mahavatar Babaji, the master of Kriya yoga and his highly accomplished disciples like Lahiri Mahasaya and Swami Yoganand saraswati, the great yogi Trailanga swami and many more, who have walked on this planet, the earth and not only bedazzled the entire mankind with their spiritual brilliance and divine power but also have given succor to the afflicted souls of millions of men and women all over the world with their spiritual wisdom and philosophy, divine touch and human compassion; and the foot-prints they have left behind on the sand of Time have inspired hundreds of thousands of the mankind to follow their doctrines and mould their lives for the highest spiritual evolution, that has kept the spring of human compassion and love flowing eternally on the surface of the earth. Apart from the biographical writings on the life and work of these great men, there is equal number of volumes written on their doctrines, precepts and teachings by the thousands of their followers. All these books very much come under the category of sacred- books called the Bhagabats for their timeless values and wisdom. Sri Chaitanya mahaprabhu was the incarnation of Sri Radha-Krishna and Adi Sankaracharya was the incarnation of Lord Shiva, the Jagatguru; and our beloved Thakur Paramhans Sri Swami Nigamanand Saraswati Devi, who has the unique distinction of attaining siddhi (the ultimate perfection) in all the four branches of sadhana (spiritual practices) as envisaged in Sanatan Dharma is the genuine Sadguru, the human embodiment of Param Brahma, the Jagatguru. He resurrected from the Nirvikalp-samadhi, the boundless zone of cosmic intelligence, and came back to the mortal world to impart Atmajnan (self-knowledge, the ultimate spiritual awareness) to His followers and spread universal love and brotherhood in the world through His philosophy of Guruvad (concept of a universal master as the ultimate supreme spiritual principle). A Sadguru is the rarest of a rare breed of spiritual masters; out of hundred thousand believers only one person gets inspiration to take up spiritual practice in all sincerity, out of hundred thousand such sadhaks only one could become a guru who is eligible to guide others in the path of spirituality, out of hundred thousand such masters only one is a Sadguru or the true-master who is capable of giving self-knowledge to an eligible disciple and liberate him from the eternal cycle of birth and death. Then, there are innumerable spiritual thinkers, philosophers, saints and masters who have written treatises, commentaries on various aspects of Sanatan dharma and tried to propose and preach their personal philosophy.

Knowledge is endless, so are the scriptures in the Hindu dharma. How then one would be able to negotiate through the vast maze of these scriptures and choose which one to study that will be suitable for his spiritual growth? Who is there to take his hand and guide him from ignorance to knowledge, from darkness to light and from the mundane to the divine? Who can be his torch-bearer to lead him unerringly in the labirhyth of spiritual paths up to his ultimate abode? If he chooses a wrong scripture, or, falls in the hands of a wrong master or a charlatan then it would do him more harm than good. And, if one decides to study all the scriptures it will not be possible for him to finish studying them in his life-time and he will need, perhaps, millions of lives for this purpose; in that case, he has to take birth again and again endlessly which forfeits the very purpose of spiritual sadhana in Sanatan dharma. But, before we dwell on these issues, two words need be defined, rather they need elaboration; in the first place, in order to understand what is Sanatan Dharma we must try to understand what do we mean by the word 'SANATAN' and what is meant by 'DHARMA' (to be continued)

Shri Shri Thakur charanashrita
Dr Bhramarabar Nayak
Delhi Saraswat Sangha

ମଣିଷ କାହାର ?

ମଣିଷ ସବୁବେଳେ ମୋର ମୋର କହେ ଓ ସେଇ ମୋର ମୋରକୁ ନେଇ ସମ୍ପର୍କ ଯୋଡ଼େ କିନ୍ତୁ ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ପ୍ରକୃତରେ ତାର କିଏ ? ଅର୍ଥାତ୍ କିଏ ତାକୁ ନିଜର କରେ ବା ସେ କାହାକୁ ନିଜର କରେ ? ପରିବାରରେ ବାପା ତା ପୁଅକୁ ‘ମୋ’ ପୁଅ ବୋଲି କୁହେ ଓ ତାର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ ତା’ପୁଅର ଅନୁକୂଳରେ ହୋଇଥାଏ । ଏପରିକି ଅନ୍ୟାୟ ଉପାୟରେ ଅର୍ଥାଞ୍ଜନ କରି ପୁଅର ଭବିଷ୍ୟତ ତିଆରି କରିବାରେ ଲାଗିପଡ଼େ ଓ ତା’ ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତି ଠୁଳ କରି ରଖେ । ପୁଅ ଦୁଃଖର୍ମରେ ଲିପ୍ତ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବାପା ତର ଦୁଃଖର୍ମକୁ ଅଦେଖା କରି ଅନ୍ୟ ଉପରେ ଦୋଷ ଲଦିଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେ ଓ କେତେକ ସ୍ଥଳରେ ସଫଳ ମଧ୍ୟ ହୁଏ । ପୁଅର ସୁକର୍ମ ପାଇଁ ଗର୍ବିତ ହୁଏ, କୁହେ “ ସେ ମୋ ପୁଅ, ମୁଁ ତାକୁ ଜନ୍ମ ଦେଇଛି, ପଇସା ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ସ୍କୁଲ କଲେଜରେ ପଢ଼ାଇ ତାକୁ ମଣିଷ କରିଛି ।” ମା’ କୁହେ, “ ମୁଁ ତାକୁ ଦଶ ମାସ ଗର୍ଭରେ ଧାରଣ କରି ଜନ୍ମ ଦେଇଛି ; ଲାଳନପାଳନ କରି ଏତେଟିରୁ ଏତୁଟିଏ କରିଛି । ତାର ସବୁ ଅଳି ଅର୍ଦଳି ସହି ତାକୁ ମଣିଷ କରିଛି । ମୋ ପୁଅ ପରି ସୁନା ପୁଅଟାଏ କାହାର ଅଛି ମ ?”

ଭାଇ ଭଉଣୀ ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ସେହିପରି ଯୁକ୍ତି ଦେଖେଇ କହନ୍ତି, “ସେ ମୋ ଭାଇ !” ସାଙ୍ଗସାଥୀମାନେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି କହିଥାନ୍ତି ।

ସ୍ତ୍ରୀ କହେ, “ମୁଁ ମୋର ବାପା-ମା’, ଭାଇ-ଭଉଣୀ, ସାଙ୍ଗ-ସାଥୀ, ଘରଦ୍ୱାର ଛାଡ଼ି ତାଙ୍କୁ ବାହା ହୋଇ ଶାଶୁଘରକୁ ଆସି ତାଙ୍କୁ ନିଜର କରିବା ସହିତ ଶାଶୁଘରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ନିଜର କରିଛି, ତେବେ ତାଙ୍କୁ ଖୁସି କରିବା ପାଇଁ । ତେଣୁ ସେ ମୋର ନିଜର-ଏକାନ୍ତ ଆପଣାର । ଯେଉଁମାନେ ମୋର ନିଜର ଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ପର କରି ତାଙ୍କୁ ଓ ତାଙ୍କ ପରିବାରକୁ ନିଜର କଲି । ତେଣୁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ସେ ମୋର । ତାଙ୍କ ଉପରେ ମୋର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାର ।”

ସ୍ତ୍ରୀ ଯାହା କହିଲା ତାହା ନିଶ୍ଚିତ ସତ୍ୟ ଏବଂ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ମଧ୍ୟ । ହିନ୍ଦୁସଂସ୍କୃତି ମଧ୍ୟ ସେହି କଥା କହିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉଚ୍ଚ ଭାବଯୁକ୍ତ ସଂସାର ତା ସହିତ ଯୋଡ଼ି ଦେଉଛି, ଅଗ୍ନି ସାକ୍ଷୀରଖି ବିବାହ କରିବା ପରେ ସ୍ୱାମୀ ସ୍ତ୍ରୀର ଜୀବନସର୍ବସ୍ୱ ହୋଇଯାଏ । ସ୍ତ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ସହଧର୍ମିଣୀ ହୁଏ, ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗିନୀ ହୁଏ; ଭାର୍ଯ୍ୟା ହୋଇ ସ୍ୱାମୀର ପରିବାରକୁ ସମ୍ବଳ କରେ । ଏପରି ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟ ଧର୍ମର ସଂସ୍କୃତିରେ ପାଇବା ନାହିଁ । ସ୍ତ୍ରୀ ସ୍ୱାମୀର ଏତେ ଆପଣାର ହୋଇ ମଧ୍ୟ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ କୌଣସି ନା କୌଣସି କାରଣରୁ ତାକୁ ଯୌତୁକ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ସହ୍ୟ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମରଣ ଯୁଦ୍ଧରେ ଶୋଇବାକୁ ପଡ଼େ । ତେବେ ତାର ଭୁଲ କେଉଁଠି ? ଏହାକୁ ସମାଜ ଓ ତାର ନିଜ ଲୋକ (ସ୍ୱାମୀ, ଶାଶୁ, ଶ୍ୱଶୁର, ପ୍ରଭୃତି) ଗଭୀର ଭାବେ ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ୍ ।

ଆଜିକାଲି ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ ଏହିପରି ଦୁଃଖଦ ଘଟଣା ଘଟୁଥିବାର ସମ୍ବାଦ ପ୍ରାୟ ଆମମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆସୁଛି । ଖାଲି ସ୍ୱାମୀ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେ ଏପରି ଅଘଟଣ ଘଟୁଛି ତା’ ନୁହେଁ – କେଉଁଠି ବାପ ପୁଅକୁ ତଣ୍ଡିତପି ମାରିଦେଲାଣି ତ କେଉଁଠି ପୁଅ ବାପକୁ କୁରାତିରେ ହାଣି ଦେଲାଣି, କେଉଁଠି ମା’ ତା ପୁଅକୁ ମାରି ଦେଇଛି ତ କେଉଁଠି ପୁଅ ତା ମା’କୁ ମାରିଦେବାକୁ ପଛାଇ ନାହିଁ, କେଉଁଠି ମା’ତାର ସବୁ ପିଲାଙ୍କୁ ବିଷ ଦେଇ ନିଜେ ବିଷ ଖାଇଦେଇ ମୃତ୍ୟୁକୁ କୋଳାଗ୍ରତ କରିଛି, କେଉଁଠି ସ୍ୱାମୀ ତା ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ କରି କାଟି ଦେଲାଣି ତ, କେଉଁଠି ସ୍ତ୍ରୀ ତା ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ମାରିବା ପାଇଁ ସୁପାରି ଦେଉଛି । ଏପରି କାହିଁକି ହେଉଛି ? ଏହି ସବୁ କାମ କଲାବେଳେ ଆମ ମଣିଷପଣିଆ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛି ? ଏ ସବୁ କଥା ଚିନ୍ତା କଲେ ଆମେ କହିପାରିବା କି ପ୍ରକୃତରେ କିଏ କାହାର ଏ ଦୁନିଆରେ ?

ସଂସାରଲାଳା ସାରି ମଣିଷ ଯେତେବେଳେ ଇହକାଳରୁ ବିଦାୟ ନିଏ ସମ୍ପର୍କୀୟମାନେ ଦୁଃଖିତ ହୁଅନ୍ତି । ଖାଲି ଦୁଃଖିତ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ, ଲୁହଭରା ଆଖିରେ ଉଜସ୍ୱରରେ ବ୍ୟାକୁଳିତ ଅନ୍ତଃକରଣରେ କନ୍ଦାକଟା କରନ୍ତି । ଏ ଆଡ଼େ ଯେତେ ତଞ୍ଜଳ ସମ୍ଭବ ତାର ଶରୀରଟିକୁ (ଯାହାକୁ ମତା ବା ମୁର୍ଦ୍ଦାର ବା ଶବ କୁହାଯାଏ) ମଶାଣିକୁ ନେଇ ଦାହ କରାଯାଏ । ଶବ ସଂସ୍କାର କରାଯାଏ । ଘରେ ବାପା, ମା’, ଭାଇ-ଭଉଣୀ ଦୁଃଖିତ ହୁଅନ୍ତି । ଖୁବ୍ ହେଲେ ୧୦ଦିନ ପାଇଁ । ତାପରେ ଶୁଦ୍ଧିକ୍ରିୟା ସମ୍ପନ୍ନ ହୁଏ ଓ କ୍ରମେ ସମସ୍ତେ ମୃତ ଆତ୍ମୀୟକୁ ପାଶୋରି ଦିଅନ୍ତି । ନିଜ ସ୍ତ୍ରୀ ଯେ କି ଅଗ୍ନିକୁ ସାକ୍ଷୀରଖି ଜନ୍ମଜନ୍ମକୁ ସମ୍ବନ୍ଧ ଯୋଡ଼ିଥାଏ, ଖୁବ ମୁଣ୍ଡ କୋଡ଼ି ହୋଇ କନ୍ଦାକଟା କରେ ସତ୍, ତାର ପରମପ୍ରିୟ ସ୍ୱାମୀ କାଲେ ଭୂତହୋଇ ତା’ ପାଖରେ ଲାଗିବ ସେଥିପାଇଁ ସେ ତାର ଦେହଟିକୁ ଗୁଣିଆ ଡାକି କିଲେଇ ଦିଏ । ଜନ୍ମ କରିଥିବା ମମତାମୟୀ ମା’ଟି ସଦା ଦୁଃଖିନୀ ହୋଇ ଚାଲିଯାଏ ।

ଅପର ପକ୍ଷରେ ସ୍ତ୍ରୀ ଯଦି ମରିଯାଏ ତା ଶବଟିକୁ ମଶାଣିକୁ ନେବା ପୂର୍ବରୁ ତା ଦେହରେ ଥିବା ଗହଣାଗାଣ୍ଡିଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍ୱାମୀ ସମ୍ମୁଖରେ କାଟି ରଖିଦିଆଯାଏ । ଯେଉଁ ସ୍ତ୍ରୀ ତାର ସ୍ୱାମୀ ଅତି ସ୍ନେହରେ ଆଦର କରି ତାର ଆୟର ସିଂହଭାଗ ଦେଇ ତାକୁ ଖୁସି କରିଥାଏ ସୁନ୍ଦର ଓ

ମୂଲ୍ୟବାନ ଗହଣାଗାଣ୍ଡି ପିନ୍ଧେଇ ଆଭୂଷଣ ମଣ୍ଡିତ କରି ତାକୁ ଗୌରବାନ୍ୱିତ ଓ ମର୍ଯ୍ୟାଦାମଣ୍ଡିତ କରିଥାଏ, ସେଇ ସ୍ୱାମୀ ତାର ପ୍ରିୟତମା ସ୍ତ୍ରୀ ଶରୀରରୁ ଗହଣାଗାଣ୍ଡିତକ ଖୋଲାଯିବା ବେଳେ ସାମାନ୍ୟ ଟିକିଏ ବି ବାରଣ କରିନଥାଏ । ଏହା କିପରି ଓ କାହିଁକି ହୁଏ ? ଏହାକୁ ସାମାଜିକ ପରମ୍ପରା କୁହାଯାଇପାରେ । ଏଠି କାନ୍ତି ନ ଦେଲେ ମଣାଣିରେ ମଡ଼ା ଚଢ଼ିଆ ଯେ, ଟାଣି ଓଟାରି ମଡ଼ାଟିକୁ ଖଣ୍ଡିଆ ଖାବରା କରି ଲୁଚି ନେବେ ।

ସ୍ତ୍ରୀ ବଞ୍ଚୁଥିବା ବେଳେ ସ୍ୱାମୀର ମନ ଜାଣି କେତେ ସେବା କରିଥିଲା ଏଇ ଶରୀରଟିକୁ (ବର୍ତ୍ତମାନ ଶବ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିବା) ନେଇ । ଏଇ ଶରୀର କେତେ କଷ୍ଟ ସହି ସ୍ୱାମୀର ପରିବାର ଓ ତାର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଲାଳନପାଳନ କରି ସଂସାରରେ ସେମାନଙ୍କୁ ମଣିଷ କରି ଠିଆ କରାଇଥିଲା । ନିଜେ ନ ଖାଇ ନ ପିଇ, ଅବସ୍ଥା ବିଶେଷରେ ମାଡ଼ଗାଳି ଖାଇ ମଧ୍ୟ କେବେ ବି ସେ ସ୍ୱାମୀ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅନୁଯୋଗ ବା ଅଭିଯୋଗ ନ କରି ବରଂ ବ୍ରତ ଉପବାସ କରି ନିଜ ସ୍ୱାମୀ ଓ ପିଲାମାନଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ତାର ପରମ ଆରାଧ୍ୟଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଜଣାଇଥିଲା । - ଏ ସମସ୍ତ କଥା କଣ ଏତେ ତଞ୍ଜଳ ପାଶୋର ଗଲା ତାଙ୍କର ଅତି ଆଦରର ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ? ତା’ ହେଲେ ଆମେ କିପରି କହିବା ସ୍ୱାମୀ ସ୍ତ୍ରୀର ବୋଲି, ସ୍ତ୍ରୀ ସ୍ୱାମୀର ବୋଲି ?

ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗୋଟିଏ ଗଛର ଅବତାରଣା କରୁଛି । ସଂସାରରେ ମଣିଷର ମାନସିକତା (Pshychology) ଏଥିରୁ ଜାଣି ହୋଇଯିବ ।

ଜଣେ ସାଧୁ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରେ ନିୟମିତ ପ୍ରବଚନ ଦିଅନ୍ତି । ଲୋକମାନେ ଅତି ଆଗ୍ରହର ସହ ସବୁ କାମ ଛାଡ଼ି ଧାରସ୍ଥିର ଭାବରେ ବସି କରି ଶୁଣନ୍ତି । ଜଣେ ନବ ବିବାହିତ ଯୁବକ ପ୍ରତିଦିନ ସାଧୁଙ୍କର ପ୍ରବଚନ ଶୁଣିବାକୁ ଯାଏ, ମାତ୍ର ବେଶୀରାତ୍ରି ହେବା ପୂର୍ବରୁ (ପ୍ରବଚନ ମଝିରୁ) ଘରକୁ ଚାଲି ଆସେ । ଦିନେ ସାଧୁ ଯୁବକଟିକୁ ପାଖକୁ ଡାକି ପ୍ରବଚନ ମଝିରୁ ଉଠିଯାଉଥିବାର କାରଣ ପଚାରିଲେ । ଯୁବକଟି କହିଲା, “ଦେଖନ୍ତୁ, ମୋର ବାପା-ମା’ ଅଛନ୍ତି, ପରିବାର ଅଛି, ବିଶେଷତଃ ଯୁବତୀ ସ୍ତ୍ରୀ ଅଛି । ବେଶୀ ରାତ୍ରି ହେଲେ ସେମାନେ ବ୍ୟସ୍ତ ହେବେ । ସ୍ତ୍ରୀ ମୋର ମୋତେ ଖୁବ ଭଲ ପାଏ । ମୁଁ ଖାଇ ସାରିଲେ ସେ ଖାଏ । ବେଶୀ ଡେରି ହେଲେ ସ୍ତ୍ରୀ ମୋର ବେଶୀ ଅସୁବିଧା ଭୋଗିବ । ଆପଣଙ୍କର ହୁଏତ ଏପରି କେହି ନାହାନ୍ତି କିମ୍ବା ଆପଣଙ୍କର କୌଣସି ସଂସାର ନାହିଁ, ସ୍ତ୍ରୀ ପିଲା ନାହାନ୍ତି । ଥିଲେ ହୁଏତ ଆପଣ ଏତେ ରାତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ବସି ପ୍ରବଚନ ଦେଉ ନ ଥାନ୍ତେ । ମୋତେ କିନ୍ତୁ ସବୁ ଆଡ଼କୁ ଦେଖି ଚଳିବାକୁ ପଡୁଛି ।”

ସାଧୁ ଦେଖିଲେ ଯେ, ଯୁବକଟିର ଭଗବତ୍ କଥା ଶୁଣିବାର ଆଗ୍ରହ ଅଛି, ମାତ୍ର ସଂସାରାସକ୍ତି ସେଥିରେ କିଛିଟା ବାଧକ ସାଧୁଛି । ତେଣୁ ସାଧୁ ଗୋଟିଏ ଉପାୟ ଉଦ୍ଭାବନ କରି ଯୁବକଟିର ସଂସାରାସକ୍ତି କମାଇ ଭଗବାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଆକର୍ଷଣ ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ସ୍ଥିର କରି ଯୁବକଙ୍କୁ କହିଲେ, “ଦେଖ, ତୁମେ ଯେତିକି ଭାବୁଛ ସେମାନେ ତୁମକୁ ସେତିକିଟା ଭଲ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ କିମ୍ବା ତୁମ ଅବର୍ତ୍ତମାନରେ ସେତିକି ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ । ତୁମେ ଯଦି ପରୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ଚାହଁ, ତେବେ ମୋର ଏଇ ମୋଦକଟି ଖାଇଦିଅ । ତୁମର ଶରୀର ଅସୁସ୍ଥ ହେବ ଓ ସେହି ଅସୁସ୍ଥ ଅବସ୍ଥାରେ ଅନୁଭବ କରିବ ସେମାନେ ତୁମକୁ କେତେ ଭଲ ପାଆନ୍ତି କିମ୍ବା ତୁମ ପାଇଁ କେତେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତି । କିଛି ସମୟ ପରେ ମୁଁ ତୁମ ପାଖରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିବି ଓ ତୁମକୁ କିଛି ଔଷଧ ଦେଇ ଭଲ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବି । ତୁମେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଭଲ ହୋଇଯିବ ।”

ଯୁବକଟି ସାଧୁଙ୍କ କଥାରେ ରାଜି ହୋଇ ମୋଦକଟି ଖାଇ ଘରକୁ ଗଲା ଓ ସେଠାରେ ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇ ଅସୁସ୍ଥ ଅନୁଭବ କରି ଶୋଇଗଲେ । ଶରୀରରେ ତାର ଉତ୍ତାପ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲା । ତାର ବାପା, ମା’, ସ୍ତ୍ରୀ ସମସ୍ତେ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଲେ ଓ ଔଷଧ ଦେଲେ ଜ୍ୱରର ଉପଶମ ପାଇଁ । ଜ୍ୱର କିନ୍ତୁ ଉପଶମ ହେଲା ନାହିଁ । ଡାକ୍ତର ଡକାଇଲେ, ମାତ୍ର ସବୁ ବିଫଳ ହେଲା । ସମସ୍ତେ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଥିବା ସମୟରେ ସାଧୁ ମହାଶୟ ପହଞ୍ଚିଲେ ଓ ଯୁବକଟିର ଜ୍ୱର ଉପଶମ ପାଇଁ ଜଡ଼ିବୁଟି ଔଷଧ ଦେଲେ । ସେଥିରେ ମଧ୍ୟ ରୋଗର ଉପଶମ ନ ହେବାରୁ ସାଧୁ ମହାଶୟ କହିଲେ, “କେହି ବୋଧେ ଗୁଣିଗାରେଡ଼ି କରିଛି କିମ୍ବା କେଉଁଠି ଡରିଛି ସେଥିଲାଗି ଔଷଧ କାମ କରୁନାହିଁ, ତୁମେ (ଯୁବକର ବାପାଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି କହିଲେ) ମୋତେ ଗୋଟିଏ ଗ୍ଲାସ ପାଣି ଦିଅ । ମୁଁ ସେ ପାଣିକୁ ମନ୍ତ୍ରପୂତ କରିଦେବି ଓ ତାପରେ ଦେଖିବି ସେ ପାଣି କାରୁ କରିବ କି ନାହିଁ ।” ସାଧୁ ମହାଶୟଙ୍କୁ ଏକ ଗ୍ଲାସ ପାଣି ଦିଆଗଲା । ସେ ପାଣିକୁ ମନ୍ତ୍ରପୂତ କରି କହିଲେ ଯେ, “ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜାଣୁଛି ଯେ ଏଇ ପାଣିକୁ ଯଦି କେହି ପିଇଦେବେ ତାହାହେଲେ ତୁମ ପୁଅର ଶରୀର ଆରୋଗ୍ୟ ହୋଇଯିବ, ମାତ୍ର ପାଣି ପିଇବା ଲୋକର ଶରୀର ଅସୁସ୍ଥ ହେବ ।” ଏକଥା ଶୁଣି କେହି କିଛି ନ କହି ପରସ୍ପରର ମୁହଁ ଚାହାଚାହିଁ ହେଲେ । ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ପ୍ରଥମେ ଯୁବକର ମା’ଙ୍କୁ ସାଧୁ କହିଲେ, “ମା’ ! ତୁମର ପୁଅର ଭଲ ପାଇଁ ତୁମେ ନିଶ୍ଚୟ ସମସ୍ତ ଡ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିବ ।” ମା’ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କହିଲେ, “ହଁ, ମୁଁ ଏ ପାଣି ପିଇବାକୁ ରାଜି ଓ ମରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ରାଜି । ମାତ୍ର ମରଣ ପରେ ମୋ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ସେବା କିଏ କରିବ ? ସେ ବହୁତ କଷ୍ଟ ପାଇବେ । ସ୍ତ୍ରୀ ହିସାବରେ ତାଙ୍କର ସୁଖ ସୁବିଧା ଦେଖିବା ମୋର ସର୍ବପ୍ରଥମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

ବାପାଙ୍କୁ ପଚାରିବାରେ ସେ ମଧ୍ୟ କହିଲେ, “ଯେ ମୁଁ ମରିବା ପରେ ସ୍ତ୍ରୀ ମୋର ଅନାଥିନୀ ହୋଇଯିବ, ତାର ସହିବା ଶକ୍ତି ଖୁବ କମ୍ । ବିଧବା ହେବା ପରେ ତାର ଦଶା ଶୋଚନୀୟ ହୋଇଯିବ । ପରପାରରେ ରହି ମଧ୍ୟ ମୋର ଆତ୍ମା ଅଶାନ୍ତି ଭୋଗ କରିବ ।”

ସାଧୁ ମହାତ୍ମା ଯୁବକର ପଢ଼ାଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିବାରୁ ସେ କହିଲେ, “ଦେଖନ୍ତୁ, ମୁଁ ମୋ ଜୀବନର କେତେ ଅଂଶ ବା ଭୋଗ କରିଛି, ବିବାହ ପରେ ସ୍ବାମୀ, ସନ୍ତାନକୁ ନେଇ ସଂସାର ସୁଖ ଭୋଗ କରିବାକୁ ସବୁ ସ୍ବାଲୋକଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ଥାଏ । ମୋତେ ଆପଣ ଏପରି କଥା କାହିଁକି କହୁଛନ୍ତି ? ମୋର ମତ, ଆପଣଙ୍କର ତ ସଂସାରରେ କେହି ନାହାନ୍ତି, ଆପଣ ବି ବର୍ତ୍ତମାନ ସଂସାରସୁଖ ତ ଭୋଗ କରୁନାହାନ୍ତି, ତେଣୁ ଆପଣ ପାଣିତକ ପିଇଦେଲେ ସ୍ବାମୀ ମୋର ଭଲ ହୋଇଯିବେ, ଆପଣଙ୍କର ମଧ୍ୟ ସୁନାମ ହେବ ।”

ସାଧୁମହାତ୍ମା ତତ୍କ୍ଷଣାତ ଗ୍ଲାସଯାକ ପାଣି ପିଇଦେଲେ ଓ ଯୁବକଟି ସୁସ୍ଥ ଶରୀରରେ ଉଠିପଡି ପ୍ରଶାମ ପୂର୍ବକ କହିଲା, “ମହାଶୟ ! ଏବେ ମୁଁ ଜାଣିଲି ଏମାନେ ମୋର କେତେ ଆପଣାର ଓ ମୋତେ କେତେ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ।”

ଦେବର୍ଷି ନାରଦ ଦସ୍ୟୁ ରତ୍ନାକରଙ୍କୁ ଉପଦେଶ ଦେଇ ତାଙ୍କୁ ବାଲ୍ମୀକିରେ ପରିଣତ କରିଦେଲେ । ସେ ମଧ୍ୟ ଅନୁଭବ କରିଥିଲେ ଏ ସଂସାରରେ କେହି କାହାର ନୁହନ୍ତି । ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର ମଧ୍ୟ ସେଇ ଅନୁଭବ ହେବା ଉଚିତ ଯେ ଏ ସଂସାରରେ କେହି କାହାର ନୁହନ୍ତି ।

ସମସ୍ତେ କିନ୍ତୁ ସ୍ୱାର୍ଥପର । ଧନ, ଜନ, ଲକ୍ଷ୍ମୀ- ସବୁ ସ୍ୱାର୍ଥ ପାଇଁ । ସ୍ୱାର୍ଥରେ ଆସ୍ଥ ଆସିଲେ କେହି କାହାର ନୁହନ୍ତି ।

ଏ ଦୁନିଆରେ ଜଣେ କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତଙ୍କର ଓ ସମସ୍ତେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର । ସେ ସମସ୍ତଙ୍କର ମା’, ସମସ୍ତଙ୍କର ବାପା, ସମସ୍ତଙ୍କର ବନ୍ଧୁ, ସମସ୍ତଙ୍କର ସବୁ । ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍ ଗୀତାରେ ସେ କହୁଛନ୍ତି, “ଅୟମାତ୍ମା ଗୁଡାକେଶ ସର୍ବ ଭୂତାଶୟସ୍ଥିତ” ; “ସୁହୃଦ ମିତ୍ରଯ୍ୟଦାସୀନ ମଧ୍ୟସ୍ତ ଦୈଷ୍ଟ୍ୟ ବନ୍ଧୁସୁ” “ଗତିଭର୍ତ୍ତା ପ୍ରଭୁ ସାକ୍ଷୀ ନିବାସ ଶରଣଂ ସୁହୃଦ” । ଆମେ ମଧ୍ୟ ସକାଳ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ତାଙ୍କୁ ସମୋପନ କରୁ - “ତୁମେବ ମାତା ତ ପିତା ତୁମେବ, ତୁମେବ ବନ୍ଧୁଷ୍ଟ ସଖା ତୁମେବ; ତୁମେବ ବିଦ୍ୟା ଦ୍ରବ୍ୟାଣଂ ତୁମେବ, ତୁମେବ ସର୍ବଂ ମମ ଦେବ ଦେବ” । ଆମେ କେବଳ ଏ କଥା ତାଙ୍କୁ ମୁହଁରେ କହିଥାଉ । ମାତ୍ର ଆମର ଅନ୍ତରରେ ଏହାର ଅନୁଭବ କିମ୍ବା ଉପଲବଧି ଅଛିକି ? ସେ କିନ୍ତୁ ମଣିଷକୁ ସବୁ ଦେଇଛନ୍ତି । ସୁଖରେ ରହିବାକୁ ସମସ୍ତ ଭୋଗର ଉପକରଣ ସଜାଡି ରଖି ଦେଇଛନ୍ତି । କ୍ଷୁଧା ମେଣ୍ଟାଇବା ପାଇଁ ଅନ୍ନ, ତୃଷ୍ଣା ନିବୃତ୍ତି ପାଇଁ ଜଳ, ପ୍ରଶ୍ନାସ ପାଇଁ ଅମ୍ଳାନ, ଜୀବନୀଶକ୍ତି ପାଇଁ ସୂର୍ଯ୍ୟାଲୋକ ଇତ୍ୟାଦି । ମଣିଷ ସେ ସବୁ ଭୋଗ ତ କରୁଛି; ଉପଭୋଗ କରୁଛି, ମାତ୍ର ପ୍ରତିବଦଳରେ ମଣିଷ ତାଙ୍କୁ ଦେଉଛି କଣ ? ଚିନି ଟିକିଏ, କଦଳୀ ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା କିସମିସ କେତୋଟି । ସେତକ କଣ ଭଲରେ ଦେଉଛି ? ଦେଲା ଭଳିଆ ଦେଲେ ସେ ନେବେ; ଆନନ୍ଦରେ ଖାଇ ତୃପ୍ତ ହେବେ । ବିଦୁରଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀଠାରୁ ସେ କଦଳୀ ଚୋପା ଖାଇ ମଧ୍ୟ ପରମତୃପ୍ତ, ଶବରୀର ଅଇଁଠା କୋଳି ଖାଇ ମଧ୍ୟ ତୃପ୍ତ । ସତରେ ଏସବୁ କଣ ତାଙ୍କର ଦରକାର ! ତାଙ୍କର କଣ ଅଭାବ ଯେ ଆମେ ତାଙ୍କୁ ଦେଲେ ତାଙ୍କର ଅଭାବ ମେଣ୍ଟିବ ? ତାଙ୍କର ଘର ପରା ରତ୍ନାକର । ଗୃହିଣୀ ପରା ସ୍ୱୟଂ ଲକ୍ଷ୍ମୀଠାକୁରାଣୀ ! - ‘ରତ୍ନାକର ତବ ଗୃହ ଗୃହିଣୀ ତ ପଦ୍ମା’ । ହଁ, ତାଙ୍କର ମନଟିଏର ଅଭାବ । ତାଙ୍କର ମନଟିକୁ ଚୋରି କରି ନେଲେ ଗୋପାଙ୍ଗନାମାନେ ଦ୍ୱାପର ଯୁଗରେ - ‘ଆଭୀର ବାମନୟନା ହୃତମାନସାୟ’ । ସେଇ ଦିନରୁ ସେ ମନଟିଏ ଖୋଜୁଛନ୍ତି - ଭଲ ମନଟିଏ - ଗୋପଲନାମାନଙ୍କ ମନ - ଗୋପ ଲଳନାମାନଙ୍କର ଭଲପାଇବା ! ଭଲ ମନରେ ଦାସିଆ ବାଉରୀ ନଡ଼ିଆଟି ପଠାଇଲା - ପ୍ରଭୁ ହାତ ବଢାଇ ତା ନଡ଼ିଆଟି ନେଇଗଲେ । ଶବରୀ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଭଲ ମିଠା ଓ ସୁଆଦିଆ କୋଳି ଖୋଇବ ବୋଲି ସବୁ କୋଳି ଚାଖୁ ଖଟାଗୁଡ଼ିକ ଫିଙ୍ଗି ଦେଇ ମିଠା ଓ ସୁଆଦିଆ କୋଳି ରଖିଥିଲା । ପ୍ରଭୁ ତା ଅଇଁଠା କୋଳି ସବୁ ଖାଇଦେଲେ, ଅଇଁଠା କୋଳି ସରିଯିବା ପରେ ଆଉ ଖାଇବାକୁ ମାଗିଲେ ନାହିଁ - ‘ଷାଠିଏ ପଉଟି ଭଣ୍ଡାରେ ଥିଲେ ବି ମନ ଦାସିଆର ନଡ଼ିଆ, ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଠାକୁରାଣୀ ଯେତେ ରାନ୍ଧିଲେ ବି ଶବରୀ ଅଇଁଠା ବଢିଆ’ ।

ପରବ୍ରହ୍ମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସବୁ ଦେଇସାରି ଆଶା ରଖୁଛନ୍ତି ମଣିଷଟି ତାଙ୍କୁ ଟିକିଏ ଭଲ ପାଉ, ବାପା ମା’ ପିଲାଙ୍କୁ ସବୁ ଦେଇସାରି ଆଶା କରନ୍ତି ପିଲାଟି ତାଙ୍କୁ ଟିକିଏ ଭଲପାଉ, ତାଙ୍କର ହେଉ । ପିଲାଟି କିନ୍ତୁ ତାର ବାପ-ମା’ଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଆଶାନ୍ୱରୁପ ଭଲପାଇ ନ ଥାଏ । ତାର ଭଲପାଇବାଟା ବାଣ୍ଟି ହୋଇଯାଏ । ସିଂହଭାଗ ଚାଲିଯାଏ ତାର ନିଜ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଖକୁ । କୌଣସି କୌଣସ ସେକ୍ତରେ ପିଲା ବାପା-ମାଙ୍କୁ ଅଣଦେଖା କରେ । ବାପା-ମା’ଙ୍କ ମନ ଗୁମୁରି ଗୁମୁରି କାନ୍ଦେ । ସେହିପରି ମଣିଷ ପରବ୍ରହ୍ମଙ୍କ ଦିଆ ଜିନିଷକୁ ତାଙ୍କୁ ନ ଦେଇ ତାର ତଥାକଥିତ ନିଜ ଲୋକଙ୍କୁ ଦେଉଛି । ସେଥିଲାଗି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି, “ମୋର ଏପରି ଜଣେ ଦରକାର ଯାହାର ନିଜର ହୋଇ କେହି ନ ଥିବେ” - ଅର୍ଥାତ୍ ତାର ସମସ୍ତ ଭଲପାଇବା କେବଳ ଠାକୁରଙ୍କ ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷିତ ହେବ ଯେପରି ଗୋପାମାନଙ୍କର ହୋଇଥିଲା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଇଁ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି - “ସୁଖ ପାଆ ଟିକିଏ ମୋତେ, ଅଖିଳ ସାଧନ ସିଦ୍ଧି ଲଭ କିଞ୍ଚିତେ” । ସେ ଆହୁରି କହିଛନ୍ତି - “ମୋର ମାୟା ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ତୁମକୁ ସୁଖ ପାଏ; ଏଇ ସୁଖ ପାଇବା ଦ୍ୱାରା ହିଁ ତୁମର ଜୀବନ ଗଠିତ ହୋଇଯିବ ।” ପୁନଶ୍ଚ ସେ କହିଛନ୍ତି - “ମୋତେ

ଯେଉଁମାନେ ସୁଖ ପାଆନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ଚିତ୍ତର ଉନ୍ନତି ସହଜରେ ହୋଇଯାଏ ; କିନ୍ତୁ ଯେଉଁମାନେ ନିୟମନିଷ୍ଠାକୁ ଧରି ଚଳନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କର ଚିତ୍ତର ଉନ୍ନତି ସହଜରେ ହୁଏ ନାହିଁ; ଅଶ୍ୱିନୀବାବୁ କେବଳ ମୋତେ ସୁଖ ପାଇ ମୋଠାରୁ ଅନେକ ବିଷୟ ଲାଭ କରିଛନ୍ତି ।” ଫଣିମିତ୍ର ଭାଇଙ୍କୁ କହିଲେ - “ସାଧନ ଭଜନ ଆଉ କଣ କରିବ ? କେବଳ ମୋତେ ଟିକିଏ ଭଲ ପାଅ” । ଏଇ ଭଲ ପାଇବା ଲୀଳାଟାକୁ ସାକାର ରୂପ ଦେବା ପାଇଁ ସେ କହିଲେ, “ଯେତେ ଗୁରୁଭାଇ ଅଛ ସମସ୍ତଙ୍କ ଘରେ ଗୁରୁଙ୍କର ଆସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ତୁମ ଦେଶର ରୀତି ଅନୁଯାୟୀ ସେବା ପୂଜା କର ।” ଦେଶୀୟ ରୀତି କହିବା ଦ୍ୱାରା ସେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ମନ୍ଦିରରେ ସେବାପୂଜାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ସେବକ ନିଜର ଆତ୍ମୀୟ ମନେ କରି ପୂଜା କରେ । ଏପରିକି ତାଙ୍କ ନବକଳେବର ସମୟରେ ସେବକ ଶୁଦ୍ଧିକ୍ରିୟାମାନ କରିଥାନ୍ତି । ସେ ନିଜେ ଯେଉଁଭଳି ଚଳେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ସେଇଭଳି ଚଳାଏ । ଗୃହାସନରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସହିତ ସେଇଭଳି ଚଳିବାକୁ କହିଛନ୍ତି । ସେ କହିଛନ୍ତି, “ପ୍ରାଣ ଖୋଲା ଭାବରେ କଥା କହିବା ପାଇଁ ମୁଁ କାହାରିକୁ ପାଇନାହିଁ । ଏଥିରେ ମୋର ବିଶେଷ କଷ୍ଟ ହେଉଛି । ତୁମେମାନେ ମୋତେ ଟିକିଏ ସୁଖ ପାଇବାକୁ ଅଭ୍ୟାସ କର” ।

ସ୍ୱୟଂ ପରଂବ୍ରହ୍ମ ଏଇ ଭଲ ପାଇବା ଟିକକ ପାଇଁ ତାଙ୍କର ପରମଧାମ ଛାଡ଼ି ମର୍ତ୍ତ୍ୟଲୋକରେ ଶରୀର ଧାରଣ କରି ବହୁ ଦୁଃଖକଷ୍ଟ ସହି ମଣିଷର ସେବା କରୁଛନ୍ତି କାଳେ କାଳେ - ପ୍ରତି ଯୁଗରେ । ସତ୍ୟଯୁଗରେ ଭକ୍ତର ମାନ ରକ୍ଷା ପାଇଁ ସେ ଖମ୍ବରୁ ବାହାରି ସମଗ୍ର ଜୀବ ଜଗତକୁ ବିସ୍ମୟଭିତ୍ତ କରି ପ୍ରଳୟ ଲୀଳା ଆରମ୍ଭ କଲେ । ସୁରାସୁର, ନରନାରୀ ପ୍ରଭୃତି ସମଗ୍ର ସୃଷ୍ଟି ଭୀତତ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ସୁପ୍ତି କରି ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଶାନ୍ତ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଶେଷରେ ଭକ୍ତ ପ୍ରହଲ୍ଲାଦର ବିନୟ ବ୍ୟବହାର ସେ ଶାନ୍ତ ମୂର୍ତ୍ତି ଧାରଣ କରି ଭକ୍ତ ପ୍ରହଲ୍ଲାଦକୁ କୋଳାଗ୍ରତ କଲେ ।

ତ୍ରେତୟା ଯୁଗରେ ରାମ ଅବତାରରେ ନିଜ ଜନ୍ମସ୍ଥାନ ଅଯୋଧ୍ୟା, ରାଜପ୍ରାସାଦ, ନିଜର ପିତାମାତା ପ୍ରଭୃତି ଆତ୍ମୀୟସ୍ୱଜନ ଓ ଅଯୋଧ୍ୟାର ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ବନ ଗମନ କଲେ, ସେଠାରେ ଶବରୀର ଶୁଦ୍ଧାରେ ସାଜତା ଅର୍ଜ୍ଜ୍ୱା କୋଳି ଖାଇବା ପାଇଁ । ଅନୁଜ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କ ବାରଣ ସତ୍ତ୍ୱେ ସେ ଖାଇ ଚାଲିଲେ, ବରଂ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କୁ କହିଲେ, “ରହ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ! ଭକ୍ତ ସବୁଦିନେ ମୋର ପ୍ରସାଦ ପରମ ତୃପ୍ତି ସହକାରେ ପାଇଛି, ଆଜି ଥରୁଟିଏ ହେଲେ ମୁଁ ଭକ୍ତର ପ୍ରସାଦ ପାଏ ।” ପ୍ରଭୁ ବନ ଗମନ କରିଥିଲେ ଚଣ୍ଡାଳ, ବାନରରାଜ ସୁଗ୍ରୀବ, ରାକ୍ଷସରାଜ ରାବଣର ଭାଇ ବିଭୀଷଣ ସହିତ ମିତ୍ରତା କରିବା ପାଇଁ; ପକ୍ଷୀ ଜଟାୟୁର ଶବ୍ଦସଂସ୍କାର କରିବା ପାଇଁ, ସେମାନେ ଥିଲେ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଭକ୍ତ ।

ଦ୍ୱାପରରେ ମାତା ଯଶୋଦାଙ୍କଠାରୁ ମାଡ଼ ଖାଇଲେ, ନନ୍ଦରାଜାଙ୍କର ପାଦୁକା ମୁଣ୍ଡରେ ବୋହିଲେ, ବଣରେ ବୁଲି ବୁଲି ଗାଇ ଚରେଇଲେ, ସୁବଳ ଓ ମଧୁମଙ୍ଗଳ ପ୍ରଭୃତି ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କଠାରୁ ତାଙ୍କ ଅର୍ଜ୍ଜ୍ୱା ଛଡ଼ାଇ ଖାଇଲେ । ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ପାଦୁକା ନ ଥିବାରୁ ନିଜେ ଖାଲି ପାଦରେ ଚାଲି କଣ୍ଟାବଣରେ ଗୋରୁ ଚରାଇଲେ, ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ଜାମା ନ ଥିବାରୁ ସେ ନିଜେ ଜାମା ପିନ୍ଧୁ ନଥିଲେ । ଗୋପାଙ୍ଗନାଙ୍କ ପାଖରେ ଲହୁଣୀ ଟିକିଏ ପାଇଁ ନାଟି ନାଟି ହାତ ପଡେଇ ମାଗିଲେ । ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋପାଳୁଣୀମାନଙ୍କ ଶାକାରୁ ଲହୁଣୀ ଚୋରି କରି ଧରାପଡ଼ି ଲାଜରା ହେଲେ । ଶ୍ରୀମତୀ ରାଧାରାଣୀଙ୍କୁ ଆନନ୍ଦ ଦେବାପାଇଁ କେତେ ଲୁଚକାଳି ଖେଳିଲେ - ଏମିତି କେତେ କଣ ଲୀଳା ସେ କରିଛନ୍ତି ତାଙ୍କର ପ୍ରିୟ ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ପାଇଁ; ନିଜେ ଆନନ୍ଦ ପାଇବା ପାଇଁ ଓ ତାଙ୍କର ନିଜ ଜନଙ୍କୁ ଆନନ୍ଦ ଦେବା ପାଇଁ ।

ପୁନଶ୍ଚ ରାଜା ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନଙ୍କର ରାଜକୀୟ ମର୍ଯ୍ୟାଦାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ଅନୁବ୍ୟଞ୍ଜନାଦିକୁ ଏଡ଼ି ଦେଇ ଭକ୍ତ ବିଦୁରଙ୍କ ଘରକୁ ବିନା ନିମନ୍ତ୍ରଣରେ ଯାଇ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କଠାରୁ ମାଗିକରି ଖାଇଲେ - ବିଦୁରଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ପୁଣି ଆନନ୍ଦାତିଶୟରେ ବାଉଳା ହୋଇ କଦଳୀ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଇ କଦଳୀ ଚୋପା ଦେଲେ ଖାଇବା ପାଇଁ; ପ୍ରଭୁ ମଧ୍ୟ ଭକ୍ତର ଆନନ୍ଦରେ ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇ ପରମ ତୃପ୍ତି ସହକାରେ କଦଳୀ ଚୋପା ଖାଇ ଚାଲିଲେ, ନିଜେ ହାଣ୍ଡିଶାଳାକୁ ଯାଇ ହାଣ୍ଡିରେ ଥିବା କେବଳ ଶାଗ ଟିକିଏ ଖାଇ ତୃପ୍ତ ହେଲେ (ବିଦୁରଙ୍କୁ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ରାଜପ୍ରସାଦରୁ ତଡ଼ିଦେବା ପରେ ସେ ନିକଟସ୍ଥ ଖାଲଜାଗାରୁ ଶାଗ ସଂଗ୍ରହ କରି ସିଝାଇ ଖାଇ ବଞ୍ଚୁଥିଲେ - ଶସ୍ୟ ଥିଲା ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ୱପ୍ନ) । ବନବାସରେ ଥିବା ପାଣ୍ଡବ ଓ ଦ୍ରୌପଦୀଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ ହାଣ୍ଡି କଡ଼ରେ ଲାଗିଥିବା ଶାଗଟିକକ ଖାଇ (ପାଣ୍ଡବ ଓ ଦ୍ରୌପଦୀ ଖାଇସାରିବା ପରେ ହାଣ୍ଡି ଧୁଆଁଧୋଇ କରି ଦ୍ରୌପଦୀ ରଖିଦେଇଥିଲେ) । ନିଜେ ତୃପ୍ତ ହୋଇ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରଖି ଦୁର୍ବାସାଙ୍କର ଦଶ ସହସ୍ର ଶିଷ୍ୟଙ୍କର ମଧ୍ୟ ତୃପ୍ତି ଅଣାଇଥିଲେ । ଏହିପରି କେତେ କେତେ ଲୀଳା ସେ କରିଛନ୍ତି କେବଳ ତାଙ୍କର ପ୍ରିୟ ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ । ସବୁ କେବଳ ଭକ୍ତ - ଭଗବାନଙ୍କର ପାରସ୍ପରିକ ଭଲ ପାଇବାକୁ ମୂଳଧନ କରି । ଭକ୍ତ ହିଁ ତାଙ୍କର ଏକାନ୍ତ ଆପଣାର, ନିଜ ଜନ ।

ମାରାବାଇ ଗିରିଧର ଗୋପାଳଙ୍କୁ ଖୁବ ପ୍ରେମ କରୁଥିଲେ, ଏକାନ୍ତ ନିଜ ଜନ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଘର ଦୁଆର ବନ୍ଦ କରି ଏକାକୀ ବାର୍ତ୍ତାଳାପ କରୁଥିଲେ । ସେ କହୁଥିଲେ, “ମୋରେ ତ ସିଫ୍ ଗିରିଧର ଗୋପାଳ, ସିଫ୍ ଗିରିଧର ଗୋପାଳ, ଦୁସରା ନ କୋଇ” । ତାଙ୍କର ସ୍ୱାମୀ ଓ ନିଜ ପରିଜନମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ କେବଳ କର୍ତ୍ତବ୍ୟବୋଧରେ ଯେତିକି ଭଲ ପାଇଥିଲେ । ଜଗତରେ ଯେତେବେଳେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଇ

ମଣିଷ ଅନ୍ୟ କାହାର ହୋଇ ନଥାଏ, ପାରମାତ୍ମା ତାକୁ ହିଁ କେବଳ ଆପଣାର କରିଥାନ୍ତି । ଆମେ ତାକୁ ଭକ୍ତି ଏପରି କରିବା ଉଚିତ; ସେବା ଏପରି ନିଷ୍ଠା ସହକାରେ କରିବା ଉଚିତ, ଯେପରି ଆମ କଥା ଭଗବାନଙ୍କର ସ୍ମରଣରେ ଥିବ । ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଯେତେବେଳେ ସ୍ୱଧାମକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ କଲେ ସେତେବେଳେ ସେ ଭକ୍ତ ବିଦୁର ଓ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ସୁଲଭାଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରିଥିଲେ । ସେ ତାହାନ୍ତି ଶହେରୁ ଶହେ ଭାଗ ପ୍ରେମ । ତା’ ହେଲେ ପ୍ରଭୁ ମାୟାର ପରଦା ଖୋଲିଦେବେ ଓ ଭକ୍ତଙ୍କୁ ଏକାନ୍ତ ଆପଣାର କରିନେବେ ।

ଯେଉଁଠାରେ ଅନ୍ୟ ଚିନ୍ତନ ବା ପ୍ରେମ ସେ ଦେଖନ୍ତି ସେଠାରେ ସେ ନିମନ୍ତ୍ରଣକୁ ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତି ନାହିଁ, ତାଙ୍କୁ ଯାଚିକରି ଦେବାକୁ ପଡ଼େ ନାହିଁ – ସେ ମାଗି କରି ବା ଛଡ଼ାଇ କରି ଖାଇଥାନ୍ତି । ଭକ୍ତ ସୁଦାମାର ଖୁଦଭଜା ସେ ତାଙ୍କର ଛିଣ୍ଡା ଗାମୁଛାରେ ବନ୍ଧାଥିବା ଗଣ୍ଡି ଖୋଲି ନିଜେ ଖାଇଥିଲେ । ରାଜା ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନଙ୍କ ରାଜକୀୟ ନିମନ୍ତ୍ରଣକୁ ଉପେକ୍ଷା କରି ବିଦୁରଙ୍କ ଘରକୁ ବିନା ନିମନ୍ତ୍ରଣରେ ଯାଇ, ତାଙ୍କ ଘର ଦୁଆର କବାଟ ବାଡ଼େଇ (କାରଣ ବିଦୁର ଓ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ସେତେବେଳେ କବାଟ ବନ୍ଦ କରି କୃଷ୍ଣନାମ ଜପ କରୁଥିଲେ) ତାଙ୍କ ଘର ଭିତରକୁ ଯାଇ ତାଙ୍କ ହାଣ୍ଡିରେ ଥିବା ଶାଗଭଜା ମାଗିକରି ଖାଇଲେ ।

ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଥରେ ଡ଼ୋକ୍ଟର ମହାରାଜ ତାଙ୍କର ପ୍ରବଚନ ମାଧ୍ୟମରେ କହିଥିଲେ, “ଯେଉଁଠାରେ ଅତିଶୟ ପ୍ରେମ ଥାଏ ସେଠାରେ ଭଗବାନ ମାଗି କରି ଖାନ୍ତି, ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭୋଜନ କରନ୍ତି । ପ୍ରେମ ଥିବାରୁ କହେକ କହେ – ‘ତୁ ମୋତେ ଲହୁଣି ଦେ’ । ଲହୁଣିରେ ସ୍ୱାଦୁ ଥିଲା ନା ଗୋପାଙ୍କ ପ୍ରେମରେ ? ଯେଉଁ ଭଗବାନ ଜଗତକୁ ଖୋଜିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତି ସେ ଗୋପୀମାନଙ୍କୁ ଲହୁଣି ମାଗି ଖାଉଥିଲେ । କହେକ ଯେତେବେଳେ ଲହୁଣି ମାଗୁଥିଲେ ସେତେବେଳେ ଗୋପୀମାନେ କହୁଥିଲେ, ‘ତୁ ଚିକେ ନାରୁନୁ । ଲହୁଣି ନେବୁ’ । ସେତେବେଳେ କହେକ ଗୋପୀଙ୍କ ଆଗରେ ନାଉଥିଲେ । କହେକ କଣ ସତରେ ଲହୁଣି ପାଇଁ ନାଉଥିଲେ ? ଗୋପୀଙ୍କର ପ୍ରେମ ତାଙ୍କୁ ନତଉଥିଲା । ଭଗବାନ ଜଗତକୁ ନଚାନ୍ତି, ମାତ୍ର ଗୋପୀମାନଙ୍କର ପ୍ରେମ ପାଖରେ ସେ ନଚନ୍ତି । ଏହାଠାରୁ ବଳି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା ଆଉ କଣ ଅଛି । ସେ କଣ ଲହୁଣି ନେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତି ? ଗୋପୀଙ୍କ ଘରୁ ଜବରଦସ୍ତ ପଶି ଲହୁଣି ଖାନ୍ତି, ଖାଲି ନିଜେ ଖାନ୍ତି ନାହିଁ, ଚୋରି କରି ନିଜ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଖୁଆନ୍ତି – ଧରାପଡ଼ି ମାତା ଯଶୋଦାଙ୍କଠାରୁ ମାଡ଼ ଖା’ନ୍ତି – ସବୁ କେବଳ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ, ଏକାନ୍ତ ନିଜ ଜନଙ୍କୁ ଆନନ୍ଦ ସାଗରରେ ବୁଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ।

ଭଗବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବତ୍ ଗୀତାରେ କହିଛନ୍ତି – “ଆହମାତ୍ମା ଗୁଡ଼ାକେଶ ସର୍ବଭୂତାଶୟସ୍ଥିତ, ଅହମାଦିଶ୍ଚ ମଧ୍ୟଶ୍ଚ ଭୂପନା ମନ୍ତ୍ର ଏବ ଚ ।”

ଅର୍ଥାତ୍ ମୁଁ ସକଳ ଭକ୍ତ ହୃଦୟରେ ଅବସ୍ଥିତ ଆତ୍ମା ଏବଂ ସମସ୍ତ ଭୂତର ଉତ୍ପତ୍ତି, ସ୍ଥିତି ଓ ବିନାଶ ସ୍ୱରୂପ । ଭଗବାନ ହେଉଛନ୍ତି ସମସ୍ତ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଅନ୍ତରାତ୍ମା । ସେ ଅନ୍ତରାତ୍ମା ରୂପେ ସମସ୍ତଙ୍କର ସବୁ । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସେ ସବୁ ସମୟରେ ନଜର ରଖୁଛନ୍ତି ଓ କୌଣସିଠାରେ ଆମର ଭୁଲ ହେଲେ କିମ୍ବା ହେବାର ଥିଲେ ସେ ଆମକୁ ସତର୍କ କରିଦେଉଛନ୍ତି । ସେ ‘ବିଶ୍ୱତୋ ଚକ୍ଷୁ’ । ମାତ୍ର ମଣିଷ ଏସବୁ ଜାଣିପାରୁନାହିଁ । ସେ ଆମକୁ ଦେଖୁଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଆମେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିପାରୁ ନାହିଁ, ଦେଖିଲେ ମଧ୍ୟ ଚିହ୍ନି ପାରୁନାହିଁ । କେହି ଆମକୁ ଚିହ୍ନିଲେ ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ଆମର ବିଶ୍ୱାସ ହେଉ ନାହିଁ । ସମୟ ସମୟରେ ଘଟଣା କ୍ରମେ ବିଶ୍ୱାସ ଆସିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ବିଶ୍ୱାସ ସ୍ଥାୟୀ ହେଉନାହିଁ । ସେ ଆମକୁ ଆପଣାର କଲେ ମଧ୍ୟ ଆମେ ତାଙ୍କୁ ଆପଣାର କରିପାରୁ ନାହିଁ ; ବରଂ ନିଜର ସ୍ତ୍ରୀ ପିଲାଙ୍କୁ ଏକାନ୍ତ ଆପଣାର କରିବାକୁ ସତତ ଚେଷ୍ଟିତ ରହିଛୁ । ଏହା ହିଁ ମାୟାର ପ୍ରଭାବ । ଆମେ କିନ୍ତୁ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଏକାନ୍ତ ଆପଣାର କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାନିରତ ରହିବା ଉଚିତ ହେବ । ଏକାନ୍ତ ଆପଣାର ହେବା ପାଇଁ ସେ (ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର) ସବୁ ଭାଇ-ମା’ମାନଙ୍କର ଗୃହାସନରେ ଆସ୍ଥାନ ଜମାଇ ସବୁ ଭାଇ-ମା’ମାନଙ୍କୁ ସାଧନାରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ କରାଉଛନ୍ତି । ଏହା ହିଁ ତାଙ୍କର ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଶେଷ କରୁଣା ।

ସବୁ ତୁକାରାମ ଥରେ କହିଥିଲେ, “ମୋ ବଂଶ ନ ରହୁ ପଛେ, ମୋତେ ଖାଦ୍ୟାଭାବ ଓ ଉପବାସରେ ମରିବାକୁ ପଡୁ ପଛେ, ହେଲେ ପ୍ରଭୁ ମୋ ସାଥୀରେ ସବୁବେଳେ ରୁହନ୍ତୁ ।”

ପାଣ୍ଡବ ଜନନୀ କୁନ୍ତୀ ଦେବୀ ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ଏଭଳି କହିଥିଲେ – ଯୁଧିଷ୍ଠିରଙ୍କର ରାଜ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ଓ ଅଶ୍ୱମେଧ ଯଜ୍ଞ ପରେ ଭଗବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପାଣ୍ଡବ ପାଞ୍ଚ ଭାଇ ଓ ଦ୍ରୌପଦୀଙ୍କଠାରୁ ବିଦାୟ ନେଇ କୁନ୍ତୀ ପାଖକୁ ଯାଇ ମେଲାଣି ମାଗିଲେ ଓ କହିଲେ, “ଏଥର ତୁମର ସବୁ ଦୁଃଖର ଅନ୍ତ ହୋଇଛି, ତେଣୁ ମୋତେ ବିଦାୟ ଦିଅ, ମୁଁ ଦ୍ୱାରକା ଯିବି ସେଠାରେ ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ ପଡ଼ି ରହିଛି ।” କୁନ୍ତୀଦେବୀ କିନ୍ତୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କହି ପକାଇଲେ – “ଯଦି ଦୁଃଖରେ ତୁମେ ଆମ ସାଙ୍ଗରେ ରହିବ, ତାହାହେଲେ ସବୁବେଳେ ଆମକୁ ଦୁଃଖ ଦିଅ ଓ ଆମ ସାଙ୍ଗରେ ସବୁବେଳେ ରୁହ, ଆମର ସୁଖ ଦରକାର ନାହିଁ ।”

ପରକୁ ନିଜର କରିବାର ସୁତ୍ର ରୂପେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମଧ୍ୟ କହିଛନ୍ତି, “ତୁମକୁ ଯିଏ ଯେତେ ପର ବୋଲି ମନେ କଲେ କରନ୍ତୁ ପଛକେ, ତୁମେ କାହାକୁ ପର ବୋଲି ମନେ କର ନାହିଁ। ମନେ ମନେ ଜାଣିବ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜୀବ ଭଗବାନଙ୍କର। ପାପୀ, ପୁଣ୍ୟବାନ, ଧନୀ, ଦରିଦ୍ର ସମସ୍ତେ ତୁମର ଆପଣାର। ସୁତରାଂ ସମସ୍ତଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ହେଉ, ଏହା ଭିନ୍ନ କାହାରି ଅନିଷ୍ଟ ଚିନ୍ତା କର ନାହିଁ। ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଭଲ ପାଅ। ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ଦେଖୁ ଆନନ୍ଦିତ ହୁଅ। ସାଧ୍ୟ ଅନୁସାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କର ଉପକାର କର। ପାତିତର ଅଶ୍ରୁ ପୋଛି ଦିଅ। ଅପକାରୀକୁ ଉପକାର ଦ୍ଵାରା ଜୟ କର। ଶତ୍ରୁକୁ ପ୍ରେମରେ ବଶୀଭୂତ କର। କୌଣସି ଆଡ଼କୁ ନ ଚାହିଁ ସରଳ ବିଶ୍ଵାସରେ ଜୀବନପଥରେ ଅଗ୍ରସର ହୁଅ।”

ସୁତରାଂ ଆମେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଭଲ ପାଇବା, ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆପଣେଇବା ତା’ହେଲେ ସମସ୍ତେ ଆମର ନିଜର ହେବେ। ପଣ୍ଡିତ ରବିଶଙ୍କର କହିଛନ୍ତି, “ଯେତେ ପାର ଅନ୍ୟକୁ ଆପଣେଇ ନିଅ।” ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମଧ୍ୟ କହିଛନ୍ତି, “ମୋର ବୋଲି ଯଦି ମୁଁ ଜଣକୁ ହେଲେ ପାଏ, ତାହା ହିଁ ମୋର ପରମ ଲାଭ।” ଏଇ ଆପଣେଇବା ଦ୍ଵାରା ହିଁ ଆମେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ଆପଣାର ହୋଇପାରିବା, ଏଥିରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଖୁସି ହେବେ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତ
ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ମହାନ୍ତି
ଏକାମ୍ର ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ, ଭୁବନେଶ୍ଵର

ଆମୋନ୍ମତି ପ୍ରସଙ୍ଗ

କେତେ ଲକ୍ଷ ପ୍ରକାର ଜୀବ ଭାବରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ ଓ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିବା ପରେ ପ୍ରକୃତି ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ ହୋଇ କ୍ରମୋନ୍ମତି ପଥରେ ଗତି କରି ଜୀବାତ୍ମା ମନୁଷ୍ୟଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରି ମାନବାତ୍ମାରେ ପରିଣତ ହୋଇଥାଏ। ଜୀବାତ୍ମାର ମନୁଷ୍ୟଜନ୍ମ ପ୍ରାପ୍ତି ଆତ୍ମାର କ୍ରମ ଉତ୍ତରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗତି ଲାଭ। ଜୀବାତ୍ମାର ମନୁଷ୍ୟଜନ୍ମ ପାଇବା ତାହା ପକ୍ଷରେ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ସୌଭାଗ୍ୟ, କାରଣ ଜୀବାତ୍ମା ସ୍ଵାଧୀନତ୍ଵ ହୋଇ ଜୀବାବର୍ତ୍ତରେ ପଡ଼ିବା ପରେ ତାହାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇଯାଏ ଜୀବତ୍ଵରୁ ଶିବତ୍ଵକୁ ଉତ୍ତରଣ। ଜୀବାତ୍ମାର ଏହି ବିକାଶ ପ୍ରକ୍ରିୟା ମାନବଦେହ ପ୍ରାପ୍ତି ପରେ ହିଁ ଦ୍ଵିତୀୟ ହୋଇଥାଏ। ଜୀବତ୍ଵରୁ ଶିବତ୍ଵକୁ ଉନ୍ନୀତ ହେବା ପାଇଁ ମାନବଦେହଟିଏ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ। ତେଣୁ ଜୀବାତ୍ମାର ମାନବଜନ୍ମ ପ୍ରାପ୍ତି ଜୀବ ପ୍ରତି ସ୍ଵଷ୍ଟାଙ୍କର ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ କୃପା। ଏହି କୃପାର ଅଧିକାରୀ ହେବା ପରେ ଏହି ଦେହର ସୁବିନିଯୋଗ ପୂର୍ବକ ଜୀବାତ୍ମା ତାହାର ଅନ୍ତିମ ଲକ୍ଷ୍ୟ ମୋକ୍ଷପ୍ରାପ୍ତି ହାସଲ କରିପାରିବ। ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ମନୁଷ୍ୟଜନ୍ମ ଲାଭ କରିବା ପରେ ମନୁଷ୍ୟର ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଛି – ମନୁଷ୍ୟଜନ୍ମକୁ ବଜାୟ ରଖି ସାଧନା ଦ୍ଵାରା ମୋକ୍ଷପଥର ଯାତ୍ରା ହେବା। ଇହଜନ୍ମରେ ମନୁଷ୍ୟ ଏପରି କିଛି କର୍ମ କରିବ ନାହିଁ ଯାହା ତାକୁ ମନୁଷ୍ୟତର ଜନ୍ମକୁ ଖସାଇ ଦେଇପାରିବ। ମନୁଷ୍ୟର ନିମ୍ନସ୍ତରର ଜନ୍ମକୁ ପତନ ତାହାର ନିଜକୃତ। ତେଣୁ ମନୁଷ୍ୟର ଶ୍ରେଷ୍ଠ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଛି ଇହଜନ୍ମର ସଦୁପଯୋଗ ପୂର୍ବକ ପତନ ପାଇଁ ସାବଧାନ ଓ ସଚେତନ ରହି ଆମୋନ୍ମତିର ସାଧନାରେ ନିମଗ୍ନ ରହିବା। ମନୁଷ୍ୟର ପ୍ରତିଟି ଜନ୍ମ କ୍ରମୋନ୍ମତି ଦ୍ଵାରା ସଫଳ ହେଲେ କେଉଁ ଜନ୍ମର ଶୁଭକ୍ଷଣରେ ମନରେ ତାହାର ମୁମୁକ୍ଷୁତ୍ଵ ଭାବ ଜାଗ୍ରତ ହୁଏ। ସେ ଆଉ ଜନ୍ମ-ମୃତ୍ୟୁ ଚକ୍ରରେ ଘୂରିବାକୁ ଚାହେଁ ନାହିଁ, ଚାହେଁ ଜୀବତ୍ଵର ପରିସମାପ୍ତି – ତାହା ଶିବତ୍ଵରେ ଉପନୀତ ହେବା ହେଉ, ବ୍ରହ୍ମନିର୍ବାଣ ରୂପକ ଚରମ ମୁକ୍ତି ହେଉ ବା ପ୍ରେମସେବୋଭରା ଗତି ଲାଭ କରିବା ହେଉ। ଜୀବାତ୍ମା ମାନବାତ୍ମାରେ ପରିଣତ ହେବା ପରେ ତାହାର ମୋକ୍ଷବାଞ୍ଛା ପୂରଣ ପାଇଁ ସେ ଚେଷ୍ଟାନିରତ ରହିବ ଓ ସେଥିପାଇଁ ଉପାୟ ଖୋଜିବ। ନିଜର ପୁରୁଷକାର ପ୍ରୟୋଗ ପୂର୍ବକ ସାଧନା ଦ୍ଵାରା ଏହି ଅନ୍ତିମ ଲକ୍ଷ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ସମ୍ଭବ ହୁଏ ନାହିଁ। ସେଥିପାଇଁ ତାହାର ଆତ୍ମା ଯୋଗ୍ୟ ଉପଦେଷ୍ଟା ଓ ମାର୍ଗଦର୍ଶକ ଖୋଜିବୁଲେ ଯେ ତାକୁ ମୋକ୍ଷ ପଥରେ ଚାଲିତ କରି ନେଇଯାଇ ମୋକ୍ଷପ୍ରାପ୍ତିରେ ସହାୟକ ହେବେ। ସେହି ଉପଦେଷ୍ଟା ଓ ମାର୍ଗଦର୍ଶକ ହେଉଛନ୍ତି ‘ସଦ୍‌ଗୁରୁ’।

ଭଗବତ୍ କୃପାରେ, ନିଜର ସୁକୃତି ବଳରେ ଏବଂ ଗୁରୁପ୍ରାପ୍ତି ନିମିତ୍ତ ବ୍ୟାକୁଳତା ତୀବ୍ର ହେଲେ ତାହାର ବିଧିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉଦ୍ଧାରକର୍ତ୍ତା ସଦ୍‌ଗୁରୁ ସ୍ଵତଃ ତାହା ନିକଟରେ ଉପନୀତ ହୁଅନ୍ତି। ଜୀବନରେ ସଦ୍‌ଗୁରୁ ଲାଭ ହେଲେ ଆମୋନ୍ମତିକାମୀ ମାନବର ଆଉ

କୌଣସି ଚିନ୍ତା ନ ଥାଏ । ତାହାର ଅନ୍ତିମ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି ଅନାୟାସକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ମନୁଷ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ସଦ୍‌ଗୁରୁଙ୍କ ଚରଣାଶ୍ରୟ ଲାଭ ମହାସୌଭାଗ୍ୟର କଥା ।

ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଶଙ୍କର କହିଛନ୍ତି, “ଜୀବାତ୍ମାର ଅନ୍ତିମ ଲକ୍ଷ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ବା ମୋକ୍ଷପ୍ରାପ୍ତି ନିମିତ୍ତ ତିନୋଟି ବିଷୟର ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି – ମନୁଷ୍ୟତ୍ୱ (ମନୁଷ୍ୟ ଜନ୍ମ), ମୁମୁକ୍ଷୁତ୍ୱ (ମନରେ ମୋକ୍ଷବାଞ୍ଛା ପୋଷଣ) ଓ ମହାପୁରୁଷ ସଂଗ୍ରହ (ସଦ୍‌ଗୁରୁଙ୍କ ଚରଣାଶ୍ରୟ ଲାଭ) । ମୁକ୍ତିକାମୀ ମାନବ ପକ୍ଷରେ ସଦ୍‌ଗୁରୁଙ୍କର ଅଭାବ ହୁଏ ନାହିଁ । ସେ ମନୁଷ୍ୟଜନ୍ମ ପାଇଁ ମୋକ୍ଷପ୍ରାପ୍ତି ନିମିତ୍ତ ଯୋଗ୍ୟ ହେଲେ ସଦ୍‌ଗୁରୁଙ୍କ ଚରଣାଶ୍ରୟ ଲାଭ କରି ତାଙ୍କୁ ସେବାରେ ଓ ଆଚରଣରେ ସତ୍ତ୍ୱ କରିପାରିଲେ ଗୁରୁକୃପାରେ ତାହାର ଚରମ ଆତ୍ମିକ ବିକାଶ ଘଟି ପରମପଦ ଲାଭ ହୋଇଥାଏ ଯାହା ‘ଜୀବାତ୍ମାର ମୁକ୍ତି’ ନାମରେ ଅଭିହିତ । ଏହି ମୁକ୍ତି କର୍ମ-ବନ୍ଧନରୁ ମୁକ୍ତି । ଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କ ପ୍ରତି ଶ୍ରଦ୍ଧା, ଭକ୍ତି, ବିଶ୍ୱାସ, ନିର୍ଭରତା, ସମର୍ପଣ ଭାବ ଓ ଭଲପାଇବା ଥିଲେ ଗୁରୁକୃପାରେ ‘ମୁକ୍ତି’ ବା ‘ମୋକ୍ଷ’ ମିଳେ । ସେଥିପାଇଁ କୁହାଯାଇଛି – “ମୋକ୍ଷ ମୂଳଂ ଗୁରୋଃ କୃପା” । ତେଣୁ ଆତ୍ମୋନ୍ନତି ଲାଭରେ ଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କର ଭୂମିକା ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଆମର ପରିବାର ପରିଜନ, ଶୁଭେଚ୍ଛୁ ବନ୍ଧୁ, ସତୀର୍ଥ ଓ ଆମକୁ ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର ଭଲ ପାଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ସେଥିରେ କେବଳ ସହାୟକ ଭୂମିକା ରହିଛି ।

ଆତ୍ମୋନ୍ନତି ଲାଭ ନିମିତ୍ତ ଗୁରୁନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପଦ୍ଧାରେ ଜୀବନଯାପନ ପୂର୍ବକ ଗୁରୁପ୍ରଦତ୍ତ ସାଧନଭଜନ କରି ବ୍ୟଷ୍ଟିସାଧନା ନିରତ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଉଭୟ ବ୍ୟଷ୍ଟିସାଧନା ଓ ସଂଘସାଧନା ଆତ୍ମୋନ୍ନତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ । ଗୁରୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମୌଳିକ ତଥା ପ୍ରାଥମିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ସାଧନା ଆତ୍ମୋନ୍ନତି ଲାଭ ନିମିତ୍ତ ନିଷ୍ଠା ଓ ଆନ୍ତରିକତାର ସହିତ ଅବଶ୍ୟକ କରଣୀୟ ।

ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବ ଆମ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରିଦେଇଛନ୍ତି – ଦିନଚର୍ଯ୍ୟା, ସ୍ଥିରାସନ, ‘ଜୟଗୁରୁ’ ନାମ ଜପ, ଗୃହାସନରେ ଦୁଇଓଳି ସେବାପୂଜା, ସ୍ୱାଧ୍ୟାୟ, ସଂଘରେ ନିୟମିତ ଯୋଗଦାନ ପୂର୍ବକ ସଂଘସାଧନା ଓ ସଂଘସେବା, ଭାବ ବିନିମୟ, ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନ ଗଠନ ପୂର୍ବକ ସତ୍ ଜୀବନଯାପନ, ଉତ୍ତମ ପ୍ରତିବେଶୀ ସମ୍ପର୍କ, କର୍ମଜୀବନରେ ସାଧୁତାର ସହ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସଂପାଦନ, ସାଧୁସଙ୍ଗ, ମନୁଷ୍ୟତ୍ୱ ଅର୍ଜନ, ନ୍ୟାୟପଥରେ ଅର୍ଥୋପାର୍ଜନ, ଦଶବିଧ ନିୟମ ପାଳନ, ନିୟମ-ପଞ୍ଚକ ପାଳନ, ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯୋଗଦାନ, ବିଧିନିଷେଧ ପାଳନ, ସତର୍କ ଉପଦେଶ ପାଳନ, ନିତ୍ୟାନିତ୍ୟ ବସ୍ତୁବିବେକର ପ୍ରୟୋଗ, ସାଧନଚତୁଷ୍ଟୟସମ୍ପନ୍ନ ହେବା, ଚିତ୍ତଶୁଦ୍ଧି ନିମିତ୍ତ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା, ସେବା ସହାୟତାରେ ଚିତ୍ତଶୁଦ୍ଧି, ଭକ୍ତିପଥରେ ଜ୍ଞାନଲାଭ, ଶିବଜ୍ଞାନରେ ଜୀବସେବା, ସନାତନ ଧର୍ମର ନୀତିନିୟମ ଅନୁସାରେ ଚଳିବା, ପଞ୍ଚୟଜ୍ଞ ସାଧନ, ସ୍ୱଧର୍ମାଚରଣରେ ବ୍ରତୀ ହେବା, ସାଂସାରିକ ଜୀବନରେ ଅନାସକ୍ତ ଗୃହୀ ଭାବରେ ରହି ଆତ୍ମୋନ୍ନତିମୂଳକ ସାଧନା ଓ ଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କ ପ୍ରତି ଓ ଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ସଂଘପ୍ରତି ଏକାନ୍ତ ଆନୁଗତ୍ୟ ଓ ଭଲ ପାଇବା ସହ ସେବା ପ୍ରଦାନ । ଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କୁ ଚିକିଏ ଭଲ ପାଇଲେ ତାଙ୍କର ଅଖିଳ ସାଧନ ସିଦ୍ଧି ଗୁରୁକୃପାରେ ଆତ୍ମମାନଙ୍କୁ ମିଳିପାରିବ । ଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କ କୃପା ଆକର୍ଷଣ ପୂର୍ବକ ଆତ୍ମୋନ୍ନତି ଲାଭ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ତରର ସହିତ ଭଲ ପାଇବା ଜୀବନରେ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତ
ଦେବେନ୍ଦ୍ରନାଥ ମହାପାତ୍ର
ଏକାମ୍ର ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଜୀବନୀ ଓ ବାଣୀରୁ ଶିକ୍ଷା

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବାଣୀ – “ହିନ୍ଦୁଧର୍ମରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ମତ ଓ ପଥର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି । ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ବ୍ରତ, ପୂଜା ଓ ବିଧିନିଷେଧ ମାନି କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଲୋକମାନଙ୍କର ମନ ଶୁଦ୍ଧ ଓ ପବିତ୍ର ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଭଗବାନଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଗତି କରିଥାଏ । ଦେଶ ଓ ଜାତିର ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ତଦୀୟ ଶାସ୍ତ୍ରାନୁଯାୟୀ ସଂଘବଦ୍ଧ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।”

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ତାଙ୍କ ଶିଷ୍ୟଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଶଙ୍କରଙ୍କ ମତ ଓ ଶ୍ରୀଗୌରାଙ୍କ ଦେବଙ୍କ ପ୍ରେମର ପଥ ଅବଲମ୍ବନ କରି ଅଗ୍ରସର ହେବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଯାଇଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଆତ୍ମେମାନେ ତାଙ୍କ ଚରଣାଶ୍ରିତ ହୋଇ ତାଙ୍କ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଭକ୍ତି ଓ ଜ୍ଞାନମାର୍ଗରେ ନିଜକୁ

ପରିଚାଳିତ କରି ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳରେ ଉପନୀତ ହେବା ପାଇଁ ସଦାସର୍ବଦା ଜାଗ୍ରତ ଓ ଚେଷ୍ଟିତ ହେବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ। ଜ୍ଞାନ ଓ ପ୍ରେମର ମିଳନରେ ଭଗବାନଙ୍କ ସତ୍ତା, ଚିତ୍ତ ଓ ଆନନ୍ଦ ଅଂଶକୁ ଉପଲବଧି କରିବା ହିଁ ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ସାଧନା। ଜ୍ଞାନ ବିନା ଭକ୍ତି ଓ ଭକ୍ତି ବିନା ଜ୍ଞାନ ନିରର୍ଥକ। କେବଳ ଜ୍ଞାନ ଥିଲେ ଭଗବାନଙ୍କ ଚିତ୍ତ ଅଂଶକୁ ବୁଝିପାରିବା ଓ କେବଳ ଭକ୍ତିରେ ଭଗବାନଙ୍କ ଆନନ୍ଦ ଅଂଶକୁ ବୁଝିପାରିବା। ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମାନି ଚଳିଲେ ଚରମ ଜ୍ଞାନ ଲାଭ କରି ଆତ୍ମମାନେ ପ୍ରେମରାଜ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇପାରିବ। ତାହାହେଲେ ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ଜନ୍ମ ସାର୍ଥକ ଓ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯିବ ଏବଂ ଜୀବନ ମଧୁମୟ ହୋଇଯିବ। ଲୌକିକ ହିସାବରେ ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ଜଗତଗୁରୁ ସଦଗୁରୁଙ୍କ ଭିତରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଜୀବକୁ ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ନେଇଯାଉଛନ୍ତି। ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ନିଜେ ସମସ୍ତ କଠୋର ସାଧନା କରି ମୁକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଆତ୍ମମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତିପଥରେ ପରିଚାଳିତ କରୁଛନ୍ତି। ସେଥିପାଇଁ ସେ କହିଛନ୍ତି, “ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୁମେମାନେ ମୁକ୍ତ ନ ହୋଇଛ, ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋର ମଧ୍ୟ ମୁକ୍ତି ନାହିଁ, ତୁମ ଠାକୁର ସଦଗୁରୁ କେବଳ ଏତିକି ବିଶ୍ୱାସ ଥିବା ଆବଶ୍ୟକ।”

ଜ୍ଞାନଲାଭ ବା ଆତ୍ମଦର୍ଶନର ଦୁଇଟି ପଥ - ଗୋଟିଏ କଠୋର ସନ୍ନ୍ୟାସଯୋଗ, ଅପରଟି ବ୍ରହ୍ମବିତ୍ ଗୁରୁଙ୍କ ସେବା। ଭକ୍ତି ପଥରେ ଜ୍ଞାନଲାଭ କରିବା ହିଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ମତରେ ଶଙ୍କରଙ୍କ ମତ ଓ ଗୌରାଙ୍ଗଙ୍କ ପଥ। ବ୍ରହ୍ମବିତ୍ ଗୁରୁଙ୍କ ନିକଟରେ ସହଜ ସରଳ ଭାବରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଦ୍ୱାରା ବ୍ରହ୍ମ, ଆତ୍ମା, ଭଗବାନ ସବୁ ଲାଭ କରାଯାଇପାରେ। ପ୍ରାର୍ଥନାର ଅମୋଘ ଶକ୍ତି। ମନୁଷ୍ୟ ଗୁରୁଙ୍କ ନିକଟରେ ଶୁଦ୍ଧ ଚିତ୍ତରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ଶୀଘ୍ର ଫଳଲାଭ ହୁଏ। କିନ୍ତୁ ପ୍ରାର୍ଥନା ନିମିତ୍ତ ଶୁଦ୍ଧଚିତ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଚିତ୍ତଶୁଦ୍ଧି ନିମିତ୍ତ ଗୁରୁଙ୍କ ସେବା ହିଁ ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ସାଧନା। ଏହି ସେବା ହିଁ ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ମୂଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ। ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସେବା କରିବା ଦ୍ୱାରା ଓ ତାଙ୍କୁ ଭଲପାଇବା ଦ୍ୱାରା ଚିତ୍ତର ଉତ୍କର୍ଷ ସାଧିତ ହୋଇଥାଏ। ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି, “ମୋ ଶିଷ୍ୟଭକ୍ତମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସାଧନଭଜନ କରି କେହି କିଛି ପାଇନାହାନ୍ତି, ଯାହା କିଛି ପାଇଛନ୍ତି ବା ପାଉଛନ୍ତି ମୋତେ ଭଲ ପାଇ।” ସୁତରାଂ ଭଲପାଇବା ହିଁ ଅସଲ ବସ୍ତୁ। ତାଙ୍କୁ ସେବା କରି ଭଲ ପାଇବାକୁ ଅଭ୍ୟାସ କଲେ ହିଁ ସବୁ ହେବ। ତେଣୁ ସେବା ମାଧ୍ୟମରେ ତାଙ୍କୁ ପାଇବା ବା ଉପଲବଧି କରିବା ହିଁ ଆମର ମୂଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେବା ଉଚିତ୍। ସେବା ହେଉଛି ଏକ ପୋଲ ସଦୃଶ। ଯେପରି ନଦୀ ଉପରେ ଥିବା ପୋଲ ସାହାଯ୍ୟରେ ଏପାରିରୁ ଆଉ ପାରିକୁ ଯାଇହୁଏ ସେହିପରି ସେବା ସାହାଯ୍ୟରେ ସେବକ ନିଜର ସେବ୍ୟଙ୍କୁ ଲାଭ କରିପାରିବ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ହେଉଛନ୍ତି ଜ୍ଞାନ ଓ ପ୍ରେମର ଘନୀଭୂତ ମୂର୍ତ୍ତି। ତାଙ୍କ ଜୀବନକୁ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କଲେ ଦେଖିପାରିବା ଯେ ତାଙ୍କ ପରି ସ୍ନେହୀ ପୁତ୍ର, ଆଦର୍ଶ ସ୍ୱାମୀ (ଗୃହୀ), ଗୁରୁନିଷ୍ଠ ଶିଷ୍ୟ ଏବଂ ଭକ୍ତବତ୍ସଳ ଠାକୁର ଏ ଜଗତରେ କେହି ନାହାନ୍ତି। ସେ ତାଙ୍କ ଜୀବନର ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ସ୍ତରରେ ନିଜକୁ ଆଦର୍ଶ ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଛନ୍ତି। ସେଥିପାଇଁ ସେ ହିଁ ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ଆଦର୍ଶ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଜ୍ଞାନମୟ ଓ ଭାବମୟ ବିଗ୍ରହକୁ ଦେଖିଲେ ତାଙ୍କ ଜୀବନର ପ୍ରତଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତରୁ ଆତ୍ମମାନେ କିଛି ନା କିଛି ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରିଥାଉ। ବାଲ୍ୟଜୀବନରେ ଏପରି ଅନେକ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଦେଖିବାକୁ ପାଇବା, ଯାହା ଆମ କୁନି କୁନି ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଶିକ୍ଷା ଓ ଆଦର୍ଶ। ବାଲ୍ୟଜୀବନରେ ନଳିନୀକାନ୍ତ ଜଣେ ବୃଦ୍ଧାତ୍ମାଙ୍କୁ ତା’ ନିଜ ବୋହୂ ହାତରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ବିଷୟଟି ଏକ ଶିକ୍ଷା। ନଳିନୀକାନ୍ତ ଏକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପରିବାରର ପୁତ୍ର ହୋଇ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରାମରେ ପଡ଼ିଥିବା ଏକ ମୃତଦେହର ଶବ ଦାହ କରି ସମାଜ ଏବଂ ଆତ୍ମମାନଙ୍କୁ ଏକ ନୂତନ ଶିକ୍ଷା ଦେଇଛନ୍ତି। ବାଲ୍ୟଜୀବନରେ ଏପରି ଅନେକ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ସାରସ୍ୱତ ଗୁରୁାବଳୀରୁ ଆତ୍ମମାନେ ପାଠ କରିଛୁ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଜୀବନରୁ ଶିକ୍ଷା ପାଇଅଛୁ। ଯୁବକ ଅବସ୍ଥାରେ ନଳିନୀକାନ୍ତ **Oversearing(Civil Engg.)** ବିଦ୍ୟା ଅର୍ଜନ କରି ଚାକିରି କରିଥିଲେ। କୌଣସି ବିଦ୍ୟାରେ ଅବହେଳା ନ କରି କିପରି ପାର୍ଥବ ବିଦ୍ୟା ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜଗତରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ସଫଳ ହୋଇଥିଲେ ସେ ବିଷୟ ଆଜିକାଲିର ଯୁବକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଆଦର୍ଶ। ଗୃହସ୍ଥାଶ୍ରମରେ ନଳିନୀକାନ୍ତ ଏକ ଆଦର୍ଶ ସ୍ୱାମୀ ଭାବରେ ନିଜ ସଂସାରଧର୍ମ ପ୍ରତିପାଳନ କରିଥିଲେ। ଏହା ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଭକ୍ତି, ପତ୍ନୀଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରେମ ଓ ଭ୍ରାତାମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସ୍ନେହ ଆତ୍ମମାନଙ୍କୁ ଏ କଳି କାଳର ସଂସାରରେ ଏକ ଆଦର୍ଶ ମନୁଷ୍ୟ ହୋଇ ଚଳିବାକୁ ପ୍ରେରଣା ଦେଇଥାଏ। ଏ ସଂସାରରେ ଭଗବତ୍ ପ୍ରେରଣା ଦ୍ୱାରା ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୋଇ କର୍ମବିମୁଖ ନ ହୋଇ ଜଗତରେ ଏକ ଆଦର୍ଶ ମନୁଷ୍ୟ ରୂପେ ନିଜକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ପାଇଁ ସେ ଶିକ୍ଷା ଦେଇଛନ୍ତି। ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ଅବଲମ୍ବନ କରି ବୀର୍ଯ୍ୟଶାଳୀ ହୋଇ କର୍ମଫଳ ପରିତ୍ୟାଗ ପୂର୍ବକ ଜଗତର ହିତ ନିମିତ୍ତ ଜୀବନ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିବାକୁ ସେ ଉପଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି। ସନ୍ନ୍ୟାସଜୀବନର ପ୍ରଥମାବସ୍ଥାରେ ହିଁ ନଳିନୀକାନ୍ତ ଏକ ଗୁରୁନିଷ୍ଠ ଆଦର୍ଶ ଶିଷ୍ୟ ହୋଇପାରିଥିଲେ। ସାଧନାର ପ୍ରଥମାବସ୍ଥାରୁ ତାଙ୍କ ଭିତରେ ଜ୍ଞାନର ଅଗ୍ନି ଜଳି ଉଠିଥିଲା। ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ସାଧନାରେ ଚରମ ଜ୍ଞାନ ଲାଭ କରିବାର

ଆମ୍ଭତେଷା ଆମମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷଣୀୟ । ସାଧନଜୀବନରେ ଗୁରୁଙ୍କ ପ୍ରତି ଭକ୍ତି ଓ ନିଷ୍ଠାର ପ୍ରମାଣ ଆମେମାନେ ଭଲଭାବରେ ଅବଗତ ଅଛୁ । ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ସାଧନାରେ ତାଙ୍କର ଗୁରୁଭକ୍ତି ଆମମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଆଦର୍ଶ । ଗୁରୁଙ୍କ ପ୍ରତି ଭକ୍ତି ଓ ନିଷ୍ଠା ହିଁ ତାଙ୍କୁ ସାଧନାର ଶୀର୍ଷସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚାଇଥିଲା । ଆମେମାନେ ଗୁରୁଜନ, ଗୁରୁଭ୍ରାତା ଓ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ କିପରି ଭଲ ପାଇବା ତାହା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଜୀବନରୁ ଶିକ୍ଷା କରିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଯୋଗସାଧନା ପରେ ଆସାମର ଏକ ସୁଦୂର ପଲ୍ଲୀରେ ଯାଇ ଆଦିବାସୀ ହାଜଂ ଜାତିର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷାଦାନ କରୁଥିଲେ । ଯୋଗର ଚରମ ସୀମା ନିର୍ବିକଳ୍ପ ସମାଧିରୁ ଫେରିଆସି ମଧ୍ୟ ଏହି ଜାତିର ଛୋଟ ଛୋଟ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଜ୍ଞାନ ବିତରଣ କରିଥିଲେ । ଏହା ଦେଖିଲେ ଆମମାନଙ୍କୁ ଏ ଦେଶରେ ଯେଉଁ ଗରିବ ପିଲାମାନେ ଅର୍ଥାଭାବରୁ ମୌଳିକ ଶିକ୍ଷା ପାଇପାରୁ ନାହାନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ ଜ୍ଞାନ ବିତରଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରେରଣା ଦେଇଥାଏ । ମଠରେ ଥିବା ସମୟରେ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ବ୍ରହ୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ବନ୍ୟାବାତ୍ୟାପୀଡ଼ିତ ସାଧାରଣ ଲୋକମାନଙ୍କ ସେବା ଶୁଶ୍ରୂଷା କରିବା ପାଇଁ ପଠାଉଥିଲେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ତାଙ୍କ ଜୀବନରେ କେତେ ଯେ ସାଧାରଣ ଦୁଃଖୀ-ତାପୀମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ତାହା ଆମେମାନେ ଆମ ଜୀବନରେ କିପରି ପ୍ରତିପାଳନ କରିପାରିବା, ସେହି ଚିନ୍ତା କରିବା ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

ହିନ୍ଦୁଧର୍ମର ମୂଳ ଭିତ୍ତି ରୂପରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଆମମାନଙ୍କୁ ପାଞ୍ଚଟି ଗ୍ରନ୍ଥ ଅର୍ପଣ କଲେ । ଯୋଗୀଗୁରୁ, ଜ୍ଞାନୀଗୁରୁ, ତାନ୍ତ୍ରିକଗୁରୁ, ପ୍ରେମିକଗୁରୁ ଓ ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ । କିପରି ନିବୃତ୍ତିମାର୍ଗରେ ଗତି କରି ଆଦର୍ଶ ଜୀବନ ଗଠନ କରିହେବ ସେଥିନିମିତ୍ତ ତଦୀୟ ଶିକ୍ଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନେଇ ସାରସ୍ୱତ ମଠ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଗୃହସ୍ଥ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ସଂଘବଦ୍ଧ ହୋଇ ସାଧନା ପଥରେ ଗତି କରି ମନୁଷ୍ୟତ୍ୱ, ଦେବତ୍ୱ, ଈଶ୍ୱରତ୍ୱ ଓ ଶେଷରେ ବ୍ରହ୍ମତ୍ୱର ବିକାଶ ପାଇଁ ଉପଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତ
ନିହାର ନାୟକ
କଲିକତା ଶାଖା ସଂଘ

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ମୂଳ କରି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନ ଯାପନ

ନିର୍ବିକଳ୍ପ ସମାଧିରେ ଆରୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ବ୍ରହ୍ମମୟ ବା ଅହଂ ବ୍ରହ୍ମାସ୍ମି । ବୋଧରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେଲେ । ଗୁରୁ ଭାବ ନେଇ ସମାଧିରୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କଲେ । ଏହା ପରେ ଭାବସମାଧି ଲାଭ କରି ଗୁରୁତ୍ୱରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେଲେ । ତତ୍ତ୍ୱ, ଜ୍ଞାନ, ଯୋଗ, ଓ ପ୍ରେମ ପଥରେ ସିଦ୍ଧିଲାଭ କରି ସଦ୍ଗୁରୁ ରୂପରେ ଜୀବୋଦ୍ଧାର ପାଇଁ ଲୋକାଳୟକୁ ଆଗମନ କଲେ ।

ସନାତନ ଧର୍ମର ପ୍ରଚାର ନିମିତ୍ତ ଯୋଗୀଗୁରୁ, ଜ୍ଞାନୀଗୁରୁ, ତାନ୍ତ୍ରିକଗୁରୁ, ପ୍ରେମିକଗୁରୁ, ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ, ବେଦାନ୍ତ ବିବେକ ଆଦି ଗ୍ରନ୍ଥ ପ୍ରଣୟନ କଲେ । ‘ଆର୍ଯ୍ୟଦର୍ପଣ’ ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶ କଲେ । ତାଙ୍କରି ଚରଣାଶ୍ରିତ ଶିକ୍ଷ୍ୟମାନେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମ ପଥରେ ପରିଚାଳିତ ହେଲେ । ଶଙ୍କରଙ୍କ ମତ ଓ ଗୌରାଙ୍ଗଙ୍କ ପଥରେ ସାଧନା କରିବାକୁ ହେବ ଅର୍ଥାତ୍ ଭକ୍ତିପଥରେ ଅଦ୍ୱୈତ ଜ୍ଞାନ ଲାଭ କରିବା ତାଙ୍କର ଉପଦେଶ । ସେଥିପାଇଁ ସେ ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନ ଯାପନ କରିବା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବାକ୍ୟରେ ରକ୍ଷିତ ଆଦର୍ଶରେ ଏହି ଅଧ୍ୟାପତିତ ଜାତିକୁ ଜାଗ୍ରତ କରିବାକୁ ହେବ । ଋଷିଯୁଗରେ ସମସ୍ତେ ହିଁ ଆନନ୍ଦରେ ବାସ କରୁଥିଲେ । ତାହାର ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର କାରଣ ଥିଲା ଧର୍ମ । ଆବାଳ ବୃଦ୍ଧବନିତା ସମସ୍ତେ ଧର୍ମ ସର୍ମ୍ପକାୟ ଆଲୋଚନା କରୁଥିଲେ । ପରିବାରରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଚିନ୍ତା ଭାବନା ଏକମୁଖୀ ହେବାକୁ ହେବ । ଆଦର୍ଶ ଶିକ୍ଷାର ଅର୍ଥ ଆତ୍ମଶକ୍ତିର ଉଦ୍‌ବୋଧନ । ସେ ଶକ୍ତି କେବଳ ବୁଦ୍ଧିର ସ୍ୱରୂପ ସମ୍ପାଦନରେ ବ୍ୟୟିତ ହୁଏନା । ଜୀବନର ସମସ୍ତ ବିଭାଗରେ ତାହାର ପରିଚାଳନା କରିବାକୁ ହୁଏ । ସୁତରାଂ ସବୁ ଦିଗରୁ ଆମେ ମନୁଷ୍ୟ ପରି ମନୁଷ୍ୟ ହୋଇପାରିଲେ ସମାଜ ଉନ୍ନତ ହୋଇଉଠିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପନିଷଦ ଯୁଗର ସମାଜ ଓ ଧର୍ମଜୀବନ ଉପରେ କିଞ୍ଚିତ୍ ଆଲୋଚନା କରିବା ।

କୈବଲ୍ୟୋପନିଷଦ ଅନୁସାରେ କର୍ମ ଦ୍ୱାରା, ପୁତ୍ର ଦ୍ୱାରା, ଧନ ଦ୍ୱାରା ଅମୃତତ୍ୱ ଲାଭ ହୁଏନାହିଁ । ଏକମାତ୍ର ତ୍ୟାଗ ଦ୍ୱାରା ହିଁ ଅମୃତତ୍ୱ ଲାଭ ହୋଇଥାଏ । ସାମାଜିକ ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଉଭୟ ଜୀବନ ପାଇଁ ଉପନିଷଦରେ ବାର୍ତ୍ତା ରହିଛି । ସାମାଜିକ ଜୀବନରେ ଏହା ନୀତି ସହିତ

ସଂଗ୍ରହ । ଏହି ସାମାଜିକ ଧର୍ମ ପାଳନ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ସାମାଜିକ ବିଧିନିଷେଧଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ପାଳନୀୟ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନ ଉପାସନା ଓ ଯୋଗ ସହିତ ସଂଯୁକ୍ତ । ଏହି ଉପାସନା ଓ ଯୋଗରେ ହିଁ ଆତ୍ମାନୁଭୂତି ବା ମୋକ୍ଷ ଲାଭ ।

ଧର୍ମ ନୀତି ଉପରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ସ୍ଥାପିତ । ଧର୍ମ ଜୀବନ ଯାପନ କରିବାକୁ ହେଲେ ନୀତିର କଠୋରତାରେ ଜୀବନକୁ ଚାଲିତ କରିବାକୁ ହେବ । ନଚେତ୍ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପଥରେ ଉନ୍ନତି ଅସମ୍ଭବ । ଆମ ସଂଘରେ ପ୍ରଚଳିତ ଦଶବିଧ ନିୟମ ପ୍ରତିପାଳନ ଆତ୍ମୋନ୍ନତି ପାଇଁ ସହାୟକ ।

ସର୍ବଦା ସମନସ୍କ ସଦା ଶୁଚୀ ହୋଇ ସମସ୍ତ କର୍ମ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିଷ୍ଠାର ସହ କରିବାକୁ ହେବ । ବାହ୍ୟ ଓ ଅନ୍ତର ସାଧନା ଉଭୟ ଆମର ଏକ ସଂଗରେ ଚାଲିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଧର୍ମରେ ଆରୁଦ୍ଧ ତାହାକୁ ହିଁ କୁହାଯିବ, ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଗୁରୁଙ୍କ ପ୍ରତି ଶ୍ରଦ୍ଧାସମ୍ପନ୍ନ, ଯାହାର ଚିତ୍ତ ବାସନାଶୂନ୍ୟ, ସଂଯତ ଓ ଶାନ୍ତ । ଜ୍ଞାନ ଉଦୟ ହେଲେ ସେ ସର୍ବତ୍ର ବ୍ରହ୍ମକୁ ଦେଖନ୍ତି । ସେତେବେଳେ ନିଜର ଅସ୍ତିତ୍ବ ବିଲୁପ୍ତ ହୋଇଯାଏ । ସେତେବେଳେ ବିଶ୍ୱ ପ୍ରେମ ଉଛୁଳି ଉଠେ । ଜୀବନ ହୁଏ ସେହି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପ୍ରଭାବରେ ସାର୍ଥକ ଓ ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ବୃହଦାରଣ୍ୟକ ଉପନିଷଦ ଅନୁଯାୟୀ ନିଜ ଭିତରେ ଯେଉଁ ଆତ୍ମା ରହନ୍ତି ସେହି ଆତ୍ମା ହିଁ ସର୍ବତ୍ର ବିରାଜମାନ । ଏହି କାରଣରୁ ଆମେ ଆମ ଆତ୍ମାକୁ ଭଲପାଉ । ଶିବ ଜ୍ଞାନରେ ଜୀବସେବା କରୁ । ସାଧନ ଭଜନ ସହିତ ଚିତ୍ତଶୁଦ୍ଧିର ସାଧନା ମଧ୍ୟ କରିବାକୁ ହେବ । ସେହି ଚିତ୍ତଶୁଦ୍ଧିର ସାଧନା ଚାଲିବ ସେବାଦ୍ୱାରା । ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ନାରାୟଣ ଜ୍ଞାନରେ ସମ୍ମାନ ଓ ସେବା କରିବାକୁ ସଂଘର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ।

ଏହା ପରେ ଜୀବନର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଲା ଆତ୍ମଜ୍ଞାନ ସାହାଯ୍ୟରେ ସଂସାର-ବନ୍ଧନରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୁକ୍ତି । ମନ ଉପରେ ଅଜ୍ଞାନ ଆବରଣ ବଶତଃ ମାନବ ସତ୍ୟକୁ ଦର୍ଶନ କରିପାରେ ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ଅଜ୍ଞାନ ଆବରଣକୁ ଅପସାରିତ କରି ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ସତ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ହେବ ।

ଏହି ଜଗତରେ ସମସ୍ତେ ଉନ୍ନତି ପଥରେ ସାଧନ ଦ୍ୱାରା ମୁକ୍ତି ଆଡ଼କୁ ଅଗ୍ରସର ହେଉଛନ୍ତି । ଦିନେ ନା ଦିନେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାନବ ତାର ସ୍ୱରୂପ ଉପଲବ୍ଧ କରିବ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଏହି ଉପନିଷଦ ଓ ରସିଯୁଗର ଆଦର୍ଶ ନେଇ ଆଜିର ସମାଜକୁ ପରିଚାଳିତ କରୁଛନ୍ତି । ନୈତିକ ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପଥରେ ମାନବ ଧୀରେ ଧୀରେ ଜୀବନର ଚରମ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ପହଞ୍ଚି ପାରିବ । ଏହି ଜଗତରେ ରହି ଯେତେ ଭଲ ଭାବରେ ଜୀବନକୁ ପରିଚାଳିତ କରାଯାଇପାରେ ନିଜର ସ୍ୱରୂପ ମଧ୍ୟ ସେହି ଭାବରେ ଯଥାର୍ଥ ଉପଲବ୍ଧ ହୁଏ ।

ସତ୍ୟପାଳନ ରକ୍ଷିମାନଙ୍କ ସ୍ୱଭାବସିଦ୍ଧ ଥିଲା । ସତ୍ୟକୁ ଧରି ରଖି ପାରିଲେ ହିଁ ଆତ୍ମତତ୍ତ୍ୱ ଲାଭ ନିମିତ୍ତ ସମର୍ଥ ହେବା ସମ୍ଭବ ହୁଏ । ପରିଚୟ ପତ୍ରରେ ଅଛି “ମିଥ୍ୟାକୁ ସତ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଜୟ କରିବ” ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର “ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ” ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଯାହାକି ଜୀବନର ପ୍ରଥମ ଆଶ୍ରମ ଅବସ୍ଥା । ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ ଲାଭ କରିବାକୁ ହେଲେ, ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ଜୀବନ ଯାପନ କରିବାକୁ ହେବ । କାରଣ ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ବା ସଂଯତ ଜୀବନ ହିଁ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ ଲାଭର ସୂଚନା କରେ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଚିତ୍ତର ଏକାଗ୍ରତା ବୃଦ୍ଧିପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ । ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନ ଯାପନ ମଧ୍ୟ କରିବାକୁ ହେବ ଯାହାକି ଭୋଗବିଳାଷର ଜୀବନ ନୁହେଁ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ମୂଳ କରି ଗୃହର ସମସ୍ତ କର୍ମ କରିବାକୁ ହେବ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ମୂଳ କରି ସଂଘର ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଧ୍ୟାନ ଧାରଣାଦିର ଅଭ୍ୟାସ କରିବାକୁ ହେବ । ଗୃହ ମଧ୍ୟରେ ରହି ତ୍ୟାଗପୂର୍ବକ ଜୀବନ ଯାପନ ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକତାର ଉଚ୍ଚ ଶିଖରକୁ ଆରୋହଣ କରିପାରିବ ।

ଆତ୍ମତତ୍ତ୍ୱର ବିସ୍ମୃତି ଯୋଗୁଁ ହିଁ ମାନବର ଯେତେ ଦୁଃଖ-କଷ୍ଟ । ସୁତରାଂ ଅଜ୍ଞାନ ଆବରଣ ଅପସାରିତ କଲେ ହିଁ ମାନବ ନିଜ ମହିମାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୁଏ । ଏହା ହିଁ ସମାଜକୁ ଉନ୍ନତି ପଥରେ ପରିଚାଳିତ କରିବ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଗ୍ରିତ
ବିଭୂତି ସାହୁ
ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ

ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନରେ ନାରୀର ଭୂମିକା ଓ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବାଣୀ

ଗାର୍ହସ୍ଥ୍ୟ ଆଶ୍ରମ ଯଦି ଆଦର୍ଶ ନ ହେବ, ତେବେ ସମାଜ ତିଷ୍ଠି ପାରିବ ନାହିଁ । ବିଶ୍ୱବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଆନନ୍ଦରୁ ଜାତ । ତେଣୁ ଆନନ୍ଦ ହିଁ ତାର କାମ୍ୟ । ରକ୍ଷିତ୍ୱରୁ ଏହି ସନାତନ ଭାବଧାରା ରହି ଆସିଅଛି ଯାହାକୁ ଅନୁସରଣ ଓ ଅନୁଶୀଳନ କଲେ ମନୁଷ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧାଙ୍ଗିତ ଓ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଆନନ୍ଦମୟ ଜୀବନ ଯାପନ କରି ପାରିବ । ଏଥିପାଇଁ ନୀତିନିୟମର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ‘ଉଚ୍ଛ୍ଳେଷ ନୀତିବିହୀନ ସମାଜର ଧ୍ୱଂସ ଅବଶ୍ୟମ୍ବୀ’ । ସେଇଥି ପାଇଁ ସନାତନ ଭାବଧାରାର ଉଦ୍ଭବ ।

ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନରେ ପୁରୁଷ ଓ ନାରୀ ଉଭୟେ ଅଙ୍ଗାଅଙ୍ଗୀ ଭାବେ ଜଡ଼ିତ । ନାରୀ ବିନା ସଂସାରର ସ୍ଥାୟିତ୍ୱ ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ । ତେଣୁ ନାରୀର ଭୂମିକା ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା । ଭଗବାନଙ୍କ ଗତା ସଂସାରରେ ନାରୀ ଓ ପୁରୁଷର ଦୈହିକ ଓ ମାନସିକ ଗଠନରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିଛି । ତେଣୁ ଉଭୟଙ୍କର ସମ୍ମିଳନରେ ସଂସାରର ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥାୟିତ୍ୱ ସମ୍ଭବ । ନାରୀ – ନାହିଁ ‘ଅରି’ ଯାହାର ସେ ନାରୀ । ତାର ଶତ୍ରୁ କେହି ନାହାନ୍ତି । କାରଣ ସେ ଜଗତଜନନୀ ଅଂଶ ସମୂତା । ତେଣୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ସବୁବେଳେ କହିଛନ୍ତି, “ଜଗତଜନନୀର ଅଂଶସମୂତା ମାଗୋ” । ଏହି ସମ୍ବୋଧିତ ପଦ ଯେ କେତେ ସମ୍ମାନାସ୍ପଦ ଓ ମମତାବୋଧକ ତାକୁ ଆମେ ମର୍ମେ ମର୍ମେ ଉପଲବ୍ଧି କରି ଜୀବନ ନିର୍ବାହ କରିବା ଉଚିତ୍ । ତାଙ୍କ ମର୍ମବାଣୀକୁ ଜୀବନର ପ୍ରତି ଛତ୍ରରେ ପ୍ରତିପାଳନ କରିବା ହେଉଛି ଆମର ସାଧନା । ଜଣେ ଅନ୍ୟ ଜଣକୁ ମା’ ଡାକିଦେଲେ ସେ ମା’ ହୋଇ ଯାଏନି । ମା’ର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦଗୁଣ ତା ଭିତରେ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସଂଘ ଭାବଧାରାରେ ଆମେ ଏହାକୁ ଅନୁଶୀଳନ କରୁଥାଉଁ । ସଂଘ ଧାରାନୁଯାୟୀ ଭକ୍ତ ଭାଇ ଓ ମା’ ମାନଙ୍କୁ ଭାଇ ଓ ମା’ ବୋଲି ସମୋପନ କରିଥାଉ । ‘ଭାଇ’ ବୋଲି ଡାକିଲେ ଆମେ ଅନାବିଳ ଭାତୁସ୍ନେହର ଆସ୍ବାଦନ ଲାଭ କରୁ ଓ ମା’ ଡାକରେ ଜନ୍ମଦାତ୍ରୀର ବାସ୍ତବ୍ୟପ୍ରେମ ଅନ୍ତରରେ ଅନୁଭବ କରୁ ।

ନାରୀ ଗୃହ ରକ୍ଷାକାରିଣୀ ବୋଲି ତାକୁ ଗୃହିଣୀ କୁହାଯାଏ । ଜଣେ ଦକ୍ଷ ଗୃହିଣୀ ନ ହେଲେ ପରିବାର ସୁଚାରୁ ରୂପେ ପରିଚାଳନା କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ସେଥିପାଇଁ ଆମ ଗାଉଁଲି ଭାଷାରେ ଅଛି “ରୁଅ ହେନ୍ତାଳ, ଗଣ୍ଡି ବେତାଳ, ଘରଣୀ ଚେତୁଆଳ, ତେବେ ସେ ଘର ନ ଯାଏ ଅପାର କାଳ” । ଗୃହ ପରିଚାଳନା କରିବାକୁ ହେଲେ ଅନେକ ଦିଗ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାକୁ ପଡ଼େ । କୁମାରୀ ଝିଅଟିଏ ନୂଆ ବିବାହ କରି ଶାଶୁଘରକୁ ଯାଏ । ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପରିଚିତ ପରିବାର ଓ ପରିବେଶ ଭିତରେ ତାକୁ ଚଳିବାକୁ ପଡ଼େ । ସେ ଶାଶୁ-ଶ୍ୱଶୁର ପ୍ରଭୃତି ଗୁରୁଜନମାନଙ୍କ ମନ ନେଇ ଚଳିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେ । ତା’ପରେ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ପ୍ରକୃତି ସଙ୍ଗେ ମଧ୍ୟ ତାକୁ ମନ ମିଳାଇ ଚଳିବାକୁ ପଡ଼େ । ତେଣୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି, ନାରୀର ସଂସାର ହେଉଛି ତାର ସାଧନକ୍ଷେତ୍ର । ସେ ସନ୍ନ୍ୟାସ ନେଇ ସ୍ୱାମୀ ଗୃହକୁ ଆସେ । ଆମର ହିନ୍ଦୁ ବିବାହପଦ୍ଧତିରେ ଅଛି ଝିଅ ବିଭାହୋଇ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ମାଆ କାନିରେ ଯେଉଁ ଚାଉଳ ଆଖୁଳି ଦେଇ ଆସେ, ସେଥିରେ ସେ ମାତୃରଣ ପରିଶୋଧ କରି ଆସେ । ନିଜର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱକୁ ଜଳାଞ୍ଜଳି ଦେଇ ତାକୁ ଚଳିବାକୁ ହୋଇଥାଏ ସ୍ୱାମୀର ସଂସାରରେ ।

ଗୃହିଣୀର କରଣୀୟ-ଶାଶୁଶ୍ୱଶୁରଙ୍କ ସେବା । ନଣନ୍ଦମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସ୍ନେହ । ପ୍ରତିବେଶୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ । ଦୁଃଖୀରଙ୍କାମାନଙ୍କୁ ଦୟା, ବିପନ୍ନକୁ ସାଧ୍ୟ ମତେ ସାହାଯ୍ୟ । ଦାସଦାସୀଙ୍କ ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ଦୟା ଓ କରୁଣା ରଖିବା ଉଚିତ୍ । ସେମାନେ ଆମର ସାହାଯ୍ୟକାରୀ । ତେଣୁ ତାଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ, ପେୟ ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ଆମର ନଜର ରଖିବା ଉଚିତ୍ । ଦୋଷ ଦେଖିଲେ ଦଣ୍ଡବିଧାନ କରିବା କିନ୍ତୁ ସେଥିରେ ଯେପରି କଠୋରତା ନ ରହେ ।

କ୍ରୋଧର ସଂଯମତା ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଷୟ ବିଚାର ଓ ବିବେଚନା କରି ଓ କ୍ରୋଧ ଉଦ୍ବେକକାରୀର ମାନସିକ ସ୍ଥିତି ବିଚାର କରି ତା ପ୍ରତି କ୍ରୋଧ କରିବା ଉଚିତ୍ ଓ ଦଣ୍ଡ ବିଧାନ କରିବା ଉଚିତ । ଅହଙ୍କାର – ମୁଁ ତୁ ରଖୁ ସବୁ ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ସାଧାରଣ କଥାରେ ମଧ୍ୟ କ୍ରୋଧର ଉଦ୍ବେକ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ସେବା କରିବା ସମୟରେ ଯଦି ମନରେ ଆସେ, ମୁଁ ଏତେ କରୁଛି କେହି ମୋ ଉପରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନ ରହି ଓଲଟି ମୋତେ ଗାଳି କରୁଛନ୍ତି ତେବେ ମୋର କିଛି ଦୋଷ ରହିଛି ଭାବି ମନରେ ବିଚାର କରି ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ସଜାଗ ହେବା । ଯଦି ବି କେହି ଅଯଥା ଦୋଷାରୋପ କରେ, ନୀରବରେ ସହ୍ୟ କରି କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଅବହେଳା ନ କଲେ ଆପେ ଆପେ ସେ ନିଜର ଭୁଲ ବୁଝିପାରିବେ ଓ ସମୟକ୍ରମେ ତାଙ୍କର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଯିବ । ଅନ୍ୟର ଦୋଷଦର୍ଶନ ନ କରି ତାର ଗୁଣଦର୍ଶନ କରି ତାହାର ଅନୁଶୀଳନ କଲେ ଗୃହରେ ଶାନ୍ତି-ଶୁଦ୍ଧି ରକ୍ଷା ହୋଇପାରିବ ।

ଦୟା, କରୁଣା, ଧୈର୍ଯ୍ୟ, ସହିଷ୍ଣୁତା, ବିନୟ ଓ ଲଜ୍ୟା ହେଉଛି ନାରୀର ଭୂଷଣ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି-ରମଣୀୟ ପରିହାର କର । ନିଜକୁ ରମଣୀୟ କରି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଆଗରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବାର ମନୋବୃତ୍ତି ଏକ ଗର୍ହିତ ଅପରାଧ ମଧ୍ୟରେ ଗଣ୍ୟ । ତା ଦ୍ଵାରା ନିଜ ମନ କଳୁଷିତ ହୋଇ ଆଶୁ ବିପଦର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ନାରୀର ବେଶଭୂଷା ସୁସଂଯତ ହେବା ଉଚିତ ।

କାମିନୀ - ମନରେ କାମନା ବାସନା ରହିଲେ ତାହା ପରିବାର ତଥା ନିଜର ଧ୍ଵଂସ ପଥ ପରିଷ୍କାର କରିଥାଏ । ଏଣୁ ସେଥିପ୍ରତି ସଜାଗ ରହିବା ଉଚିତ ।

ଅଭିମାନ - ଦମ୍ଭ, ଅଭିମାନ ମଧ୍ୟ ଏକ ବିରୁଦ୍ଧକାରୀ ଶକ୍ତି । ଅଭିମାନ ଦ୍ଵାରା ନାରୀ ହିତାହିତ ଜ୍ଞାନଶୂନ୍ୟ ହୋଇ ନିଜର ସୁଖର ସଂସାରକୁ ନଷ୍ଟଭ୍ରଷ୍ଟ କରିପକାଏ । ତେଣୁ ଏସବୁ ଦିଗ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ ଚଳିବାକୁ ପଡ଼େ । ଏସବୁ ସଂଯମର ଏକ ସୁଗମ ପଦ୍ଧତି-ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବାଣୀ । ମୂଳରେ ତାଙ୍କୁ ବସାଇ, ତାଙ୍କୁ ଘରର କର୍ତ୍ତା ଭାବି ସବୁ ତାଙ୍କରି ଦିଆ ଦାନ ଭାବି ଆମେ ତାଙ୍କ ସେବା କରୁଛୁ ଭାବି ପ୍ରତ୍ୟେକେ ସଂସାର କର୍ମ କରିଗଲେ ଏସବୁ ଦୁର୍ଗୁଣଗୁଡ଼ିକ ଆପେ ଆପେ ଅପସାରିତ ହୋଇଯିବ ଓ ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନ ଗଠନରେ ଆମେ ସକ୍ଷମ ହୋଇ ପାରିବା ।

ମୁଁ ଓ ମୋର ଭାବ ପରିହାର କରି ମୁଁ ଠାକୁରଙ୍କ ସେବିକା ଭାବିଲେ ଆପେ ଆପେ ସବୁ ସୁଧୁରି ଯିବ । ନିଜ ପିଲାଟିର ଶୁଖିଲା ମୁହଁ ଦେଖିଲେ ଯେପରି କଷ୍ଟ ଲାଗେ, ଅନ୍ୟର ବିରସ ମୁହଁ ଦେଖି ଆମେ ସେଇ କଷ୍ଟ ଅନୁଭବ କରି ପାରିଲେ ବିଶ୍ଵମାତୃତ୍ଵର ସତ୍ତା ଅନୁଭବ କରି ପାରିବା ।

ଆଗକାଳରେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକମାନେ ଘରକଣରେ ରହି ଗୃହ ପରିଚାଳନା ଶିକ୍ଷା କରୁଥିଲେ ଓ ଏକାନ୍ତବର୍ତ୍ତୀ ପରିବାର ନେଇ ଚଳି ପାରୁଥିଲେ । କାଳକ୍ରମେ ତାହା ଲୋପ ପାଇଲାଣି । ଆଧୁନିକ ଯୁଗରେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକମାନେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ସମକକ୍ଷ ହୋଇ ଶିକ୍ଷାଲାଭ କଲେଣି ଓ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେଣି । ବାହାରେ ଚାକିରି ସହିତ ଗୃହ ପରିଚାଳନା କରିବାକୁ ତାଙ୍କୁ ଅଧିକ କଷ୍ଟ ସ୍ଵୀକାର କରିବାକୁ ପଡୁଛି । ତାପରେ ଆତ୍ମଅଭିମାନ ମଧ୍ୟ ଆସୁଛି ଯେ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଚାକିରି କରି ରୋଜଗାର କରୁଛି । ତା ଦ୍ଵାରା ଦାମ୍ପତ୍ୟ କଳହ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଛି । ଆମର ଲୋକକଥା ଅଛି, ତୁ ତ ବି.ଏ. ମୁଁ ତ ବି.ଏ. ଛୁଆ ଧରିବ କିଏ ? ଶିକ୍ଷାରେ ପୁରୁଷର ସମକକ୍ଷ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ନାରୀ ଗୃହିଣୀ । ଗୃହ ପରିଚାଳନା କରିବା ତାର ଦାୟିତ୍ଵ । ତେଣୁ ପରିବେଶ ଓ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ସମ୍ମୁଖରେ ରଖି ବିନୟର ସହିତ ବିଚାର ବିମର୍ଷ କରି ଚଳିଲେ ଦୃଢ଼ କଳହରୁ ରକ୍ଷା ମିଳିବ ।

ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆନନ୍ଦ ଦେଲେ ଆମେ ମଧ୍ୟ ଆନନ୍ଦ ପାଇବା । ନାରୀର ଆନନ୍ଦ ତ୍ୟାଗରେ ପର୍ଯ୍ୟବସିତ, ଭୋଗରେ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ଧରିତ୍ରୀ ମଧ୍ୟ କହନ୍ତି । ଧରଣୀ ଯେପରି ବକ୍ଷ ନିର୍ଯ୍ୟାସ କରି ରସ ଦେଇ ସୁଜଳା ସୁଫଳା କରି ଆମକୁ ସଜୀବ ରଖେ ନାରୀ ସେପରି ନିଜର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣସୁଖ ପରିବାର ପାଇଁ ଜଳାଞ୍ଜଳି ଦେଇ ତାଙ୍କୁ ଶ୍ରୀମଣ୍ଡିତ କରି ରଖି ପାରିଲେ ସଂସାର ସୁଖରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିବ ଓ ଶାନ୍ତିମୟ ସୁଖ -ସଂସାର ଦେଖି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମଧ୍ୟ ଖୁସି ହେବେ । ଆମର ସୁସଂସାର ପାଇଁ ସନ୍ତାନସନ୍ତତି ମଧ୍ୟ ସୁସଂଯତ ହୋଇ ଚଳି ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ସୁଗମ ପଥ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିପାରିବେ ଓ ଜଗତରେ ଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇ ପାରିବ । ତେଣୁ କବି ଗାଇଛନ୍ତି, “ବୈକୁଣ୍ଠ ସମାନ ଆହା ଅଟେ ସେହି ଘର, ପରସ୍ପର ସ୍ନେହ ଯହିଁ ଥାଏ ନିରନ୍ତର ।” ତେଣୁ ମର୍ତ୍ତ୍ୟକୁ ବୈକୁଣ୍ଠରେ ପରିଣତ କରିବା ପାଇଁ ନାରୀ ହିଁ ସକ୍ଷମ ।

ଶେଷରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେପରି ଆମମାନଙ୍କୁ ସେଇ ସଦ୍‌ବୁଦ୍ଧି ପ୍ରଦାନ କରି ତାଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ପଥରେ ଚାଲିବାକୁ ଶକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଗ୍ରିତା
ବନଲତା ମହାନ୍ତି ମା’
ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

ସୁରୁଚିସୁନ୍ଦରୀ ଦେବୀ (ପୂର୍ବ ପ୍ରକାଶିତ ଉଦ୍ଧାର)

ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସତ୍‌ଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ ସେ ଭୁଲି ଯାଇ ନ ଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ସେ ପିଲାଦିନେ ଝିଅମାନଙ୍କୁ ସାବିତ୍ରୀ ଓ ସୀତା ପ୍ରଭୃତିଙ୍କ କଥା କହନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ପରି ସତୀଧର୍ମ ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ସାହିତ କରନ୍ତି । ଥରେ ସାବିତ୍ରୀ ବ୍ରତ ପରେ ସୁରୁଚି ତାଙ୍କ ସାନ ଯା'କୁ ସାବିତ୍ରୀ କଥା କହୁଥାଆନ୍ତି ସେ କିପରି ନିଷ୍ଠାର ସହିତ ସ୍ବାମୀସେବା କରୁଥିଲେ, ଶାଶୁଶ୍ଶୁରଙ୍କ ସେବା କରୁଥିଲେ । ଏ ସବୁ ଶୁଣି ସାନ ଯାଆ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ କହିଲେ, “ଅପା ! ମତେ ଏ କଥା କାହିଁକି କହୁଛୁ ? ମୁଁ କଣ ଜାଣିନାହିଁ ?” ସୁରୁଚି ଦେବୀ କହିଲେ, “ତତେ କହୁନାହିଁ, ଝିଅ ଶୁଣିବ ବୋଲି କହୁଛି । ଏ ସବୁ ଶୁଣିଲେ, ପିଲାଦିନୁ ତା ମନ ଏପରି ଭାବରେ ଗତା ହେଲେ ସେ ସତୀଧର୍ମ ରକ୍ଷା କରିପାରିବ ।”

ସଂସାରକର୍ମ ମଧ୍ୟ ନିପୁଣତାର ସହିତ ସେ କରୁଥିଲେ । ଗୋସେବା, ଗାଈଗୃହାଳ ସବୁ ସମୟରେ ପରିଷ୍କାର ଯେପରି ରହିବ ଓ ଗାଈ ଭଲରେ ଶୋଇ ପାରିବେ ସେଥିପାଇଁ ସଂଧ୍ୟାରେ ଧୂପ ଦେବା ଓ ତାଙ୍କ ଗୋବର ପଡ଼ିଥିଲେ ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ ସଫା କରିବାରେ ମଧ୍ୟ ନଜର ଦେଉଥିଲେ । ବାରିରେ ଫୁଲ ଓ ଫଳ ଗଛ ଲଗାଇ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ଧରି ପାଣି ଦିଅନ୍ତି ଓ ଗଛର ଯନ୍ ବିଷୟରେ ତାଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦିଅନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ଚାକର ରଖି ନିଜ ଜମି ଚାଷ କରୁଥିଲେ । ଚୈତନ୍ୟ ଚରଣ କଟକରେ ଚାକିରୀ କରୁଥିଲେ । ସେ ଗାଁରେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଧରି ରହୁଥିଲେ । ପରେ ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଠପଢ଼ା ପାଇଁ ପିଲାଙ୍କୁ କଟକରେ ବାପାଙ୍କ ସହିତ ରଖୁଥିଲେ ଓ ଛୋଟ ଝିଅ ଦୁଇଟି ହେନା ଓ ବୀଣାକୁ ଧରି ଗାଁରେ ରହୁଥିଲେ । ମଝିରେ ମଝିରେ ଚୂଡ଼ା, ଚାଉଳ, ନଡ଼ିଆ, ପରିବା ଆଦି କଟକରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଦିଅନ୍ତି । ଗାଁରେ ରହି ଏକା ସବୁ ତୁଲାନ୍ତି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବହିଛପା କାମ ପାଇଁ ଦରକାର ହେଲେ ଯାଇ କଟକରେ ରହନ୍ତି । ଏହିପରି କିଛି ଦିନ ଗଲା । “ସଂସାର ପଥେ” ଛପା ସରିଲା । ବଡ଼ ଝିଅ ମନାର ବାହାଘର ସରିଲା । ଗାଁରେ ରହି ବିଷୟକର୍ମ କରିବାକୁ ଆଉ ଭଲ ଲାଗିଲା ନାହିଁ । ସ୍ବାମୀ ସବୁବେଳେ ଚାକିରୀ କାମ ସହିତ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବହିଛପା କାମରେ ଲିପ୍ତ ରହନ୍ତି । ତାଙ୍କ ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟର ଯନ୍, ତା ସହିତ ବଡ଼ ବଡ଼ ଝିଅମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ଓ ସୁରକ୍ଷାର ଦାୟିତ୍ବ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ସେ ଶ୍ରେୟ ମନେ କଲେ ଓ ଗାଁ ଛାଡ଼ି ଆସି କଟକରେ ରହିଲେ ।

କାଞ୍ଚିବଜାରସ୍ଥ ବସାଘରେ ଅନେକ ସମୟ ରହି ସଂସାରର ସବୁ ଦାୟିତ୍ବ ତୁଲାନ୍ତି । ଗାଁକୁ ଯାଇ ମଝିରେ ମଝିରେ ଚୂଡ଼ା, ଚାଉଳ, ସାରୁ, ନଡ଼ିଆ ପ୍ରଭୃତି ଆଣନ୍ତି । ବହିଛପା କାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ ସଂସାରକାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତି ଚୈତନ୍ୟ ଚରଣ ଉଦାସୀନ ରହନ୍ତି । ଦିନେ ଚାଉଳ ସରିଯାଇ ଥାଏ, ମାତ୍ର ପାଏ ଚାଉଳ ଥାଏ । ସେତକ ରାନ୍ଧି ସ୍ବାମୀଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଦେଇ କହିଲେ, “ତୁମେ ଖାଇକରି ଯାଅ । ଅର୍ଘ୍ୟରୁ ପିଅନ ହାତରେ ଚାଉଳ କିଣି ପଠାଇ ଦେବ, ରକ୍ଷା ହେଲେ ପିଲାମାନେ ଖାଇବେ ।” ଚୈତନ୍ୟ ଚରଣ ଅର୍ଘ୍ୟ ଯାଇ ଚାଉଳ କିଣିବା କଥା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୁଲିଗଲେ ।

ତାଙ୍କ ପିଲାମାନଙ୍କର ସଞ୍ଚୟ ମନୋବୃତ୍ତି ଥିଲା । କେବେ କିପରି ତାଙ୍କୁ ପଇସା ମିଳିଲେ ସେମାନେ ପ୍ରାୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ନ କରି ସଞ୍ଚୟ କରି ରଖୁ ଥାଆନ୍ତି । ଅଗତ୍ୟା ଡେରି ଦେଖି ପିଲାମାନଙ୍କଠାରୁ ପଇସା ସଂଗ୍ରହ କରି ବଡ଼ଝିଅଙ୍କୁ ପଠାଇ ଚାଉଳ ଓ ସଉଦା କିଣି ରୋଷେଇ କରି ପିଲାଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଦେଲେ । ରାତିରେ ମଧ୍ୟ ଠାକୁରପୂଜା ଓ ରୋଷେଇ ସବୁ ସରିଲା । ପିଲାମାନେ ଖାଇ ଶୋଇଲେ । ରାତି ୧୦ଟା ପରେ ଚୈତନ୍ୟ ଚରଣ ଅର୍ଘ୍ୟରୁ ଫେରି କବାଟ ଖଟ ଖଟ କଲେ ଓ କବାଟ ଖୋଲିବା ପରେ କହିଲେ, “ରହ ମୁଁ ଟିକେ ଆସୁଛି ।” କୁଆଡେ ଯିବ ? ନାଁ ଚାଉଳ ଆଣିବି । ସୁରୁଚି କହିଲେ “ଆଉ, ଦୋକାନ ସବୁ ବନ୍ଦ ହେଲାଣି । ପିଲାଙ୍କଠାରୁ ପଇସା ଆଣି ଚାଉଳ କିଣିଲି । ସେମାନେ ଖାଇସାରିଲେଣି । ତୁମେ ଯାଅନା ।” ଏଥିପାଇଁ ସୁରୁଚି ସର୍ବଦା ସତର୍କ ହୋଇ ଜିନିଷପତ୍ର ସାଜତି ରଖନ୍ତି ।

ଆଚରଣ -

ଗାଁରେ ରହୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବିଶେଷ ପୂଜା ଓ ସମ୍ମିଳନୀରେ ସେ ନିଷ୍ଠା ଯୋଗ ଦେଉଥିଲେ । କିଛି ଠାକୁରଙ୍କ କାମ ପଡ଼ିଲେ, ଯେତେ ଅସୁବିଧା ପଡ଼ିଲେ ମଧ୍ୟ କାମଟି କରିବାକୁ ସେ ଶ୍ରେୟସ୍କର ମନେକରୁଥିଲେ । ସ୍ବାମୀ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଯେ କେହି ହୁଅନ୍ତୁ, ଯଦି ଭୁଲ୍‌ତ୍ରୁଟି କିଛି କରୁଛନ୍ତି ବୋଲି ହୃଦ୍‌ବୋଧ ହେଉଥିଲା, ନିଃସଙ୍କୋଚରେ ନିଜର ଭୁଲ ସ୍ବାକାର କରୁଥିଲେ । ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳରେ ପାଦତଳେ ପଡ଼ି କ୍ଷମା ଭିକ୍ଷା କରୁଥିଲେ । ଶତ୍ରୁ ହେଲେ ମଧ୍ୟ କେହି ବିପକ୍ଷ ହେବାର ଜାଣିଲେ ନିଜକୁ ବିପନ୍ନ କରି ତା'ର ସେବାଯନ୍ କରିବାକୁ ଭୁଲି ଯାଉ ନ ଥିଲେ । ଚୈତନ୍ୟ ଚରଣଙ୍କ ସର୍ମ୍ପକାୟ ଖୁଡୁତା, ଚୈତନ୍ୟ ଚରଣ ଓ ସୁରୁଚିଙ୍କ ପ୍ରତି ବହୁତ ଦୁର୍ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ଗାଁରେ ତାଙ୍କୁ ଅନେକ ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇ ଚଳିବାକୁ ପଡୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଖୁଡୁତାଶୂର ବୋଲି କେବେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଅବହେଳା କରିନାହାନ୍ତି ।

ତାଙ୍କ ସୁବିଧା ଅସୁବିଧା ସବୁ ବୁଝନ୍ତି । ଥରେ ଝୁଣ୍ଟି ଗୋଡ଼ର ଆଙ୍ଗୁଠି ଛିଣ୍ଟି ବର୍ଷା ପାଣିରେ ଚାଲି ପୂଜ ହୋଇ ପାଟିଲା । ତା ମଧ୍ୟ ନିଜେ ସୁରୁଚି ଦେବା ଧୋଇ ସଫା କରି ଭଲ କଲେ । ଖୁତୁତାଶୁରକୁ ବାତଜ୍ୱର ହୁଏ, ସେ ଯାଇ ସେବାୟତ କରନ୍ତି, ରାନ୍ଧିକରି ଖାଇବାକୁ ଦିଅନ୍ତି । କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ଉପଲକ୍ଷେ ଥରେ ସୁରୁଚି ଦେବା କଟକ ଆସି କିଛି ଦିନ ରହିଲେ । ଆଙ୍ଗୁଳି ଘା ପୁଣି ପାଟି ପାଦଟି ପୂରା ପାଟିଗଲା । ଶେଷ ଜୀବନରେ ନିଜର ଭୁଲ୍‌ତ୍ରୁଟି ବୁଝିପାରି କହିଲେ, “ଚୈତନ୍ୟ ଓ ତା ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଚେଲିଗ୍ରାମ କର, ମୁଁ ତାଙ୍କ ପାଦ ଧରି କ୍ଷମା ମାଗିବି ।” ନିଜ ପୁତୁରାକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଥାନ୍ତି । କେହି ତାଙ୍କ କଥା ଶୁଣିଲେ ନାହିଁ, ଶେଷରେ ଏଇ ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ଡାକି ଡାକି ଦେହତ୍ୟାଗ କଲେ । ଚୈତନ୍ୟ ଚରଣଙ୍କର ଛଅଟି ଝିଅ ବୋଲି ଗାଁ ଲୋକ ଅନେକ କଥା କହନ୍ତି । କଟକରେ କି ଚାକିରି କରିଛି ଯେ ଛଅଟା ଝିଅଙ୍କୁ ବିଭା କରି ପାରିବ ? ସାନ ଝିଅ ବାଣୀର ରିସାଇଟ ରୋଗ ହୋଇଥିଲା । ସମସ୍ତେ କୁହନ୍ତି ଏ ପିଲା ବଞ୍ଚିବ ନାହିଁ । ସେ କିନ୍ତୁ କୁହନ୍ତି, ସେ ଯଦି ଠାକୁରଙ୍କ ପିଲା ହୋଇଥିବ, ତାଙ୍କ କାମ କରିବ ତେବେ ଠାକୁର ତାକୁ ରଖିବେ । ଗାଁ ଲୋକ ତ ରଖି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଏତେଗୁଡ଼ିଏ ପିଲା ବୋଲି ଚିକିତ୍ସା କିଛି କରୁନାହାନ୍ତି ବୋଲି ତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଶୁଣିବାକୁ ପଡ଼େ । ସେ କାହାକୁ କିଛି କହନ୍ତି ନାହିଁ । ତାକୁ ଭଲଭାବେ ଗାଧୋଇ ଦେଇ ସବୁଦିନ ସକାଳେ ଠାକୁରଙ୍କ ପାଦୁକ ଫୁଲ ଓ ତୁଳସୀ ବାଟି ପିଆଇ ଦିଅନ୍ତି । ୧୧ଟା ୧୨ଟା ସମୟରେ ଗାଇ କ୍ଷୀର ଦିଅନ୍ତି । ୬ ମାସ ପରେ ବାଣୀର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଭଲ ହୋଇଗଲା ଓ ସେ ମୋଟାମୋଟି ଦେଖାଗଲା ।

ଏହିପରି ସେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଉପରେ ଭରସା କରି ଦିନ ନିର୍ବାହ କରୁଥିଲେ । ଥରେ ତାଙ୍କ ରିକ୍ୱାଚାଳକ କହିଲା, “ମା’ ଖୁରି ଟିକେ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ?” ତା କଥା ଶୁଣି ଭଲ ଭାବେ ଖୁରି କରି ତା ପେଟ ଭରି ତାକୁ ଖୁଆଇଥିଲେ । ଥରେ ଗୋଟିଏ ରୂଡ଼ା ବିକାଳିଠାରୁ ସେହିପରି ସବୁ ରଖିଲେ, ମୂଲ୍‌ଚାଲ୍ କଲାରୁ ସେ କହିଲା, “ମା’ କେତେ ଲାଭ ବା ପାଇବି ସବୁ ତ ରଖିବ ରଖି, ଯାହା ଦେବ ଦିଅ ; ପୁଅବୋହୁ ତ ପଚାରୁ ନାହାନ୍ତି । ସକାଳୁ କିଛି ଖାଇନି, ପାଣି ଟିକେ ସୁଦ୍ଧା ପିଇନି । ପେଟ ପାଇଁ ଆଇ କେତେ କଷ୍ଟ କରିବି ।” ତା ରୂଡ଼ା ରଖି ପୁଣି ତାକୁ ପେଟ ଭରି ଖାଇବାକୁ ଦେଇ ସେ ବିଦା କଲେ । ଅତିଥି ଅଭ୍ୟାଗତ ଦୁଃଖୀ ରକ୍ଷୀ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମନ ଭରି ଖୁଆଇବା ତାଙ୍କର ସହଜାତ ପ୍ରବୃତ୍ତି । ତାଙ୍କ ହାତରକ୍ଷା ଅମୃତ ପରି ଲାଗେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦାର୍ଥ ପ୍ରଥମେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ନିବେଦନ କରି ପରେ ତାହା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଦିଅନ୍ତି । ଘରର ଚାକର ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କଠାରୁ ମାଆର ସ୍ନେହ ପାଇଥାଏ । ଥରକର ଘଟଣା । ଚୈତନ୍ୟ ଚରଣ ଫଳ ଖାଇବା ପାଇଁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ଥରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ପଣସ ରଖିଥିଲେ, ପାଟିଲେ ତାକୁ ଭୋଗ ଦେବେ ବୋଲି । ଚାକର ପିଲାଟି ଲୋଭପରବଶ ହୋଇ ଲୁଚାଇ ଲୁଚାଇ ସେ ପଣସକୁ ଦୁଇ ଦିନରେ ପ୍ରାୟ ସାରିଦେଲା । ସୁରୁଚି ଦେଖିଲେ ଜାଣିଲେ, ପିଲାଲୋକ ଖାଇ ତ ଦେଲାଣି । କିଛି କାହାକୁ କହିଲେ ନାହିଁ । ଆଉ ଗୋଟିଏ ପାଟିଲା ପଣସ ଅଣାଇ ଭୋଗ ଦେଲେ ଓ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦେଲେ ।

ସେ ସନ୍ନିଳନୀକୁ ଯିବା କେବେ ବନ୍ଦ କରି ନାହାନ୍ତି । ସନ୍ନିଳନୀରେ ମଧ୍ୟ କିଏ ପ୍ରସାଦ ପାଇଲା କି ନାହିଁ ତଦାରଖ କରୁଥାଆନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂପୃକ୍ତରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସାଦ ପାଇବା କଥା ତଦାରଖ କରନ୍ତି । ତାଙ୍କ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବିକା ହେବା ପାଇଁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରନ୍ତି । ସନ୍ନିଳନୀ ସେବାରେ କିଛି ତ୍ରୁଟି କଲେ ନିଜେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ କୁହନ୍ତି - “ଠାକୁରଙ୍କ କାମ ଯଦି ନ କରିବ ମୋତେ ମାଆ ବୋଲି ଡାକିବ ନାହିଁ ।” ମରିବାର ଅଳ୍ପଦିନ ପୂର୍ବରୁ ଥରେ କହିଲେ, “ମନାଲୋ ! ମୁଁ କଣ ଭଲ ମା’ ନୁହେଁ ? ପିଲାଙ୍କର ଦୋଷ କଅଣ ? ସବୁ ଦୋଷ ମୋର । ସେଥିପାଇଁ ମୋର ସବୁ ପିଲା ଠାକୁରଙ୍କ ଆଦର୍ଶ ଗ୍ରହଣ କରୁନାହାନ୍ତି ।” କେତେ ଆବେଗଭରା ଛଳ ଛଳ ଆଖିରେ ସେ ଏହା କହିଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ ବୁଝାଇବାକୁ ଯାଇ ମନା କହିଥିଲେ, “କେତେ ଭାଗ୍ୟ ଥିଲେ ତୋ କୋଳରେ ଜନ୍ମ ନେବାକୁ ମିଳେ । ତୁ ପରା ତାଙ୍କଠାରୁ ଦୀକ୍ଷା ନେଇଛୁ । ତୁ ତାଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ନିଜର କରିନେବେ ।” ମନୋରମାଙ୍କ ଆଶ୍ୱାସ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପାଖରେ ଯାଇ ବସିଲେ । ଏହା ଥିଲା ନୀଳାଚଳ କୁଟୀରରେ ଜନ୍ମୋତ୍ସବ ଦିନର ଘଟଣା । ଅବୀରିତ ଅଶ୍ରୁ ଯେପରି କୁଳ ଲଂଘନ କରି ବୋହି ଚାଲିଛି, ଅନିମେଷ ଦୃଷ୍ଟି ବଡ଼ଝିଅ ମନାକୁ କହିଲେ, “ମା’ଲୋ ! ଆଜି ମୋର ଦୀକ୍ଷାଦିନର ସବୁ କଥା ମନେ ପଡ଼ି ଯାଉଛି । ଚିତ୍ରପଟ ପରି ସବୁ ଆଖି ଆଗରେ ନାଚି ଯାଉଛି । ଏଇଘରେ ଠାକୁର ଏମିତି ବସିଥିଲେ, କି ମୋହନ ବିରାଟ ମୂର୍ତ୍ତି ! ଏଇଠି ମଣ୍ଡଳ କାଟିଲେ । ବାପା ଓ ମୁଁ ଏଇଠି ବସିଥିଲୁ । ପୂଜା ସରିଲା, ଦୀକ୍ଷା ସରିଲା, ବାରଣ୍ଡାରେ ଠାକୁର ଏଠି ବସିଥିଲେ । ମୁଁ ଏଇଠି ବସିଥିଲି । ମୋ ମୁଣ୍ଡରେ ଠାକୁର ହାତ ବୁଲାଇ ଦେଲେ ଓ କହିଲେ, ‘ଏଇଟି ଖୁବ ଭାଲୋ ମେୟେ’ । ମୋର ଟିକେ ବୁଦ୍ଧି ହେଲାଣି ତାଙ୍କୁ କହିବାକୁ ଯେ ଯେତେବେଳେ ତୁମକୁ ଡାକିବି, ତୁମେ ମୋତେ ଦେଖା ଦେବ । ଆଉ ତାଙ୍କୁ ତ ସେପରି ଦେଖି ପାରୁନି” କହି ଆବେଗଭରା କୋହ ଉଠିଥିଲା ତାଙ୍କର । ସେଦିନ ପୂଜା ସରିଲା । କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ବାହାରକୁ ଆସିଥାନ୍ତି । ସୁମତି ଓ ମନୋରମା ଦୁଇ ଝିଅ ତାଙ୍କୁ ଆଗପଛ ହୋଇ ନେଉଥାନ୍ତି । ସଂଘ

ଭାଇମାନଙ୍କୁ ସେ ପୁତ୍ରତୁଲ୍ୟ ଶ୍ରଦ୍ଧା କରନ୍ତି । ବାହାରକୁ ଆସି ଅନାଥ ଭାଇଙ୍କୁ ଦେଖି ହଠାତ୍ କହିଲେ, “ଅନାଥ ଭାଇ ! ଏଥର ମୋର ସମୟ ସରିଲା । ତୁମେ ମୋତେ କାନ୍ଧରେ ନେବ ନାହିଁ ?” ଅନାଥ ଭାଇ ଏହାର ଅର୍ଥ ବୁଝି ନ ପାରି କୌତୁକରେ କାନ୍ଧରେ ପକାଇ “ରାମ ନାମ ସତ୍ୟ ହେ ହରି ନାମ ସତ୍ୟ ହେ” କହି ବୁଲିଲେ । ଏ ଘଟଣା ଦେଖି ମନୋରମା ଓ ସୁମତି ଦୁଇ ଝିଅଙ୍କର ହୃଦୟ ଛେଳା । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଦିବ୍ୟଧାମରେ ଏହା ଅଭିନୟ ନା ସତ୍ୟ ଭାବି ବିକଳରେ କହିଲେ, “ଅନାଥ ଭାଇ ! ଆଉ ସେତିକି ବୋଉକୁ ଦିଅ ।” ମାତ୍ର ସୁରୁଚି ଆନନ୍ଦିତା ହେଉଥାନ୍ତି ଓ ଅଦୂରରେ ଚୈତନ୍ୟ ଚରଣ ମଧ୍ୟ ହସୁଥାନ୍ତି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପାଖରେ ଏ ଅଭିନୟ ଯେ ତାଙ୍କର ଅଭିପ୍ରେତ ତାହା ଆମେ ସେତେବେଳେ କେହି ଉପଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ପାରି ନ ଥିଲୁ ।

କୁମାର ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ପୂଜା ଉପଲକ୍ଷେ ସେଇ ବର୍ଷ ଶେଷଥର ପାଇଁ ମାଟିଆ ଆସନ ମନ୍ଦିରକୁ ସୁରୁଚି ଦେବୀ ଗଲେ । ଆସନ କିପରି ରକ୍ଷା ହେବ - ସେଥିପାଇଁ ତାଙ୍କର ବହୁତ ଚିନ୍ତା । ସେବକ ଭାଇମାନଙ୍କୁ ସେଥର ସେ ନିଜେ ପ୍ରସାଦ ପରିବେଷଣ କରିଥିଲେ । ପୂଜା ଶେଷରେ ମାଟିଆ ଓ ତାତନା ଦୁଇଟି ଗ୍ରାମର ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଇ ସୁଖ ଦୁଃଖ ବୁଝି ଶେଷ ବିଦାୟ ନେଇ ଫେରିଥିଲେ । କେହି ଜାଣି ପାରିଲେ ନାହିଁ ଯେ ଏ ବିରାଟ ମାତୃହୃଦୟ ଅତି ଶୀଘ୍ର ବିଦାୟ ନେଇ ମହାଯାତ୍ରା କରୁଛନ୍ତି ।

ଏକମାତ୍ର ପୁତ୍ରଟିକୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସେବକ କରି ନ ପାରି ସୁରୁଚି ମନରେ ଦାରୁଣ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ । ଛଅଟି ଝିଅଙ୍କୁ ସତ୍ପାତ୍ରସ୍ଥ କରିଦେଲେ । ପୁଅଟିକୁ କିନ୍ତୁ ମନୋମତ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ବୋହୂଟିଏ ଆସିଥିଲେ, ତାକୁ ଘରର ସମସ୍ତ ଭାର ଅର୍ପଣ କରି ଠାକୁରମୁଖୀ କରାଇ ପାରିଥିଲେ, ମନରେ ସାନ୍ତ୍ବନା ଆସିଥାନ୍ତା । ତା’ ମଧ୍ୟ ପୂରଣ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ବୟସାଧିକ୍ୟ ହେତୁ ଗୃହକର୍ମ ଆଉ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ତାଙ୍କର ପିଲାଟିଏ ରହି ବାରି ବଗିଚା କାମ ସବୁ ବୁଝିଲା । ସୁରୁଚି ସବୁଦିନ ଶୋଇବା ସମୟରେ ସ୍ବାମୀଙ୍କୁ ଘସି ଦିଅନ୍ତି । ଥରେ ମନୋରମା ଯାଇଥିଲେ ବାପଘରକୁ । ବାପାଙ୍କ ଗୋଡ଼ ଘସି ଦେଉଥିଲେ । ସେ ଆସିଲା ପରେ ସୁରୁଚି ତାଙ୍କୁ ରୂପ ରୂପ କରି କହିଲେ, “ମୁଁ ତ ଆଉ ପାରୁନି, ତୁ ତାଙ୍କୁ ଏ ଅଭ୍ୟାସ କାହିଁକି କରୁଛୁ ? ତୁ କଣ ସବୁ ଦିନ ଆସି ଏପରି ଘସିଦେଇ ପାରିବୁ ? ତାଙ୍କୁ ଏ ଅଭ୍ୟାସ ଛାଡ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।”

ସୁରୁଚିଙ୍କ ଦେହ ଖରାପ ଶୁଣି ବଡ଼ ଝିଅ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲେ । ନିଜେ ତିଆରି କରି ଖଇ, ଉଖୁଡ଼ା, ରସଗୋଲା, ବାରିରୁ ପରିବା ଏହିପରି ସବୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇଥିଲେ । ଭୋଗଥାଳିରେ ସବୁ ସଜାଡ଼ି ରଖିଲେ । ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ମଧ୍ୟ ସନ୍ଦେଶ ଆଣିଥିଲା । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପୂଜା ଯଥାରୀତି ସରିଲା । ତା’ପରେ ମା’ଙ୍କ ଦୁର୍ବଳତା ପାଇଁ ମନୋରମା ନିଜେ ରାନ୍ଧିଲେ । ମା’ ସୁରୁଚି ପାଖରେ ବସି କାତର ଭାବରେ କହୁଥାଆନ୍ତି, “ମାରେ । ମୁଁ ତ ଆଉ କାମକୁ ପାରୁନାହିଁ, ଏମିତି ଆସି ନିଜେ ରାନ୍ଧିବାଟି ଖାଇକରି ଯିବୁ । ତୁମେ ସବୁ ଭଉଣୀ ପରସ୍ପର ପଚାରି ହେବ । ବାପା ଆଉ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ କଥା ବୁଝୁଥିବ ।” ଆଜି ରହିଯା ବୋଲି କହୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଏପାଖରେ ଘରକାମ ଥିବାରୁ ମନୋରମା ରହି ନ ପାରି ଫେରି ଆସିଥିଲେ ।

ଦିନେ ସୁରୁଚି ସ୍ବାମୀଙ୍କୁ କହିଲେ ବୋହୂଟିଏ ଆସିଥିଲେ ତାକୁ ସବୁ ଘରକରଣା ଶିଖାଇ ଦେଇ ଯାଇଥାନ୍ତି । ତା ଉତ୍ତରରେ ସ୍ବାମୀ କହିଲେ ତୁମେ କି ପାଠ ପଢ଼ିଛ ଯେ ବୋହୂକୁ ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ପାରିବ ? ଏ ଉତ୍ତର ପାଇ ସୁରୁଚି ନିଜକୁ ଅପମାନିତା ବୋଧ କରି ବଡ଼ ଝିଅକୁ କହିଲେ । ବଡ଼ ଝିଅ ମନୋରମା ଶୁଣି ବହୁତ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ କହିଲେ, “ବାପା ବୋଧେ ତୋତେ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚିହ୍ନି ପାରି ନାହାନ୍ତି । ତୁ ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷା ଦେବୁ ତା ସାଧାରଣ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଦେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ।”

ଥରେ ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଭାଇ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି । ସୁରୁଚିଙ୍କୁ କହିଲେ ତୁମେ ଯାହା ଯାହା ଚାହିଁଥିଲ ସବୁ ହେଲା ତ ? ସେତେବେଳକୁ ଛଅ ଝିଅଙ୍କ ବିଭାଘର ସରିଥାଏ । ମାଟିଆ ଆସନ ମନ୍ଦିର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସରିଥାଏ । ଶେଷ୍ଟ ବଜାରସ୍ଥିତ ଘର ମଧ୍ୟ କୋଠାଘର ହୋଇ ସାରିଥାଏ । ଠାକୁର ସେ ଘରେ ରହି ସାରିଥାନ୍ତି । ସୁରୁଚି କହିଲେ ସବୁ ହୋଇଛି ଯେ ଏଇଠି ଗୋଟିଏ ଫୁଲ ବଗିଚା ହୋଇଥାନ୍ତା । ତା’ ଶୁଣି ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଭାଇ କହିଲେ, “ଆଉ କାମନା କର ନାହିଁ । ତା ଅନ୍ୟମାନେ କରିବେ । ତୁମ କାମ ସରିଲାଣି ।” ଏହା ଯେ ମହାଯାତ୍ରାର ପ୍ରସ୍ତୁତି । ସେ ତାହା ବୁଝି ପାରିନଥିଲେ । ତା’ ପର ଥର ମନା ସହିତ ସାକ୍ଷାତ ବେଳେ କହିଲେ, “ଆଉ ଥରକୁ ଆସିଲା ବେଳକୁ ମୁଁ ଆଉ ନ ଥିବି ।” ମନା କହିଲା, “କଅଣ ଗାଁକୁ ଯିବୁ ?” ‘ନା’ କହି ଉଦାସ ହୋଇ ଉପରକୁ ଚାହିଁ ପଚାରିଲେ ମନା, “ମାସ ଭିତରେ କେଉଁ ମାସଟି ଭଲ ? ସତ୍ୟପ୍ରିୟ ଭାଇଙ୍କ ମା’ କେଉଁ ମାସରେ ଗଲେ ।” ମନା କହିଲା, “ସେ କାର୍ତ୍ତିକ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାରେ ଗଲେ ।” ତା’ ଶୁଣି କହିଲେ, “ମୋର କଅଣ ସେ ଭାଗ୍ୟ ହେବ ?” ଏସବୁ ଶୁଣି ବଡ଼ ଝିଅ ବହୁତ କାନ୍ଦିଥିଲା । ତା’ପରେ ଯୋକ୍ତା ଆସନ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଇ ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଭାଇଙ୍କ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ କରି ସବୁ ପ୍ରଶ୍ନର

ମାମାଂସା କରି ସୁରୁଚି ଆନନ୍ଦରେ ଫେରିଥିଲେ ।

ଦେହତ୍ୟାଗର ତିନି ଚାରି ଦିନ ତଳର ଘଟଣା । ସକାଳେ ନିଜ ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି ଚୈତନ୍ୟ ଚରଣ ଗାଧୋଇଲା ସମୟରେ ତାଙ୍କ ଗାଧୁଆ ଟବ୍ ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇଥାନ୍ତି । ମୁହଁରେ ଠାକୁରଙ୍କ ଗୀତ “ଦୟାଲୁ ଠାକୁର ଆଜି, ମନକଥା ଘେନାକର” କହି କହି ଚୈତନ୍ୟଙ୍କ କୋଳରେ ଢଳି ପଡ଼ିଲେ । ତାଙ୍କର ଚେତା ନ ଥିଲା । ତାଙ୍କୁ ଡାକ୍ତରଖାନାକୁ ନିଆଗଲା । ୨/୩ ଦିନ ସେପରି ଅଚେତ ଅବସ୍ଥାରେ ରହି କାର୍ତ୍ତିକ ଶୁକ୍ଳ ଦ୍ଵାଦଶୀରେ ସେହି ପୁଣ୍ୟମୟୀଙ୍କ ପୂତ ଅମର ଆତ୍ମା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ନିତ୍ୟଲୋକକୁ ଗମନ କରିଥିଲା । ମରିବା ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କ ଅଚେତନ ଅବସ୍ଥାରେ ମଧ୍ୟ ହାତଟି ଚାମର ଦୋଳାଇଲା ପରି ହେଉଥାଏ । ସତେ ଯେପରି ସେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଆରତୀ ଚାମର ଢାଳୁଛନ୍ତି ।

ମନୋରମାଙ୍କ ନିଜସ୍ଵ ଭାଷା -

ଏତେ ଶୀଘ୍ର ବୋଉ ସବୁ ଜଞ୍ଜାଳ ତୁଟାଇ ଠାକୁରଙ୍କ ପାଖକୁ ଚାଲିଯିବ ଏହା ମୋର ଧାରଣାର ଅତୀତ ଥିଲା । ଆମେ ତା’ରି ଗର୍ଭଜାତ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ତା’ର ସମସ୍ତ ଆଚରଣ ଆହରଣ କରି ପାରିନାହୁଁ । ସନ୍ତାନ ହିସାବରେ ଗର୍ବିତା ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତା’ର ସମସ୍ତ ସଦ୍‌ଗୁଣର ଅଧିକାର ପାଇ ପାରିନାହୁଁ । ତେଣୁ ଠାକୁରଙ୍କ ପାଖରେ ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା, ଆମକୁ ତାର ମନୋମତ କରି ଗତି ତୋଳନ୍ତୁ - ଇତି

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତା

ମନୋରମା ଦାସ

ସଂଗ୍ରାହିକା - ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତା ବନଲତା ମହାନ୍ତି, ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

ଶ୍ରୀଚରଣ ତଳେ ଜଣାଏ ପ୍ରଣତି

ଆସ ହେ ସୁନ୍ଦର ନିଗମ ଠାକୁର

ଘେନ ଦାନ ପୂଜା ଆଳି

ଆସ ଭଗବାନ ଅଜ୍ଞାନ ଅନ୍ଧାରେ

ଜ୍ଞାନର ଦୀପାଳି ଜାଳି ॥୦॥

ତୁମେ ଜ୍ଞାନୀଗୁରୁ ପତିତପାବନ

ତୁମ ପଦ ପୂଜି ଜୀବ ହେଉ ଧନ୍ୟ

ତୁମ ଦିଆ ପଥେ ଚାଲିବି ନିରନ୍ତେ

ତୁମ ନିରିଦେଶ ପାଳି ॥୧॥

ଭୁଲି ଭବ ଦୁଃଖ ବିପଦ ବିଷାଦ

ନୟନ ବାରିରେ ପଖାଳିବି ପାଦ

ତୁଟି ଯିବ ମୋର କୋଟି ଜନମର

ସକଳ କଲୁଷ କାଳି ॥୨॥

ହେରିବି ଜଗତେ ତୁମରି ବିକାଶ

ସବୁରି ଅନ୍ତରେ ତୁମରି ପ୍ରକାଶ

ପୂର୍ଣ୍ଣ କର ମୋର ଏତିକି ସାଧନା

ଅମର ଆଶିଷ ଢାଳି ॥୩॥

ଶ୍ରୀଚରଣ ତଳେ ଜଣାଏ ପ୍ରଣତି

ତୁମ ବିନେ ମୋର ନାହିଁ ଆନ ଗତି

ତୁମେ ଏକା ମୋର ପ୍ରାଣର ସଙ୍ଗାଳି

ମୋ ଜୀବନ ଗଳାମାଳି ॥୪॥

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତ

ଶ୍ରୀ ଚିନ୍ତାମଣି ବାରିକ

ବାରିପଦା ଶାଖା ସଂଘ

ତୁମ ଲୀଳା... ତୁମ ମାୟା

ସେ ଦିନର ଘଟଣାରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶ ବିସ୍ମିତ ହୋଇଥିଲେ । ଏବେ ବି ଭାବିଲେ ବିଶ୍ୱାସ କରି ପାରନ୍ତିନି ଯେ ସତରେ ଘଟଣାଟି ଘଟିଥିଲା । ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନର କେତେ ଘଟଣା ଘଟେ ; କିଛି ଛୋଟ କିଛି ବଡ଼ । ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶଙ୍କୁ ପ୍ରାୟ କୌଣସି ଘଟଣା ଅଭାବିତ, ଅସମ୍ଭବ ମନେ ହୁଏନି । କିଛି ଘଟଣା ସହଜ, ସାଧାରଣ ମନେ ହେଲେ ବି ଚମତ୍କାର ପରି ଲାଗେନି ବା ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶଙ୍କୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଚକିତ କରେନି । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ ସେମାନଙ୍କର ଭାବବିହ୍ୱଳ ଅନୁଭୂତି ବର୍ଣ୍ଣନା ଶୁଣିଲେ ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶଙ୍କୁ ଲାଗେ **Just a coincidence** ବା ଅଧିକ ଭାବପ୍ରବଣତା ।

ହେଲେ ସେଦିନ ଘଟଣା ଥିଲା ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶଙ୍କ ପାଇଁ ଅଲଗା ଅନୁଭବ । ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ଘଟଣାଟି ଅତି ସାଧାରଣ । ଗତ ଫେବୃଆରୀ ମାସରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶ ନିଜ ପରିବାର ସହ ପୁରୀ ଯାଇଥିଲେ । ଫେରିବାର ପୂର୍ବ ଦିନର କଥା । ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶଙ୍କର ସ୍ୱାମୀ ଅପରାହ୍ନ ୪/୪.୩୦ ରେ ଘରେ ତାଙ୍କର ପର୍ସଟି ଖୋଜି ପାଇଲେନି । ପ୍ରଥମେ **casually** ଖୋଜା ଚାଲିଲା । ତାପରେ ଘରର ସମସ୍ତେ (ପ୍ରାୟ ୮ ଜଣ) **seriously** ଖୋଜିବାରେ ଲାଗିଲେ । ଘରର ଅନ୍ଧି, ସନ୍ଧି, ଖଟତଳ, କୋଣ, ଅନୁକୋଣ ଏପରିକି ଛାତ ଉପର, ବଗିଚାର ଗଛ ପତର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖୋଜା ସରିଲା । ତଥାପି ପର୍ସଟି ମିଳିଲାନି ।

ପର୍ସଟି ତାର ପୂର୍ବ ଦିନ ରାତି ୯.୩୦ ରେ **use** ହୋଇଥିଲା । ଘରପାଖ ଏକ ଦୋକାନୀକୁ ପର୍ସ ଖୋଲି ଟଙ୍କା କାଢି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଦୋକାନୀରୁ ଘର ମାତ୍ର ୫ ମିନିଟର ରାସ୍ତା । ରାସ୍ତାରେ ଗହଳି ଚହଳି କମିଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ସେତେବେଳେ ପକେଟ୍‌ମାର ହେବା ବା ରାସ୍ତାରେ ପଡ଼ିଯିବା ପ୍ରାୟ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ପର୍ସଟି ସାଧାରଣତଃ ଫୁଲ୍ ଉପରେ ହିଁ ରଖାହୁଏ । ସେଦିନ ସକାଳେ କେବଳ ଚାକରାଣୀଟି ଘରକୁ ଆସିଛି ଓ କାମ ସାରି ଘଣ୍ଟେ ଦେଇଯିବା ପରେ ଯାଇଛି । ସେଦିନ ଦ୍ୱିପ୍ରହରରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶଙ୍କର ବାପଘର ପରିବାରର ଲୋକମାନେ (ପ୍ରାୟ ୭ ଜଣ ତାଙ୍କୁ ଦେଖା କରିବାକୁ ପୁରୀ ଆସିଥିଲେ) ଭୁବନେଶ୍ୱର ଫେରିଯାଇଛନ୍ତି । ତା'ଛଡ଼ା ଘରକୁ ଆଉ କେହି ଆସି ନାହାନ୍ତି ବା ଯାଇନାହାନ୍ତି । ଚାକରାଣୀଟି ବହୁତ ପୁରୁଣା ଓ ବିଶ୍ୱାସୀ । ତାକୁ ସନ୍ଦେହ କରା ଯାଇନପାରେ । ବାପଘର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସନ୍ଦେହ କରିବା ଅସମ୍ଭବ । ତେବେ ମନକୁ ବୁଝାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ **phone** କରି ପଚରାଗଲା ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କ ଜିନିଷପତ୍ର ତନ୍ମୁ ତନ୍ମୁ କରି ଖୋଜିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଗଲା ।

ପ୍ରାୟ ୪ ଘଣ୍ଟା ଖୋଜା ସରିବା ପରେ ମଧ୍ୟ ପର୍ସର କୌଣସି ପତ୍ତା ମିଳି ନ ଥିଲା । ଯେପରି ପବନରେ ଏହା ମିଳାଇ ଯାଇଛି । ଘରର ସମସ୍ତେ ସ୍ଥିର ନିଶ୍ଚିତ ହେଲେ ଯେ ପର୍ସଟି ଘରେ ନାହିଁ । କେଉଁଠି ହଜିଯାଇଛି ଯଦି ବା କେମିତି, କେଉଁଠି ହଜିଲା ତାର କୌଣସି **logical answer** କାହାରି ପାଖରେ ନ ଥିଲା । ପର୍ସ ଭିତରେ ଥିଲା କିଛି ଟଙ୍କା, ୨ଟା **Indian Credit Card**, ୩ଟା **American Credit Card** ଓ **Driver License** । ହଠାତ୍ ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶଙ୍କର ମନେ ପଡ଼ିଲା, ପର୍ସରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ **Credit Card Use** କରି **Air India** ରେ **Online Ticket** କିଣା ହୋଇଥିଲା । **Ticket** ରେ **Mention** ହୋଇଥିଲା, **Boarding** ବେଳେ **Use** ହୋଇଥିବ । **Credit Card** ଦେଖେଇବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ । ଏ କଥା ମନେ ପଡ଼ିବା କ୍ଷଣି ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶ ଓ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ବହୁତ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ।

ପର୍ସ ହଜିବାର ବ୍ୟସ୍ତତା **shift** କଲା **Credit Card** ଉପରକୁ । **Air India** ର **Customers Service** ବହୁତ ଖରାପ । କିଛି **Problem** ପାଇଁ କୌଣସି **Defined Procedure** ନାହିଁ, କେହି **Properly Guide** ବି କରିପାରିବେନି । ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ **Air India** କୁ **Phone** କରିବା **Police Station** କୁ ଯାଇ କେମିତି **FIR** ଦେବା, ସାଙ୍ଗସାଥୀଙ୍କୁ **Phone** କରି କାହାର ଚିହ୍ନଟଣା **Air India** ରେ କାମ କରନ୍ତି ବାହାର କରିବା ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି କାମରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିବା ବେଳେ ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶ ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲେ ଯଦି କାଲି ଯାଇ ନ ପାରିବେ, ତେବେ ପରକୁ ପର କଣ ସବୁ ଅସୁବିଧା ହେବ ।

ଏତେ ସବୁ ବ୍ୟସ୍ତତା, ଅସ୍ଥିରତା, ମନସ୍ତାପ ଚାଲିଥିବା ବେଳେ ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶ ଯେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ମନେ ପକାଇ ନାହାନ୍ତି ତା ନୁହେଁ । ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶଙ୍କ ମନ ଯଦି ବା ଚାହୁଁଥିଲା ପର୍ସଟା ମିଳିଯାଆନ୍ତା କି, ତଥାପି ଏତେ ଖୋଜା ସରିଥିବା ଯୋଗୁ ଆଉ ବିଶ୍ୱାସ ନ ଥିଲା । ଠାକୁରଙ୍କୁ ସିଧାସଳଖ କିଛି ମାଗିବା ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶଙ୍କ ପ୍ରକୃତିବିରୁଦ୍ଧ । ଏମିତି ହଜାର କଥା ତାଙ୍କ ମନ ଚାହୁଁଲେ ବି ଠାକୁରଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲାବେଳେ କିଛି ମାଗିବାରେ ସେ ବହୁତ ସାବଧାନ । କିଏ ଜାଣେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଯାହା ମାଗୁଛନ୍ତି ତାହା ତାଙ୍କ ପାଇଁ କେତେ ଭଲ, କେତେ ମନ୍ଦ । ତେଣୁ ପ୍ରାୟ

ସବୁବେଳେ ସେ କୁହନ୍ତି, “ଠାକୁର ତୁମ ଇଚ୍ଛା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଉ ।” ବିଶ୍ୱାସ ବି କରନ୍ତି ଯେ, “ ଠାକୁର ଯାହା କରନ୍ତି ଭଲ ପାଇଁ” (ଅବଶ୍ୟ ବେଳେ ବେଳେ ବୁଝି ପାରନ୍ତିନି ଠାକୁର ଯାହା କଲେ, କଣ ଭଲ କଲେ ? ଏଇ ଯେମିତି ସେତେବେଳେ ବୁଝି ପାରୁ ନ ଥିଲେ । ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହଜି କଣ ଭଲ ହୋଇଛି ।)

ତେବେ ଯେତେବେଳେ ବ୍ୟସ୍ତତା ବଢ଼ି ଚାଲିଲା, କାଲି ଯାଇ ହେବ କି ନାହିଁ ସ୍ଥିରତା ନ ଥିଲା; ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶ ଠାକୁରଙ୍କୁ ନ ମାଗି ରହିପାରିଲେନି । “ଠାକୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତ ହଜିଲାଣି କେଉଁଠି ତାର ପତ୍ନୀ ନାହିଁ । ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତ ତୁମେ ଯାହା କରି ଆଣି ଘରେ ରଖି ପାରିବନି । ତେବେ ଦୟା କରି କାଲି ଯିବାବେଳକୁ କିଛି ଯେପରି ଅସୁବିଧା ନ ହୁଏ, ସେଇମିତି କିଛି କର ।”

ଠାକୁରଙ୍କୁ ମାଗିଲେ ବି ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶ କିନ୍ତୁ ସ୍ଥିର ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇପାରୁ ନ ଥିଲେ । ଏତେ ନିର୍ଭରତା ବି ତାଙ୍କର କାହିଁ ? ତାଙ୍କ ମନ ଆଶଙ୍କାରେ ଭରି ରହିଥାଏ । ଭାବୁଥାନ୍ତି ଅସୁବିଧା ହେବାର ନ ଥିଲେ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହଜି ନ ଥାନ୍ତା । ପାସପୋର୍ଟ, ଭିଜା, Ticket ଅଲଗା ଜାଗାରେ ଥିବା ବେଳେ Credit Card ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନ ଥାନ୍ତା । Air India ବାଲା ହଜରାଣ ହିଁ କରିବେ, ଠାକୁର କଣ କରିବେ ?

ରାତି ୯.୩୦ ବାଜି ଯାଇଥିଲା । ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ Police Station ଯାଇ FIR ଦେବାକୁ ସଜ ହେଉଥାନ୍ତି । ଘରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ମନ ଖରାପ । ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶଙ୍କ ଶୁଶୁର ଠାକୁର ଘରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥାନ୍ତି । ହଠାତ ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶଙ୍କ ପୁଅ ପାଟି କଲା, “ବାବା, ଏଇଠି ତୁମର କଳା ପର୍ଯ୍ୟାୟ ।” ସମସ୍ତେ କଥାଟିକୁ ଶୁଣିଲେ ବି ଅବିଶ୍ୱାସ ସହ ଏକ ସମୟରେ ପଚାରିଲେ, “କଣ କହିଲୁ ?” “ ବାବାଙ୍କର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଇଠି ରଖା ହୋଇଛି ” ବୋଲି କହି ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶଙ୍କ ପୁଅ ଗୋଟିଏ ଜାଗାକୁ ଆଙ୍ଗୁଳି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କଲା । ସମସ୍ତେ ଦୌଡ଼ି ଆସି ଦେଖିଲେ ମଝି ଶୋଇବା ଘରର କବାଟ ଉପରେ ଥିବା ଛୋଟିଆ ଝରକା ଭଳି ଜାଗାଟିରେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଆ ହୋଇଛି । ଜାଗାଟି ଏମିତି, କେହି କେବେ ବି ଭାବି ପାରିଲେନି, ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏମିତି ଜାଗାରେ ରଖା ଯାଇପାରେ !

ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏମିତି ଅଜବ ଜାଗାରେ କେମିତି ରହିଲା ବୋଲି କେହି ଭାବି ପାରିଲେନି । ସେ ବିଷୟରେ ବେଶୀ ନଭାବି ସମସ୍ତେ ଆନନ୍ଦ ହେଲେ, ଭଗବାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଲେ ଓ ଆଶ୍ଚସ୍ତ ହେଲେ ।

ଘଟଣାଟି ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶଙ୍କୁ କିନ୍ତୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଚକିତ କରିଦେଲା । ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୪ ଘଣ୍ଟା ଧରି ତନ୍ମୁ ତନ୍ମୁ ଖୋଜା ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଯେତେବେଳେ ମିଳି ନ ଥିଲା, ହଠାତ – ଏମିତି ଜାଗାରେ କେମିତି ମିଳିଲା ? ଏଇଟା କଣ ଠାକୁରଙ୍କ ମାନ । ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶଙ୍କ Challenge କୁ କ’ଣ ଠାକୁର ସ୍ୱୀକାର କଲେ ! ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶଙ୍କର ଅନୁଭୂତିଟିଏ ହେଲା ନାହିଁ ବୋଲି ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶ ସବୁବେଳେ complain କରୁଥିଲେ । ଆଜି କଣ ସେଇ ଇଚ୍ଛା ଠାକୁର ପୂର୍ଣ୍ଣ କଲେ ! ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ଭାବ ବିନିମୟରେ ଅନୁଭୂତି ବର୍ଣ୍ଣନା ଶୁଣିବା ବେଳେ ମନେ ମନେ criticise କରୁଥିବା ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶଙ୍କୁ କଣ ଏଇଟା ଗୋଟେ ଶିକ୍ଷା !

ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶ ଘଟଣାଟିକୁ Just a coincidence ବୋଲି ଭାବି ପାରିଲେନି । ଏଇଟା ଠାକୁରଙ୍କ ଲୀଳା ହେଉ ବା ମାୟା ହେଉ, ତାଙ୍କୁ ଲାଗିଲା ଠାକୁରଙ୍କ ଦୟା । ଘଟଣାଟି ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଅଧାବୁଝା, ଅଧା ଅବୁଝା । ମନ କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ନିର୍ମଳ ଆନନ୍ଦରେ ଭରି ଉଠିଥିଲା । ଜୀବନରେ ଗୋଟିଏ ହେଲେ ତାଙ୍କର ବି ନିଜସ୍ୱ ଅନୁଭୂତିଟିଏ ଅଛି । ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶ ଭାବନ୍ତି, ଏଇ ହୁଏତ ଆରମ୍ଭ ହେଲା, ଆଗକୁ ଆହୁରି କେତେ ବାକି..... ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଗ୍ରୀତା

ଶ୍ରୀମତୀ କଞ୍ଚନା ଦାଶ

ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ

My dear Child! Don't feel disappointed. Feel strong. Don't think yourselves low or week. Always think that you are sons of the Mother. You cannot be base in any way. Particularly, those who have obtained the Guru's grace have nothing to worry. The Mother will certainly come and take you up in her lap. Can the devoted wife neglect her husband's most beloved sons?

- Shri Shri Thakur

The Great Shaiva Tinan

India is the land of many pilgrimage centers. Southern India has numerous places of religious importance. However, many places of culture in northern India have become extinct due to frequent foreign invasions. Today, the famous architecture of Mathura and the glorious temples of Gandhara are present merely in the pages of history. In reality, hardly anything is left of them. On the other hand, southern India is still an abode of temples. The foreign invaders had to face countless hurdles while crossing the Vindhya mountain range to reach southern India. That is why many of the temples and architecture of southern India are still intact. Many of the pilgrimage places that Sri Chaitanya visited five centuries ago are still recognizable. These places are not solely places of worship of Gods, but also a place where the love and affection of devotees bring forth unbelievable miracles. Almost all the pilgrimage places are associated with the extraordinary life stories of saintly persons and are therefore holy places for the devotees.

We come across Kalahasti station while travelling on the meter gauge train from Ranigunttha junction of the Arakonam branch. Kalahasti is also known as Sripuram. Here, between two mountains lies a very old Shiva temple. Lord Shiva is present here in the idolized form. To the south west of the main temple is the abode of Devi Durgamba. Further south is the Kapaleswara Shivalaya. The following story describes the reason behind the unique process of worshipping Lord Kapaleswara.

Years ago, a boy named Tinan was born to a tribal family in the village of Udipur. This village lies within Sripuram region. Born into a hunter's family, Tinan's profession was deer-hunting. From a very young age, he had become a fearless and expert hunter. One day in the forest, Tinan hit a wild boar with his arrow. He pursued the wounded animal deep into the forest. He was unable to find the animal even after a lot of searching - moreover he got lost in the dark forest. Dusk had fallen in the meantime. Searching aimlessly hither and thither for a way back into his village, Tinan found a stone house within the forest and took shelter there for the night.

The next day in the light of the morning, Tinan was puzzled to find that the place where he had taken refuge was not any man's abandoned home, but the place of God. Tinan experienced an extraordinary feeling of devotion within his soul seeing the image of Gangadhara, Lord Shiva, inside the cottage. Who is this deity? What is the proper procedure of praying to him? What are his powers? These thoughts never enter a true devotee's mind and heart. They only feel one thing - that they are the servants of the Lord and '*Mat Praananathestu sa eba na parah*' (He is my Lord and I have none other than Him). Tinan was also this kind of devotee. He had no problems in finding the path back to his village in the daylight. He returned home in due time. Since he realized that the image in the cottage was that of a Hindu deity, only a Brahmin priest could perform the rituals of His worship. A hunter's son had no right to perform the rituals or take part in them. Thus, wasting no more time, he left the place to go back to his hunter's village. But his soul? His soul was left behind in the empty Shivalaya in the middle of the forest.

This groundless gratuitous love between a deity and a devotee remained hidden for innumerable days. The family and friends of Tinan had no idea about who had stolen his heart. Similarly, the priests at the Shivalaya also did not know that their deity was tied to a new devotee by the string of his unshakeable affection. Days went on and the child Tinan grew up into a young man. He did not follow the dictates of his tribe to marry and start a family. Due to some unforeseen inspiration, he stayed a strong Brahmachari. Wise people have said '*Raagahina jana bhaje sashtre aagyaya*' [Devotion less person engages in ignoring the scriptures]. At this stage, the kind of rites and rituals that pleases the deity have to be learnt from the knowledgeable persons and from the Shastras. Also, anyone who becomes a devotee of the Lord Shiva, who resides in cremation grounds, must have to let go of their conscience! Due to Tinan's deep and unwavering affection for Lord Shiva, he was unaffected by and unattached to any of the worldly pleasures. This is the sign of true love. Once your heart gets truly attached to something, will it ever love anything or anyone else? Tinan's heart was filled with love for his God, Lord Shiva. So it can be deduced that there was no place left for a wife and kids in his already full heart.

Tinan was not unaware of the rituals of the Hindu society. He was an untouchable hunter. It was forbidden for him to even enter the periphery of a temple to have a glimpse of its deity, let alone perform the actual rites of worship. But he could not control the urges of his heart and soul any longer. He used to come to his deity's temple every day in secret to see Him. Needless to say, the doors of the temple must have been made up of such materials (like logs of wood, or bamboo sticks) that made the image of the deity inside visible even when the doors were locked. The priests used to come twice daily to perform the rituals and then return to the village. The temple was empty the rest of the time. Whenever he had any spare time, Tinan would come to the empty temple to see his deity to his heart's content. Slowly, his desire started to grow. The priests had so many ingredients to use in the prayer rites of his Lord - how could he, a poor hunter, be able to afford all those? But to come to his deity empty-handed everyday was hurtful for the devoted boy Tinan. He did not want to offer only flowers and leaves of stone-apple anymore. He wanted to offer *bhog* (food) to his Lord. Tinan did not have a family or any worldly desires, but he was still a hunter. He had been unable to forgo hunting. It was his profession and his means of earning a living. He may also have to look after his parents in their old age. Without the means to get anything else, the devotee Tinan started to offer the foremost part of the flesh of his hunted deer to his deity, Lord Shiva. After his daily prayers, he always used to take away the uncooked meat. He had an inkling that his way of prayers will not be acceptable by the rules and regulations set by the pious people. He also knew that if he ever got caught, not only will his life be in grave danger, but his visits to his deity will come to an end too. In spite of his extreme carefulness, one day Tinan got caught.

Near the temple yard where Tinan used to offer raw meat, traces of blood and flesh used to be left behind sometimes. One day, the priests noticed it. At first, they didn't give it much thought, thinking that it might be the work of wild cats or some other animals from the forest. But they got suspicious when they found the similar traces of blood at the same place day after day. What was going on? They decided to hide inside the temple one night to unravel the mystery. Kapaaleswar had more than one priest. This implied that the glory of the Lord spread far and wide even though the temple was located deep within the forest. He was the beloved deity of the villagers - it was evident that the Brahmins and the priests were more than eager to catch the culprit responsible for this.

There was no specific time for Tinan to offer his prayers to his Lord. He used to wait for a perfect opportunity after his day of hunting. Finding the temple empty, he used to immerse himself in the worship of his lord. Similarly, that day Tinan reached the temple yard after everyone else had left. In his hand, wrapped up in leaves, was the fresh meat of some animal, and on his shoulders were his bow and his quiver full of arrows. It was not the time for the regular prayers and he knew that the priests did not usually stay in the temple after the end of the prayer rites. The doors of the temple were closed as usual. Thus, looking at his deity with his unsatisfied eyes, he fell deep into meditation. The priests hiding inside the temple kept looking, astounded at the young hunter and his devotion. In a way this was also the grace of Lord Mahadeva Shiva towards the priests. Why else would the priests not have stopped Tinan right at the beginning? This way, they got a chance to view Tinan's divine feelings towards his Lord. Apart from that, the priests did not have the heart to disturb the meditation of the deeply meditating Tinan. After his meditation, when Tinan started to leave the temple grounds with the raw meat, the priests caught hold of him. They had learnt and understood the rites and rituals of deity worship. They knew that Tinan's way was not acceptable and that he had committed a sin. Thus, it was also not wrong on their part to decide on the culprit's punishment.

Tinan had nothing to say in his defense. He had been caught red-handed. Hence, he bore the wrath of the priests silently and got mentally prepared to accept whatever harsh punishments they meted out. During those times, in the conservative south, this kind of audacity would have been given a death sentence. May be the priests also would have decided upon a similar fate for Tinan. Thus, this devotee's deity could not remain silent any longer. Tinan was a hunter. According to the sacred Hindu code, it was a grievous crime to abandon his own line of work and indulge in someone else's. It was the duty of the society to prevent any other member of the lower cast to get encouraged by this heinous incident and

repeat the same mistake. But special circumstances warrant special rules - even our traditional and conservative Hinduism doesn't deny that. Tinan had earned that special treatment - Lord Shiva Himself provided the proof of that.

In the middle of the argument, one of the priests' eyes wandered into the interiors of the temple. Oh! What a terrible sight that was! Blood ran in rivulets down the deity's face from one of His eyes. After that, the same eyeball burst and they could see the flesh flowing out along with the blood. Hearing the terrified cries of the priest, the others turned their attention towards the idol of the deity - the sight made them all tremble. What an unlucky omen! What was going to happen now! None can imagine the amount of pain in the devoted soul of Tinan after seeing the plight of his beloved Lord. He immediately took his arrow, dug out his own eye and set it in the empty eye-socket of the idol of his Lord Mahadeva. "See through my eyes" - this was his dearest wish. Overtaken by the pain he felt for his Lord losing His eye, Tinan did not think twice about the mad treatment of giving up his own eye. To provide proof of Tinan's true devotion, in the next moment, the other eye in the idol of the deity also burst open and blood started flowing from it too. Tinan, madly devoted to his Lord, did not hesitate a second before tearing out his other remaining eye with his arrow. Being blind now, he could not put his eye in the other empty eye-socket of his beloved deity. Thus, he held out his fresh-cut eye in his own hands, saying, "My Lord! Take this as a gift from your devoted servant. Please let the light of my eyes Yours - that will make my life the most blessed."

We know from the Shastras that the Almighty God is unattached. Due to this, He is silent near us. He becomes real and alive only by the depth of the devotee's feelings and his worship. The love that a devotee has for his beloved deity is what makes the deity alive. Tinan's single-minded devotion and the depth of his love for his Lord Shiva was what had awoken the deity within the idol. So, when Tinan raised his hand with his eye in it, his beloved Lord also reached out to lovingly touch His dear devotee. With that divine touch, light filled the eyes of the blind Tinan - he got his eye-sight back and with his heart full of love, he could see his beloved Lord right in front of him.

Suspicious people might think - did Tinan really get back his eyesight or did his Lord give him hope and say, '*Divya dadaani te chakhyu*' (I am giving you divine vision). Ordinary people do not understand so many things. May be they did not want this truly devoted person to remain blind, and thus, spread the story that he got his human eyesight back. Nobody knows the real story. Still, we believe that nothing is impossible for the Almighty God. He makes the dumb talk and gives the cripple the power to cross mountains. Could He not have given Tinan's eyesight back to him? Of course He could have. But if He did or did not was His divine wish.

Irrespective of whether Tinan got his eye-sight back, there was no doubt in the minds of the priests about his devotion to Lord Shiva. In the same Kapaleswara temple of Sripuram, till today there is a huge image of the hunter Tinan. The deity and the devotee get worshipped together in this place. It is doubtful whether the original divine idol of Lord Shiva that Tinan had lost his heart and soul to still remains in the temple. But the memory of Kapaleswara and Tinan is persistent. Till today, Kapaleswara Shiva is offered raw meat as holy offerings. The rites of worship here are not governed by the Shastras. The way of worship is still the same as performed by the hunter Tinan in those olden days. Kapaleswara might not be the property of every common man anymore - He is probably now the sole property of His beloved hunter Tinan.

Source: '*Dibya Darshan*' - 12 year 2nd edition (Dwitiya Shankhya) - 1368 year Shravana, Author: Maa Narayani Devi.

Translated by
Shri Shri Thakur Charanashritaa
Shrutabidya Tripathy
Ekamra Saraswata Sangha

ଭଲ ପାଇବାର ଆଦର୍ଶରେ ଆମର ଜୀବନ ଗଠନ

ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନ ବଡ଼ ରହସ୍ୟମୟ, ଯାହା ହେଉ ଆମେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଜଗତରେ ସଂଘର ଆଶ୍ରୟ ନେଇଥିବାରୁ, କେତେଗୁଡ଼ିଏ ନିୟମ ପାଳନ କରୁଥିବାରୁ, ସଦଗ୍ରହ ପାଠ କରୁଥିବାରୁ, ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସେବାପୂଜା କରୁଥିବାରୁ, କିଛି କିଛି ଭଲ ପାଇବା କ'ଣ ଜାଣି ପାରିଛେ । କିନ୍ତୁ ସ୍କୁଲରେ ଠିକ୍ ଠିକ୍ କରି ହେଉ ନାହିଁ, ଯାହା ଠାକୁର ଚାହାଁନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଚିଠି ୨ୟ ଖଣ୍ଡ, ୨୩ ନଂ ରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି : -

ଭଲ ପାଇବାର ପାତ୍ର ଅଯୋଗ୍ୟ ବା ହୀନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଅପର ପକ୍ଷର ଭଲ ପାଇବା ଜୋରରେ ତା'ର ମଧ୍ୟ ଉତ୍କର୍ଷ ହୋଇଯାଏ । ଭଲ ପାଇଲେ ଯେପରି ଚିତ୍ତର ଉତ୍କର୍ଷ ହୁଏ ଭଲ ପାଇବା ପାଇଲେ ମଧ୍ୟ ସେଇପରି ଚିତ୍ତର ଉତ୍କର୍ଷ ହୋଇଥାଏ । ଖାଣ୍ଟି ପ୍ରେମ ବା ଭଲ ପାଇବା ମଧ୍ୟ ବହୁ ସୌଭାଗ୍ୟର କଥା । ମୁଁ ଏହି ଭଲ ପାଇବାର କଥା ହିଁ ପ୍ରଚାର କରିବାକୁ ଚାହେଁ । ମୋ ଶିଷ୍ୟଭକ୍ତମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସାଧନ ଭଜନ କରି କେହି କିଛି ପାଇ ନାହାନ୍ତି । ଯାହା କିଛି ପାଇଛନ୍ତି ବା ପାଉଛନ୍ତି ମୋତେ ଭଲ ପାଇ । ସୁତରାଂ ଭଲ ପାଇବା ହିଁ ଅସଲ । ତୁମେମାନେ ମୋତେ ଭଲ ପାଇବାକୁ ଅଭ୍ୟାସ କର । ସେଥିରେ ହିଁ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କର ସବୁ ହେବ ।

ଜନ୍ମ ପରେ ବାପା ମା'ଙ୍କର ଭଲ ପାଇବାରେ ଆମେ ପଢ଼ିଲୁ ଓ ଶିଖିଲୁ । ପାଠପଢ଼ା ସମୟରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ଭଲ ପାଇ ବିଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷା କଲୁ । ତାରି ଭିତରେ ମୋ କଥା କହୁଛି । ଆମ ଗାଁରେ ବାଲାଜୀ ରାଜୁ ଭାଇ ଆଆନ୍ତି ଦିଗପହଣ୍ଡିରେ । ଦିଗପହଣ୍ଡିରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ କିଛି କିଛି ସେବା, ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତି କେତେ ଜଣ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ନେଇ । ତାଙ୍କଠାରୁ ଆମର ବଡ଼ ଭାଇ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଜାଣିଲେ ଓ ସେ ବିଗ୍ରହ ରଖି ପୂଜା କରୁଥାନ୍ତି । ମୁଁ ଛୋଟ ଥିଲାବେଳେ ପୂଜାକୁ ଯାଏ । ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ସମ୍ମିଳନୀକୁ ମଧ୍ୟ ଯାଏ । ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଭାଇଙ୍କୁ ଭଲ ଭାବେ ଜାଣେ । ତାଙ୍କର ଗୁରୁଭାଇ ମାନଙ୍କୁ ଭଲ ପାଇବା, ସାଜସଜ୍ଜା କରିବା, ନାନା ପ୍ରକାର ପ୍ରସାଦ ଦେଇ ଠାକୁରଙ୍କୁ ତଥା ଗୁରୁଭାଇମାନଙ୍କୁ ଆପ୍ୟାୟିତ କରିବା ଅତୁଳନୀୟ । ନାରାୟଣୀ ଦେବୀଙ୍କୁ ଏକାମ୍ର ସାରସ୍ୱତ ସଂଘରେ, ସାମନ୍ତରାପୁର, ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରେ ଦେଖୁଛି । କଥା ମଧ୍ୟ ହୋଇଛି । ସେ ମଧ୍ୟ ଥରେ କହିଛନ୍ତି ଠାକୁରଙ୍କ ସଂଘପୂଜା ଯଦି ପାଇଛ, ଜୀବନରେ ଛାଡ଼ିବ ନାହିଁ । ତାଙ୍କର ଏକାଦଶାହରେ ମଧ୍ୟ ଆମ ସଂଘ ତରଫରୁ ଟଙ୍କା ଧରି ଆସିଥିଲା । ସେହିଦିନ ଶୁଣିଥିଲି ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଭାଇଙ୍କ ମୁଖରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କିପରି ନାରାୟଣୀ ଦେବୀଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ ନେଇଥିଲେ । “ନୀଳାଚଳେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ନିଗମାନନ୍ଦ” ୨ ଖଣ୍ଡ ବହିରେ, ଠାକୁରଙ୍କୁ କିପରି ସେ ଭଲ ପାଉଥିଲେ, ସେସବୁ ଲେଖିଛନ୍ତି । ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ସତ୍‌ଶିକ୍ଷା ମନ୍ଦିର ହେଲା ଦିନଠାରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବ ଦିନକୁ ଦିନ ପ୍ରଚାର ଓ ପ୍ରସାର ହେବାକୁ ଲାଗିଛି ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ କୃପାରୁ ଆମେରିକାରେ ଆମେ ୧୬.୯.୨୦୧୪ ଠାରୁ ୩୧.୧୨.୨୦୧୪ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବା ଭିତରେ ସୁପ୍ରୀତ (ମୋର ୩ୟ ପୁତ୍ର) ଆମକୁ ଆମେରିକା ସଂଘରେ ଅର୍ଦ୍ଧଭୁକ୍ତ କରେଇ ଦେଇଥିବାରୁ ଉପସ୍ଥାନ ପଡ଼ୁଥିଲା । ଠାକୁରଙ୍କ ଆରତି, ସ୍ତବସ୍ତୋତ୍ର ବନ୍ଦନା ଓ ଆଲୋଚନା, ବହିପାଠ ଇତ୍ୟାଦି ଇଷ୍ଟରନେଟ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଦେଖି ପାରୁଥିଲୁ । ନିଗମ ସ୍ମୃତିମନ୍ଦିରକୁ ଯିବାର ଇଚ୍ଛା ଥିଲା ହେଲେ ସୁବିଧା ହେଲା ନାହିଁ । ଭବିଷ୍ୟତରେ ଠାକୁରଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ହେଲେ, ଆମଇଚ୍ଛା ପୂରଣ ହୋଇ ପାରିବ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତ

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ

ଭୁବନେଶ୍ୱର

ସବୁ ଭୁଲି ଭଜ ଜୟଗୁରୁ

ଭଜ ମନ ଭଜୁଥା ରେ ‘ଜୟଗୁରୁ’ ନାମ ।

କରମର ମଧ୍ୟେ ନାମ ଧରି ରଖୁବୁ

ସମର୍ପଣ ଭାବ ନେଇ ଭଜିବୁ ନାମ

ନିଗମ ସଂସାର ଲୋକ ଭାବି ମନରେ

ଚରଣେ ଶରଣ ନେବୁ ନାମ ଭଜି ରେ

ଜୀବ ଯିବା ବେଳେ ପରା ଯିବୁ ରେ ଏକା

ସବୁ ଭୁଲି ଭଜ ନାମ ଭବୁ ତରିବୁ

ଭଜିଲେ ପାଇବୁ ଗୁରୁ ଶ୍ରୀଭଗବାନ ॥୧॥

ନିଃଶ୍ୱାସର ତାଳେ ତାଳେ ଭଜି ଚାଲିବୁ ॥୨॥

ଅନ୍ତମେ ଲଭିବୁ ପରା ମୁକତି ଧାମ ॥୩॥

‘ଜୟଗୁରୁ’ ଭଜୁଥିବୁ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଚିତ୍ତରେ ॥୪॥

ଗୁରୁ ହାତ ଧରି ନେବେ ଏହି ଜନ୍ମରେ ॥୫॥

ଗୁରୁ ନାମ ଅଟଇତି ପଥକୁ ସଖା ॥୬॥

ଏଠି ଭଜିଲେ ଗୁରୁଙ୍କୁ ସେଠି ପାଇବୁ ॥୭॥

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତ

ନିର୍ମଳ ଚନ୍ଦ୍ର ଜେନା

ଚିତ୍ରୋଳ ଶାଖାସଂଘ

ଗୁରୁଧାମ ଦର୍ଶନର ଅନୁଭୂତି

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ନିଗମାନନ୍ଦ ସରସ୍ବତୀ ଦେବଙ୍କର ଅଶେଷ କୃପାରୁ ମୁଁ ମୋର ବହୁତ ଦିନର ଏକ ଅନୁଭୂତିରୁ ଠାକୁରଙ୍କର କୃପା କିପରି ପାଇଛି ତାହା ଲେଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି । ଗତ ବର୍ଷ ମୁଁ ମୋର ଝିଅ ଓ ଜ୍ଞାଇଁ (ଅଞ୍ଜନା, ଦୀପ୍ତିସ) ପାଖକୁ ଆମେରିକା ଯାଇଥିଲି । ଜ୍ଞାଇଁ ମୋତେ ବହୁତ ଜାଗା ବୁଲାଇ ଶେଷରେ ଆମେରିକାର ସମ୍ମିଳନୀରେ ଚାରିଦିନ ରହିବାର ସୁଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ତା’ପରେ ମୋର ଝିଅ ଗୋଟିଏ କିଛି ଲେଖିଦେବା ପାଇଁ କହିଲା । ବହୁତ ଦିନ ହେଲା ଇଚ୍ଛା ଥିଲା ଘଟଣାଟି ଲେଖିବି ବୋଲି । ଆମ ବାଲେଶ୍ବର ସାରସ୍ବତ ସଂଘର ସଭାପତି ଶ୍ରୀ ଧରଣୀଧର ମହାନ୍ତି ଭାଇ ଥିଲେ । ସେ ଆମ ଘର ଭାଇ (ଶ୍ରୀ ହରିଷ୍ଚନ୍ଦ୍ର ସାମନ୍ତରାୟ)ଙ୍କୁ କହିଥିଲେ, “ତୁମେ ଏହି ଅନୁଭୂତିଟିକୁ ମୋତେ ଲେଖି ଦେବ” କିନ୍ତୁ ଭାଇ ଲେଖିପାରି ନ ଥିଲେ । ଠାକୁର ତ ଅଭିର୍ଯ୍ୟାମୀ । ତେଣୁ ତାଙ୍କରି ଇଚ୍ଛାରେ ଆମର ଇଚ୍ଛା ପୂରଣ ହେଉଛି ।

ମୁଁ ଆମ ବାଲେଶ୍ବର ସଂଘର ଆସନ ମନ୍ଦିର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବା ଦିନଠାରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ନିଗମାନନ୍ଦ ସରସ୍ବତୀ ଦେବଙ୍କୁ ଏକମାତ୍ର ଗୁରୁ ଏବଂ ଇଷ୍ଟ ରୂପେ ବରଣ କରିଅଛି ଏବଂ ତାଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ‘ଜୟଗୁରୁ’ ସିଦ୍ଧମନ୍ତ୍ର ଗ୍ରହଣ କରିଅଛି । ଏବେ ଯାଏ ଠାକୁରଙ୍କର ମନମୁତାବକ ଶିଷ୍ୟା ହୋଇପାରିଲି ନାହିଁ । ତେଣୁ ମୁଁ ବହୁତ ଦୁଃଖିତ । କିନ୍ତୁ ଏହା ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କରି କୃପା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ତାଙ୍କୁ ଭଲ ପାଇବା ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ କୃପା ବିନା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ଆଲୋଚନାରୁ ଶୁଣିଛି ଯିଏ ଠାକୁରଙ୍କ କୃପାରେ ଥରେ ନାମ ଲେଖାଏ ତାର ଆଉ ଫେଲ୍ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଆମେ ଯେଉଁଠାକୁ ଗଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଆମର ପଛେ ପଛେ ଅଛନ୍ତି । ଏହା ହିଁ ମୋର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱାସ, କାରଣ ଏହା ମୋର ଅନୁଭୂତି ।

ମୋର ମା’ ବୈଷ୍ଣବଧର୍ମୀ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଗୁରୁ ଚରଣ ଦାସ ବାବାଜୀ ଥିଲେ, ଯିଏ ରାମଦାସ ବାବାଜୀଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ ଏବଂ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଚୈତନ୍ୟ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର ଅନୁଗତ ଶିଷ୍ୟ । ମୋର ମା’ କହୁଥିଲେ ଗୁରୁ କରିଲେ ଗୁରୁଧାମ ଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ହୁଏ । କଥାଟି ମୋର ମନରେ ଥାଏ କିନ୍ତୁ ବିଶ୍ୱାସ ନଥାଏ ଯେ ମୁଁ ଦିନେ ବାଂଲାଦେଶ ଯାଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଜନ୍ମସ୍ଥାନ “କୁତବପୁର” ଓ ତାଙ୍କର ଘର ଇତ୍ୟାଦି ଦେଖି ପାରିବି । ସବୁ ତାଙ୍କରି କୃପା । ହଠାତ୍ ଦିନେ ଶୁଣିଲି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସାର୍ବଭୋମ ସମ୍ମିଳନୀ କୁତବପୁରରେ ପଡ଼ିଛି । ମୋର ବହୁତ ଯିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଲା । ତାହାଥିଲା ୧୯୯୬ ମସିହା ଜାନୁୟାରୀ ୨୬.୨୭.୨୮ । ପଚାରି ବୁଝିଲି ଆମ ସଂଘରୁ ପାଞ୍ଚ ଛଅଜଣ ଯାଉଛନ୍ତି ୨୬ ତାରିଖ ସକାଳେ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଇପାରିଲି ନାହିଁ । କାରଣ ସେହି ଦିନ ମୋର ବଡ଼ ପୁଅ ଜଗଦୀଶର ପ୍ରଥମ ବିବାହ ବାର୍ଷିକୀ ଥିଲା । ସେ ତାର ସାଙ୍ଗସାଥୀମାନଙ୍କୁ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥାଏ । ବାପା ମା’ ଚାଲିଗଲେ ତା’ ମନରେ କଷ୍ଟ ହେବ, ତେଣୁ ତା’ର ପର ଦିନ ୨୭ରେ ଯିବା ପାଇଁ ସ୍ଥିର କଲି । ଆସନ ମନ୍ଦିରରୁ ଠିକଣା ଆଣି ଆସିଲି । ଘର ଭାଇଙ୍କୁ କହିଲି, “ଆମେ ଆସନ୍ତା କାଲି ବାଘାଯତିନରେ ଭୋର ୬ ଘଟିକାରେ ଯିବା” । ଆମ ଭାଇ ମଧ୍ୟ ରାଜି ହେଲେ ।

ତେଣୁ ୨୭ ତାରିଖ ଦିନ ଭୋରରୁ ଉଠି ଠାକୁରଙ୍କର ସେବାପୂଜା ସାରି ବାଘାଯତିନ ଟ୍ରେନ୍ ଧରିଲୁ । ମନେ ମନେ ଭାବୁଥାଏ ଆମେ କିପରି ଯିବୁ । ହାତ୍ତାରେ ଓହ୍ଲାଇ ଆମକୁ ସିଆଲଦା ଷ୍ଟେସନ ଯିବାକୁ ହେବ । ସେଠାରୁ ଆମେ କୃଷ୍ଣନଗର ଯିବା ପାଇଁ ଲୋକାଲ୍ ଟ୍ରେନ୍ ଧରିବାକୁ ହେବ । ଏହା ଭାବୁ ଭାବୁ ହଠାତ୍ ଆମ ସାମନାରେ ବସିଥିବା ଭଦ୍ରଲୋକ ଜଣକ ଆମକୁ ପଚାରିଲେ – “ଆପଣମାନେ କେଉଁଠାକୁ ଯିବେ ?” ମୁଁ କହିଲି, “ଆମେ ବାଂଲାଦେଶ ଯିବୁ”, ଆମକୁ ସିଆଲଦାରୁ କୃଷ୍ଣନଗର ଯିବାକୁ ଟ୍ରେନ୍ ଧରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମୁଁ ଯଦିଓ ଜାଣିଥାଏ ବସ୍ରେ ସିଆଲଦା ଯିବାକୁ ହୁଏ, କିନ୍ତୁ କେତେ ନୟର ବସ୍ ଇତ୍ୟାଦି ଜାଣି ନ ଥାଏ । ପଚାରି ବୁଝିଲି ଭଦ୍ରଲୋକ ଜଣକ ବାଲେଶ୍ବର ଆସନ୍ତି ଲୁଗାଦୋକାନକୁ ଲୁଗା ଦେବା ପାଇଁ, ତା’ପରେ ସେ କଣ ଭାବି ଆମକୁ ପଚାରିଲେ – “ଆପଣମାନେ ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର ଚାଲିପାରନ୍ତି ତ ? ଆମେ ହଁ ମାରିଲୁ । ସେ କହିଲେ, “ଆପଣମାନେ ମୋ ପଛେ ପଛେ ଆସିବେ !” ଆମେ ମଧ୍ୟ ଟ୍ରେନ୍ ରହିଲା ମାତ୍ରେ ତାଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଯାଇ ଭୂତଳ ରାସ୍ତାରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚି ଉଠି ତାଙ୍କ କହିବା ଅନୁସାରେ ବସ୍ରେ ଉଠିଲୁ । ସେ ମଧ୍ୟ ଆମ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଇ ସିୟାଲଦାରେ ଓହ୍ଲାଇଲେ । ମୋତେ କହିଲେ, “ଆପଣ ଟିକେଟ୍ କାଟି ଆଣନ୍ତୁ ।” ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଟିକେଟ୍ କାଟି ଆଣିଲା ପରେ ଆମକୁ ଠିଆ ହୋଇଥିବା ଟ୍ରେନ୍ରେ ଉଠିବାକୁ କହିଲେ-ଆମେ ମଧ୍ୟ ଟ୍ରେନ୍ରେ ଉଠିଗଲୁ । କିନ୍ତୁ ଉଠିବା ଆଗରୁ ପଛକୁ ଅନାଇଲା ବେଳକୁ ତାଙ୍କୁ ଆଉ ପାଇଲୁ ନାହିଁ । ଏତେ ସାହାଯ୍ୟ କଲେ, କିନ୍ତୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଟିକେ ଦେଇ ପାରିଲି ନାହିଁ । ଭାବିଲି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ତାଙ୍କରି ଦ୍ୱାରା ଆମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କଲେ । ତାହା ହୋଇ ନ ଥିଲେ ଆମେ ଏତେ ଶୀଘ୍ର ବସ୍ ଓ ଟ୍ରେନ୍ ପାଇ ନ ଥାନ୍ତୁ । ଟ୍ରେନ୍ ବହୁତ ଭିଡ଼ ଥାଏ । ପ୍ରାୟ ଚାରି ଘଣ୍ଟା ଠିଆ ହୋଇ ଆସିବା ପରେ କୃଷ୍ଣନଗର ଷ୍ଟେସନରେ ପହଞ୍ଚିଲୁ । ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଗୋଟିଏ ରିକ୍ସା ଧରି ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବସ୍ଷ୍ଟାଣ୍ଡ ଆସିଲୁ ।

ମୁଁ ବାଲେଶ୍ବର ଆଶ୍ରମରୁ ଆଣିଥିବା ଠିକଣା ଅନୁସାରେ ଆମକୁ କାଷ୍ଠେଲା ବସ୍ରେ ଉଠିବା ପାଇଁ ବସ ଖୋଜିଲି । ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ କେହି

କହି ପାରିଲେ ନାହିଁ - କାଷ୍ଠିକା ବୋଲି କୌଣସି ଜାଗା ନାହିଁ ବା ସେମାନେ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ଭାବି ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲି କାରଣ ଆମେ ଓଡ଼ିଶାରୁ ଆସିଛୁ । ପୁଣି ବାଂଲାଦେଶର କୁତବ୍‌ପୁର ଯିବୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ନିଗମାନନ୍ଦଙ୍କର ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯୋଗଦେବା ପାଇଁ ଏହା ସବୁ ଆମ ପାଖରୁ ଶୁଣି ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ସବୁ କଷ୍ଟକୃରଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ । ଶେଷରେ ସେମାନେ କହି ନ ପାରିବାରୁ ଭାବିଲେ ପୋଷ୍ଟମାଷ୍ଟରଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ ହୁଏତ ସେ ଜାଣିଥିବେ । କାରଣ ପୋଷ୍ଟଅଫିସରୁ ବିଭିନ୍ନ ଆଡ଼କୁ ଚିଠି ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ସେ ମଧ୍ୟ କହି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଆମ ପାଖକୁ ଆସିଲେ ଏବଂ ଆମେ କେଉଁଠାକୁ ଯିବା ଇତ୍ୟାଦି ପଚାରି ବୁଝିଲେ । ସେ ଆମପାଖରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀନିଗମାନନ୍ଦ ସରସ୍ବତୀଙ୍କ ନାମ ଶୁଣି କହିଲେ, “ଆପଣ ଏହି ସିଧା ରାସ୍ତାରେ ଚାଲି ଚାଲି ଯାଆନ୍ତୁ, ଅଳ୍ପ ବାଟ ଯିବା ପରେ ଗୋଟିଏ ଚଷମା ଦୋକାନ ପଡ଼ିବ । ସେହି ଦୋକାନର ଭଦ୍ରଲୋକ ବୋଧହୁଏ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀନିଗମାନନ୍ଦଙ୍କର ଭକ୍ତ । ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ ସବୁ ବୁଝିପାରିବେ ।” ଆମେ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଯାଇ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲୁ କିନ୍ତୁ ଦୋକାନରେ ତାଙ୍କର ପୁଅ ଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ବାପା କଥା ପଚାରିବାରୁ ସେ କହିଲେ, “ମୋର ବାପା ତ ନିଗମାନନ୍ଦଙ୍କର ଭକ୍ତ ନୁହନ୍ତି ।” କଥାଟା ଶୁଣି ମୁଁ ହତାଶ ହୋଇ ଚେୟାରରେ ବସି ପଡ଼ିଲି । ଆମ ଘର ଭାଇ ସେତେବେଳକୁ ରାତି ଗଲେଣି । ସନ୍ଧ୍ୟା ହେବାକୁ ବସିଲାଣି । “କହିଲେ ତୁମେ ଠିକ୍ ଠିକଣା ଆଣିନାହିଁ । ମୁଁ ଆଉ ତୁମ ସାଙ୍ଗରେ କେଉଁଠାକୁ ଯିବି ନାହିଁ ।” ଏହି ସମୟରେ ଜଣେ ଧଳା ଧୋତି ପଞ୍ଜାବୀ ପିନ୍ଧା ଭଦ୍ରଲୋକ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଚାରିଲେ, “କି ହେଉଛି?” ମୁଁ କହିଲି, “ଆମରା କାଷ୍ଠିକା ବାସେ ଯାବୋ । ବାଂଲାଦେଶ କୁତବ୍‌ପୁରେ ଆମାଦେର ଠାକୁର ନିଗମାନନ୍ଦେର ସମ୍ମିଳନୀ ପଡ଼େଛି । ଆପଣ କି ଏମନ ଜାଏଗା କୋଥାଏ ଆଛେ ଜାନେନ୍?” ସେ କହିଲେ ଆମିତୋ ଜାନିନା, କିନ୍ତୁ ରାସ୍ତାର ଓପାସେ ଏକଜନ ପତ୍ରକାର ଆଛେନ । ଆମି ଉନାକେ ଜିଗେଷ କରେ ଆସି । ଭଦ୍ରଲୋକଟି ଜଣେ ପ୍ରଫେସର ଥିଲେ । ସେ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଯାଇ ବୁଝିଲେ ଏପରି କୌଣସି ଜାଗା ଥିବାର ସେମାନେ ଜାଣି ନାହାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେ ହତାଶ ନ ହୋଇ ଆମକୁ କହିଲେ - ବ୍ୟସ୍ତ ହବାର ଦରକାର ନେଇ । ଆମାର ଏକଜନ ଷ୍ଟୁଡେଣ୍ଟ ଏଇଖାନେ ହୋଟେଲ୍ କରେଛି । ଖୁବ ଭାଲୋ ହୋଟେଲ୍ । ଆପାନାରା ଏଖାନେ ଆଜ୍ ରାଡ୍ରିଟା ଥେକେ ଜାନ୍ ।” ଏହା କହି ଆମକୁ ଚଷମା ଦୋକାନ ସାଇଡରେ ଥିବା ହୋଟେଲକୁ ନେଇଗଲେ । ହୋଟେଲର ପିଲାଟି ତା’ର ସାର୍‌ଙ୍କୁ ଅବାକ୍ ହୋଇ ପଚାରିଲା, “ମାଷ୍ଟର ମଣାୟ ! ଆପଣ ଏଦିଗେ କୋଥାଏ ଏସେଛେନ୍?” ଭଦ୍ରଲୋକ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଆମକୁ ଦେଖାଇ କହିଲେ, “ଏରା ଉଡ଼ିଶା ଥେକେ ଏସେଛେନ୍ । ବାଂଲାଦେଶେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀନିଗମାନନ୍ଦ ପରମହଂସ ଦେବେର ସମ୍ମିଳନୀ ଯାବେନ୍ । କିନ୍ତୁ କେମନ ଯାବେନ୍?” ପିଲାଟି ଆଉ କିଛି ନ ଶୁଣି କେବଳ ଆମ ଠାକୁରଙ୍କର ନାମ ଶୁଣି କହିଲା - “ଏଖାନ ଥେକେ ଅଲ୍ଲୁ ଦୂରେ ଏକଜନ ଭଦ୍ରଲୋକ୍ ଆଛେନ୍ । ନାମ୍ ଭୋଲାନାଥ ବିଶ୍ୱାସ । ଓଦେର୍ ବାଡ଼ିତେ ନିଗମାନନ୍ଦେର ସଂଘ ହୟ । ଅନେକ୍ ସାଧୁସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଆସେନ୍ । ଉନାର କାଛେ ସର୍ବ୍ ଖବର୍ ପାବେନ୍ ।” ଏହା କହି ସେ ଗୋଟିଏ ରିକ୍ସାକୁ ଡାକିଲା । ଠାକୁରଙ୍କ କୃପାରୁ ସେ ରିକ୍ସାବାଲା ମଧ୍ୟ ଭୋଲାନାଥ ବିଶ୍ୱାସଙ୍କ ଘରେ କାମ କରୁଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ଆମକୁ ନେଇ ତାଙ୍କ ଘରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେଇ ତାଙ୍କର ପୁଅକୁ ଡାକିଲା । ପୁଅଟି ଆମକୁ ତାଙ୍କ ବାପାଙ୍କ ପାଖକୁ ନେଇଗଲା । ଆମେ ଗୁରୁଭାଇ ଜାଣି ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ତାଙ୍କ ଉପର ଘରକୁ ଡାକି ନେଇ ବସାଇଲେ । ତା ଇତ୍ୟାଦି ଦେଇସାରି ତା’ପରେ ଠାକୁରଙ୍କର କଥା ଆଲୋଚନା କରିବା ପାଇଁ କହିଲେ । ବହୁତ ଭଲ ଲାଗିଲା ତାଙ୍କର ବ୍ୟବହାର । ତା’ପରେ ସେ କହିଲେ ଭୋର ୬ଟା ବେଳେ ବସଷାଣ୍ଡ ଯାଇ ‘କାନ୍ଥାଲିୟା’ ବସ୍‌ରେ ଉଠିଯିବେ । ତେଣୁ ରାତିଟା ତାଙ୍କ ଘରେ ରହିବାକୁ କହିଲେ । ତାଙ୍କର ମା’ଙ୍କର ଗୋଟିଏ ମାସ ପୂର୍ବରୁ ଦେହତ୍ୟାଗ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ ଆମକୁ ତାଙ୍କର ମା’ଙ୍କ ପଲକରେ ଶୋଇବାକୁ ଦେଲେ । ଆମେ ଯେତେ ମନା କଲେ ମଧ୍ୟ ଶୁଣିଲେ ନାହିଁ । କହିଲେ, “ସେ ତାଙ୍କ ମା’ଙ୍କର ବିଛଣାରେ ଏବେ ସୁଦ୍ଧା ଶୋଇନାହାନ୍ତି ।” ଏଥିରୁ ତାଙ୍କର ମାତୃଭକ୍ତି ଏବଂ ଗୁରୁଭାଇ-ମା’ଙ୍କ ପ୍ରତି କେତେ ସ୍ନେହ ଆଦର ତାହା ଆମମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷଣୀୟ ଥିଲା । ତେଣୁ ଆମେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଶୋଇଲୁ । ତା’ର ପରଦିନ ସକାଳୁ ଉଠି ନିତ୍ୟକର୍ମ ଶେଷ କରି ବାହାରି ପଡ଼ିଲୁ । ଭୋଲାନାଥ ଭାଇ ମଧ୍ୟ ଉଠି ଯାଇଥିଲେ । ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ କହି ବସଷାଣ୍ଡ ଆସି କାନ୍ଥାଲିୟା ବସ୍‌ରେ ଉଠିଲୁ, ରାସ୍ତାଟି ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରାମ ପାର ହୋଇ ଯାଇଛି । ବାଟରେ ଦୁଇ ତିନିଟି ନଦୀ ମଧ୍ୟ ପଡ଼ିଲା ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଚାଷ ହେବାର ଦେଖି ବହୁତ ଖୁସି ଲାଗିଲା । ମହାନ କବିଗୁରୁ ଶ୍ରୀ ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ଠାକୁରଙ୍କର ଦୁଇ ଧାଡ଼ି ଗୀତ ମନେ ପଡ଼ିଲା -

“ଧନ ଧାନ୍ୟ ପୁଷ୍ପେ ଭରା
ଆମାର ଏଇ ବସୁନ୍ଧରା ।”

କବିତାଟି କେତେ ସତ୍ୟ ତାହା ଅନୁଭବ କରି ପ୍ରାୟ ଚାରିଘଣ୍ଟା ପରେ କାନ୍ଥାଲିଆ ଷ୍ଟେସନ୍‌ରେ ଓହ୍ଲାଇଲୁ । ରାସ୍ତାକଡ଼ରେ ଗୋଟିଏ ଚାଲିଆ ଦୋକାନ (ଚା’) ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ନଥିଲା । ଆମେ ସେଠି ଚା’ ବିସ୍ତ୍ରୁଟ ଖାଇଲୁ । ତାପରେ ତାକୁ ପଚାରି କୁତବ୍‌ପୁରକୁ ଯିବା ବାଟ ବୁଝି ବାହାରି ପଡ଼ିଲୁ । ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଗଳି ରାସ୍ତା ବାଉଁଶ ଗଛ ମଝିରେ ଯାଇଛି । କିଛି ବାଟ ଯିବା ପରେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ନଦୀ ପଡ଼ିଲା । ପାଣି ଅଳ୍ପ

ଥାଏ ତେଣୁ ତାକୁ ପାରି ହେବା ପାଇଁ ଛୋଟ ନୌକାଟି ଥିଲା । ଆମେ ସେଥିରେ ଉଠି ଆଉ ପାରି ଯାଇ ଆଡ଼ି ଉପରକୁ ଉଠିଲୁ । ଦେଖିଲୁ ଗୋଟିଏ ଚାଲିଆ ଘରେ ୪/୫ ଜଣ ତାସ ଖେଳୁଛନ୍ତି ଏବଂ ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ବିରାଟ ଓଷ୍ଟଗଛ ମଧ୍ୟ ଥିଲା । ଆମେ କୁତବ୍‌ପୁର ଯିବା ପାଇଁ ରାସ୍ତା କାହିଁ ପଚାରିବାରୁ ସେମାନେ କହିଲେ ସେଠାକୁ ଯିବା ପାଇଁ ରାସ୍ତା ହୋଇନାହିଁ । କାମ ଚାଲିଛି, ଏଇ ବିଲ ଦେଇ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମୁଁ ଏକଦମ ହତାଶ ହୋଇ ଅନାଇଲି କଣ କରିବା, କିପରି ଯିବା ଭାବୁ ଭାବୁ ହଠାତ୍ ଓଷ୍ଟଗଛ ତଳୁ ଜଣେ ଭଦ୍ରଲୋକ ପଚାରିଲେ ଆପଣମାନେ କଣ ସମ୍ମିଳନୀ ଯିବେ ? ଆମେ ହଁ ମାରିଲୁ । ସେ ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବାକୁ କହିଲେ । ଭଦ୍ରଲୋକ ଜଣେ ଡାକ୍ତର ବୋଲି ପରିଚୟ ଦେଲେ । ତାଙ୍କର ନାମ ମଧ୍ୟ କହିଲେ । ଆମେ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ତାଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ବିଲବାଟେ ହିଡ଼ ଦେଇ ଚାଲିଲୁ । ହିଡ଼ର ଦୁଇ କଡ଼ ବିଲରେ ଗହମ, ସୋରିଷ ଇତ୍ୟାଦି ଚାଷ ହୋଇଥାଏ । ହିଡ଼ ଖୁବ ଉଚ୍ଚ । ପାଣି ପର୍ ପର୍ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ଯୋତାକୁ ହାତରେ ଧରି ଯିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ପ୍ରାୟ ୮ ମାଇଲ ଯିବା ପରେ ଗୋଟିଏ ମାଟିରାସ୍ତା ପଡ଼ିଲା । ସେହିବାଟେ ଯାଉ ଯାଉ ହଠାତ୍ ଜଣେ ଲୋକ ଆସି ଡାକ୍ତରବାବୁଙ୍କୁ ଡାକି ନେଲା କାହାର ଡେଲିଭରି ପାଇଁ । ତେଣୁ ସେ ଆମକୁ କହିଲେ, “ଏଠାରୁ ଅଳ୍ପ ବାଟ ଯିବା ପରେ ଆମର ଶାନ୍ତି ମା’ଙ୍କର ଆଶ୍ରମ ପଡ଼ିବ । ଆପଣ ସେଠି ଯାଇ ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ।” ସେ ଅଳ୍ପ ସମୟ ଭିତରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିବେ ବୋଲି କହିଲେ । ତେଣୁ ଆମେ ଯାଇ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲୁ । କିନ୍ତୁ ଶାନ୍ତି ମା’ ନ ଥିଲେ । ସେ କୁତବ୍‌ପୁର ଯାଇଥିଲେ ମହିଳା ସଂଘରେ ଭାଷଣ ଦେବା ପାଇଁ । ଆମେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଆସନରେ ପ୍ରଣାମ କରି ଆସି ବସିଲୁ । ଡାକ୍ତରବାବୁ ଆସିଲେ ତାଙ୍କ ପାଖରୁ ଆମର ଛୋଟ ବେଗଟି ନେଇ ଲୁଗା ବଦଳିଲୁ । ଆମେ ଚାଲି ପାରିବୁ ନାହିଁ ବୋଲି ବ୍ୟାଗ୍‌ଟିକୁ ସେ ତାଙ୍କର ସାଇକେଲରେ ଝୁଲାଇଦେଇଥିଲେ । ମୋର ପର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ତା ଭିତରେ ଥିଲା । ତେଣୁ ତାଙ୍କର ଆସିବାର ଡେରି ହେବାରୁ ମନଟା ସାମାନ୍ୟ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଥାଏ । ଏହି ସମୟରେ ଶାନ୍ତି ମା’ଙ୍କର ଶିଷ୍ୟା ଆସି ପଚାରିଲେ – “ଆପଣମାନେ ଏଠି ପ୍ରସାଦ ପାଇବେ ନା ସମ୍ମିଳନୀରେ ପାଇବେ ?” ମୁଁ କହିଲି, “ଆମେ ସେଠାରେ ପାଇବା” । ତେଣୁ ହାତରେ ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରସାଦ ପାଇ ବସିଲୁ । ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ ଡାକ୍ତରବାବୁ ଆସିଗଲେ । ଆଉ ଅଳ୍ପ କେତେ ଜଣ ମହିଳା ମଧ୍ୟ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ ଯିବା ପାଇଁ । ଶାନ୍ତି ମା’ଙ୍କର ଶିଷ୍ୟା ପ୍ରସାଦ ପାଇ ସାରି ଆସି ଆମକୁ ସବୁ ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବା ପାଇଁ କହିଲେ । ପ୍ରାୟ ୧ ମାଇଲ ବିଲ ଭିତରେ ଯିବା ପରେ ଭୈରବ ନଦୀ ପଡ଼ିଲା ଯେଉଁଠା କି ବାଂଲାଦେଶ ଓ ଇଣ୍ଡିଆ ବର୍ତ୍ତମାନରେ, ନଦୀ ପାର ହେଲେ ବାଂଲାଦେଶ । ସେଠାରେ ଜଗିଥିବା ଜଣେ ଲୋକଙ୍କୁ ଆମଠାରୁ ୨୦ଟଙ୍କା ଲେଖା ନେଇ ଛାଡ଼ିଦେବାକୁ କହିଲେ । କାରଣ ଆମେ ଠାକୁରଙ୍କର ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯୋଗଦେବାକୁ ଯାଉଅଛୁ ବୋଲି କହିଲେ । ସେ ଲୋକଟି ମଧ୍ୟ ଛାଡ଼ିଦେଲା । ନଦୀରେ ଜଙ୍ଗେ ପ୍ରାୟ ପାଣି ଥାଏ । ତେଣୁ କୌଣସି ଉପାୟରେ ନଦୀ ପାର ହୋଇ ଆଡ଼ି ଉପରକୁ ଉଠି ଆସିଲୁ । ବାଟରେ ଗୋଟିଏ ଚ୍ୟୁବ୍‌ଡ଼େଲ ପଡ଼ିବାରୁ ଗୋଡ଼ ଧୋଇ ଚାଲିଲୁ । ଗାଁର ପରିବେଶ ଦେଖି ନିଜ ଗାଁ କଥା ମନେ ପଡ଼ିଗଲା । ଆମ୍ଭ, ପଣସ, ବାଉଁଶ ଭରା ଗାଁ । କିନ୍ତୁ ଗଲା ପରେ ବହୁ ଆକାଂକ୍ଷିତ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଗେଟ୍ ପଡ଼ିଲା । ଆମେ ଗେଟ୍ ଭିତରେ ପଶି ଦେଖିଲୁ ବାମ ପାଖରେ ସେହି ଦୁର୍ଗାମଣ୍ଡପ ଯେଉଁଠାରେ ତା’ଙ୍କର ମା’ ଯୋଗେନ୍ଦ୍ରମୋହିନୀ ଦେବୀଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଦୀପ ଜଳାଇବାକୁ ଯାଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମା’ ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ଦର୍ଶନ ପାଇଥିଲେ ଗୋଟିଏ ଜ୍ୟୋତି ଭିତରେ । ସେହି ମଣ୍ଡପ ଉପରେ ସାଧୁସନ୍ନ୍ୟାସୀମାନେ ବସିଥିଲେ । ଜଣେ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଭାଷଣ ଦେଉଥିଲେ । ଆମେ ଯାଇ ପ୍ରଣାମ କରି ବସିଲୁ । ମହିଳା ସଂଘ ଚାଲିଥାଏ । କିଛି ସମୟ ଆଲୋଚନା ଶୁଣିବା ପରେ ସଭା ଭଙ୍ଗ ହେଲା । ଆମେ ଶାନ୍ତି ମା’ଙ୍କ ଶିଷ୍ୟା ସାଙ୍ଗରେ ଯାଇ ଶାନ୍ତି ମା’ଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଦେଖା କଲୁ । ସେ ଆମକୁ ପ୍ରସାଦ ପାଇବା ପାଇଁ ପଠାଇଲେ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଘରର ଅଗଣାରେ ଚାରିଆଡ଼େ ଭକ୍ତମାନେ ପ୍ରସାଦ ସେବନ କରୁଥିଲେ । ସେ ଆମକୁ ନେଇ ଠାକୁରଙ୍କ ରୋଷେଇ ଶାଳାର ଗୋଟିଏ ପାଖ ବାରଣ୍ଡାରେ ବସାଇଲେ । ଅନ୍ୟ ପାଖରେ ସନ୍ନ୍ୟାସୀମାନେ ଭୋଜନ କରୁଥିଲେ । ତେଣୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଖାସ୍ ପ୍ରସାଦ ଆମକୁ ମିଳିଲା, ଯେଉଁ ପ୍ରସାଦର ସ୍ବାଦ ଓ ମହକ ମୁଁ ଆଜି ସୁଦ୍ଧା ଭୁଲି ପାରିନାହିଁ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କର କୃପା ଯେ ଆମ ଉପରେ କେତେ, ତାହା ମୁଁ ଓ ଆମ ଘର ଭାଇ ଅନୁଭବ କରିଥିଲୁ । ସେ କଥା ଏବେ ମଧ୍ୟ ମନେ ପଡ଼ିଲେ ଆଖିରୁ ପାଣି ଝରିଆସେ । ଆସିଲାବେଳେ ପୁଣି ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ବନ୍ଦ ଘରେ ଦର୍ଶନ ଓ ପ୍ରଣାମ କରି ଫେରିଲୁ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କର ଅପାର କୃପା ନ ଥିଲେ ଆମେ ଏକ ଅଜଣା ରାଜ୍ୟକୁ ଏକା ଏକା ଆସି ପାରି ନ ଥାନ୍ତୁ । ତେଣୁ ଗୁରୁଧାମ ଦର୍ଶନ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣରେ ମୋର କୋଟି କୋଟି ପ୍ରଣାମ ଜଣାଇ ମୋର ଲେଖା ଶେଷ କରୁଅଛି ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଗ୍ରିତା
ମଞ୍ଜୁଷା ସାମନ୍ତରାୟ ମା’
ବାଲେଶ୍ବର ଶାଖା ସଂଘ

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଜାଣିଲି କିପରି

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ମୁଁ ମୋ ବାହାଘର ଠିକ୍ ହେବା ପରେ ଭାଇଙ୍କଠାରୁ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲି । ଆମେ ବେଳେବେଳେ ଫୋନ୍ରେ କଥା ହେଉ । ତା’ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ଠାକୁରଙ୍କ ନାଁ ମଧ୍ୟ ଶୁଣି ନ ଥିଲି । ମୁଁ ସେତେବେଳେ ଭୁବନେଶ୍ୱର କ୍ଲବ କରିବାକୁ ଯାଉଥାଏ । ଦିନେ ଭାଇ ମୋତେ ହଠାତ୍ ଫୋନ୍ରେ କହିଲେ, “ତୁମେ ଯେଉଁଠି କ୍ଲବ କରିବାକୁ ଯାଉଛ । ତାପାଖରେ ସତ୍‌ଶିକ୍ଷା ମନ୍ଦିର ଅଛି । ସେଠି ଆମ ଠାକୁର ଅଛନ୍ତି । ଠାକୁରଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରିକି ଆସିବ ।” ଦିନେ ମୋ କ୍ଲବ ଶେଷ ହେବା ପରେ ସତ୍‌ଶିକ୍ଷା ମନ୍ଦିରକୁ ଗଲି । ସେଠାରେ ଜଣେ ଭାଇ ମୋତେ “ଜୟଗୁରୁ ମା” ବୋଲି କହିଲେ । ମୁଁ ଟିକେ ପଛକୁ ଚାହିଁଲି । ପଛରେ କେହି ନ ଥିଲେ । ସେ ମୋତେ ହିଁ କହୁଥିଲେ । ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କଲି ଆଉ ମନେ ମନେ ଭାବିଲି, “ମୁଁ ତାଙ୍କୁ କେଉଁ ପଢୁ ମା’ ପରି ଦେଖାଗଲି” ? ସେତେବେଳେ ମୁଁ ଠାକୁରଙ୍କ ବିଷୟରେ କିଛି ବି ଜାଣି ନ ଥିଲି । ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ମନ୍ଦିର ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କଲି ଦେଖିଲି ଠାକୁରଙ୍କ ପୂଜା ଚାଲିଥାଏ । ଜଣେ ଭାଇ ବହି ପଢୁଥିଲେ । ସବୁ ମା’ ଭାଇମାନେ ପୂଜାରେ ବସିଥିଲେ । ମୁଁ ବି ସେମାନଙ୍କ ସାଥୀରେ ବସିଲି । ସେଠାରେ ପ୍ରଥମେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଦେଖିଲି । ଠାକୁରଙ୍କୁ ବହୁତ ଭଲ ଭାବରେ ସଜା ହୋଇଥିଲା । ମୋତେ ସବୁ ଧଳା ଧଳା ହିଁ ଦେଖାଗଲା । ଠାକୁରଙ୍କୁ ଧଳା ପାଟଲୁଗା ପିନ୍ଧା ହୋଇଥିଲା । ସବୁ ମା’ ଭାଇମାନେ ଧଳା ଲୁଗା ପିନ୍ଧିଥିଲେ । ମନ୍ଦିର ବି ଧଳା ଥିଲା । ମୋତେ ସେ ପରିବେଶ ବହୁତ ଭଲ ଲାଗିଥିଲା । ଜୀବନରେ ପ୍ରଥମେ ସେଠାରେ ହିଁ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରିଥିଲି । ଏହା ପରେ ଯେତେବେଳେ ବି କ୍ଲବ ଯାଏ ଫେରିଲା ବେଳେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରି ଆସେ । ଠାକୁରଙ୍କ ବିଷୟରେ ଜାଣିବା ପାଇଁ ମୁଁ ସେଠାରୁ ଠାକୁରଙ୍କ ଜୀବନୀ ବହିଟିଏ କିଣି ଆଣିଥିଲି । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନହେଲେ ବି ବହିର କିଛି ପୃଷ୍ଠା ପଢିଥିଲି । ତା’ପରେ ମୋର ବାହାଘର ହୋଇଗଲା । ସବୁ ଝିଅଙ୍କ ପରି ମୋ ମନରେ ଡର ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ମୋ ଶାଶୁଘର ଲୋକେ ବହୁତ ଭଲ । ବିଶେଷ କରି ଆମ ଘର ଭାଇ ବହୁତ ଭଲ ଲୋକ । ମୋ ଶୁଶୁର ଜଣେ ଭଲ ମଣିଷ । ସେ ସବୁବେଳେ ଠାକୁରଙ୍କ ବିଷୟରେ କୁହନ୍ତି, “ଠାକୁର ହେଉଛନ୍ତି ଆମ ଘରର ମୁଖ୍ୟ ସଦସ୍ୟ । ତେଣୁ ତୁମେ ଯାହା ବି କର ପ୍ରଥମେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଜଣେଇ କରିବ, ଦେଖିବ ତୁମର ସବୁ କାମ ଠିକ୍ ଠିକ୍ ହିଁ ହେବ । ଠାକୁର ସବୁବେଳେ ତୁମ ପାଖେ ପାଖେ ଥିବେ । ଏକଥା ସବୁବେଳେ ତୁମ ମନରେ ରଖିବ ।” ଶାଶୁଘରେ ସବୁ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ହୁଏ । ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ସମସ୍ତେ ମିଶି ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତି । ମୁଁ ବି ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରାର୍ଥନା କରେ, ମନେ ମନେ ଭାବୁଥାଏ ପୂର୍ବ ଜନ୍ମରେ ନିଶ୍ଚୟ କିଛି ଭଲ କାମ କରିଥିଲି ବୋଧେ ।

ବାହାଘରର ଦେଢ ମାସ ପରେ ମୁଁ ଦିନେ ପୁନେ ଆସିଲି । ସେଠାରେ ଠାକୁରଙ୍କ ଆଶ୍ରମ ଆମ ଘରଠାରୁ ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଥିଲା । ଆମେ ସବୁ ପୂଜାରେ ଯୋଗ ଦେଉଥିଲୁ । ମୋତେ ଠାକୁରଙ୍କ ‘ମଙ୍ଗଳ ଆରତୀ’ ବହୁତ ଭଲ ଲାଗେ । ସକାଳୁ ସକାଳୁ ଠାକୁରଙ୍କ ଅରତୀ, ପ୍ରାର୍ଥନା, ପୂଜା ମନରେ ଅପୂର୍ବ ଶାନ୍ତି ଦେଉଥିଲା । ପୂଜାରେ ସବୁବେଳେ ଯୋଗ ଦେବାରୁ ଠାକୁରଙ୍କ ବିଷୟରେ ମୁଁ କିଛି କିଛି ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲି । ଠାକୁର ସତେ କେତେ ମହାନ । ସେ ଆମମାନଙ୍କ ପାଇଁ କେତେ କଷ୍ଟ ସହିଛନ୍ତି । କେତେ ସାଧନା କରିଛନ୍ତି । ସେ କହୁଛନ୍ତି, “ମୋତେ ଟିକେ ଭଲ ପାଆ ଦେଖିବ ତୁମର ସବୁ ଆଶା ପୂରଣ ହେବ ।” ଏତେବଡ଼ ଆଶ୍ୱାସନା ବାଣୀ କିଏ ବା ଦେଇପାରେ ? ଠାକୁର ଆମମାନଙ୍କୁ କେତେ ସହଜ ଉପାୟ ଦେଇଛନ୍ତି । କେବଳ ତାଙ୍କୁ ଟିକେ ଭଲ ପାଇବା । ଠାକୁର ସବୁ ନାରୀଜାତିଙ୍କୁ ମା’ର ସମ୍ମାନ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ମନୁଷ୍ୟ ସବୁବେଳେ ନିଜ କାମରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥାଏ । ବ୍ୟସ୍ତବହୁଳ ଜୀବନରେ ମଧ୍ୟ ଆମେମାନେ ସମସ୍ତେ ସଂଘପୂଜାରେ ଯୋଗ ଦେଉଥିଲୁ । ସଂଘପୂଜାରେ ସବୁ ମା’-ଭାଇମାନେ ନିଜ ନିଜ କାମ ଆନ୍ତରିକତାର ସହିତ ମିଳିମିଶି କରୁଥିଲେ । ଆମେମାନେ ଠାକୁରଙ୍କ ପାଇଁ ଭୋଗପ୍ରସ୍ତୁତି କାମରେ ଥିଲୁ । ସବୁ ମା’-ଭାଇମାନେ ଏକାଠି ବସି ଠାକୁରଙ୍କ ବହି ପଢ଼ା ଶୁଣନ୍ତି । ଠାକୁରଙ୍କ ନାମ କୀର୍ତ୍ତନ କରନ୍ତି । ନିଜର ଭାବବିନିମୟ କରନ୍ତି । ପୂଜା ଦିନଟି ସମସ୍ତେ ନିଜର ସାଂସାରିକ କାମ ଭୁଲି ଠାକୁରଙ୍କ କାମରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିବାରୁ ଆମେମାନେ ନିଜକୁ ବହୁତ ଭାଗ୍ୟବାନ ମନେ କରୁଛୁ । ସେହି ଦିନଟି କେମିତି କଟିଯାଏ ଜମା ଜଣା ପଡ଼େନି ।

ପୁନେରେ ଆମେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଅଲଗା କୋଠାରେ ରଖି ସକାଳେ ଓ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଠାକୁରଙ୍କ ପୂଜା ଓ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁ । ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଆମେ ଠାକୁରଙ୍କ ବହି କିଛି କିଛି ପଢୁ । ଥରେ ଭାଇ ଓ ମୁଁ ଓଡ଼ିଶା ୧୫ ଦିନ ପାଇଁ ଯାଇଥିଲୁ । ଫେରିବା ପରେ ଦେଖିଲି କି ସବୁ ଘର ଧୂଳି ମଇଳା ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ଠାକୁରଙ୍କ ଘରରେ ଧୂଳି ମଇଳା ଟିକିଏ ବି ନ ଥିଲା । ସେହି ଦିନଠାରୁ ମୋର ଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରତି ବିଶ୍ୱାସ

ଆସିଥିଲା । ଠାକୁରଙ୍କୁ ଯେତେବେଳେ ଯାହାବି କିଛି ମାଗିଛି ତାହା ମୁଁ ସବୁ ପାଇଛି । ଯେତେବେଳେ ମା’- ଭାଇମାନେ ତାଙ୍କ ଭାବ ବିନିମୟରେ ଠାକୁର କିପରି ତାଙ୍କ ସ୍ୱପ୍ନରେ ଆସନ୍ତି କିପରି କୃପା ଅନୁଭୂତିମାନ ଦିଅନ୍ତି ଏ ସବୁ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି । ସେତେବେଳେ ମୋ ମନରେ ଆସେ ଠାକୁର କେବେ ମୋ ସ୍ୱପ୍ନରେ ଆସିବେ ? ତାଙ୍କ କୃପା ଅନୁଭୂତି କେବେ ମୁଁ ପାଇବି ? କିନ୍ତୁ ମନରେ ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି । ଠାକୁରଙ୍କ ଅନୁଭୂତି ନିଶ୍ଚୟ ପାଇବି ଓ ସ୍ୱପ୍ନରେ ନିଶ୍ଚୟ ସେ ଆସିବେ ।

ଆମେରିକା ଆସିବାର ଠିକ୍ ଦିନେ ପୂର୍ବରୁ ପୁନେରେ ଠାକୁରଙ୍କ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ଥାଏ । ଆମେ ପୂଜାରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲୁ । ସେଦିନ ଠାକୁରଙ୍କ ପୂଜା ଭଲ ଭାବରେ ହୋଇଥିଲା । ଉତ୍ସବରେ ଯେତିକି ଖୁସିଥାଏ ତା’ଠାରୁ ଅଧିକ ଦୁଃଖ ଥାଏ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି କି ଯିବାର । ଠାକୁରଙ୍କ ଆରତି ଆଉ ଦେଖିପାରିବି ନାହିଁ । ସଂଘପୂଜାରେ ଯୋଗ ଦେଇ ପାରିବି ନାହିଁ ଭାବି ମନେ ମନେ ବହୁତ କାନ୍ଦିଥିଲି । କିନ୍ତୁ ଠାକୁରଙ୍କ କୃପାରୁ ଆମେରିକାରେ ମଧ୍ୟ ଲାଇଭ୍ ଟେଲିକାଷ୍ଟ ଯୋଗେ ଠାକୁରଙ୍କ ଆରତି ଦେଖିପାରୁଛି । ଫୋନ୍ କନଫରେନ୍ସ ଯୋଗେ ସଂଘପୂଜାରେ ଯୋଗ ଦେଇ ପାରୁଛି । ଠାକୁରଙ୍କ ପାଖରେ ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା “ଠାକୁର ସବୁବେଳେ ଆପଣ ଆମ ପାଖରେ ରୁହନ୍ତୁ” । ଆପଣଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦ ସବୁବେଳେ ଆମ ଉପରେ ଥାଉ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତା
ଶ୍ରୀମତୀ ସସ୍ମିତା ପଟ୍ଟନାୟକ
ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ କୃପାନୁଭୂତି

ଜନ୍ମ ମୋର ଠାକୁରଙ୍କ ପରିବାରରେ । ପିଲାଟି ଦିନରୁ ବାପା ମା’ଙ୍କ ଠାରୁ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଜାଣିଛି । ଘରେ ଛୋଟ ଥିଲାବେଳେ ବାବା, ମାମା, ଭାଇ ଓ ଭଉଣୀ ସବୁ ମିଶି ସକାଳେ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁ । ବାବା ମୋର ‘ଭୁବନେଶ୍ୱର ସଂଘ’ର ସଦସ୍ୟ । ପିଲାଟି ଦିନରୁ ମୁଁ ସଂଘ **regular attend** କରେ । ଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରତି ବିଶ୍ୱାସ ପିଲାଟି ଦିନରୁ ହୋଇ ଆସିଛି ଆଉ ବିଶେଷ କରି ଠାକୁରଙ୍କ ଯେକୌଣସି ସେବା କରିବା ପାଇଁ ମୋତେ ବହୁତ ଭଲ ଲାଗେ ।

ଧୀରେ ଧୀରେ ବୟସ ବଢିବା ସହିତ ଓ ପାଠପଢ଼ା ବୃଦ୍ଧି ସହ ସଂଘ **attend** କରିବା କମ୍ ହୋଇଗଲା । କିନ୍ତୁ ମନ ଭିତରେ ଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରତି ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ଭକ୍ତି ଥାଏ । କର୍ମଜୀବନର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଘଟିବାରୁ ୨୦୦୭ ମସିହାରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ **Bhubaneswar** ଘର ଛାଡ଼ି **Pune** ଆସିଲି । ସେତେବେଳେ ବୁଝି ପାରିଲି ଠାକୁରଙ୍କୁ ଧରିବାଟା କେତେ **Important** । କର୍ମମୟ ଜୀବନ, ଏକୃଷ୍ଟିଆ **Life**, ଠାକୁର ହିଁ ସାହା ଭରସା । ସେତେବେଳେ ମୁଁ ଜାଣି ନ ଥିଲି ପୁନେରେ ମଧ୍ୟ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ଶାଖା ଅଛି । ୨୦୦୯ରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଆମେରିକା ଆସିଥିଲି ଅଫିସ୍ କାମରେ । କିନ୍ତୁ ସେତେବେଳେ ଜାଣି ନ ଥିଲି ଆମେରିକାରେ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ଶାଖା ଅଛି ବୋଲି । ୨୦୧୦ରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଥର ପାଇଁ ଆମେରିକା ଆସିଲି । ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ଜାଣି ନ ଥିଲି ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ ବିଷୟରେ । ତା’ପରେ **Pune Back** କଲା ପରେ ପୁନେ ଶାଖା ସଂଘର ସନ୍ଧାନ ପାଇଥିଲି ଯାହାକି ମୁଁ ରହୁଥିବା ସ୍ଥାନଠାରୁ ଖୁବ୍ ନିକଟରେ । ତୁରନ୍ତ ପୁନେ ସଂଘର ସଭାପତିଙ୍କଠାରୁ ଅନୁମତି ନେଇ ସଂଘରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲି । ସେଠାରେ ଭାଇ ମା’ମାନଙ୍କର ଆନ୍ତରିକତା ମୋତେ ବହୁତ ଆକୃଷ୍ଟ କରିଥିଲା ଓ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କର ଆପଣାର ହୋଇ ପାରିଥିଲି । ୨୦୧୧ ମସିହାରେ ପୁନରାୟ ଗାୟ ଥର ପାଇଁ ଅଫିସ୍ କାମରେ ୧ ମାସ ପାଇଁ ଆମେରିକା ଆସିଥିଲି ଓ ସେତେବେଳେ ମୁଁ ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ସନ୍ଧାନ ପାଇସାରିଥିଲି ।

ଜ୍ଞାନ ଭାଇଙ୍କଠାରୁ ଅନୁମତି ନେଇ ମୁଁ ଥରେ କନଫରେନ୍ସ ଲାଜନ ମାଧ୍ୟମରେ ସଂଘରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲି । ୧ମାସ ପରେ ମୁଁ ଆମେରିକାରୁ ଫେରି ଆସିଥିଲି, ମାତ୍ର ପୁନରାୟ **long term Visa (L1)**ରେ ଆସିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଥିଲା । ଆମେରିକା ଆସନ ମନ୍ଦିର କେମିତି ଦେଖିବି ଓ ଆମେରିକା ସମ୍ମିଳନୀ କେମିତି **attend** କରିବି ଭାବି ମନଟା ବହୁତ ଖୁସି ଲାଗୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବିଧିର ବିଧାନ କିଛି ଅଲଗା ଥିଲା । ଦୁଃଖର ବିଷୟ ମୋର **(L1) Visa Reject** ହୋଇଗଲା । ଠାକୁରଙ୍କ ପାଖରେ ବହୁତ କାନ୍ଦିଥିଲି । ଆମେରିକା ଆସନ ମନ୍ଦିର ଦେଖି

ପାରିଲିନି ଓ ଆମେରିକା ସମ୍ମିଳନୀ attend କରି ପାରିଲିନି ଭାବି ।

କିଛି ଦିନ ପରେ ମୋର ବାହାଘର ହେଲା । ମନ ମଧ୍ୟରେ ବହୁତ ଦୃଢ଼ ଥାଏ । ମୁଁ ଠାକୁରଙ୍କ ଘରର ପିଲା । ଯାହା ସହ ମୋର ବାହାଘର ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ସେମାନେ କୌଣସି ଠାକୁରଙ୍କ ଭକ୍ତ ବା ଦାକ୍ଷିତ ନୁହଁନ୍ତି । ତେଣୁ ଘର ମା'ଙ୍କ ବାହାଘର ପୂର୍ବରୁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ସତ୍ତ୍ୱିକ୍ଷା ମନ୍ଦିର ଯିବାକୁ କହେ ଓ ଠାକୁରଙ୍କ ଜୀବନୀ ଓ ସତୀଚରିତମାଳା ଆଣି ପଢ଼ିବାକୁ କହିଥିଲି । ପୁନେ ସଂଘର ସବୁ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ଘରେ ଦେଖିଲି ସେମାନେ ଠାକୁରଙ୍କୁ କେତେ ସୁନ୍ଦର ଓ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ରଖୁଛନ୍ତି । ମନରେ ସବୁବେଳେ ଭାବେ ମୁଁ ବି ବାହାହେଲେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବେ ରଖିବି । ଠାକୁରଙ୍କ କୃପାରୁ ଘର ମା' ବି ବହୁତ support କଲେ । ମୁଁ ଠାକୁରଙ୍କୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବେ ଯେପରି ଭାବିଥିଲି ସେମିତି ରଖି ପାରିଲି ।

ଆମେରିକା ଆସିବାର ସ୍ୱପ୍ନ ସେମିତି ଥାଏ । ପୁନେ ସଂଘରେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ମୁଣ୍ଡିଆ ମାରି ସବୁବେଳେ ଡାକେ “ଠାକୁର ମୋର (L1) Visa Reject କରିଦେଲ । ଏବେ ମୋତେ ଆମେରିକା କେମିତି ନେବ ? ମୁଁ ଓ ମା କେମିତି ଆମେରିକା ସଂଘରେ ଯୋଗ ଦେଇପାରିବୁ ତା’ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କର ।” ୨୦୧୨ ଅଗଷ୍ଟ ମାସରେ ମୋର H1B Visa Stamping ହେଲା । ମାତ୍ର Pregnant Validity ମିଳିଲା ଏକ ବର୍ଷ ପାଇଁ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ୭ ମାସ ବିତିଗଲା, କିନ୍ତୁ Onsite Opportunity ମିଳିଲାନି । ମା’ ବି Pregnant ହେଲେ । ଯେତେ ବି Onsite Opportunity ଆସେ କୌଣସି ନା କୌଣସି କାରଣରୁ ମୁଁ Select ହୋଇପାରେ ନାହିଁ । ତେଣୁ କେବେ କେବେ ଆମେରିକା ଆସିବାର ସ୍ୱପ୍ନ ଭାଙ୍ଗିଯାଏ । ପୁଣି ଘରେ, ସଂଘରେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଜଣାଏ, “ଠାକୁର ମୁଁ ଜାଣିଛି ଆପଣ ଯାହା କରୁଛନ୍ତି ମୋର ଭଲ ପାଇଁ କରୁଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ତାହା ଏବେ ଜାଣିପାରୁ ନାହିଁ । ମୋର Visa Validity ବି ଶେଷ ହୋଇ ଆସିଲାଣି । ଆପଣ କ’ଣ ମୋ ପାଇଁ ଭଲ ରଖୁଛନ୍ତି ମୋତେ ଜଣାନ୍ତୁ ।”

ଏପ୍ରିଲ ୨୦୧୩, ପୁନେ ସଂଘର ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ । ମୋ ଉପରେ ବହୁତ ଦାୟିତ୍ୱ ଥାଏ । ଏ ସମୟରେ ମୋର ଆମେରିକା ଆସିବାର Confirmation ଆସିଗଲା । ମନରେ ଯେତେ ଆନନ୍ଦ, ସେତେ ଦୁଃଖ ବି । ମା’ଙ୍କର Visa ନାହିଁ ଏବଂ ଏବେ Pregnant । Visa ମିଳିବ କି ନାହିଁ ସନ୍ଦେହ । ଠାକୁରଙ୍କୁ ଜଣାଇଲି ମୋତେ ଆପଣଙ୍କ ସେବା କରିବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ ଓ ଆପଣ ଯାହା ଠିକ୍ ମନେ କରିବେ ତାହା କରନ୍ତୁ ।

ରାତି ଦିନ ଏକ କରି ଲାଗି ପଡ଼ିଲି ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବର ସେବାରେ । ଆଉ ମୋ ଠାକୁର ବି ଲାଗି ପଡ଼ିଲେ ତାଙ୍କ କୃପା ଭିକ୍ଷା କରୁଥିବା ପିଲାର ମନ କଥା ରଖିବାରେ । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଭାବରେ କେତେ ସୁରୁଖୁରୁରେ ମା’ଙ୍କ ଭିକ୍ଷା ହୋଇଗଲା । ମା’ଙ୍କର ସେତେବେଳକୁ ୬ ମାସ ଚାଲିଥାଏ । ଡାକ୍ତର ବି ‘No problem certificate’ ଦେଇଦେଲେ ମା’ଙ୍କୁ ଆମେରିକା ଟ୍ରାଭେଲ୍ କରିବା ପାଇଁ । ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବର ଦୁଇ ଦିନ ପରେ ମୁଁ ପୁନେ ଛାଡ଼ି ଆମେରିକା ଆସିବି । ପୁନେର Rental Apartment ଛାଡ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିବ, Furniture, car & other assets ସବୁ either sale out କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନଚେତ୍ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଘରକୁ ପଠାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଏସବୁ ପାଇଁ ମୁଁ କିଛି ବ୍ୟସ୍ତ ନ ଥିଲି । ଲାଗି ପଡ଼ିଥିଲି ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ସେବାରେ । ଆଉ ପୂରା ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା ଠାକୁର ଏ ସବୁର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ଦେବେ । ଆଉ ସତରେ, ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ସରିଲା ଓ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଭାବରେ ଠାକୁର ସବୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏତେ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ କରିଦେଲେ, ମୁଁ କିଛି ବି ଜାଣିପାରିଲିନି । ମୋର ପୁନେର ଏକ ସାଙ୍ଗ ସେ ସବୁର ଦାୟିତ୍ୱ ନେଇ ସବୁ ଜିନିଷ ଭୁବନେଶ୍ୱର ପଠାଇଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଦେଲା । ଆଉ ମୁଁ ତା’ପୂର୍ବରୁ ମା’ଙ୍କୁ ନେଇ ଆରାମ୍ରେ America ପହଞ୍ଚି ସାରିଥିଲି ।

America ରେ ନୂତନ ଜୀବନ May 1st 2013 ରୁ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ମାତ୍ର ପାଞ୍ଚ ମାସ ପରେ, Sep 30, 2013 ରେ Visa expire ହୋଇଯିବ । ମା’ଙ୍କ Delivery ଥାଏ Aug ମାସ ଶେଷ ସପ୍ତାହରେ । ପାଖରେ କେହି ନାହାନ୍ତି । ନୂଆ ଜାଗା, ନୂଆ Project । ବାସ୍, ସବୁବେଳେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଡାକେ, “ଆପଣ ହିଁ ମୋତେ ଏ ଜଟିଳ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ସାମନା କରିବା ପାଇଁ ଶକ୍ତି ଦିଅନ୍ତୁ ।”

ଜ୍ଞାନ ଭାଇଙ୍କ ଅନୁମତି କ୍ରମେ ମୁଁ ଓ ମା’ America Saghaରେ Join କଲୁ । ଠାକୁରଙ୍କ କି ଅପାର କରୁଣା ! କିଛି ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲି America Saghaର Simanchal Bhai Michigan transfer ହୋଇ ଆସୁଛନ୍ତି । ତୁରନ୍ତ ତାଙ୍କ ସହ ଦେଖା କରିଥିଲି । ଭାଗ୍ୟକୁ ତାଙ୍କ Office ଓ ମୋ Office ଗୋଟିଏ Building ରେ । ମା’ଙ୍କ Delivery ବେଳେ ତାଙ୍କଠାରୁ ଏତେ ସାହାଯ୍ୟ ମିଳିଥିଲା ଯେ, ଭାବେ ଠାକୁର ମୋ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ପଠାଇଥିଲେ । ଠାକୁରଙ୍କ ଅଶେଷ କୃପାରୁ ମା’ଙ୍କ Normal Delivery

ହୋଇ କନ୍ୟା ସତ୍ତାନଟିଏ ପାପୁ ହେଲୁ ।

ଯାହାଙ୍କ ପାଇଁ ମୁଁ ଏ ଜୀବନ ପାଇଛି, ଠାକୁରଙ୍କୁ ଜାଣିଛି ସେମାନେ ହେଲେ ମୋ ବାବା ଓ ମାମା । ତାଙ୍କୁ ଥରେ America ଆଣିବାର ଇଚ୍ଛା ମୋ ମନ ମଧ୍ୟରେ ଆନ୍ଦୋଳନ ସୃଷ୍ଟି କଲା । ସେମାନଙ୍କର ବି ଇଚ୍ଛା ଥାଏ America ଆସିବା ପାଇଁ ଓ ତାଙ୍କ ନବାଗତା ନାତୁଣୀକୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ । ସେମାନଙ୍କର ଓ ମୋର ଆନ୍ତରିକ ଇଚ୍ଛା ଓ ଠାକୁରଙ୍କ କୃପାରୁ ବାବା-ମାମାଙ୍କ Visa ବି ବହୁତ ଜଳ୍ଦି ଓ ସୁବିଧାରେ ହୋଇଗଲା, କିନ୍ତୁ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଚିନ୍ତା ଥିଲା ସେମାନେ ଏକୃଟିଆ America ଆସିବେ କିପରି । ସବୁ ସେହି ଆମର ମହାନ ଠାକୁରଙ୍କ ଲୀଳା । ହଠାତ୍ ମୋର ଜଣେ ଅପରିଚିତ ପିଲା ସହ ଟେଲିଫୋନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲା, ଯେକି ମୋର ଜଣେ ସାଙ୍ଗର ସାଙ୍ଗ । ଆଉ ସେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ Chicago ଆସୁଥିଲା । ସେ ତୁରନ୍ତ ରାଜି ହୋଇଗଲା ବାବା-ମାମାଙ୍କୁ ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ Chicago ଆଣିବା ପାଇଁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ । ବାବା-ମାମା ଖୁସିରେ ଓ ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ America ଆସିଗଲେ । ଲାଗିଲା ସେ ଯେପରି ଆମର କେହି ନିଜର ଲୋକ । ମୁଁ Michigan Chicago ରୁ ଯାଇଥିଲି ବାବାମାମାଙ୍କୁ ଆଣିବା ପାଇଁ । ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟବଶତଃ ସେ ପିଲା ସହ ବି ମୋର Chicago Airport ରେ ଦେଖା ହେଲା ନାହିଁ ଯିଏ ଏତେ ସାହାଯ୍ୟ କଲେ । ବାବା-ମାମାଙ୍କୁ ଦେଖି ଖୁସିରେ ମୋ ଆଖିରୁ ଲୁହ ବୋହିବାରେ ଲାଗିଲା । କି ଅପାର କରୁଣା ଠାକୁରଙ୍କର ! ବାବା, ମାମା, ପୁଅ-ବୋହୁ ଓ ନାତୁଣୀ ସହ ୩ ମାସ କାଟି ଦେଲେ । କେତେ ଜଳ୍ଦି ପୁଣି ବାବା-ମାମାଙ୍କର ଭୁବନେଶ୍ୱର ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିବାର ସମୟ ଆସିଗଲା । ପୁଣି ଚିନ୍ତା ଏବେ କିଏ ସେଭଳି ମହାନ ହୃଦୟବାନ ଲୋକ ମିଳିବ, କେମିତି ସୁବିଧାରେ ଯିବେ । ଠାକୁରଙ୍କ ଉପରେ ମୋର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭରସା ଥାଏ । ହଠାତ୍ ମୋର America Sangha ର Brundaban Bhai ଙ୍କ ସହ ପରିଚିତ ହୋଇଥିଲା ଟେଲିଫୋନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ । ସେ କହି ଦେଇଥିଲେ ଆପଣମାନେ Chicago ଆସିଲେ ହୋଟେଲ୍‌ରେ ନ ରହି ତାଙ୍କ ଘରେ ରହିବା ପାଇଁ ଓ ସେ ବାବା ମାମାଙ୍କୁ ନେଇ Next day morningରେ Chicago Airportରେ ଛାଡ଼ିଦେବେ India ଯିବାପାଇଁ । ତାଙ୍କ କଥା ରଖି ତାଙ୍କ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲୁ । ବହୁ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାନ ଦେଇ ରଖିଛନ୍ତି ସେ ତାଙ୍କ ଘରେ । ଭୂମିଷ୍ଠ ପ୍ରଣାମ ଜଣାଇଲି ଠାକୁରଙ୍କୁ । ସତେ ଅବା ଲାଗୁଥାଏ ଠାକୁର କହୁଛନ୍ତି, ‘ମୁଁ ପରା ତୁମମାନଙ୍କ ସହ ଅଛି, ତୁମେମାନେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡୁଛ କାହିଁକି ।’ ସେଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାପୂଜା କରି ତାଙ୍କ ଘରେ ବିଶ୍ରାମ ନେଲୁ । ପରଦିନ ସକାଳୁ ଉଠି ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି ଠାକୁରଙ୍କୁ ପୂଜା ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ବାବା ମାମା India ଯିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ । Brundaban Bhai ସେଦିନ ଆମ ପାଇଁ Office ନ ଯାଇ ଘରେ ରହିଥିଲେ । Chicago Airport ରେ ବାବା-ମାମାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଆସିଥିଲୁ ପୁରା ଠାକୁରଙ୍କ ଭରସାରେ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବାଣୀ- ‘ନିର୍ଭର କର, ନିର୍ଭୟ ହୁଅ’ ମୋ କାନରେ ବାରମ୍ବାର ପ୍ରତିଧ୍ୱନିତ ହେଉଥାଏ । ୨୪ ଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ ବାବା ମାମାଙ୍କ ଫୋନ୍ ଆସିଗଲା, ବହୁତ ଭଲରେ ସେମାନେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଘରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ । କହିବାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ଏହି କି ଯେ, ଠିକ୍ ଏକବର୍ଷ ତଳେ ମୋର L1 Visa reject ହୋଇଯିବା କାରଣରୁ ମୁଁ ଦୁଃଖ କରୁଥିଲି । ଆଉ କେବେ America ଆସି ପାରିବି କି ନାହିଁ ସନ୍ଦେହ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ତା’ର ଠିକ୍ ଏକ ବର୍ଷ ପରେ ଠାକୁର ତାଙ୍କ ମହାନ କୃପା ମୋତେ ଦେଖାଇଥିଲେ । ହୁଏତ ମୋର L1 Visa ହୋଇଥିଲେ ବହୁତ Limitation ଥାନ୍ତା । Visa extend ହେବା Difficult ହୋଇଥାନ୍ତା । ଝିଅ ବୋଧହୁଏ US born ହୋଇନଥାନ୍ତା । ବାବା ମାମା ବୋଧହୁଏ America ଆସିପାରି ନ ଥାନ୍ତେ । ବୋଧହୁଏ ତାହା ଠାକୁରଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ନ ଥିଲା । ଆଜି ଜୀବନର ପ୍ରତିଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଜଟିଳ । ବାବା-ମାମା, ଭାଇ ଭଉଣୀ ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ ସହସ୍ର କୋଶ ଦୂରରେ । ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ତ୍ରୀ ଛୁଆ ସହ ଏଠି ଏକୃଟିଆ । ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆମ ଠାକୁର ହିଁ ଆମର ସହଚର ।

ମୋ ଜୀବନ ଧନ୍ୟ ହୋଇଗଲା ଠାକୁରଙ୍କୁ ମୋର ଗୁରୁ ରୂପରେ ପାଇ । ଏଥିପାଇଁ ମୋ ବାବା ମାମାଙ୍କୁ ମୋର କୋଟି କୋଟି ପ୍ରଣାମ, ଯିଏ ମୋତେ ଏ ସତ୍ପଥରେ ପରିଚାଳିତ ହେବା ପାଇଁ ଦିଗ୍‌ଦର୍ଶନ ଦେଇଛନ୍ତି । ଠାକୁରଙ୍କ ପାଖରେ ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା ଓ ନିବେଦନ ମୋତେ କିପରି ତାଙ୍କ ଆଦର୍ଶରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ କରି ମୋର ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ନିର୍ଭରତା, ନିଷ୍ଠା ଓ ନିରହଙ୍କାର ବଢ଼ାନ୍ତୁ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣରେ ମୋର କୋଟି କୋଟି ଭୂମିଷ୍ଠ ପ୍ରଣାମ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଗ୍ରିତ
ସୁପ୍ରୀତ କୁମାର ପଟ୍ଟନାୟକ
ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ

ହେବୁ ସେବା ଅନୁରାଗୀ

ସଦ୍‌ଗୁରୁ ଆଶ୍ରିତ ଯେତେ ଭାଇଭଗ୍ନୀଗଣ
ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେବା ଆମେ ଏକମନ ପ୍ରାଣ
ସବୁ ଭେଦ ଭାବ ଭୁଲି
ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଆଦେଶ ଉପଦେଶ ପ୍ରତିପାଳି ॥୧॥
ନାନାଜାତି ଫୁଲ ଆମେ ଗୋଟିଏ ସୁତାରେ
ଗୁରୁ ଏକ ହାର ହୋଇ ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀପୟରେ
ଲାଗି ହେବା ପାଇଁ ସିନା
ଆସିଅଛୁ ହୃଦେ ନେଇ ସେବାର ଭାବନା ॥୨॥
ତାଙ୍କରି ସେବା ଯଜ୍ଞରେ ଝାସ ଦେବା ବୋଲି
ରଙ୍ଗ ମହକରେ ଆମେ ଅଗୁ ଭଳି ଭଳି
ସେବା ଲାଗି ସିନା ଭିନ୍ନ
ଆମେ ପରା ତାଙ୍କରି କହିତ ଭଗବାନ ॥୩॥
ଲୀଳାମୟ ଲୀଳା ଲାଗି ଏ ସୃଷ୍ଟି କଳ୍ପନା
କରି ସାକ୍ଷୀ ରୂପେ ସଦା ରହିଛନ୍ତି ସିନା
ସବୁ ଦେଖନ୍ତି ଶୁଣନ୍ତି
ସବୁଠାରେ ଥାଇ ପୁଣି କେଉଁଠି ନ ଥାନ୍ତି ॥୪॥
ସକଳ କରି କରାନ୍ତି ସେ ବିଚିତ୍ର କର୍ମା
କେ କଲି ପାରିବ ତାଙ୍କ ଅନନ୍ତ ମହିମା
ନିରାକାର ପରଂବ୍ରହ୍ମ
ସଦ୍‌ଗୁରୁ ରୂପେ ଆମକୁ କରିଛନ୍ତି ଧନ୍ୟ ॥୫॥
ଲୀଳା ପାଇଁ ହୋଇଛନ୍ତି ଏକରୁ ଅନେକ
ସେହି ଜଣକର ଆମେ କୋଟିଏ ସେବକ
ରୂପ ନେଇ ଅଛୁ ମାଗି
ଗୋଟିଏ କାମନା ହେବୁ ସେବା ଅନୁରାଗୀ ॥୬॥
ଜଗତ୍‌ଗୁରୁଙ୍କର ଯେଉଁ ପରମା ପ୍ରକୃତି
ସେହି ଭଗବାନ ପୁଣି ସେହି ଗୁରୁଶକ୍ତି
ତାଙ୍କ କାୟ ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି ରୂପ
ଅନେକ ହୋଇଛୁ ଆମେ ସେବା ଅନୁରୂପ ॥୭॥
ଆମେ ଏକ ଏକ ଗିରି ଝରଣାର ଧାର
ସୁରଧ୍ବନୀ ସଙ୍ଗେ ମିଶି ହୋଇ ଏକାକାର
ଯିବା ସାଗର ସଙ୍ଗମେ
ସ୍ବତନ୍ତ୍ରତା ବରଜିଣ ଏକ ହେବା ଆମେ ॥୮॥
ବହୁ ଭାବ ମିଶାଇବା ଗୋଟିଏ ଭାବରେ
ନିମଗନ ହେବା ମହାଭାବ ଜଳଧିରେ
ଲଭି ଶ୍ରୀଗୁରୁ କରୁଣା
ତାଙ୍କରି ସେବକ ରୂପେ ହେବା ସିନା ଗଣା ॥୯॥

ଶ୍ରଦ୍ଧା, ଭକତି, ବିଶ୍ୱାସ, ନିଷ୍ଠା, ଏକାଗ୍ରତା
 ପଥର ପାଥେୟ ଆମ ଗୁରୁ ନିର୍ଭରତା
 ଗାଲ ‘ଜୟଗୁରୁ’ ନାମ
 ସକଳ ବାଧାକୁ କରି ଯିବା ଅତିକ୍ରମ ॥୧୦॥
 ଆସ ଭାଇ-ଭଉଣୀଏ ହୋଇ ଏକ ମେଲି
 ଏକ ଲୟେ, ଏକ ସ୍ୱରେ, ‘ଜୟଗୁରୁ’ ବୋଲି
 ଗୁରୁ ପାଦେ ରଖୁ ଧ୍ୟାନ
 କରିବା ଆନନ୍ଦେ ଗୁରୁ ପ୍ରେମାମୃତ ପାନ ॥୧୧॥

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତା
 କାଞ୍ଚନବାଳା ଦାଶ ମା’
 ଏକାମ୍ର ସାରସ୍ୱତ ମହିଳା ସଂଘ

ହୃଦୟର ନିବେଦନ

ହେ ଗୁରୁଦେବ ! ତୁମ୍ଭେ କୃପାକୁ ପାଥେୟ କରି ଲେଖନୀ ମୂଳରେ ଦୁଇଧାଡ଼ି ଲେଖିବାର ପ୍ରୟାସ କରୁଛି । ମୋର ଭାବନା ବ୍ୟକ୍ତ କରିବାରେ ମୋର ସମସ୍ତ ଦୋଷରାଶି କ୍ଷମା କରିବ ହେ କ୍ଷମାସାଗର !

ମୁଁ ନିଜକୁ ଭାଗ୍ୟବାନ, ଗୌରବାନ୍ୱିତ ମନେକରେ ତୁମକୁ ଏ ଜୀବନରେ ପାଇ । ହେତୁ ପାଇଲା ବେଳୁ ଏ ଆଖି ଆଗରେ ତୁମର ବିଗ୍ରହ ଦେଖି ହୃଦୟ-କନ୍ଦରରେ କେମିତି ଏକ ଭଲ ପାଇବା ଉଠି ଉଠିଥିଲା ତୁମର ସେହି ଅପରୂପ ବିଗ୍ରହ ପ୍ରତି, ଧୀରେ ଧୀରେ ମନପଟରେ ଆଜି ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ସେହି ରୂପ, ଆପେ ଆପେ ପରିସ୍କୃତିତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ମନକୋଣରେ । ଆଜି ବି ମନେ ପଡ଼େ ଓଡ଼ିଆ ଫିଲ୍ମ ଦେଖିଲାବେଳେ ମନକୁଆଁ କିଛି ଗୀତ ତୁମ ପାଇଁ ଗାଇବା ପାଇଁ, ହୁଏତ ତୁମର ରୂପର ଆକର୍ଷଣ ଏତେ ଥିଲା ଯେ ତାର ଉଲ୍ଲାସ ଉନ୍ମାଦନାରେ ଭାବନା ଆସୁଥିଲା । ମନରେ ସେତେବେଳେ ଜ୍ଞାନ, ଭକ୍ତିର କୌଣସି ଉପାଦାନ ନ ଥିଲା । କ୍ରମେ କ୍ରମେ ବୟସ ବଢ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଭଲ ପାଇବାର ଆକର୍ଷଣ ହୁଏ । ‘ସଂଘ-ସେବକ’ରୁ ସୁଲଳାଳା ଓ ସୁସ୍ଥଲୀଳାର ପ୍ରବନ୍ଧ ପାଠ କରି ଥରେ ଆମ ଆସୁରେଶ୍ୱରର ଧନୀ ଭାଇଙ୍କୁ ପଚାରିଲି, ଠାକୁରଙ୍କର ଜଗତହିତକର କାର୍ଯ୍ୟ କାହାକୁ କୁହାଯାଏ ? ତାକୁ ମୁଁ କେମିତି କରି ପାରିବି ? ସେ ବହୁତ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ବୁଝାଇ ଦେଇଥିଲେ ଯେ, ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ତରେ ଭଲ ପାଇଲେ ତାଙ୍କର ମହତ୍ ଲକ୍ଷର ଅଭିପ୍ରାୟ ବୁଝିପାରିବ । ନିଜକୁ ସେହିଭଳି ଭାବରେ ଡିଆରି କରି ପାରିବ । ତାର ପ୍ରଥମ ସୂତ୍ର ହେଲା ଦାନ । ଯାହା ତୁମ ପାଖରେ ଅଛି ପ୍ରଥମେ ଦେବା ପାଇଁ ଆରମ୍ଭ କର, ଯଥା - ଧନ, ସନ୍ତାନ ଓ ସାନ୍ତ୍ୱନା, ଶ୍ରମ, ବାକ୍ୟ, ସେବା, ସାହାଯ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦି । ଦୀର୍ଘ ଏତେ ବର୍ଷ ଧରି ସେହି ଅନ୍ତରେ ଭଲ ପାଇବା ମୋ ଦ୍ୱାରା ହୋଇପାରିନି ବୋଲି ମୁଁ ଭାବେ ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ପ୍ରାତଃସ୍ମରଣୀୟା ମା’ମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ଓ ଭକ୍ତିକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରେ । କେବଳ ଭାବି ଭାବି ରହିଗଲି । ଗୀତ ଆକାରରେ ପରିପ୍ରକାଶ କରୁଛି - “ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଥିଲା କାଟିବାକୁ ତୁମ ପାଶେ ଦିନ,ମାତ୍ର କାଟି ପାରୁନାହିଁ ସଂସାର-ବନ୍ଧନ ।”

ଦୀର୍ଘ ଦିନ ଧରି ସେ ମୋତେ ସଂସାର-ବନ୍ଧନ କାଟିବାର କୌଶଳ ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ଚାଲିଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଏତେ ଅଧମ ଶ୍ରେଣୀର ଭକ୍ତ ଯେ ଏ କାନରେ ପୂରାଇ ସେ କାନରେ ବାହାର କରି ଦେଇଛି । ମିଛ ଅଭିନୟ କରି ଚାଲିଛି ଭଲ ପାଇବାର ଠାକୁରଙ୍କ ସହ । ସେ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ମୁଁ ବିଶ୍ୱାସୀତ୍ୱର ପରିଚୟ ନେଇ ଜୀବନ ଗତେ, ତେବେ କାହିଁକି ମୋ ପୁଅ ଭଳି ମୁଁ କାହା ପୁଅକୁ ଭାବି ପାରୁନି, ସ୍ନେହ କରିପାରୁନି ? ତାଙ୍କର ଜଗତହିତ କର୍ମ ପାଇଁ ମୁଁ ଆବରଣ ପିନ୍ଧି ଆସିଛି, କିନ୍ତୁ ଆଜି ଆମେରିକା ଆସନ ମନ୍ଦିର ନିତ୍ୟ ସେବାରେ ସହଯୋଗ ଦେବା ପାଇଁ ମୁଁ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇପାରୁନି । କେବେ ତାଙ୍କର ଆସନ ମନ୍ଦିର ରକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆସିବି ? ଏ ଜୀବନ ଦୀପ କୌଣସି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଲିଭିଯିବ ଜାଣି ମଧ୍ୟ ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ପାରୁନି । ତାଙ୍କ ସେବା କରିବା ପାଇଁ ନିଜକୁ ପ୍ରଫେସନାଲ ବୋଲି ବାହାରେ ପରିଚୟ ଦେଉଥିବା ଆତ୍ମବୋଧକୁ ଧିକ୍କାର କରିବା

ପାଇଁ ବିବେକ କହୁଛି । ‘ସଂଘ-ସେବକ’ରେ ସୁଶୀଳା ମା’ଙ୍କ ଜୀବନୀ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲେ ରୋମାନ୍‌ଟିକ ଟାଙ୍କୁରି ଉଠୁଛି, କି ଆତ୍ମତ୍ୟାଗ, କି ଅନୁରାଗ, କି ଜ୍ଞାନ, କି ସମର୍ପଣ ଭାବ ! କାହିଁକି ମୁଁ ସେସବୁ ଅନୁସରଣ କରି ପାରୁନି, କିଏ ମୋତେ ଅଟକାଉଛି ? ସଂସାର ମାୟାରେ ଲୋଭର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ମରୀଚିକା ପଛରେ ମୃଗତୃଷ୍ଣା ପରି ଧାଇଁଛି । ହେ ଗୁରୁଦେବ ! ତୁମର ଟିକିଏ ଭଲ ପାଇବା ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ମୋ ପାଇଁ ବ୍ୟାପକ । ତୁମର ଆଶାର ଫୁଲ ଏ ଜୀବନରେ ଫୁଟାଇ ପାରିଲିନି ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ସତେ କଣ ମରଣରେ ବାସ ଚହଟିବ ?

ଏ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ମୋର ମନେ ପଡ଼େ ଜଗତସିଂହପୁର ଶାଖା ସଂଘର ଜଣେ ମା’ଙ୍କ ବକ୍ତବ୍ୟ । ବାରିପଦା ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାରେ ସ୍ବାମୀ, ଶ୍ଵଶୁର, ପୁଅ ସବୁ ହରାଇ ସେ ତାଙ୍କର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିରେ କହିଥିଲେ, “ଠାକୁର ଏତେ ବର୍ଷ ଧରି କାନେ କାନେ ମନ୍ତ୍ର ଦେଉଛନ୍ତି ଆମର ଅସଲ ସ୍ବରୂପ ବିଷୟରେ । ପ୍ରକୃତ ପରୀକ୍ଷା ଆସିଲାବେଳେ ତାଙ୍କର ସେହି ଅଭୟ ବାଣୀ ପ୍ରତିଧ୍ବନିତ ହେଉଛି ମୋ ଅନ୍ତରରେ । ମନେ ମନେ ତାଙ୍କର ଚରଣ ତଳେ କୃତଜ୍ଞତା ଜ୍ଞାପନ କରୁଛି ଯେ ତାଙ୍କର ଜ୍ଞାନ ଶିକ୍ଷା ଅସାର ହୋଇନି । ହୁଏତ ମୋର ଏ ଅଯୋଗ୍ୟ ଆଧାର ତୁମ ବାଣୀର ମର୍ମକୁ ଜୀବନରେ ଫୁଟାଇପାରିନାହିଁ, ତେଣୁ ତାର ଭାବ ମୁଁ କେଉଁଠୁ ବୁଝିବି ? କାହିଁ ଅନୁଭବ କରିପାରିବି ନିଗମର ନିଗୂଢ଼ ରହସ୍ୟ ? ଏତେବର୍ଷ ଧରି ତୁମ ଶ୍ରୀପାଦପଦ୍ମରେ ଆଶ୍ରୟ ଗ୍ରହଣ କରି ମଧ୍ୟ ଦୀପ ତଳ ଅନ୍ଧାର ଭଳି ମୋର ଏ ଶୁଷ୍କ ହୃଦୟ । କରୁଣାମୟ ତୁମେ, ସାଦରେ ତୁମେ ତୋଳି ଧରିଛ ମୋତେ, ଅଯୋଗୀ, ଅଧମ ହେଲେ ବି ସେତିକି ବୁଝିପାରୁଛି । ଜନମ ଜନମ ଧରି ତୁମ ପଛେ ପଛେ ଗୋଡ଼ାଇ ଆସିଛି, ଆସୁଥିବି । ମୋର ମୁକ୍ତି ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ, ତୁମ ପ୍ରୀତି ହିଁ ମୋର କାମ୍ୟ । ତୁମରି ଖେଳର ମାଟିକଣ୍ଢେଇ ମୁଁ । ପ୍ରତି ବର୍ଷ ଫେବୃୟାରୀ ଚଉଦ ତାରିଖରେ ଥରେ ମନେ ମନେ ଭାବେ ତୁମେ ମୋର ପରମ ପ୍ରେମାସ୍ନୁଦ, ପରମ ପ୍ରିୟ କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ କଣ ମୁଁ ସେଭଳି ଭଲ ପାଉଛି ନା ଅଭିନୟ କରୁଛି । କାହିଁ ସେ ବ୍ୟାକୁଳତା, ଉନ୍ମାଦନା ତୁମକୁ ଭଲପାଇବାକୁ ନେଇ । ଏ ପ୍ରତାରଣା ନୁହେଁ ତ ଆଉ କ’ଣ ? ହେ ଗୁରୁଦେବ ! ମୁଁ ଚାହୁଁନି ଏ ମନୋଭାବ, କେବଳ ତୁମର ହିଁ ହୋଇ ରହିବାର ଅଭିପ୍ରାୟ କରୁଛି । ମୋର ପ୍ରାର୍ଥନା ବଳ ନାହିଁ । ତୁମ ପାଖରେ ଏ ସଂସାରଟା କ୍ଷୁଦ୍ର, ନିଜର ମୂର୍ଖତା ପାଇଁ ଛୋଟ ବିଷୟରେ ପରିତୃପ୍ତ ହୋଇଯାଉଛି । ହେ କୃପାମୟ ! ଆଜି ମୋର ଏ ଅନ୍ତର ବାରୁଛି, ମୁଁ ଶୁଣିପାରୁଛି ଏ ପ୍ରତିଧ୍ବନିର ତରଙ୍ଗ, ଗୁଣ୍ଡୁଚି ମୂଷା ହେବାର ସୁଯୋଗ ଦିଅ, ତୁମରି ଜଗତହିତକର ସେତୁ-ବନ୍ଧନରେ ।

ସେ କାଳରେ ମା’ସୁରବାଳା ବୁଝିଥିଲେ ଏପରି ଉନ୍ମତ୍ତିଠାରୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଉନ୍ମତ୍ତିର ମହତ୍ତ୍ବ । ସେଥିପାଇଁ ସୁରବାଳା ମା’ଙ୍କର ପାଠପଢ଼ା ବନ୍ଦ କରି ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ଆସିଥିଲେ ଗୁରୁସେବା ପାଇଁ । ମୁଁ କଣ କରୁଛି, ଜୀବନର ସ୍ବାଧୀନ ପ୍ରତିଶତ ବିତିଗଲା ଏହିକ କାମନାରେ । ଆଉ ଯେତେ ଦିନ ଅଛି କାହିଁକି ବୁଝିପାରୁନି ଏ ଅନ୍ତର । କେବେ ଏ ମନ ବୁଝି ଭିତରେ ଚେତନା ଆସିବ ତୁମର ସେବିକା ଭାବ ପୋଷଣ କରିବା ପାଇଁ ? ନିତ୍ୟଲୋକକୁ ଯିବା ରାସ୍ତା ନିଜର କ୍ଷୁଦ୍ର ମନରେ ହିଁ ତାଲା ପକାଉଛି ।

କେବଳ ବିକଳ ପକ୍ଷୀର ରାବ ଛଡ଼ା ମୋ ପାଖରେ କିଛି ନାହିଁ ପଦତଳେ ଅର୍ପଣ କରିବା ପାଇଁ । କେବଳ ତୁମରି କୃପାରେ ହିଁ ନିଃଶ୍ଵାସର ତାଳେ ତାଳେ ଏ ଅନ୍ତର ନାମ ନେଇ ମାର୍ଜିତ ହେଉ, ଏ ପ୍ରତିଧ୍ବନିର ପରିସମାପ୍ତି ଘଟୁ, ଭଲ ପାଇବାର ତରଙ୍ଗ ଅନ୍ତର ଆତ୍ମାକୁ ସ୍ବଚ୍ଛ ଦର୍ପଣରେ ପରିଣତ କରୁ - ପରିଶେଷରେ

“ହେ ପରମ ଗୁରୁ ! ହେ ପରମ ବ୍ରହ୍ମ ! ହେ ପରମ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
ଶାଶ୍ବତ ଭଲ ପାଇ ତୁମକୁ ମୁଁ ବିତିଯାଉ ଏ ଜୀବନ ।”

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତା
ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରବୀଣା ମହାପାତ୍ର
ଆମେରିକା ସାରସ୍ବତ ସଂଘ

ନିଜର ଯାହାକିଛି ଅଭାବ ଅଭିଯୋଗ, ତାହାକେବଳଗୁରୁଦେବଙ୍କ ନିକଟରେଜଣାଇ ଦେବ । ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବ ନିଜଇଚ୍ଛାନୁସାରେତାହାର ପ୍ରତିବିଧାନ କରିବେ । ତାଙ୍କ ଅଧିକାରରେହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାଉଚିତ ନୁହେଁ । ବ୍ରହ୍ମ ନିର୍ଗୁଣ, ସୁତରାଂତାଙ୍କ ନିକଟରେକୌଣସି ପ୍ରକାର ପ୍ରାର୍ଥନାଚଳେନାହିଁ । କିନ୍ତୁମନୁଷ୍ୟଗୁରୁବାସଦ୍ଗୁରୁଙ୍କ ନିକଟରେସବୁ ପ୍ରାର୍ଥନାଚଳିପାରେ । ମନୁଷ୍ୟଗୁରୁବାସଦ୍ଗୁରୁଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନାକଲେବ୍ରହ୍ମ, ଆତ୍ମା, ଭଗବାନ୍ସବୁମିଳିପାରନ୍ତି ।

- ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର

A Weaker Tie Becoming Stronger

Background

Four years back, when I came to the USA for the first time, I was not sure how to survive in this foreign land. It was a whole new world for me. Everything was fascinating and mesmerizing. I was nervous as well as excited to explore this “Land of Opportunity.” I knew I had to fit myself in this country. But the most difficult part was to leave my family behind especially my father (Baba), Shiba Prasad Kalia from Rourkela Sangha, who is a widower and was just about to retire. It was the hardest of all the decisions I had to make. I knew my success would be the only thing that could soothe his painful soul. Now, when I look back I cannot imagine how Baba’s life has changed as well as mine. I came here for an MS degree in 2013 and now I am pursuing a PhD. Baba has become stronger and more independent than he was and has thoroughly immersed himself in a startup to guide a few budding talents and is in Thakur’s seba at the Ekamra Sangha as well as the Baripada Sangha. I think it is Shri Shri Thakur’s blessings that provide motivation to both of us and the enthusiasm in spite of repeated failures, rejections, frustrations, and the feeling of hopelessness among others. I am struggling but still have the passion to do some great research, which may take another couple of years to finish. Baba is alone in Odisha and I still don’t know when he can reunite with me. At times I feel Shri Shri Thakur has rightly said everyone in this mortal world has a predefined karma.

The Real Connection

Before coming to the USA, I was a regular member of Rourkela Sangha but it just on the Thakur’s notebook. I had accepted Parichaya Patra but I hardly understood its essence. Attending Sangha for me was to eat delicious prasad and meet my fellow bhais. I hardly knew why I am coming to Thakur. May be at that time I did not realize that I am over protected by the care of my parents. It was difficult then for me to realize that this protection was just temporary. I was ignorant of the fact that everyone in this world is on his or her own. The mere existence of these relationships is shallow. The only truth is the connection between Shri Shri Thakur and us, and other relationships are like support systems that make that connection possible. “We are all alone in this mortal world.” These words may be scary but it is the truth. I came closer to the truth when I lost my mother in 2006. I remember when I was going on a truck with my mother’s body beside me I just could not believe she was dead. At that time I didn’t know what death was. I touched her hands and I felt she was just sleeping peacefully until one of my uncle said she is nothing but sand and clay. Days passed and I graduated with a B.Tech degree and moved on to do a job. I was thoroughly dissatisfied with my job and took the GRE to pursue an MS. Finally I got an offer from North Carolina State University in Raleigh, US to pursue a degree in Computer Science in 2010. So many things happened in my life but I was still not close to Shri Shri Thakur. I read Parichaya Patra everyday but I did it just for the sake of doing it. However, I was completely unaware of the fact that Shri Shri Thakur has plans for each one of us. It always takes time to realize that we are part of His larger and powerful master plan. Finally, this realization dawned unto me when I got to know that there are several

guru bhais and maas staying near the Raleigh area. In fact the number of “nigam” families staying near Raleigh is more than any other part of the USA. This realization also got reinforced when I got to know that a piece of land had been bought near Raleigh (about 40 miles to the west) in Efland to build the first Ashram in the USA and the first outside Indian subcontinent. When I informed about this to Baba he was joyous. He said that although I am far from him, I am near to Shri Shri Thakur and that is the most important thing for him. I thought that being in India I was far from Shri Shri Thakur and I hardly attended any sangha puja or did any seba in Asana Mandira. But having come to Raleigh I realized Shri Shri Thakur is never far from me. This geographical distance is merely a physical separation.

America Saraswata Sangha

When I came to North Carolina in 2010, I started attending America Saraswata Sangha puja sessions through teleconference. Prior to the puja, every bhai and maa receives a document with sangha puja details and all the sebas enlisted in it. Bhais and maas perform their respective sebas over the phone based on the program. Apart from attending the sangha puja I was fortunate enough to join the North Carolina Pathachakra puja sessions every month held by families in the states of North Carolina and Virginia. At that time I didn’t have a car. Hence, one nigam family staying closest to my place religiously picked me up for two years before the Pathachakra puja and dropped me back after the Pathchakra puja session was over.

In September 2010 we had Bhoomi Pratistha and in July 2012 the first Asana Mandira named “Nigam Smruti Mandira (NSM)” in the USA was built and from that day onwards we conducted sangha puja at NSM including the broadcast of aarati puja via ustream.net to all other bhais and maas. By Shri Shri Thakur’s grace I got a summer internship in 2012 from which I could save some money to buy a used car. It was some sort of a coincidence for me to buy a used car at the same time when Ashram was built. Now, I can independently drive down to NSM in Efland every Saturday evening for the Adhibasa puja, stay till Sunday afternoon and return to Raleigh. It has been almost two years and by Shri Shri Thakur’s blessing my car never broke down while coming to the Asana Mandira.

Sunday Sangha Puja

After five days of work in my laboratory I feel jaded but the very thought of going to Asan Mandir, meeting bhais and maas, doing sebas, and eating prasad fills my mind with joy. Every Saturday I feel like coming back to meet my family that includes Shri Shri Thakur, bhais, maas, and young aspirants and forget all the anxieties of my work and life. When I am in my University I cannot find time to read Shri Shri Thakur’s books. But attending pathachakra and sangha puja gives me an opportunity to learn about Thakur’s teachings and understand difficult concepts. The important thing that Thakur emphasizes on is “Chitta Sudhi” and one of the easiest ways to achieve is by doing His seba. As I had mentioned earlier, in India I was hardly involved in any seba. However, after coming here I am involved in multiple sebas such as washing dishes, vacuuming and cleaning floors, gardening, decorating asana, singing arati, and so on. Seba at NSM gives me joy and makes me forget my difficulties, miseries, and sorrows in my life. Most importantly when I do His seba I feel my mind is out of irrational thoughts. I just focus on what I am

doing and do it. This somehow never happens when I am studying or doing my research work. My mind is constantly preoccupied with thoughts about my future. This very experience is self-evident that if we consider everything we do in our lives to achieve our goals as His seba then the thought of any possible outcome will not make us anxious. At the end it is important to realize that whatever happens in this world happens according to His wish.

Special Days at NSM

Apart from the regular sangha puja we do have special days at NSM that include Pathachakra, Sammilani, Thakur's Janmotsava, Akshya Trutiya, Raasa Purnima, Thanksgiving week, New Year week and so on. These special days give other bhais and maas an opportunity to spend their time at NSM. During these days everyone at NSM feels as if a sea of happiness surrounds him or her. These days are special because compared to a sangha puja, which has a tighter schedule and limited time; these days motivate bhais and maas to do intense discussions about Thakur's teachings and philosophy throughout the day. Moreover, a face-to-face conversation is livelier than one on a phone. From these discussions at times I am amazed by the bhais and maas knowledge on Thakur and I realize how ignorant I am.

Conclusion

It's the realization that Thakur is always there with me is gratifying. Thakur puts everyone in this mortal world through challenges and tests him or her. Our sole duty is to perform His seba without getting too much affected by the ups and downs in our lives. At times the uncertainty of the future ahead of us makes us lose hope and patience. This is the point where the very thought of Thakur keeps us sane in spite of this insane world.

Finally, I would conclude by saying that I feel thoroughly blessed and fortunate to stay nearby NSM. I sincerely wish to get a job somewhere here close to NSM so that I can bring Baba here and devote the rest of my life in Thakur's seba. I feel it's important to stay near NSM because through doing His seba I realize I am getting to know more about Him and His teachings.

Shri Shri Thakur Charanasrita
Anup Kalia
America Saraswata Sangha

One should never retreat from the path of truth and right living. The result of predestined prarabdha is to be accepted calmly. You perform the duty of an ideal husband and father and finally get settled as an ideal householder. I also bear the burden of guru-hood for this holy desire. I wait with the earnest desire for the vision of God in the heart of every disciple. Let your arms be strong and your heart be filled with devotion.

- Shri Shri Thakur

Insight into a Journey

The real meaning of being human lies in our desire of developing ourselves into doing good. In this mundane world in our day to day life we come across different types of people. Our day starts with our morning prayer to Shri Shri Thakur and ends with our evening prayer. Since my childhood I have been going through this daily routine.

As a kid, I remember that sometimes I did not feel like doing the evening prayer due to various reasons such as spending time or playing with friends and during examination times. My mother used to quote one extract from Thakur's book, "Whatever you want to do, do but remember that the keys are in Thakur's hands", she used to tell me this in Odiya which sounded really scary. So my sisters and I would sacrifice our childhood fancies and do the evening prayer with our mother (Mama). In the evening prayer, we had privilege of reading Thakur's book like Shri Shri Thakur Jibani, Nigama Upadesha, Sati Charitamala and Abhaya Bani.

I have experienced this from the core of my heart that the paragraph from Abhaya Bani exactly matches my experience on that particular day. For instance, if I have come across a difficult situation and my mood is bad, then that day I would read in Abhaya Bani "Tama manakara dukha kana, mu sabubele tuma pakhare achi". This creates positive vibes in my mind. I always asked my mother about Thakur's ubiquitous existence and how he receives prayer and worship of so many Bhaktas across the globe. My mother responded simply "Thakur is Jagatguru". I remember those days when I attended Sangha Puja every Sunday the greatest desire we had in our minds was to have 'Prasada'. While in Sangha, due to my childhood instinct, I often did not want to sit in the Asana Mandira continuously but my mother always warned me that Thakur will get angry; and if I sit in front of Thakur a connection will be created between me and Thakur but if I don't sit, that connection will be lost. With that fear I used to sit there, but now when I remember those situations, I feel that is so true as I have experienced the truth in it.

My mother always had a desire to get a son-in-law who would understand Thakur's philosophy and perpetuate his arena. With Thakur's blessing I got married last year and Bhai has never objected my practices, and he understands and respects my belief. We have attending Sangha Puja in AMSAS since last year. When I think about the existence of Sangha in America, one famous saying of Thakur comes into mind, "Bhakta Banacha Kalpataru". Sangha is like second home and family to us. It always has been a pleasure celebrating special occasion at Thakur's place. A deep regret is in my heart is that I am unable to attend Sangha Puja at Asan Mandir every Sunday especially when Thakur has given me this immense opportunity of staying closer to Asan Mandir.

Thakur, you are always a caring father for us at all times in each and every thing. Today as the Sammilani day is approaching, Thakur please give me the blessing so that I can go to Sangha every Sunday and even attend Pathachakra every month.

Shri Shri Thakur Charanasritaa
Pallavi Mohanty
America Saraswata Sangha

Little do I know about “Thakur”

Fate sometimes takes you to places where at the end you get connected very well. I came to US in December 2011 right after my marriage was arranged in October 2011 into a family that I came to know later were devotees of “Shri Shri Thakur”. Now let me fast forward by a year. I got married in November 2012 and my wife, Pallavi Mohanty, came to US at the end of December 2012. In February 2013, my mother-in-law told us that there was Thakur’s Asan Mandir in North Carolina. The first thought that came to my mind was that it was probably one of the many religious places in the US. Until this moment I knew nothing about “Thakur” apart from the fact that my wife worships Him twice daily with songs that are soothing to my ears.

We came in contact with a “Guru Bhai and Maa” and finally one fine Saturday evening we both came to the ashram (Nigam Smruti Mandir). The atmosphere at the Asan Mandir was mesmerizing and in addition I got a chance to interact with many Odiya people in US. I came to know that every Sunday bhaktas come to the Asan Mandir for a weekly get-together; and this was the only ashram in US which was built in 2012. Suddenly I tried to connect the dots. Was it some divine power that brought me to North Carolina and that too to a place just 30 miles from the Asan Mandir? Did “Thakur” know that one of his bhakta (my wife) is going to come to North Carolina. All these questions can never be answered but one thing it did for sure is that it increased my faith in the divine power.

I have been part of “Nigama Smruti Mandira” for a year now and never for a moment have I felt that I do not belong to this Asan Mandir. I don’t know much about “Thakur” but the more I come to Asan Mandir, the more I start believing in “Thakur”. Respect for each other, discipline, punctuality, belief in the almighty are just a few things that I have learned from here. I have seen ashram Maas taking care of “Thakur” more than their own child and Bhais devoting their time to “Thakur” first and then to family. I cannot even think of being as devoted as they are.

Whenever I go to the Sunday Sangha Puja in the Asan Mandir, I don’t take part in singing “bhajans” nor do I take part in reading Thakur’s letters or books but I do listen to the songs and try my best to understand what is being read. Sometimes I have random thoughts like work, health, future etc. and that time when I look at “Thakur” sitting in his asana, it feels like he is looking towards me and giving me a faint smile as if saying that “why are you worrying about the future, live in the present, follow me and I will take care of the future.” I realize that the past is history and the future is a mystery, if we give our whole mind and soul to the present then it will make our history good and unravel a good mystery. When I sit in the asana mandira, sometimes the thought comes to mind who is controlling the deeds that I am doing, is it me or is it the almighty. Immediately my soul answers me that when I am confident then I control myself and when I am not confident then I leave everything to almighty. I have realized that whenever I am in the Asan Mandir, I can answer my own questions and I am happy with those answers. I feel myself very lucky to have known “Thakur” through AMSAS.

I would just like to share an experience that has helped me build my faith in the almighty. I had been to Puri during the 2010 “Sunabesa” with my mother, aunts and cousin sisters. One of my father’s friends was a Judge at the Puri court; therefore we had the opportunity to see the “Sunabesa” of Lord Jagannath, Lord Balabhadra and Maa Subhadra from a roof top where all the media people do the filming of the event. We parked the vehicle in the premises of the court and started our journey towards the temple on foot with the court’s peon Rajendra. Rajendra led us from one lane to another. The lanes were busy and we were advised to stick together in a queue of ten. Rajendra led the queue and I being the only other male person in the group, was at the other end. We were being pushed from all the sides (it is obvious in these types of places where more than 5 lakh devotees come to see the Sunabesa). Suddenly my sister had a heated argument with one of the persons in the crowd. Two-three men were trying to push our queue. Rajendra intervened and brought everything to normal. Next moment, one of my aunt shouted “wallet..wallet.. fallen on the ground” but before she could do anything, someone from the crowd picked it up and vanished (normally the pickpockets work in group, some do the pushing act, some do the cutting act and others do the vanishing act). I empathized with that person whose wallet was pick pocketed and thanked “Lord Jagannath” for giving me the direction to keep my wallet in the safe chained handbag of my sister (you know how difficult it is to get into a lady’s handbag!!). We were led into a safe passage to the roof of a building which was meant for VIPs and the news cameramen. The scene from the roof top was amazing. Three chariots standing in the middle of the road with the deities sitting on them adorned with gold ornaments. All my aunts shouted in unison “Jai Jagannath, Jai Jagannath...” Even more eye-catching was the wave of devotees surrounding the chariots. It seemed as if no one’s foot was on ground. Everyone was in a wavy motion just like the wavy motion of the Lord when he goes on to the chariot. Seeing that scene, I wished, I too was among the crowd, so that I could share my experience with my friends back home. (This shows one of the faces of human tendency, the hard earned fruit is always sweet in taste and one is never happy with what one gets, he always seeks the other thing).

Finally our “darshan” was over. My mother and aunts were delighted to have witnessed such a beautiful sight of the gold adorned deities. All were praising the Lord and also Rajendra who had guided us. My sisters were excited to go to the sea beach and enjoy serene wind and the big waves. My aunts were busy in their womanly talks. The discussion covered everything from price of gold and the yearly income of the Puri temple to the adamant nature of temple priests and the judicial power in India. On our way back to the vehicle, we had a tea break. After the break, everyone headed towards the vehicle to go to the sea beach. I asked my sister to pay the money from my wallet.

Flashback an hour. The wallet that my aunt had seen had fallen from my sister’s handbag and the handbag contained my wallet. Oh my God, one of my worst nightmares was almost coming true. My sister searched her whole bag, my aunts were starting to panic and I was recalling all the contents of my wallet along with all the events that had led to this situation. Money, debit card, credit card, PAN card...

what am I going to do... how am I going to bring everything back to normal! Two days back I had noted down one of my credit card details in my mobile, probably this event was also linked. I started blaming myself. Probably the Lord was angry with me for taking the easy route for his “darshan”. I tried to regain my composure and called the credit card company to block the card. My sisters were very sad. All the sea beach plans had gone to limbo along with my wallet.

I was not able to recall my other credit card number, so we decided to return back immediately. Just at that moment another shocking declaration came from the driver, the left front tire of the vehicle was punctured. Something inauspicious had guided us to Puri!! The driver started changing the tire; my aunts were discussing everything starting from superstitions to the Lord’s fury. I was busy following the credit card blocking procedure over my sister’s phone. All this while an unknown number was tormenting my mobile, but I was not able to pick it up. Suddenly an SMS flashed my mobile screen from the same number “aapki wallet hamaari paas hai” (your wallet is with me). “What the heck!!” This was my immediate reaction. I dropped the blocking plan and immediately called back on the number. A female voice on the other side of the phone gave me the details of her location from where I could get my wallet back. Rajendra accompanied me to the location. After waiting for some time, a person came and gave me back my wallet. The person had got my number from a bank receipt which I had by chance left in my wallet. (Again something related to fate). All the documents and cards were intact in the wallet, only it was devoid of all the money. I had in my mind of rewarding the person with some money, but I couldn’t help as there was no money in the wallet. I thanked the person(s) and was happy for not returning disappointed from Puri.

Various thoughts came to my mind, what would have happened had I realized before the “darshan” that my wallet is missing? We probably would have returned before the “darshan”. What would have happened if our vehicle’s tire would not have punctured? We would have started our journey back and I could not have possibly gotten my wallet back. I am not a theist, but probably I would have become an atheist if I would not have got my wallet back. Was this just a coincidence or was this some sort of heavenly power - the Lord’s power. Seems even God is greedy; he doesn’t want to lose his devotees. Till this day I have that wallet, although it is not in good condition. I have a feeling that Lord Jagannath’s blessings reside in the wallet.

Shri Shri Thakur Charanasrita

Sarthak Das

America Saraswata Sangha

My dear Child! I am Saddguru. Wishes of Jagatguru are blossomed within me. My only job is to show you the path to Salvation. Those, who have been depending on me, I will take them to Salvation by holding their hands. Your Thakur (Guru) is ‘Sadguru’, you need to have this sole belief.

- ShriShriThakur

ତୁମ ପଦ ସେବା ମୋର କାମନା

ପ୍ରଭୁ ତୁମ ଚରଣ ବିନା
ଏତେ ନିରାପଦ ଅଛି କେଉଁ ସ୍ଥାନ
କୃପା କରି ବାରେ କହି ଦିଅନା ॥୦॥

ତୁମ ପଦ ଧାୟି ମୁନି ରକ୍ଷି ବାଇ
ହୋଇ ପଶୁଛନ୍ତି ତୁମ ଶରଣ
ଚରଣ ବନ୍ଦନା କରି ଭକ୍ତଗଣ
ହେଲେ ଲଭୁଛନ୍ତି ତୁମ୍ଭରି ଜ୍ଞାନ
ହେ ବିଶ୍ୱବନ୍ଦନ ! ତୁମ ନାମ ଗାନ
ଅସୀମ ଆନନ୍ଦ ଜଗାଏ ସିନା ॥୧॥

ତୁମେ ଅଟ ପ୍ରଭୁ ବିଶ୍ୱ କାରିଗର
ତୁମ ଶ୍ରୀଚରଣ ଶରଣ ସ୍ଥଳ

ତୁମକୁ ନ ଭଜି ଆନକୁ ଭଜିଲେ
ଭଜନ ସାଧନ ହୁଏ ନିଷ୍ଫଳ
ଏଣୁ ହେ କରତା ତୁମ ନାମ ସଦା
ଜପୁଥାଉ ଏ ମୋ ଚଞ୍ଚଳ ମନ ॥୨॥

ଛନ୍ଦା ଚରଣରେ ମନ ରହିଥାଉ
ମୁଦା ନେତ୍ର ପଦ ଜ୍ୟୋତି ନିରେଖୁ
ଅହର୍ନିଶି ତୁଷ୍ଟ ନାମ ଗାଉଥାଉ
ମନ ନୟନ ମୋ ତୁମକୁ ଦେଖୁ
ଏତିକି ଗୁହାରି କରେ ପଦ ଧରି
ତୁମ ପଦସେବା ମୋର କାମନା ॥୩॥

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତ
ନରେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି
ଚିତ୍ତୋଳ ଶାଖା ସଂଘ

ପଦେ ମନ ହେଉ ମଗନ

ଛନ୍ଦା ଚରଣ ! କଲି ବରଣ
ବନ୍ଧା ନିଅ ବନ୍ଧୁ ଏ ମୋ ବାଉଳା ମନ ॥୦॥
ଜଳ ଜଳ କି ସୁନ୍ଦର ହୃଦ-କମଳ
ହୃଦୟ କମଳେ ରାଜେ ପଦ ଯୁଗଳ
ନିଶି ବାସର ମୋ ହେଉ ସେହି ଦର୍ଶନ ॥୧॥
ଜ୍ୟୋତି ରେଖା ଜ୍ୟୋତି ରୂପ ଜ୍ୟୋତି ସ୍ୱରୂପ
ଫୁଟି ଉଠୁ ମୋ ଅନ୍ତରେ ତୁମ୍ଭରି ରୂପ
ନିରନ୍ତର ହେଉ ମୋର ସେହି ଧ୍ୟାନ ॥୨॥
ମୁଦା ଆଖି ଦେଖୁଥାଉ ଚରଣ ଛବି
ଚେତା ଅଚେତାରେ ସେହି ଛବିଟି ଭାବି
ନାମ ଗାଇ ପଦେ ମନ ହେଉ ମଗନ ॥୩॥

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତ
ସଂଗ୍ରାମ କେଶରୀ ମଲ୍ଲିକ
ସେବକ, ସତ୍‌ଶିକ୍ଷା ମନ୍ଦିର

Thakur - Your manifold facets

Thakur, you are the Creator
of the whole world
who brings beauty, success
and prosperity in our life.

Thakur, you are the motivator
who rejuvenates our heart
and accelerate our ability
with an illuminating hope.

Thakur, you are the well-wisher
who colored our world with
happiness and fulfillment and
who has bestowed his mercy
and purified the immoral souls.

Thakur, you are the glimmer
whose gentle compassion
shine like the Morning Star and
whose light turns us away from sin
and erase darkness from our life.

Thakur, you are the caretaker
whose goodwill seals us
with an eternal calm and
whose kindness heals us
with salvation's balm.

When detestation, cruelty and
enviousness divides us,
Thakur, you are the integrator
who unites us through love,
sympathy and humanity.

When anger, greed, bewilderment,
madness and pride in our mind
deviates us from the correct path,
Thakur, you are the trailblazer who
shows us the truthful and auspicious path.

Thakur, you are the mentor
who transmits the wealth of knowledge and
awareness across the whole world which
eliminates the darkness of the ignorance.

Thakur, you are the savior
who guides us at the time of the need,
who gives us the strength and

courage to overcome our despair
and bring rays of happiness in our life.

Shri Shri Thakur came into my life as a treasure or precious gift from my mother (Kananbala Pattanaik from Ekamra Saraswata Sangha). I was very fortunate to be part of Kumari Sangha puja in Ekamra Saraswata Sangha, Bhubaneswar. Since my childhood, I have learnt to do each and every activities affiliated with Thakur.

After couple of years of my marriage, I came to Michigan, USA. As I was very close to my parents and spent a considerable amount of time in Sangha activities, it was very difficult on my part to imagine life away from them in Michigan. I felt disheartened that I was neither part of sangha nor I had Parichaya Patra. However, I had bought a small Thakur's bigraha with me from India and I did puja every morning and evening. I read some books, but I was not satisfied with it as I was missing the sangha. Gradually, I got accustomed with this life.

I moved to Charlotte in February 2013. After coming to Charlotte, my life changed drastically. I came to know about Nigama Smruti Mandira in Efland, NC. It gave me inner pleasure and immense satisfaction when I visited this place and participated in puja. With Thakur's grace, now I'm a member of America Saraswata Sangha and have my identity in the form of Parichaya Patra.

I have an intense feeling that Thakur is always with me. He is protecting me from danger, guiding me in hard times and teaching me the important lessons of life. I had a desire that my parents come to USA, stay with me for a few months and spend some quality time. I always invited my parents to come to USA, but due to various reasons they couldn't come. I was little bit upset. Last year due to Thakur's blessings, everything related to my parent's travel got finalized without any major huddles and my parents got the US visa within a month. After long wait of seven years, my parents finally came to Charlotte and my dream came true.

My parents attended the 2013 sammilani in Efland. I was so excited and thrilled that I cannot explain in words. I was on the top of the world. It felt like the days before my marriage had reappeared when I used to attend sammilani with my Maa and Bapa. Day-by-day my faith and bhakti towards Thakur are increasing. After joining sangha, I feel like reading more books and think about Thakur all the times. I met so many bhakta bhai's and maa's who are so helping and kind towards me. Now they are like my family members.

I'm very delighted that my kids are the part of Young Aspirants now. Both are sitting with me in the puja. My elder daughter Shilpi likes answering the questions in Young Aspirants session and has shown interest in puja. I feel I am blessed. Thakur showed me the way how to grow my kids in spiritual way. I also learned a lot from the Question and Answer sessions.

Shri Shri Thakur maharaj has always taught me to be a good human being and follow the path of truth. He has given me lot of guidance and shown the spiritual path to move ahead in life. By reading Thakur's book, I learn a lot of good things and try to inculcate these in my daily life. I pray at his lotus feet to bless my family and keep us happy so I can spread this happiness everywhere.

Shri Shri Thakur Charanasritaa,
Sonali Pattanaik
America Saraswata Sangha

ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ ଦ୍ୱାଦଶ ବାର୍ଷିକ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ବିବରଣୀ

ସ୍ଥାନ - ନିଗମ ସ୍ମୃତିମନ୍ଦିର, ଏଫ୍ଲାଣ୍ଡ (Efland)

ନର୍ଥ କାରୋଲିନା (North Carolina)

ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକାସ୍ଥିତ ‘ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ’ର ଦ୍ୱାଦଶ ବାର୍ଷିକ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ଗତ ୨୦୧୩ ମସିହା ଜୁଲାଇ ମାସ ୫, ୬ ଓ ୭ ତାରିଖ ଶୁକ୍ରବାର ଠାରୁ ରବିବାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନର୍ଥ କାରୋଲିନା ରାଜ୍ୟର ଏଫ୍ଲାଣ୍ଡ ସହରରେ ନବନିର୍ମିତ ଆସନ ମନ୍ଦିର ‘ନିଗମ ସ୍ମୃତିମନ୍ଦିର’ରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦ-ଉଦ୍‌ଘାଟନା ସହକାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ‘ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ’ର ପରିଚାଳନା ମଣ୍ଡଳୀ ସଦସ୍ୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ମହାନ୍ତି ଭାଇ ଭକ୍ତ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀରେ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିନିଧି ଭାବେ ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲେ ।

ସମ୍ମିଳନୀର ଅଧିବାସ ସଭା ଜୁଲାଇ ମାସ ୪ ତାରିଖ ଗୁରୁବାର ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିପୂର୍ବରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜ ସମ୍ମିଳନୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ତଥା ନବନିର୍ମିତ ଆସନ ମନ୍ଦିର ବାହାର ଓ ଭିତର ପରିବେଶ ପରିଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ସନ୍ଧ୍ୟା ଉପାସନା ପରେ କେନ୍ଦ୍ର ପରିଚାଳନା ମଣ୍ଡଳୀ ସଦସ୍ୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ମହାନ୍ତି ଭାଇଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ଅଧିବାସ ସଭା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ସମ୍ମିଳନୀର କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଓ ଉପସ୍ଥିତ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଚଳଣି ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେତେକ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଜୁଲାଇ ୫, ୧୦୧୩ ଶୁକ୍ରବାର, ପ୍ରଥମ ଦିବସ

ଜୁଲାଇ ୫, ୨୦୧୩ ତାରିଖ ଶୁକ୍ରବାର ଦିନ ସମ୍ମିଳନୀର ପ୍ରଥମ ଦିବସର ପ୍ରଭାତରେ ଜାଗରଣ, ପ୍ରତୀକ୍ଷା ଓ ଆବାହନ ସଂଗୀତମାନ ଗାନ ସମାପନାନ୍ତେ ଶାଖା ସଂଘର ସଂପାଦକ ଜ୍ଞାନରଞ୍ଜନ ଦ୍ୱିବେଦୀ ଭାଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ କ୍ଷୋଦ୍‌ଗୋପଚାର ପୂଜା ଓ ଆରତି କରିଥିଲେ । ତତ୍ପରେ ଗୁରୁବନ୍ଦନା ଓ କ୍ଷୋଦ୍ରବନ୍ଦନା କରାଯାଇ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିନିଧି ପ୍ରମୋଦ ଭାଇଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଭା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସଭାରେ ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ସମବେତ ଭକ୍ତମଣ୍ଡଳୀକୁ ପରିଚୟ ପତ୍ର ପାଠ କରାଇ ‘ସଂଘ-ସେବକ’ ୪୯/୪ରୁ ‘ବନ୍ଦନା’ ପ୍ରାର୍ଥନା ଓ ‘ପ୍ରାର୍ଥନାକାରୀଙ୍କ ପ୍ରତି’ ପ୍ରବନ୍ଧ ପାଠ କରି ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧିବେଶନ ପାଇଁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପରେ ‘ଜୟଗୁରୁ’ ନାମ କୀର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ଓ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରି ଆସନ ବନ୍ଦ କରାଯାଇ ବାଲ୍ୟଭୋଗ ନିବେଦନ କରିବା ପରେ ଭକ୍ତମାନେ ପ୍ରସାଦ ସେବନ କରିଥିଲେ ।

ଜୁଲାଇ ୫, ୨୦୧୩ ଶୁକ୍ରବାର, ପୂର୍ବାହ୍ନ ଅଧିବେଶନ - ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନ ଗଠନ ବିଷୟ ଆଲୋଚନା

ପୂର୍ବାହ୍ନ ଅଧିବେଶନ ଘ.୯.୩୦ ମି. ସମୟରେ ପ୍ରମୋଦ ଭାଇଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ବନ୍ଦନା ଗାନ ପରେ ବିଶ୍ୱଜିତ୍ ସୁନ୍ଦରରାୟ ଭାଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଓ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱାଗତ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଇ କହିଥିଲେ - ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଅପାର କରୁଣାରୁ ‘ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ’ର ଦ୍ୱାଦଶ ବାର୍ଷିକ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ଏହି ନିଗମ ସ୍ମୃତିମନ୍ଦିରରେ ଶୁଭାରମ୍ଭ ହୋଇଛି । ସାର୍ବଭୌମ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି - ମୁଁ ଯଦି ଆଉ କିଛି କରିନଥାନ୍ତି ତେବେ ଏହି ସମ୍ମିଳନୀ ହିଁ ମୋର ସ୍ମୃତି ରକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତା । ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ପ୍ରିୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ୧୯୧୫ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ୨୬ ତାରିଖ ଦିନ ୪ଜଣ ଗୃହୀ ଓ ୭ ଜଣ ସନ୍ତାନଙ୍କୁ ନେଇ କୋକିଳାମୁଖଠାରେ ସମ୍ମିଳନୀର ସୂତ୍ରପାତ କରିଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ଉତ୍କଳ ପ୍ରାଦେଶିକ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ୧୯୪୭ ମସିହାରେ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ଆଙ୍କୋଲିଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିରେ ୬୦ ଜଣ ଭକ୍ତ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ।

ଆମେରିକା ବିଭାଗର ପ୍ରଥମ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ୨୦୦୨ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସରେ Minneapolis ଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଓ ସେଥିରେ ୪୭ ଜଣ ଭକ୍ତ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ଏହାକୁମ୍ଭେ ବଢ଼ି ବଢ଼ି ୨୦୧୦ରେ ୭୦ ଜଣ ଓ ୨୦୧୧ରେ ୯୦ ଜଣ ଭକ୍ତ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ଏହି ବର୍ଷ ପ୍ରାୟ ୧୧୦ ଜଣ ଭକ୍ତ ଯୋଗ ଦେଇଛନ୍ତି । ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯୋଗଦାନ କରି ଆନନ୍ଦ ଲାଭ କରିବା ପାଇଁ ଭକ୍ତମାନେ ଆମେରିକାର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରୁ ଆଗେଇ ଆସିଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଶତକାର୍ଯ୍ୟ ପରିତ୍ୟାଗ କରି Drive କରି ବା Fly କରି ଆସିଛନ୍ତି । ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ହେଉଛି ଭକ୍ତ ଭଗବାନଙ୍କର ଅପୂର୍ବ ମିଳନକ୍ଷେତ୍ର, ଭାବବିନିମୟର କ୍ଷେତ୍ର । ସମ୍ମିଳନୀ ମଧ୍ୟ ହେଉଛି ସଙ୍କଳ୍ପର କ୍ଷେତ୍ର । ଏହିଠାରେ ଆମେ ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରିବା ଆଗାମୀ ବର୍ଷ ତାହା ନିଜକୁ ପରିଚାଳିତ କରିବା । ସମ୍ମିଳନୀ ଆନନ୍ଦର କ୍ଷେତ୍ର । ନିତ୍ୟଲୋକର

ନିତ୍ୟାନନ୍ଦର ଝଲକ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ଏହି ସମ୍ମିଳନୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି, ‘ଭଲପାଅ ଟିକିଏ ମୋତେ, ଅଖିଳ ସାଧନ ସିଦ୍ଧି ଲଭ କିଞ୍ଚିତେ ।’ ତାଙ୍କୁ ଟିକିଏ ଭଲପାଇ ପାରିଲେ ଆମେ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ସମ୍ପଦର ଅଧିକାରୀ ହୋଇପାରିବା । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରା ହେଉଛି ସନାତନ ଧର୍ମ ପ୍ରଚାର, ସତ୍‌ଶିକ୍ଷାର ବିସ୍ତାର ଓ ଶିବଜ୍ଞାନରେ ଜୀବସେବା । ଏହି ଭାବଧାରା ଆମେ କିପରି ପ୍ରଚାର କରିବା ଓ ନିଜ ଜୀବନରେ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିବା ସେଥି ନିମନ୍ତେ ଆମେ ସଜାଗ ରହିବା ଉଚିତ୍ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା - ଆମେରିକାର ଏହି ଦ୍ଵାଦଶ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ସର୍ବାଙ୍ଗସୁନ୍ଦର ହେଉ । ଆଶାକରୁଛୁ ଏହି ସମ୍ମିଳନୀର ପ୍ରତି ଅଧିବେଶନରୁ ଆପଣମାନେ ସମସ୍ତେ ଆନନ୍ଦ ଲାଭ କରି ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିବେ । ଏହି ଉପଲକ୍ଷେ ମୁଁ ‘ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ’ ତରଫରୁ ଯୋଗଦାନ କରିଥିବା ସମସ୍ତ ଭାଇ ଓ ମା’ ମାନଙ୍କୁ ତଥା ଓଡ଼ିଶାରୁ ଆସିଥିବା ଅତିଥିମାନଙ୍କୁ ତଥା କେନ୍ଦ୍ର ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘର ପ୍ରତିନିଧି ପ୍ରମୋଦ ମହାନ୍ତି ଭାଇଙ୍କୁ ସ୍ଵାଗତ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଉଛି । ପ୍ରତିବର୍ଷ ଆପଣମାନେ ଯୋଗଦାନ କରି ଏହି ସମ୍ମିଳନୀ ଧାରାକୁ ରକ୍ଷା କରିବେ ।

ତଦନନ୍ତର ‘ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ’ ସଭାପତି ବିଜୟ ସାହୁ ଭାଇ ଏହି ସମ୍ମିଳନୀ ଉପଲକ୍ଷେ ସଂଘ ତରଫରୁ ପ୍ରକାଶିତ ‘ସାରସ୍ଵତ ମାଧୁରୀ - ୨୦୧୩’ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପରେ ଅଶ୍ଵିନୀ କୁମାର ନାୟକ ଭାଇ ସମ୍ମିଳନୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କେନ୍ଦ୍ର ସଂଘ ପରିଚାଳକ ସଂଗ୍ରାମ କେଶରୀ ସିଂହ ଭାଇଙ୍କଠାରୁ ଆସିଥିବା ଶୁଭେଚ୍ଛା ବାର୍ତ୍ତା ପାଠ କରି ଶୁଣାଇଥିଲେ । ତାହାପରେ ବିନୟ ସାହୁ ଭାଇ ‘ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନ ଗଠନ’ ବିଷୟରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବାଣୀ ପାଠ କରିବା ପରେ ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ ।

ତତ୍ପରେ ଯଥାକ୍ରମେ ବିଭୂତି ସାହୁ ଭାଇ ‘ଉନ୍ନତତର ସମାଜ ଗଠନରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର’, ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ପଣ୍ଡା ଭାଇ ‘ଗୃହାସନ ପୂଜା ଓ ପ୍ରେମସେବୋତ୍ତରା ଗତି’ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରି କହିଥିଲେ - ନିତ୍ୟ ବୃନ୍ଦାବନରେ ତାଙ୍କର ସେବା କରିବାର ଯୋଗ୍ୟତା ଲାଭ କରି ପାରିଲେ ପ୍ରେମସେବୋତ୍ତରା ଗତି ହୁଏ । ସେବାଲାଭ କରିବାର ଯୋଗ୍ୟତା ଲାଭ କରିହୁଏ ଗୃହାସନରୁ, ତାପରେ ଗୃହାସନରେ ଅଭ୍ୟାସ କରି ସଂଘାସନରେ ସେବା କରିବା, ସଂଘାସନରେ ଅଭ୍ୟାସ କରି ସମ୍ମିଳନୀକୁ ଆସିବା ଏହା ମାଧ୍ୟମରେ ଏକ ସଂସ୍କାର ଗଠିତ ହୁଏ ଯାହା ଦ୍ଵାରା ଆମେ ନିତ୍ୟଲୋକକୁ ଗଲେ ଆମେ ସେଠାରେ ଭଲ ଭାବରେ ସେବାପୂଜା କରିପାରିବା ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି - ତୁମ ଦେଶର ରୀତି ଅନୁସାରେ ପୂଜା କରିବ । ତାଙ୍କୁ ଅତି ସହଜ ଭାବରେ ଭଲ ପାଇ ପୂଜା କରିବାକୁ କହିଛନ୍ତି । ସେବାପୂଜା କଲାବେଳେ ଭାବିବ ମା’ ମୋ ଦ୍ଵାରା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସେବାପୂଜା କରାଇନେଉଛନ୍ତି । ଗୃହାସନରେ ସେବାର ଅନୁଶୀଳନ ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଭାବରେ କରି ପାରିଲେ ଅନ୍ତିମରେ ପ୍ରେମସେବୋତ୍ତରାଗତି ଲାଭ କରିପାରିବ ।

ବେଗୁନିଆ ଶାଖାସଂଘର ବସନ୍ତ ସୁନ୍ଦରରାୟ ଭାଇ ‘ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନ ଯାପନ’ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରି କହିଥିଲେ - ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନ ଗଠନ ସମ୍ପର୍କରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି, ଜୀବନକୁ ଆନନ୍ଦମୟ କରିବାକୁ ହେବ । ଦୁଃଖ କଷ୍ଟରେ, ରୋଗ ଶୋକରେ, ବିପଦ ଆପଦରେ ଅଥବା ଜନ୍ମ-ମୃତ୍ୟୁରେ ସର୍ବାବସ୍ଥାରେ ନିଜର ଆନନ୍ଦସ୍ଵରୂପ ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ । ଯେଉଁମାନେ ତୁମ ସଂସ୍କର୍ଷରେ ଆସିବେ ସେମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଆନନ୍ଦରେ ବୁଡ଼ାଇ ରଖିବାକୁ ହେବ । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସୁଖ ପାଇ ନିଜର ବୋଲି ଭାବିବା ବଡ଼ କଷ୍ଟ ।

ସଂସାରରେ ଆମେ କିପରି ଚଳୁଛୁ ତାହାର ପ୍ରଭାବ ପରିବାରର ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଉପରେ ତଥା ପିଲାମାନଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼ିବ । ଗୋଟିଏ ଉଦାହରଣ ଦେଇ କହିଲେ - ଏକ ପରିବାରରେ ସ୍ଵାମୀ ସ୍ତ୍ରୀ ଘରେ ଚଳୁଥିବା ବେଳେ ଥରେ କଳିକଟିଆ ଲାଗିଲା । ଏହି ସମୟରେ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଅଫିସ୍ ପିଅନ ଆସିଥିଲା ସେତେବେଳେ ସେମାନେ ରୂପ ହୋଇଗଲେ ଓ ତାଙ୍କର ପୁଅ ଆଗନ୍ତୁକଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କଲା । ପିଅନ ଫେରିଯିବା ପରେ ସେମାନେ ପୁଅକୁ ପଚାରିଲେ - ‘ତୁ ପିଅନକୁ କାହିଁକି ପ୍ରଣାମ କଲୁ’ ପିଲାଟି ଉତ୍ତରରେ କହିଲା - ‘ମୁଁ ଦେଖିଲି ସେ ଠାକୁରଙ୍କଠାରୁ ବଡ଼’ ।

ତଦନନ୍ତର ପ୍ରଣାମ ଗାନ ସହ ଏହି ସଭା ଶେଷ କରାଯିବା ପରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଭୋଗ ଗ୍ରହଣ କରି ବିଶ୍ରାମ କରିଥିଲେ ।

କୁଲାଭ ୪, ୨୦୧୩ ଶୁକ୍ରବାର, ଅପରାହ୍ନ ଅଧିବେଶନ -

ଅପରାହ୍ନ ଘ. ୨.୩୦ ମି. ସମୟରେ ପିଲାମାନଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ Young Aspirants’ session ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଅଧିବେଶନରେ ପିଲାମାନେ ଆବାହନ ସଂଗୀତମାନ ଗାନ କରିବା ପରେ ପ୍ରଣାମ ଗାନ କରାଯାଇ ପରଦା ଉନ୍ମୋଚନ ହୋଇଥିଲା ।

ସଭାପତି ବିଜୟ ସାହୁ ଭାଇ ଓ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିନିଧି ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ମହାନ୍ତି ଭାଇ ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରି ସଭା ପରିଚାଳନା କରିଥିଲେ । ବନ୍ଦନା ସଂଗୀତ ଗାନ ପରେ Sadguru Swami Nigmananda Upadeshshamrita ପାଠ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇ କହିଥିଲେ - ଯେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଘରୁ ବାହାରକୁ ଗଲାବେଳେ ଓ ଫେରିଲାପରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଜଣାଇବ, ବିପଦ ଆପଦରେ ‘ଜୟଗୁରୁ’ ନାମ ନେବ, ଏହି ଅଳ୍ପ ବୟସରୁ ଯାହା ଶିକ୍ଷାକରିବ ତାହା ଅତି ଶୀଘ୍ର ଓ ସହଜରେ ଧରିପାରିବ ଏବଂ ତାହା ଜୀବନକୁ ରୂପାନ୍ତରିତ କରିପାରିବ ଇତ୍ୟାଦି । ପ୍ରାର୍ଥନା ସଙ୍ଗୀତ ଗାନ ପରେ ଓ ଉପସ୍ଥିତ ସମସ୍ତ ପିଲାମାନେ ଜଣ ଜଣ କରି ଭାବ ବିନିମୟ କରିଥିଲେ । ତତ୍ପରେ ଏକ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଂଗୀତ ଗାନ ପରେ ସଭାପତି ବିଜୟ ଭାଇ ତାଙ୍କର ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେବା ପରେ ପ୍ରଣାମ ଗାନ କରି ଏହି ସଭା ଶେଷ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଜୁଲାଇ ୫, ୨୦୧୩ ଶୁକ୍ରବାର, ପ୍ରଥମ ଦିବସ, ସନ୍ଧ୍ୟା ଅଧିବେଶନ

ପ୍ରଥମ ଦିବସର ସାନ୍ଧ୍ୟ ଅଧିବେଶନ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସନ୍ଧ୍ୟାରତି, ସ୍ତୋତ୍ର ବନ୍ଦନା ଓ ଉପଦେଶ ବାଣୀ ପାଠ ପରେ ‘ଜୟଗୁରୁ’ କୀର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଏହାପରେ ୮ ଘଟିକା ସମୟରେ ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର General Body Meeting ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ସଭାରେ ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ବାର୍ଷିକ ବଜେଟ୍ Bye - law amendments ବିଷୟରେ, ନିଗମ ସ୍ମୃତିମନ୍ଦିରରେ ସ୍ଥାୟୀ ସେବକ ନିଯୁକ୍ତି ଓ ନିତ୍ୟପୂଜା କିପରି ହୋଇପାରିବ, Young Aspirants’ session ମାସକୁ ଦୁଇଥର ପରିବର୍ତ୍ତେ ପ୍ରତି ସପ୍ତାହରେ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ରାତ୍ରିଭୋଗ ନିବେଦନ କରାଯାଇ ବିଶ୍ରାମ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ତତ୍ପରେ ଭକ୍ତମାନେ ପ୍ରସାଦ ସେବନ କରିଥିଲେ ।

ଜୁଲାଇ ୬, ୨୦୧୩ ଶନିବାର, ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିବସ - ପ୍ରାତଃ ଅଧିବେଶନ

ଜୁଲାଇ ୬, ୨୦୧୩ ତାରିଖ ଶନିବାର ଦିନ ସନ୍ମିଳନୀର ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିବସର ପ୍ରାର୍ଥନା ସଭାରେ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିନିଧି ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରି ପରିଚୟ ପତ୍ର ପାଠ ଏବଂ ‘ନୀରାଜନା’ ରୁ ବୈଦିକ ପ୍ରାର୍ଥନା ଆବୃତ୍ତି କରାଇଥିଲେ । ଏହାପରେ ପରପୂଜା ନିମନ୍ତେ ‘ଜୟଗୁରୁ’ ନାମ କୀର୍ତ୍ତନ ସହ ପ୍ରଣାମ ପରେ ଆସନ ବନ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ବାଲ୍ୟଭୋଗ ନିବେଦନ କରାଯିବା ପରେ ଭକ୍ତମାନେ ପ୍ରସାଦସେବନ କରିଥିଲେ ।

ଜୁଲାଇ ୬, ୨୦୧୩ ଶନିବାର, ପୂର୍ବାହ୍ନ ଅଧିବେଶନ - ସଂଘଶକ୍ତିର ପ୍ରତିଷ୍ଠା

ଆବାହନ ସଙ୍ଗୀତମାନ ଗାନ ପରେ ସକାଳ ୯ ଘଟିକା ସମୟରେ ପୂର୍ବାହ୍ନ ଅଧିବେଶନ ପ୍ରମୋଦ ଭାଇଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ସର୍ବପ୍ରଥମେ ଅନୁପ କାଳିଆ ଭାଇ ‘ସଂଘଶକ୍ତିର ପ୍ରତିଷ୍ଠା’ ବିଷୟରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଉପଦେଶ ବାଣୀ ପାଠ କରିବା ପରେ ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ଉକ୍ତ ବିଷୟରେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ତଦନନ୍ତର କୁମାନ୍ଦୟରେ ବରଦାକାନ୍ତ ନାୟକ ଭାଇ ‘ସର୍ବଧର୍ମ ସମନ୍ୱୟରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରା’, ବିଜୟ ସାହୁ ଭାଇ ‘ସଂଘ ମାଧ୍ୟମରେ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଦେଶରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରାର ପ୍ରଚାର ଓ ପ୍ରସାର’, କଟକ ଯୋରା ଶାଖା ସଂଘର ସମୀରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ ଭାଇ, ଶକ୍ତିନଗର ଶାଖା ସଂଘର ନିହାର ରଞ୍ଜନ ଦ୍ୱିବେଦୀ ଭାଇ, ଏକାମ୍ର ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ରଘୁନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ ଭାଇ ଓ କୈଳାଶ ପଟ୍ଟନାୟକ ଭାଇ ‘ସଂଘଶକ୍ତିର ପ୍ରତିଷ୍ଠା’ ବିଷୟରେ ବକ୍ତବ୍ୟ ରଖିଥିଲେ । ପ୍ରଣାମ ଗାନାନ୍ତେ ଏହି ସଭା ଶେଷ କରାଯାଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଗ ନିବେଦନ ଓ ବିଶ୍ରାମ ଦିଆଯିବା ପରେ ଭକ୍ତମାନେ ପ୍ରସାଦ ସେବନ କରିଥିଲେ ।

ଜୁଲାଇ ୬, ୨୦୧୩ ଶନିବାର, ଅପରାହ୍ନ ଅଧିବେଶନ - ଭାବ ବିନିମୟ

ଅପରାହ୍ନ ଘ. ୨.୩୦ ମି. ସମୟରେ ‘ଭାବ ବିନିମୟ’ ସଭା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ‘ଭାବ ବିନିମୟ’ ବିଷୟରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଉପଦେଶ ବାଣୀ ରମାବଲ୍ଲଭ ମହାପାତ୍ର ଭାଇ ପାଠ କରିବା ପରେ ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ଭାବ ବିନିମୟର ବିଶେଷତ୍ୱ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ତଦନନ୍ତର ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ଅଧିକାଂଶ ଭାଇ ଓ ମା’ମାନେ ଭାବ ବିନିମୟ କରିଥିଲେ । ତତ୍ପରେ ପ୍ରଣାମ ଗାନ କରାଯାଇ ଏହି ସଭା ଶେଷ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଜୁଲାଇ ୬, ୨୦୧୩ ଶନିବାର, ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିବସ, ସନ୍ଧ୍ୟା ଅଧିବେଶନ

ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିବସର ସାନ୍ଧ୍ୟ ଅଧିବେଶନ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସନ୍ଧ୍ୟାରତି, ସ୍ତୋତ୍ର ବନ୍ଦନା, ଉପଦେଶ ବାଣୀ ପାଠ ଓ ‘ଜୟଗୁରୁ’ କୀର୍ତ୍ତନ

କରାଯିବା ପରେ ଘ. ୭.୩୦ ମି.ରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀର ଆନନ୍ଦ ସଭା । ଆନନ୍ଦ ସଭାର ପ୍ରତୀକ୍ଷା ସଂଗୀତ ଗାନ ପରେ ଅଷ୍ଟସଖୀ ଆରତି, ସଭାପତି ନିର୍ବାଚନ, ପିଲାମାନଙ୍କର ନାଚ ସହିତ ବନ୍ଦନା ଗାନ, ଇଭାଦ୍ୱାରା କଥକ ନୃତ୍ୟ, ପିଲାମାନଙ୍କର ଡ୍ରାମା, ସବୁ ଭୁଲ କୃଷକର, ଘର କଜିଆ ଇତ୍ୟାଦି ପରିବେଷଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଆନନ୍ଦ ସଭା ଶେଷ ହେବା ପରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଭୋଗ ନିବେଦନ କରାଯାଇ ବିଶ୍ରାମ ଦିଆ ଯାଇଥିଲା ଓ ଭକ୍ତମାନେ ପ୍ରସାଦ ସେବନ କରିଥିଲେ ।

କୁଳାଇ ୭, ୨୦୧୩ ରବିବାର, ତୃତୀୟ ଦିବସ - ପ୍ରାତଃ ଅଧିବେଶନ

କୁଳାଇ ୭, ୨୦୧୩ ତାରିଖ ରବିବାର ଦିନ ସମ୍ମିଳନୀର ତୃତୀୟ ଓ ଶେଷ ଦିବସର ପ୍ରଭାତ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଭାରେ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିନିଧି ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରି ପରିଚୟ ପତ୍ର ପାଠ କରାଇଥିଲେ ଏବଂ ‘ନାରାଜନା’ ରୁ ବୈଦିକ ପ୍ରାର୍ଥନା -୭ ଆବୃତ୍ତି କରାଇଥିଲେ । ତତ୍ପରେ ‘ଠାକୁର କେଉଁଠି ଅଛନ୍ତି, କିପରି ଅଛନ୍ତି ଓ କାହିଁକି ଅଛନ୍ତି’ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଲେ - ମୁଁ ଚିରକାଳ ଗୁରୁ ହୋଇ ରହିଲି । କୌଣସି ଏକ ରକ୍ଷିକ (ନିଗମାନନ୍ଦ) ଦେହକୁ ଆଶ୍ରୟ କରି ସୁସ୍ଥଦେହୀ ହୋଇ ସୁସ୍ଥଦେହରେ ଅଛନ୍ତି । ଆମର ଯେଉଁ ଦିନ ସୁସ୍ଥଦୃଷ୍ଟି ଖୋଲିବ ତେବେ ଆମେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିପାରିବା । ଏହାପରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧିବେଶନ ମହିଳା ସଭା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବାପାଇଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଓ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ‘ଜୟଗୁରୁ’ ନାମକାର୍ତ୍ତନ ସହ ପ୍ରଣାମ ଗାନ ପରେ ବନ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ବାଲ୍ୟଭୋଗ ନିବେଦନ କରାଯିବା ପରେ ଭକ୍ତମାନେ ପ୍ରସାଦସେବନ କରିଥିଲେ ।

କୁଳାଇ ୭, ୨୦୧୩ ରବିବାର, ପୂର୍ବାହ୍ନ ଅଧିବେଶନ, ମହିଳା ସଭା

‘ସାରସ୍ୱତ ମାଧୁରୀ - ୨୦୧୩’ରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିବା ସମ୍ମିଳନୀ ଗୀତିକା “ରାଜରାଜେଶ୍ୱର ଦୟାସାଗର ଆହେ ଗୁରୁଦେବ ଜଗବନ୍ଦନ” ଆବାହନ ସଙ୍ଗୀତ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଙ୍ଗୀତମାନ ଗାନ ପରେ ସକାଳ ୯ ଘଟିକାରେ ସମ୍ମିଳନୀର ମହିଳା ସଭା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଅଧିବେଶନରେ ବନଲତା ମହାନ୍ତି ମା’ ପରିଚୟ ପତ୍ର ପାଠ କରାଇବା ପରେ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିନିଧି ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତି ଓ ସନାତନ ଧର୍ମରେ ମା’ମାନଙ୍କୁ କିପରି ଉଚ୍ଚ ସ୍ଥାନ ଦିଆଯାଇଛି ଓ ସେମାନଙ୍କର ଅବଦାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ‘ସତୀ ଚରିତମାଳା’ରୁ ‘ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଣୀ’ ଅନୁରାଧା ପତି ମା’ ପାଠ କରିଥିଲେ । ମା’ମାନଙ୍କର ସାଧନଭଜନର ପ୍ରୟୋଜନୀୟତା ବିଷୟରେ ସ୍ୱର୍ଗତ ରଘୁନାଥ ପତି ଭାଇଙ୍କ ଲିଖିତ ଚିଠି ବେଦମତୀ ଉପାଧ୍ୟାୟ ମା’ ପାଠ କରିଥିଲେ । ତତ୍ପରେ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିନିଧି ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ - କାଳିତାରା ମା’ଙ୍କର ଅନୁରୋଧ କ୍ରମେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହିଳା ଅଧିବେଶନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତିରେ ସନାତନ ଧର୍ମରେ ମା’ମାନଙ୍କର ସ୍ଥାନ ଅତି ଉଚ୍ଚରେ କାରଣ ସେମାନେ ଭାରତୀୟ ସଭ୍ୟତାକୁ ବଞ୍ଚେଇ ରଖିପାରିଛନ୍ତି । ଏହା ପରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଙ୍ଗୀତ “ଏ ମୋ ମନର ଆଶା ଦାନବନ୍ଧୁ” ଗାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏ ଦେଶରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରାର ପ୍ରଚାର ଓ ପ୍ରସାରରେ ମାତୃଜାତିର ଭୂମିକା ବିଷୟରେ ସ୍ମିତାରାଣୀ ସୁନ୍ଦରାୟ ମା’ ଆଲୋଚନା କରି କହିଥିଲେ- ଆମେରିକାରେ ୨୦୧୨ ମସିହାରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଆସନ ମନ୍ଦିର (ନିଗମ ସ୍ମୃତି ମନ୍ଦିର) ନିର୍ମିତ ହୋଇଛି । ଏହା ପରଠାରୁ ପ୍ରତି ସଂଘପୂଜା ରବିବାର ଦିନ ଭକ୍ତ ଭାଇ ଓ ମା’ମାନେ ମନ୍ଦିରରେ ନିତ୍ୟସେବାପୂଜାର ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ଆସୁଛନ୍ତି । “ପରମାରାଧ୍ୟ ଗୁରୁଦେବ ! ଆମେମାନେ ଶକ୍ତିହୀନ ଓ ଅଧମ ସନ୍ତାନ । କେବଳ ଆପଣଙ୍କର ଅହେତୁକୀ ଅସୀମ କରୁଣାବଳରୁ ଆପଣଙ୍କର ନିବାସ ପାଇଁ ଏହି ଆସନ ମନ୍ଦିରଟି ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରିଛୁ । ଏହି ମନ୍ଦିରରେ ଆପଣଙ୍କର ନିତ୍ୟ ସେବାପୂଜାର ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ଯେପରି ଆପଣଙ୍କର ମନଲାଖି ସେବାପୂଜା କରିପାରିବୁ, ଆପଣ କୃପାକରି ସେହିପରି ଶୁଭରୁଦ୍ଧି ଓ ପ୍ରେରଣା ପ୍ରଦାନ କରି ଆମର ପ୍ରାର୍ଥନା ପୂରଣ କରନ୍ତୁ । ପୁନଶ୍ଚ ଆମେମାନେ ଯେପରି ଆପଣଙ୍କ ଭାବଧାରାରେ ଜୀବନ ଗଠନ କରି ଆପଣଙ୍କର ଜଗତହିତକର କର୍ମରେ ସହାୟକ ହୋଇପାରିବୁ, ଦୟାକରି ତହିଁର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଦିଅନ୍ତୁ । ଆପଣଙ୍କର ରାତୁଳ ଶ୍ରୀଚରଣରେ ଏହା ହିଁ ଆମର ଏକାନ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥନା ।”

ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନା କଲାବେଳେ ମୋ ମନରେ ଆସେ, ଆମେ କିପରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଜଗତହିତକର କର୍ମରେ ସହାୟକ ହୋଇପାରିବୁ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଶଙ୍କରଙ୍କ ମତ ଓ ଗୌରାଙ୍ଗଙ୍କ ପଥର ସମନ୍ୱୟ କରି ଆମ ପାଇଁ ଭକ୍ତିପଥରେ ଜ୍ଞାନଲାଭର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରାର ତିନିଗୋଟି ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି; ସନାତନ ଧର୍ମ ପ୍ରଚାର, ସତ୍ୟଶିକ୍ଷା ବିସ୍ତାର ଓ ଶିବଜ୍ଞାନରେ ଜୀବସେବା । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଏହି ମହାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ ଦିଗରେ ଅଗ୍ରସର ହେବାପାଇଁ ପ୍ରଥମେ ନିଜର ଆଚାର ବ୍ୟବହାର ଆଦର୍ଶ ଭାବେ ଗଠନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏଥିପାଇଁ ମା’ମାନଙ୍କର ସାଧନଭଜନର ପ୍ରୟୋଜନୀୟତା ରହିଛି । ସଦଗୁରୁ ପାଠ ଓ ତାର ସ୍ମରଣ ମନନ କରି ତଦନୁଯାୟୀ ନିଜକୁ ଗଠନ କରିବାକୁ ହେବ । ପରିଚୟ ପତ୍ରରେ ଥିବା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଉପଦେଶ ବାଣୀ ଅନୁଯାୟୀ ରମଣୀୟ ପରିହାର କରି ବା ନିଜର ସୁଖସୁବିଧା ତ୍ୟାଗ

କରି ଜନନୀତ୍ବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଜଗତହିତକର କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଜକୁ ବିନିଯୋଗ କରିବାକୁ ହେଲେ ସମଗ୍ର ସଂସାରକୁ ଭଗବତ୍ ଜ୍ଞାନରେ ସୁଖପାଇ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପ୍ରେମପ୍ରୀତିରେ ବାନ୍ଧି ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ନାରୀମାନେ ପ୍ରଥମେ ନିଜେ ଆଦର୍ଶ ହେବା ପରେ ସ୍ବାମୀଙ୍କୁ ଧର୍ମକାର୍ଯ୍ୟରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହାୟତା କରିବେ । ନାରୀମାନେ ସ୍ବାମୀଙ୍କୁ ଗୃହକର୍ମରେ ଅଧିକ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ନ କରାଇ ସ୍ବାମୀ ଯେପରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସେବାରେ ଅଧିକ ସମୟ ଦେଇ ପାରିବେ, ସେଥିପ୍ରତି ଯତ୍ନଶୀଳ ହେବେ । ସ୍ବାମୀ ଠାକୁରଙ୍କ ଚରଣାଗ୍ରିତ ନ ହୋଇଥିଲେ ତାଙ୍କୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଅଭିମୁଖୀ କରାଇବା ପାଇଁ ସତତ ଚେଷ୍ଟାନିରତ ହେବେ । ନିଜର ପୁତ୍ର ଓ କନ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରୀ ଅନୁଯାୟୀ ଗଠନ କରିବେ । ନିଜେ ପରିବାରର ଆଦର୍ଶ ହେବାପରେ ସଂଘରେ ସଦାସର୍ବଦା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସେବାକାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ତତ୍ପର ରହିବେ । ସଂଘର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମାନି ସଂଘ ତରଫରୁ ବିଭିନ୍ନ ଜଗତହିତକର କର୍ମରେ ଆତ୍ମନିଯୋଗ କରିବେ ।

‘ନାରୀତ୍ବର ସାଧନପଥେ ଆଦର୍ଶ ସହଧର୍ମିଣୀ’ ବିଷୟରେ ପଦ୍ମଗନ୍ଧା ସାହୁ ମା’ ତାଙ୍କ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ କିପରି କରିପାରୁଛନ୍ତି ପ୍ରକାଶ କରି କହିଥିଲେ - ଠାକୁରଙ୍କର ମା’ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସତୀଚରିତମାଳାରେ ଥିବା ଉପଦେଶଗୁଡ଼ିକ ଆମେ ପଢ଼ୁଛୁ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ ସବୁବେଳେ ତାହା ପାଳନ କରି ପାରୁନୁ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଉପଦେଶ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ କଥା ମୋତେ ବହୁତ ଭଲ ଲାଗେ, ତୁମେ ସ୍ବାମୀଙ୍କ ଭିତରେ ମୋତେ ଦେଖିବ । ଏହା ସବୁବେଳେ ମନରେ ଚିନ୍ତା କରିବା ଦ୍ବାରା ଆମକୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପଥରେ ଉନ୍ନତି କରିବା ପାଇଁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । ଘରର ସୁବିଧା ଅସୁବିଧା କିଛି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଜଣେଇବା ଦ୍ବାରା ସେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ସମାଧାନ ଦିଅନ୍ତି । ଆଦର୍ଶ ପତ୍ନୀ ହୋଇ ଘରେ କିପରି ଆଦର୍ଶ ହୋଇ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ ଚଳିପାରିବ । ସେଥିପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଦରକାର । ରାଗ ଆସିଲା ବେଳେ ପ୍ରକାଶ ନ କରି ତୁପ ହୋଇ ରହିଯିବା ଭଲ । ଏହା ନକରିବା ଦ୍ବାରା ଗୃହରେ ଅସନ୍ତୋଷ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ । ତେଣୁ ଯାହା କହୁଛୁ ତାହା ଭାବି ଚିନ୍ତି କହିବ । ସ୍ବାମୀଙ୍କ ଭଲ ଗୁଣଗୁଡ଼ିକ ଆମେ ସଦାବେଳେ ଦେଖି ନ ଥାଉ । ମୁଁ ଘରର ତଥା ପିଲାମାନଙ୍କର ବହୁତ କାମ କରୁଛି ଏପରି କେବେ ଭାବିବୁ ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ନିଜେ ଭାଇଙ୍କ ଠାରୁ ବା ଅନ୍ୟଠାରୁ ପ୍ରଶଂସା ପାଇବାକୁ ମନରେ ନ ଆଣି ଭାବିବା ଉଚିତ ଯେ, ମୁଁ ନିଜ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରୁଛି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଯେପରି ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ହୋଇ ଘର ଗଢ଼ିବା ପାଇଁ ଚାହଁଛନ୍ତି ସେଥିପାଇଁ ଉଭୟ ସ୍ବାମୀ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ମିଳି ସବୁକାମ କଲେ ଆମେ ସଫଳ ହୋଇ ପାରିବା । ସେଥିରେ ମା’ମାନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ବହୁତ ଦରକାର ।

ଡଃ ବିଜୟ କୁମାର ଦାଶ “ହେ ଚକା ନୟନ ଅଗତିର ଗତି ଦୀନ ଦୁଃଖନାଶନ” ସଂଜ୍ଞୀତ ଗାନ କରିଥିଲେ । ‘ଆଦର୍ଶ ଗୃହିଣୀ’ ବିଷୟରେ ଶିବାନୀ ଦ୍ବିବେଦୀ ମା’ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇ କହିଥିଲେ - ଆଦର୍ଶ ସହଧର୍ମିଣୀ ସ୍ବାମୀଙ୍କୁ ଧର୍ମକାର୍ଯ୍ୟରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଦରକାର । ସ୍ବାମୀ କିପରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ କାମରେ ସମୟ ଦେଇ ପାରିବେ ତାହା ଦେଖିବା ଉଚିତ । ଘରକାମରେ ତାଙ୍କୁ ସଦାବେଳେ ନ ଲଗାଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ କାମ ବା ସଂଘକାମରେ ସେ ସମୟ ଦେଇ ପାରିଲେ ଠିକ୍ ହେବ ।

ଏହାପରେ ସୋନାଲା ପଟ୍ଟନାୟକ ମା’ ପ୍ରଥମକରି ଆମେରିକା ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯୋଗଦେଇ ନିଜର ଭାବ ବିନିମୟ କରିବା ପରେ ‘ଆଦର୍ଶ ଗୃହିଣୀ’ ବିଷୟରେ କଟକ ଯୋକ୍ତା ଶାଖା ସଂଘର ସୁରେଖା ପଟ୍ଟନାୟକ ମା’ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ତଦନନ୍ତର ପ୍ରଣାମ ଗାନ ସହ ଆସନ ବନ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା ଏହି ସଭା ଶେଷ କରାଯିବା ପରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଭୋଗଗ୍ରହଣ କରି ବିଶ୍ରାମ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଭକ୍ତମାନେ ପ୍ରସାଦ ସେବନ କରିଥିଲେ ।

ଜୁଲାଇ ୭, ୨୦୧୩ ରବିବାର, ଅପରାହ୍ନ ଅଧିବେଶନ - ସାଧାରଣ ସଭା

ସମ୍ମିଳନୀର ସାଧାରଣ ସଭା ଅପରାହ୍ନ ଘ. ୨.୩୦ ମି. ସମୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଏ ସଭାରେ ସ୍ଥାନୀୟ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଡଃ ବିଜୟ କୁମାର ଦାଶ ଓ ତାଙ୍କ ସହଧର୍ମିଣୀ ପଦ୍ମଜା ଦାଶ, ସରୋଜ ମହାପାତ୍ର ଓ ତାଙ୍କ ସହଧର୍ମିଣୀ ବିଭା ମହାପାତ୍ର ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ସଭାପତିତ୍ବ କରିଥିଲେ ଡଃ ବିଜୟ କୁମାର ଦାଶ । ‘ହେ ଜଗତଗୁରୁ ହେ ମହିମାମେରୁ ତୁମେ ବିଶ୍ବ ଗୁରୁବର ହେ’ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଙ୍ଗୀତ ଗାନ କରାଯିବା ପରେ ‘ଆମେରିକା ସାରସ୍ବତ ସଂଘ’ର ସଭାପତି ବିଜୟ ସାହୁ ଭାଇ ଅତିଥିମାନଙ୍କର ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ତତ୍ପରେ ପ୍ରଭାକର ବାଇ ଭାଇ ‘ସାଧାରଣ ସଭାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ’ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋକପାତ କରିଥିଲେ । ସାମୁଦ୍ରିକ ଭାଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଜୀବନୀ, ଭାବଧାରୀ ଓ ବିଶେଷତ୍ବ’ ବିଷୟରେ ଆଲୋକପାତ କରିଥିଲେ । ତତ୍ପରେ ଜ୍ଞାନରଞ୍ଜନ ଦ୍ବିବେଦୀ ଭାଇ ‘ଧର୍ମ କଅଣ ଓ ଧର୍ମଜୀବନ ଯାପନର ଆବଶ୍ୟକତା’ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ପରେ ଅତିଥି ପଦ୍ମଜା ଦାଶ କହିଥିଲେ - ‘ଆଜିକାଲି ମା’ମାନେ ପତିଙ୍କୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିବାରୁ ସମାଜରେ ଅଶାନ୍ତି ଆସୁଛି । ମା’ମାନେ ନିଜେ ଭଲ ଝିଅ, ବୋହୂ, ପତ୍ନୀ ତଥା ମା’ ହେବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଦରକାର । ଆମମାନଙ୍କୁ ସଂସାରରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ସହ ମିଶି ଚଳିବାକୁ ହେବ । ଆମେ ଗୁରୁଙ୍କ ମାର୍ଗ ଅନୁସରଣ କରି ଚଳିବା ଦ୍ବାରା ଆମ ମନରେ ଶାନ୍ତି ଆସୁଛି ।

ଯେତେବେଳେ ଆମେ ତାଙ୍କୁ ଭୁଲି ଯାଉଛୁ ସବୁ ସମସ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଛୁ।’ ଅତିଥି ତଃ ବିଜୟ କୁମାର ଦାଶ ତାଙ୍କର ବକ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରି କହିଥିଲେ - ‘ଧର୍ମ ଜୀବନ ଯାପନ କରିବାଦ୍ୱାରା ଆମର ଚରିତ୍ର ସଂଶୋଧିତ ହୋଇପାରୁଛି ଏବଂ ଆମର ଆତ୍ମୋନ୍ନତି ହୋଇପାରୁଛି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଆମକୁ ଯାହା ଶିକ୍ଷା ଦେଉଛନ୍ତି ଆଚରଣରେ ତାହା କରିବାକୁ ହେବ । ଆମେ ଲାଭ କରିଥିବା ଶିକ୍ଷାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ବିନିଯୋଗ କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ କାମରେ ତାହା କିପରି ଲାଗିପାରିବ ସେଥିପାଇଁ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାକୁ ହେବ ।’ ତତ୍ପରେ ଜ୍ଞାନ ଭାଇ ଅତିଥିମାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପରେ ପ୍ରଣାମ ଗାନ କରାଯାଇ ସଭା ଶେଷ କରାଯାଇଥିଲା ।

କୁଲାଇ ୭, ୨୦୧୩ ରବିବାର, ତୃତୀୟ ଦିବସ, ବିଦାୟ ସଭା ଅଧିବେଶନ

ଉକ୍ତ ଦିବସରେ ସାନ୍ଧ୍ୟ ଅଧିବେଶନ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସନ୍ଧ୍ୟାରତି, ସ୍ତୋତ୍ର ବନ୍ଦନା ପରେ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀର ବିଦାୟ ସଭା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ଉପଦେଶ ବାଣୀ ପାଠ କରିବା ପରେ ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ବିଦାୟ ସଭାର ବିଶେଷତ୍ୱ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ଏହାପରେ ସେବାସମର୍ପଣ କରାଯାଇ ଆଗାମୀ ବର୍ଷ ତ୍ରୟୋଦଶତମ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ପାଇଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ନିଗମ ସ୍ମୃତିମନ୍ଦିରରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବା ପାଇଁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପୂର୍ବକ ଚଳିତ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଘଟିଥିବା ସମସ୍ତ ତୁଟିବିଚ୍ୟୁତି ନିମିତ୍ତ ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀପୟରରେ କ୍ଷମାପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଇଥିଲା । ତତ୍ପରେ ବିଦାୟ ପ୍ରାର୍ଥନା ଓ ‘ଜୟଗୁରୁ’ ମହାନାମ କାର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସହିତ ଏହି ସମ୍ମିଳନୀ ଏକ ଭାବଗମ୍ଭୀର ପରିବେଶ ମଧ୍ୟରେ ଉଦ୍‌ଯାପିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସମ୍ମିଳନୀରେ ସର୍ବମୋଟ ୧୧୦ ଜଣ ଭାଇ,ମା’ ଓ ପିଲାମାନେ ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲେ ।

ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯୋଗଦାନ କରିଥିବା ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ନାମ :

୧. ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ମହାନ୍ତି, କେନ୍ଦ୍ର ପରିଚାଳନା ମଣ୍ଡଳୀ ସଦସ୍ୟ	୨୧. ଜ୍ଞାନେନ୍ଦ୍ର ନନ୍ଦ, ଅନୁରାଧା ନନ୍ଦ, ଅଭୀଷ୍ଟା ଓ ଅଭିଜ୍ଞାନ
୨. ବସନ୍ତ କୁମାର ସୁନ୍ଦରରାୟ ଓ ମିନିତା ସୁନ୍ଦରରାୟ, ବେଗୁନିଆ ଶାଖା ସଂଘ	୨୨. ଶିବପ୍ରସାଦ ଜେନା, ସୁଧାଂଶୁବାଳା ଜେନା, ଆରାନ୍ ଓ ଅହିକ୍
୩. ରଘୁନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ ଓ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ଲତା ପଟ୍ଟନାୟକ, ଏକାମ୍ର ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ	୨୩. ବେଦମତି ଉପାଧ୍ୟାୟ, ସୁଭାଷିନୀ ନନ୍ଦ, ଶ୍ରେୟଶୀ ଓ ଏଇଶି
୪. କୈଳାଶ ପଟ୍ଟନାୟକ ଓ କାନନବାଳା ପଟ୍ଟନାୟକ, ଏକାମ୍ର ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ	୨୪. ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାର ନାୟକ, ସଂଘମିତ୍ରା ନାୟକ, ଅସ୍ମିତା ଓ ଅଂଶ
୫. ସମୀରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ ଓ ସୁରେଖା ପଟ୍ଟନାୟକ, କଟକ ଯୋଦ୍ରା ଶାଖା ସଂଘ	୨୫. ସୁଶିଲ ବେହେରା, ଅନିତା ବେହେରା ଓ ପାରିସ ଆଶି
୬. ନିହାର ରଞ୍ଜନ ଦ୍ୱିବେଦୀ, ଶକ୍ତିନଗର ଶାଖା ସଂଘ	୨୬. ବରଦାକାନ୍ତ ନାୟକ, ସୋନିଆ ମହାନ୍ତି ଓ ସିମ୍ରାନ୍
୭. ମଞ୍ଜୁଶା ସାମନ୍ତରାୟ, ବାଲେଶ୍ୱର ଶାଖା ସଂଘ	୨୭. ସୁଦିପ୍ତ ଖୁଣ୍ଟିଆ, ସସ୍ମିତା ସାହୁ ଓ ସିନ୍ଧା
୮. ବିଜୟ କୁମାର ସାହୁ	୨୮. ବିଶ୍ୱରଞ୍ଜନ ଦାସ, ଲିପିକା ଦାସ ଓ ଯୁକ୍ତା
୯. ଜ୍ଞାନରଞ୍ଜନ ଦ୍ୱିବେଦୀ, ଶିବାନୀ ଦ୍ୱିବେଦୀ, ସ୍ୱାତୀ ଓ ଶ୍ରେୟା	୨୯. ସୋନାଲୀ ପଟ୍ଟନାୟକ, ଶିଳ୍ପୀ ଓ ସୁହାନୀ
୧୦. ରବିନାରାୟଣ ତ୍ରିପାଠୀ, ଗୀତା ତ୍ରିପାଠୀ, ଆଲୋକ ଓ ଅଂଶୁଲ୍	୩୦. ବନଳତା ମହାନ୍ତି, ଶିବାନୀ ମହାନ୍ତି ଓ ସାର୍ଥକ
୧୧. ବିଶ୍ୱଜିତ ସୁନ୍ଦରରାୟ, ସୁଭାରାଣୀ ସୁନ୍ଦରରାୟ, ସୌମ୍ୟାଶ୍ରୀ ଓ ବେଦପ୍ରକାଶ	୩୧. ସାର୍ଥକ ଦାସ ଓ ପଲ୍ଲବୀ ମହାନ୍ତି
୧୨. ସାନ୍ତତି ସେନାପତି, ଆନାଲିଶା ସେନାପତି, ଉଦୟନ, ଆରିଆନା, ମାୟା ଓ ସୁମିତ୍ରା	୩୨. ବିନୟ ସାହୁ ଓ ବିଭୂତି ସାହୁ
୧୩. ବୃନ୍ଦାବନ ସାହୁ, ପଦ୍ମଗନ୍ଧା ସାହୁ, ଅଦିତି ଓ ଅନୁଭ	୩୩. ରମାବଲ୍ଲଭ ମହାପାତ୍ର ଓ କଳ୍ପନା ଦାଶ
୧୪. ଦେବାପ୍ରସାଦ ସାମଲ, ସ୍ମିତ୍ୱା ସାହୁ, ଦେବାଙ୍ଗୀ ଓ ସିଦ୍ଧାର୍ଥ	୩୪. ଉଷା ଅଗ୍ରୱାଲ
୧୫. ପ୍ରଭାକର ବାଇ, ସୁଭାରାଣୀ ବାଇ, ଶ୍ରେୟା ଓ ଶାଶ୍ୱତ୍	୩୫. ସୌମ୍ୟ ପରିଡା
୧୬. ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା, ରଶ୍ମୀରେଖା ପଣ୍ଡା ଓ ବ୍ରଜଗୋପାଳ	୩୬. ଦେବୀ ପ୍ରସାଦ ଦାସ
୧୭. ସୁବ୍ରତ କୁମାର ନାୟକ, ସୁଶ୍ରୀ ସୁବୁଦ୍ଧି ରାୟ, ଶ୍ରୀୟାନସ୍ ଓ ଦିବ୍ୟାନସ୍	୩୭. ନିହାର ରଞ୍ଜନ ନାୟକ
୧୮. ଦୀପ୍ତି ମହାପାତ୍ର, ସନ୍ଦିପ୍ତ ମହାପାତ୍ର, ସାର୍ଥକ ଓ ସନତ୍	୩୮. ଦେବାଶିଷ ଦାଶ
୧୯. ଅଞ୍ଜନା ଅରୁକ, ଦିପ୍ତିଶ ଅରୁକ, ଆଦ୍ୟେଶା ଓ ଦିବ୍ୟମ୍	୩୯. ଅନୁପ୍ କାଲିଆ
୨୦. ମହେଶ ପ୍ରସାଦ ଚୌଧୁରୀ, ରଶ୍ମି ନାୟକ ଓ ଅଭିଷା	୪୦. ଇଶ୍ୱର ବିଶ୍ୱାଳ

୨୦୧୪ ସନ୍ମିଳନୀ ଆବାହକ ଭବ୍ଯମାନଙ୍କ ନାମ (୩୪) :

୧. ବିଜୟ କୁମାର ସାହୁ	୧୨. ସୁବ୍ରତ କୁମାର ନାୟକ
୨. ଜ୍ଞାନରଞ୍ଜନ ଓ ଶିବାନୀ ଦ୍ଵିବେଦୀ	୧୩. ବରଦାକାନ୍ତ ନାୟକ
୩. ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର ଓ ରଶ୍ମିରେଖା ପଣ୍ଡା	୧୪. ଦେବାଶିଷ ଦାଶ
୪. ବିଶ୍ଵଜିତ ଓ ସ୍ମିତା ସୁନ୍ଦରରାୟ, ସୌମ୍ୟଶ୍ରୀ ଓ ବେଦପ୍ରକାଶ	୧୫. ସାନ୍ତୁଜିତ୍ ସେନାପତି
୫. ପୃଥ୍ଵୀରାଜ, ଜସ୍ମିତା ସାହୁ, ରିଷଭ ଓ ନିଖିଲ	୧୬. ଦୀପ୍ତି ମହାପାତ୍ର
୬. ବୃନ୍ଦାବନ ଓ ପଦ୍ମାଗନ୍ଧା ସାହୁ	୧୭. ଶିବାନୀ ମହାନ୍ତି
୭. ଅଶ୍ଵିନୀ ଓ ସଂଘମିତ୍ରା ନାୟକ	୧୮. ରବିନାରାୟଣ ତ୍ରିପାଠୀ
୮. ଦେବୀପ୍ରସାଦ ସାମଲ ଓ ସ୍ନିଗ୍ଧା ସାହୁ	୧୯. ଉଷା ଅଗ୍ରୱାଲ
୯. ବିନୟ ଓ ଶିବାନୀ ସାହୁ	୨୦. ଆଦିତ୍ୟ ତ୍ରିପାଠୀ
୧୦. ବିଶ୍ଵରଞ୍ଜନ ଦାସ	୨୧. ଲିପ୍ସିତା ପଟ୍ଟନାୟକ
୧୧. ପ୍ରଭାକର ବାଈ	୨୨. ସୌମ୍ୟ ପରିଡ଼ା

ଏତିକି ମୋ ମନରେ ବାସନା

ଦେବ ହେ ଦରଶନ ବିନା
ମଉଳେ ମୋ ପୂଜା ଫୁଲ ହେବ କି କରୁଣା
ଅଧରେ ବାଜେ ଯେବେ ସେ ମଧୁ ମୁରଲୀ
ନ ଧରେ କାହିଁ ମନ ଖୋଜେ ତୋ ସରଣୀ
ସହିବି କେତେ ଯାତନା....॥୧॥

ସଂସାର ଜଞ୍ଜାଳେ ଯେବେ ହୋଇ ପଥହରା
ଖୋଜି ବୁଲେ ତୁମକୁ ମୁଁ ଏ ଜଗତ ସାରା
ଲୁଟି କିମ୍ପା କର ହେ ଛଳନା....
ଦେବ....॥୨॥

ଆଖି ଲୁହରେ ଭରା ମୋ ରହିଛି ପସରା
କି ଦେଇ ପୂଜିବି ଦେବ ମୁଁ ଯେ ନିଃସ୍ଵ ପରା
ବିଶ୍ଵ କରେ ଯାହାର ବନ୍ଦନା
ଦେବ....॥୩॥

ଚରଣେ ଶରଣ ମାଗେ ହେ ବିଶ୍ଵ ବରେଣ୍ୟ
ନିରାଶ ନ କର ଆହେ ଜଗତ ଜୀବନ
ଏତିକି ମୋ ମନରେ ବାସନା...
ଦେବ...॥୪॥

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତା
ଶ୍ରୀମତୀ ଶିବାନୀ ମହାନ୍ତି
ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ଦଶମ ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀ

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ଅପାର କରୁଣାରୁ ତା ୧୧ ଜାନୁୟାରୀ ୨୦୧୪ ଦିନ ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ ଦଶମ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ପାଳିତ ହୋଇଛି । ୨୦୦୧ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ୪ ତାରିଖ ଦିନ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶୁଭ ଜନ୍ମଦିନରେ ମାତ୍ର ସାତଗୋଟି ଭକ୍ତ ପରିବାରକୁ ନେଇ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ପାଠକକୃତି ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ସଭାପତି ଓ ତତ୍କାଳୀନ ପରିଚାଳକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶ୍ୟାମ ସୁନ୍ଦର ଦାଶ ଭାଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ୨୦୦୩ ମସିହାରେ ସଂଘରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା । ୨୦୦୧ ମସିହାଠାରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସର ପ୍ରଥମ ରବିବାର ଦିନ ଟେଲିଫୋନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ପାଠକର ଅଧିବେଶନଗୁଡ଼ିକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଆସୁଥିଲା । ୨୦୦୪ ମସିହା ଜାନୁୟାରୀ ୭ ତାରିଖ ପୌଷ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଥିଲା । ସେହି ବର୍ଷଠାରୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ପୌଷ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ସମୟରେ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ପାଳିତ ହୋଇଆସୁଅଛି ଓ ଏହି ଉତ୍ସବରେ କେନ୍ଦ୍ରପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଯୋଗଦାନ କରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଆଦର୍ଶ ଓ ସଂଘ ପ୍ରତିଷ୍ଠାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିଆସୁଛନ୍ତି । ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପରଠାରୁ ସଂଘସେବୀ ଭାଇ ଓ ମା'ମାନେ ନିୟମିତ ସଂଘପୂଜା ଅଧିବେଶନରେ ଯୋଗଦାନ କରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରାରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହେବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ରବିବାର ଦିନ ସଂଘପୂଜା ଅଧିବେଶନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଆସୁଅଛି । ପ୍ରତି ମାସର ଶେଷ ରବିବାର ଦିନ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ ପରିଚାଳନା ମଣ୍ଡଳୀର ଜଣେ ସଦସ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ ଫୋନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଯୋଗଦାନ କରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିଥାନ୍ତି । ନିୟମିତ ସଂଘ ଅଧିବେଶନ ବ୍ୟତୀତ ମାସର ପ୍ରଥମ ମହିଳା ସଂଘ ଅଧିବେଶନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଆସୁଅଛି । ବିଗତ ବର୍ଷର ସଂଘ ଅଧିବେଶନଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରାୟ ୬୫ ଜଣ ସଂଘସେବୀ ଓ ୧୦ ଜଣ ଦର୍ଶକ ଭକ୍ତ ନିୟମିତ ଭାବରେ ଯୋଗଦାନ କରିଛନ୍ତି । ୨୦୦୪ ମସିହା ଜାନୁୟାରୀ ମାସରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସର ଶେଷ ରହିବାର ଦିନ ପିଲାମାନଙ୍କର ଅଧିବେଶନ ହୋଇ ଆସୁଥିଲା । ୨୦୦୫ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ମାସରୁ ଏହି ମାସିକ ଅଧିବେଶନ ପିଲାମାନଙ୍କର ଆଗ୍ରହ କ୍ରମେ ମାସରେ ଦୁଇ ଥର ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉଅଛି । ଏହି ଅଧିବେଶନରେ ବିଭିନ୍ନ ପୁସ୍ତକରୁ ସଂଗୃହୀତ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଲୀଳା ଓ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ଗ୍ରନ୍ଥାବଳୀରୁ ଉଦ୍ଧୃତ ବିଭିନ୍ନ ତତ୍ତ୍ୱ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଲେଖାର ଇଂରାଜୀ ଅନୁବାଦ କରାଯାଇ ପିଲାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାଠ କରାଯାଉଛି । ଏତଦ୍ବ୍ୟତୀତ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରଣୀତ ‘ଜ୍ଞାନୀଗୁରୁ’ ପୁସ୍ତକରୁ ଜ୍ଞାନ ସାଧନ ଏବଂ ପୂରାତନ ‘ଆର୍ଯ୍ୟଦର୍ପଣ’ରେ ପ୍ରକାଶିତ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ରଚିତ ‘ପାଗଲେର ଖିଆଲ’ ପ୍ରବନ୍ଧ ପାଠ ହୋଇଆସୁଅଛି । ବିଗତ ବର୍ଷରେ ପିଲାମାନଙ୍କ ଅଧିବେଶନଗୁଡ଼ିକରେ ୨୦ ଜଣ ପିଲା ନିୟମିତ ଭାବେ ଯୋଗଦାନ କରିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ୫ ଜଣ ପରିଚୟପତ୍ରଧାରୀ ।

ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ ଉପବିଧି ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ ଏହାର ପରିଚାଳନା ମଣ୍ଡଳୀର ଦୁଇ ଜଣ ସଭ୍ୟଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ସମାପ୍ତ ହୁଏ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କରିବା ନିମିତ୍ତ ନୂତନ ଦୁଇ ଜଣ ସଭ୍ୟ ନିର୍ବାଚିତ ହୁଅନ୍ତି । ବିଗତ ବର୍ଷର ସଭ୍ୟମାନେ ହେଲେ, ସବଶ୍ରୀ ବିଜୟ କୁମାର ସାହୁ (ସଭାପତି), ଜ୍ଞାନରଞ୍ଜନ ଦ୍ୱିବେଦୀ (ସମ୍ପାଦକ), ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ପଣ୍ଡା (କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ), ପ୍ରଭାକର ବାଇ, ବିନୟ ସାହୁ, ବରଦାକାନ୍ତ ନାୟକ, ଦେବୀପ୍ରସାଦ ସାମଲ, ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାର ନାୟକ ଓ ସାମୁଜିତ୍ ସେନାପତି ।

ବିଗତ ଦୁଇ ବର୍ଷ ତଳେ ୨୦୧୨ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ଜୁଲାଇ ୨୮ ତାରିଖ ଦିନ North Carolina ରାଜ୍ୟର Efland ସହରରେ, ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ଅପାର କରୁଣାରୁ ପାଖାତ୍ୟ ଗୋଲକରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କର ପ୍ରଥମ ଆସନ ମନ୍ଦିର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଆସନ ମନ୍ଦିରକୁ “ନିଗମ ସ୍ମୃତିମନ୍ଦିର” ନାମରେ ନାମିତ କରାଯାଉଛି । ଏହି ନିଗମ ସ୍ମୃତିମନ୍ଦିରରେ ଗତ ବର୍ଷ ନିୟମିତ ଭାବରେ ପ୍ରତି ରବିବାର ଦିନ ସଂଘପୂଜା ଓ ମାସକୁ ଦୁଇ ଥର Young Aspirants' Session ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଏତଦ୍ବ୍ୟତୀତ May ୧୩ ରେ ଅକ୍ଷୟ ତୃତୀୟା, August ୨୧ରେ ଜନ୍ମୋତ୍ସବ ଓ November ୧୭ରେ ରାସ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଉପଲକ୍ଷେ ବିଶେଷ ଅଧିବେଶନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଗତବର୍ଷ ନିଗମ ସ୍ମୃତିମନ୍ଦିରର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଓ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକଳ୍ପ କରାଯାଇ କେତେକ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଥିଲା । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ମନ୍ଦିର ପ୍ରବେଶ ଦ୍ୱାରରେ ତୋରଣ ନିର୍ମାଣ, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଫୁଲଗଛ ରୋପଣ, ବଗିଚାରେ spinkler system ଲଗାଣ, ପିଲାମାନଙ୍କ ଖେଳିବା ନିମିତ୍ତ ମନ୍ଦିରର ପଛପଟେ ଦୋଳି ଇତ୍ୟାଦି ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନ୍ୟତମ ।

ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ଦ୍ୱାଦଶ ବାର୍ଷିକ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ବିଗତ ଜୁଲାଇ ମାସ ୫, ୬ ଓ ୭ ତାରିଖ ଠାରୁ ରବିବାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଗମ ସ୍ମୃତିମନ୍ଦିର ‘ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ’ର ପରିଚାଳନା ମଣ୍ଡଳୀର ସଦସ୍ୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ମହାନ୍ତି ଭାଇଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦ ଓ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ସହକାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସମ୍ମିଳନୀରେ ସର୍ବମୋଟ ୧୧୦ରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଭାଇ, ମା' ଓ ପିଲାମାନେ ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲେ । ବିଗତ ବର୍ଷମାନଙ୍କ ପରି ଏ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ସମୟରେ ‘ସାରସ୍ୱତ ମାଧୁରୀ’ ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ନୂଆହେଲିନା ଓ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ରାଜ୍ୟରେ ରହୁଥିବା ଭକ୍ତ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟମାନେ ଗତ ଦଶ ବର୍ଷ ହେଲା କେନ୍ଦ୍ର ଅନୁମତି କ୍ରମେ ପ୍ରତିମାସରେ ଗୋଟିଏ ଶନିବାର ଦିନ ଏକତ୍ର ହୋଇ ପାଠଚକ୍ର କରିଆସୁଛନ୍ତି । ଏହି ନୂଆହେଲିନା ସାରସ୍ୱତ ପାଠଚକ୍ରରେ ପ୍ରାୟ ୧୫ ଜଣ ପରିଚୟପତ୍ରଧାରୀ ଭକ୍ତ ଯୋଗ ଦିଅନ୍ତି । ବିଗତ ତିନି ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ Mid-West ରେ Kansas ଓ Arkansas ରେ ରହୁଥିବା ୬ ଜଣ ପରିଚୟପତ୍ରଧାରୀ ସଂଘସେବୀ (୩ଟି ପରିବାର) ପରିଚାଳକଙ୍କ ଅନୁମତି କ୍ରମେ Mid-West ପାଠଚକ୍ର ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଏହି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତି ମାସ ଗୋଟିଏ ଶନିବାର ଦିନ ସେମାନେ ଏକତ୍ର ହୋଇ ଏହି ପାଠଚକ୍ରର ଅଧିବେଶନଗୁଡ଼ିକରେ ଯୋଗଦାନ କରିଛନ୍ତି । ଗତ ବର୍ଷ Californiaର ୪ଟି ପରିବାର ପରିଚାଳକଙ୍କ ଅନୁମତି କ୍ରମେ West ପାଠଚକ୍ର ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରତି ମାସ ଗୋଟିଏ ଶନିବାର କିମ୍ବା ରବିବାର ଦିନ ସେମାନେ ଏକତ୍ର ହୋଇ ଏହି ପାଠଚକ୍ରର ଅଧିବେଶନଗୁଡ଼ିକରେ ଯୋଗଦାନ କରିଛନ୍ତି ।

୨୦୦୬ ମସିହାରେ କେନ୍ଦ୍ର ଅନୁମତି କ୍ରମେ ଶ୍ରୀ ଜୟଦେବ ସେବାଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମଣ୍ଡଳ ନାମରେ ଏକ ସେବାଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମଣ୍ଡଳ ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା । ଶ୍ରୀଜୟଦେବ ସେବାଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମଣ୍ଡଳର ସେବକମାନେ ହେଲେ - ସର୍ବଶ୍ରୀ ବିଜୟ କୁମାର ସାହୁ, ଜ୍ଞାନରଞ୍ଜନ ଦ୍ଵିବେଦୀ, ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ପଣ୍ଡା, ବିଶ୍ଵଜିତ ସୁନ୍ଦରାୟ, ପ୍ରଭାକର ଭାଇ, ବୃନ୍ଦାବନ ସାହୁ, ପୃଥ୍ଵୀରାଜ ସାହୁ, ବରଦାକାନ୍ତ ନାୟକ, ଅଶ୍ଵିନୀ କୁମାର ନାୟକ, ସୁବ୍ରତ କୁମାର ନାୟକ, ସାନ୍ତୁକିତ ସେନାପତି ଓ ଦେବୀପ୍ରସାଦ ସାମଲ । ଗତବର୍ଷ ଜୁଲାଇ ମାସ ୧ ତାରିଖରୁ ୪ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେନ୍ଦ୍ର ପରିଚାଳନା ମଣ୍ଡଳୀ ସଦସ୍ୟ ଶ୍ରୀ ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ମହାନ୍ତି ଭାଇଙ୍କ ତତ୍ତ୍ଵାବଧାନରେ ଲହି ସେବାଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମଣ୍ଡଳୀର ଅଷ୍ଟମ ଅଧିବେଶନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଯାଇଛି । ଏହି ସମୟରେ କେନ୍ଦ୍ର ଅନୁମତି କ୍ରମେ ମା’ମାନଙ୍କର ଏକ ଘରୋଇ ଆଲୋଚନା ସଭା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଗତବର୍ଷ ସାତ ଗୋଟି ଗୃହାସନର ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ମଧ୍ୟ ପାଳିତ ହୋଇଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସରେ ଜ୍ଞାନ ଦ୍ଵିବେଦୀ ଭାଇ ଓ ଶିବାନୀ ମା’ଙ୍କର ଗୃହାସନରେ, ଏପ୍ରିଲ ମାସରେ ଯଥାକ୍ରମେ ଦେବୀ ସାମଲ ଓ ସ୍ନିଗ୍ଧା ମା’ଙ୍କର ଗୃହାସନରେ ଓ ପ୍ରଭାକର ଭାଇ ଓ ସ୍ନିତା ମା’ଙ୍କ ଗୃହାସନରେ, ଜୁଲାଇ ମାସରେ ଯଥାକ୍ରମେ ବରଦାକାନ୍ତ ନାୟକ ଭାଇ ଓ ସୋନିଆ ମା’ଙ୍କର ଗୃହାସନରେ ବିଶ୍ଵଜିତ ସୁନ୍ଦରାୟ ଭାଇ ଓ ସ୍ନିତା ମା’ଙ୍କର ଗୃହାସନରେ ଏବଂ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସରେ ଯଥାକ୍ରମେ ବୃନ୍ଦାବନ ସାହୁ ଭାଇ ଓ ପଦ୍ମା ମା’ଙ୍କର ଗୃହାସନରେ ଏବଂ ଅଶ୍ଵିନୀ ନାୟକ ଭାଇ ଓ ସଂଘମିତ୍ରା ମା’ଙ୍କର ଗୃହାସନର ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ।

ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶିତ ପୁସ୍ତକଗୁଡ଼ିକର ଇଂରାଜୀ ଅନୁବାଦ କରିବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଗଠିତ ଏକ ସଂପାଦନା ମଣ୍ଡଳୀର ସେବକ - ସେବିକାମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ‘ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଚିଠି’ ପୁସ୍ତକର ଅନୁବାଦ ଅବ୍ୟାହତ ରହିଛି । ଚଳିତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଆମେରିକାର ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ଭକ୍ତମାନେ ବିଗତ ବର୍ଷର ଲକ୍ଷ୍ୟ ସହିତ ଅନ୍ୟ କେତୋଟି ଅତିରିକ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ୧ - ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ନିଗମ ସ୍କୁଟିଫିରିରେ ସମସ୍ତ ସଂଘାଧିବେଶନ ଓ ବିଶେଷ ପୂଜା ଅଧିବେଶନଗୁଡ଼ିକ ପାଳନ କରିବୁ ।

୨ - ପିଲାମାନଙ୍କର ଅଧିବେଶନରେ ପାଠ କରାଯାଉଥିବା ଇଂରାଜୀ ଗଳ୍ପ ସମୂହରୁ କିଛି ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ଅନୁମତି କ୍ରମେ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶିତ କରିବୁ ।

୩ - ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରାରେ ପ୍ରକାଶିତ ଇଂରାଜୀ ପୁସ୍ତକମାନଙ୍କୁ ଆମେରିକାର ସ୍ଥାନୀୟ ଲାଇବ୍ରେରୀଗୁଡ଼ିକୁ ଦାନ କରିବୁ ।

୪ - ‘ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଚିଠି’ ପୁସ୍ତକର ଇଂରାଜୀ ଅନୁବାଦ ଅବ୍ୟାହତ ରଖିବୁ ।

୫ - ‘ସାରସ୍ୱତ ମାଧୁରୀ’ ପ୍ରକାଶନ କରିବୁ ।

୬ - ନିଗମ ସ୍କୁଟିଫିରିର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଓ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟବୃଦ୍ଧିର ଚେଷ୍ଟା ଅବ୍ୟାହତ ରଖିବୁ ।

ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବାର ଦଶ ବର୍ଷ ଅତୀତ ହେଲାଣି । ଏହି ଦଶ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଆମର ସଂଘସେବୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୨୦ରୁ ବୃଦ୍ଧିପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଏବେ ୬୫ରେ ପହଞ୍ଚିଛି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପାଖରେ ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ, “ଏହି ପ୍ରବାସୀ ସଂଘଟି ତୁମରି ଭାବଧାରାରେ ଗଢ଼ିଉଠୁ ଏବଂ ତୁମରି ମହାନ ଆଦର୍ଶର ବିଶ୍ଵବ୍ୟାପୀ ପ୍ରଚାରରେ ସହାୟକ ହେଉ । ସମସ୍ତ ସଂଘସେବୀ ତୁମରି ଭାବରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୋଇ ସଂଘବଦ୍ଧ ହୋଇ ଏକମନ ଏକପ୍ରାଣରେ ତୁମରି ସେବା କରନ୍ତୁ ଓ ତୁମରି ଜଗତହିତକର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଜୀବନ ଉତ୍ସର୍ଗ କରନ୍ତୁ ।”

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଗ୍ରତ
ଜ୍ଞାନରଞ୍ଜନ ଦ୍ଵିବେଦୀ
ସମ୍ପାଦକ, ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ

Jayaguru
America Saraswata Sangha
2013 Fiscal Report

Income

Annual Pranami from Sangha Members	\$1,750.00
Pali Pranami	\$2,703.00
Pledge for Aasana Mandira Construction	\$70,542.43
\$15,629.17	
Matching Fund from Motorola Foundation	\$6,000.00
Donation for NSM Improvement	\$11,286.85
Donation for NSM Maintenance	\$473.21
Donation for URL Renewal	\$47.88
Sangha Pranami	\$1,283.72
Pathachakra Padasana Pranami	\$165.00
2014 Sammilani Aabahaka Pranami	\$1,734.00
Sammilani Delegate Fee	\$7,475.00
Sammilani Padasana Pranami	\$309.02
Pranami for Sammilani	\$400.00
Magazine Sale	\$588.00
Mailing Cost Reimbursement	\$26.82
Parichaya Patra Application Pranami	\$9,732.60
Pradeshika Sammilani Webcast Pranami	\$1,441.00
SJSSM Annual Pranami for NSS	\$720.00
SJSSM Class Puja Delegate Fee	\$1,200.00
SJSSM Class Puja Padasana Pranami	\$101.00
Gruhasana Pranami for NSS	\$500.00
Pranami for Begunia Sangha	\$4,000.00
Pranami from Aher Builders	\$1,783.55
Misc Pranami	\$1,133.00
\$63,865.75	
Total	\$125,396.08

2013 Expense	\$63,865.75
2013 Mortgage Payment	\$65,132.10
Total Payment	\$128,997.85

2013 Income	\$125,396.08
2013 Payment (<i>as shown above</i>)	\$128,997.85
Surplus*	-\$3,601.77

* Negative surplus paid from cash in bank

Expense

Aasana Mandira - Electric Bill	\$2,618.53
Aasana Mandira - Garden	\$5,817.34
Aasana Mandira - Improvement	
Aasana Mandira - Insurance	\$1,755.49
Aasana Mandira - Internet Bill	\$791.04
Aasana Mandira - Maintenance	\$1,738.51
Aasana Mandira - Security System	\$410.00
Aasana Mandira - Water Bill	\$841.25
Aasana Mandira - Sound System	\$1,078.98
Sangha URL Renewal	\$47.88
Mortgage Interest	\$8,867.90
Sammilani Expense (<i>as shown below</i>)	\$7,027.24
Magazine Production	\$430.00
Mailing Expense - Magazines etc.	\$26.82
Pranami to NSS with Parichaya Patra	\$9,741.60
Sangha Approval Pranami to NSS	\$21.00
Pradeshika Samm. Webcast Pranami to NSS	\$1,441.00
SJSSM Annual Pranami to NSS	\$720.00
Padasana Pranami to NSS	\$206.00
Gruhasana Pranami to NSS	\$500.00
Pranami for Begunia Sangha	\$4,000.00
Misc Expenses - AMSAS registration in NC	\$140.00
Misc Expenses - other	\$16.00
Total	

Sammilani Expense

Accommodation (Hotel)	\$1,674.01
Food**	\$2,259.19
Decoration	\$554.05
AnandaSabha	\$77.98
Travel etc. - NSS Representative	\$1,784.54
Miscellaneous	\$677.47
Total	\$7,027.24

** Food expense during sammilani and class puja

Young Aspirants' Section

A Prelude to Young Aspirants' Section

With Shri Shri Thakur's auspicious wishes and blessings, once again the children of America Saraswata Sangha (AMSAS), so appropriately called the "Young Aspirants", have come forward and made valuable contributions to Saraswata Madhuri. Their writings have been published in this section. The Young Aspirants have certainly become an integral and notable part of our sangha. Their enthusiasm and active participation in various sangha activities, from fund raising to gardening at Nigama Smruti Mandira, from singing during sangha puja to serving food at the Sammilani, has inspired many.

Our sangha has been very fortunate in involving the Young Aspirants in many of our activities and imparting Shri Shri Thakur's teachings on them in spite of language and cultural barriers. We are delighted to see that the effort that had started more than a decade ago has, with Shri Shri Thakur's blessings, yielded much desired fruit. In its first meeting on October 26, 2003, the AMSAS Governing Body decided to add a 30-minutes program for kids, right after the pathachakra puja session of the last Sunday of each month. In February 2004, with the permission from the President and Parichalaka of Nilachala Saraswata Sangha, the former "Kids' Session" was launched. Later on, the session was renamed as the "Young Aspirants' Session" and was held twice a month. In addition to the children singing "*Shri Guru Pranam*" etc., translated articles from Shri Shri Thakur's books and stories containing Shri Shri Thakur's *leela*, were being read. It has been ten years since the inception of the Young Aspirants' session. Many of the children who were beginners then have grown up. Thus it was felt that the format of the Young Aspirants' session needed to be modified so that the participants can become further involved and be able to relate more to the materials being covered. A new format was proposed during the General Body meeting of AMSAS during the 2013 Sammilani and was accepted. At that time it was decided to hold the session on each Sunday rather than just twice a month. Later on, the AMSAS Governing Body decided to integrate the Young Aspirants' session into regular sangha puja. Barada Bhai accepted the role of facilitator and agreed to develop the discussion material for each session. In 2014, the new format was instituted. With Shri Shri Thakur's blessings, the sessions have been going well. The Young Aspirants seem to like the new arrangement and benefit from it.

Finally, it is our prayer at the lotus feet of Shri Shri Thakur Maharaj that He blesses all the Young Aspirants to overcome all impediments and become the torchbearers for His noble objectives. May His teachings spread and seep into the fabric and the soul of this culture, this land, and the globe.

Shri Shri Thakur Charanashrita
Editorial Board
America Saraswata Sangha

Forever relation

When I was a child,
I didn't know who was sitting right there as my parents pray,
Then my mom told that He is the one, who shows us the morning rays,
When I grew up, He helped me in many things
Letting me know that I'm unique from all other beings,
Also, I remember the day when I had an accident
That was very bad and happened to be a terrible incident
I felt alone, my mom was not at home
But, I remembered Shri Shri Thakur, felt I was with Him in a dome,
I placed Him all the way deep inside my heart
So that nobody dare take Him apart
He is my day and He is my night
Who also turned to be known as everyone's morning sight
Once my mom for further studies
Went abroad for new learnings and discoveries
But I didn't notice her absence
All the time I sensed His presence
Whenever I felt afraid of anything
He cured me by soothing,
My mom always talks about His greatness
That is my first and last happiness,
He helped me in every way he could
And that made me feel very bad
Because I don't want Shri Shri Thakur to be stressed
I felt doing it myself and praising Shri Shri Thakur the best
What more can I say about Shri Shri Thakur's love
Describing Him is not enough,
All I want is to love You from core of my heart
And Your pic would always stick to my heart like an art...!!!
I will be doing everything for You

Chanting Jayaguru, jayaguru, jayaguru...

Shri Shri Thakur Charanasrita,
Manish Mishra

ParichayaPatra Translation

Jayaguru! Last summer, I completed a translation of the parichayapatra for maas. I did so because I was having trouble in understanding what I was reciting to Thakur every day. By the help of my mother's explanation of the material, I was able to assemble a humble interpretation of Thakur's words. The following translation has helped me truthfully affirm my faith to Thakur. I hope you will find it helpful as well.

Acceptance from Member (Sebikaa)

I accept Shri Shri Thakur NigamanandaSaraswati Dev as my one and only spiritual guru and cherished diety, and by acquiring His all-powerful 'Jayaguru' sidha mantra, I entirely offer myself to the fulfillment of His divine work under the direction of NilachalaSaraswataSangha, Puri.

-Sebikaa

ParamahansaShreemat Swami NigamanandaSaraswatiDev

Disciple! I am Sadguru, the eternal guru. The universal guru's desire has blossomed within me. My job is to lead you all on the path to salvation. Those who are fully dependent on me, I will carry them to the abode of salvation. You must have the absolute faith that your Thakur is Sadguru, the eternal guru.

Shri Shri Thakur's Advice Toward the Female Devotees

Mother! Fill your heart with love, because to flaunt outer beauty is to act in a devilish manner. So, no one can see God except those who have this motherly love for everyone. He is everywhere; however, unless you have reached the state of love for His creation, He will not divinely appear in front of you. Even in times of utter despair, He will strengthen you. I bless you, to become a mother with love for all, and to remain a mother like that forever. You are my own devotee. So, if you do not preach others to persevere through their earthly sorrows, then who else will? Except you, no one else is capable of taking life's test. Therefore, God has poetically stated, "My own people will not be intimidated."

Mother! This universe is illusion at play, entrancing you with false knowledge. So, happiness is not external, it lies within your heart. Happiness is not in material pleasures but found in renunciation and meditation. Happiness not emanating from within leads to false attachment, sin, and guilt. Meditating on God's true nature is the only way to experience holy happiness. You purify your mind and spirit, chant His name, and meditate upon Him. The more you think about God, the more happiness you gain. With this ultimate happiness, outside disturbances will not hinder your balance. There is no other way to obtain happiness.

Disciples! Love your children as they are God's children, and take care of them. Do not disobey your elders. Help the needy to the best of your ability. Don't violate these practices.

Mother! When you abandon outside happiness and look for me in your heart, you will see me fulfilling your desires, holding the eternal Maa in my lap. Disciples! In that moment all your desires will disappear. You surrender to Him and chant His name.

Disciples! Not seeing Me externally, will not cause you any loss. Those external things are

illusions. You practice seeing Me within your heart. Do all the external work with your gross body, but hold Him inside, close to you. Mother! Forget that I am in your body, instead remember that I am within your heart, and this will diminish the distance between you and Me.

Mother! Find me within your husband. Remember that your husband is part of God and his existence is the equivalent to God's existence. With this belief, a woman's objective is fulfilled. Then, happiness will perpetually flow in your heart. I bless you to progress with this faith.

Husbands are superior to women. Carry out his order mentally, physically, and verbally, and serving him is your primary duty. Love your husband as your superior and surrender to God. Only, then a woman's purpose is fulfilled.

A woman's primary duty is to serve her husband and take care of her kids. Thus, women have limited time for prayers. Therefore, constantly chant His name. Married women, find God inside your Husbands. Widows, think of yours husbands inside God. If you only think of your husband and forget God and truth, you will not gain anything.

Mother! In this world, everyone, from the emperors and queens to the beggars has the same desires. Until everyone has reached the point of having no desires, the internal needs will not be fulfilled. Mother! Learn to love this universe. Then, all your desires will be fulfilled.

-Shri Shri Thakur

I ask for forgiveness from Shri Shri Thakur and all the bhaktas for any mistakes I may have made in this translation.

Shri Shri Thakur Charanashritaa
Shreya Prabhakar

My feelings about Young Aspirants' sessions

Thank you, Young Aspirants! One of the most prominent changes this year is the new combined program of the young aspirants' session and the sangha puja and I would like to share my feelings regarding this.

Before, the young aspirants' session was held every two weeks, so sometimes I forgot what I learned and many times it was difficult for me to understand some of the content and to then try to implement it in my day to day life. Now, every Sunday there is a YA session, which keeps me more engaged throughout the week with what we are going to learn as well as what we have already learned. The simpler, more interactive format of the program and the reading material enables me to understand, apply and explain what I am learning about our dear Thakur's teachings.

However, I have realized that I learn the most from my fellow young aspirants' answers to the questions after every passage. Simply hearing their voices is such a joy but hearing their answers to the questions makes each session so priceless and insightful. The simple answers from the youngest of the young aspirants are what I love to hear the most. They give such wonderful responses to the questions that many times the older aspirants, myself included, have not thought of deeply and neglect to ques-

tion the concept, although many of us may be thinking of the same thing. In one session, we were asked what we would ask from Thakur if we had the chance. The answer that I will never forget is when Eva so beautifully and truthfully said, "I want there to be no poor in the world." Such a selfless answer taught me so much and was so humbling. Likewise, to name a few others, I enjoy listening to Aryan's smart and thoughtful answers, Jimmy's cheerful *Jayagurus*, Adhyasa's precise responses, and Jemu's smart questions. Our young aspirants thus inspire me to apply what I learn every Sunday to be the best human being I can be by embarking on the journey to realize who I am and do my dharma so that hopefully I can be a good role model. I cannot thank my fellow young aspirants enough for making each session so valuable and for always teaching me and inspiring me. You all are the reason why we are worthy of the title of young aspirants. Your eagerness to join, learn, and participate motivates me to do the same.

I think back now and recognize how much I love attending the YA sessions, which leads me to wonder what my Sunday mornings would be like without this program. I know that my Sundays would not be the same. I wouldn't find the same bliss and peace of mind which I am grateful to experience and I would be a complete stranger to this unique sense of togetherness. It is also highly possible that I would not have known the importance of my dharma and would have subsequently been lost in this daunting world of illusion; overwhelmed, confused and helpless.

I am astonished that our young aspirants can recognize this at such an early age and display the interest in finding more purpose in life and for this I will always keep them close to my heart. I pray to Shri Shri Thakur for his blessings that the young aspirant's session continue to enlighten more and more of us and help us to become truly good human beings as a part of our ultimate dharma. Jayaguru!!

Shri Shri Thakur Charanashritaa
Shreya Prabhakar

My Experience

I like performing puja because it helps me learn lessons that will always help me in life. I, along with my family, go to the Asan Mandir quite often. My sister and I always join the young aspirant sessions. In these sessions, we read stories and have discussions about them. That helps us learn from Thakur's teachings. We ask questions and make comments on the reading material. At home, my sister and I read stories that are printed by my father. On Friday we read the story from the next young aspirants' session so we can understand and be prepared for the session.

At the Asan Mandir, I like playing jhanja during Jayagurunamakirtana at the end of the sangha puja session. I have not yet played jhanja during aarati. I like Sammilani as it is the only time when we get to meet everybody who does not come to Asan Mandir on regular weekends. Many a time my grandparents come to Sammilani. I feel very good meeting them. Thakur has taught me lots of things, so, I thank Him.

Shri Shri Thakur Charanashrita,
Shashwat Prabhakar

Aasana Mandira

A place where we meet
And come together as one
Sharing our feelings
And learning from each other
Nature's beauty and peace at mind
At Thakur's home

Moving in the correct path
And realizing our dharma
Near or far, love everyone
Doing the right thing
In both bad and good company
Remember Him always
And surrender before him

Shri Shri Thakur Charanasrita
Bedaprakash Ray(Gyan)

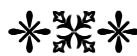
My Sangha Experience

I attended the 2013 Sammilani along with my mom and grandparents. We stayed at SmrutiMandira for three days and participated in various events during this period. I participated in Ananda Sabha-group dance and liked this event the most. I made many new friends and had a lot of fun with them.

I joined the Young Aspirants Sangha few months back. I feel blessed to be part of the Sangha. I regularly attend the Young Aspirants session every Sunday. I like Question & Answer session and am keen to hear others' answers and opinions. I learn new and good things during this session. I regularly do pranam before going to school. If I have any problem, I pray to Thakur to assist me in resolving it. I am happy to sit in puja with my mother and my little sister. I feel Thakur is:

Kind,
Phenomenal,
Part-of-our-family,
Well-wisher
& Creator of
the world.

Shri Shri Thakur Charanasrita
Shilpi Mohanty

Sammilani and sessions

For me, Sammilani is one of the most joyous times of the year. I see friends who I usually don't see for the rest of the year. We have fun and play a lot of games. We have so much fun that I do not even bother looking at the clock. Last year, when I went to Sammilani, it was a whole new experience because it was the first time my baby brother went to Sammilani and I also saw Thakur's house for the very first time. I felt like Thakur is actually sitting there and watching over us. Not only do I have fun at Sammilani, but I also learn a lot of new things. Going to Sammilani really makes me think about Thakur. Every year, every young aspirant re-introduces themselves so that we can get to understand them more. This is especially important for me because I missed a year and it really helps me understand the people around me. I also learn more things at Young Aspirant's sessions. The questions really force us to think and the topics are all interesting. I also find it fun to listen to the ideas and opinions of others. We learn important lessons like what dharma is, and why we judge others. These really important lessons guide me through life. Without them, who knows what would be of us? They make me wonder "Is what I am doing, right?"

When we went to the Asana Mandira, it made me think more about Him, it made me wonder questions such as how did Thakur become so wise and how did Thakur even become Thakur. Now I have started reading Sadguru Swami Nigamananda for young readers. I also enjoy singing Thakur's songs. Everytime I start a new song, my mother tells me the meaning of it. These meanings also help me throughout life.

Sammilani and its sessions help me both socially and mentally. I always wish that we lived near the Asana Mandira, so I could see my friends more often and do more of Thakur's work. Lastly, I wish for blessings from Thakur to guide me through life.

Shri Shri Thakur Charanasrita,
Aryan Jena

America Saraswata Sangha (AMSAS) Office Bearers' Contact Information

Bijoy Kumar Sahoo, President, 101 Sundance Place Chapel Hill, NC 27514, USA

Home: (919) 768-0403, **Cell:** (919) 819-6998, **Email:** bijoysahoo@yahoo.com

Gyan Ranjan Dwibedy, Secretary, 4909 Austin Healey PI Glen Allen, VA 23059, USA

Home: (804) 360-4109, **Cell:** (612) 219-0396, **Email:** gyand@yahoo.com

Brajendra Panda, Treasurer, 2531 N. Norwich Lane, Fayetteville, AR 72703, USA

Home: (479) 443-8024, **Cell:** (479) 409-7288, **Office:** (479) 575-2067, **Email:** bpanda@uark.edu

2013 Sammilani and NSM Photos

